

**Facultat de Geografia i Història
Llicenciatura en Història de l'Art**

**Guia de l'Estudiant
2000-2001**

UNIVERSITAT DE BARCELONA

FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

GUIA DE L'ESTUDIANT
Curs 2000-2001

LLICENCIATURA EN HISTÒRIA DE L'ART

UNIVERSITAT DE BARCELONA

ÍNDIX

-DIVISIÓ DE CIÈNCIES HUMANES I SOCIALS

1. Òrgans de Govern.....	5
2. Consell de Divisió.....	5
3. Comissions.....	6

-ORGANITZACIÓ DE LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

1. Òrgans de Govern.....	11
2. Departaments.....	12
3. Serveis de la Facultat.....	13
4. Locals per a activitats diverses.....	16

-NORMES ACADÈMIQUES

1. Permanència a la Universitat.....	19
2. Normativa reguladora d'exàmens.....	26
3. Crèdits de Lliure Elecció.....	31
4. Eleccions d'estudiants.....	35
5. Homologació de títols estrangers.....	37
6. Legalització de documents.....	37
7. Càlcul de la nota mitja.....	39

-TRÀMITS GENERALS DE LA FACULTAT

1. Prematrícula.....	43
2. Matrícula oficial ordinària.....	44
3. Matrícula fi de carrera.....	46
4. Matrícula extraordinària de reconeixement de crèdits.....	47
5. Matrícula de postlicenciatura.....	47
6. Sòcrates-Erasmus.....	48
7. Matrícula de Doctorat.....	50
8. Matrícula de vinculació a departaments.....	50
9. Anul·lacions.....	50
10. Ampliació de matrícula.....	51
11. Trasllats.....	51

12. Convalidacions.....	54
13. Convenis de cooperació educativa.....	57
14. Tràmits Administratius.....	58
15. Sol·licitud del títol de llicenciat.....	58
16. Premi Extraordinari de Llicenciatura.....	60
17. Calendari administratiu.....	61

-ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART I PLA D'ESTUDIS

1. Estructura dels Plans d'estudis.....	65
2. Pla d'estudis.....	68

-HORARIS I EXÀMENS

1. Assignatures obligatòries i optatives.....	87
2. Quadre resum d'horaris Q1.....	117
3. Quadre resum d'horaris Q2.....	119
4. Assignatures optatives d'Història i de Geografia.....	123
5. Assignatures Lliure Elecció.....	145

-PLA DOCENT

1. Assignatures obligatòries primer cicle.....	151
2. Assignatures obligatòries segon cicle.....	181
3. Assignatures optatives primer cicle.....	191
4. Assignatures optatives segon cicle.....	203
5. Assignatures optatives d'Història i Geografia.....	245
6. Assignatures lliure elecció.....	273
7. Durada de les assignatures.....	284
8. Ubicació d'aules.....	285
9. Calendari escolar.....	286

***DIVISIÓ DE CIÈNCIES
HUMANES I SOCIALS***

Funcions

Representació i gestió econòmica i pressupostària. Gestió del personal. Gestió de l'ensenyament i programació. Gestió de recerca. Elaboració de la política universitària general.

Composició

<i>President:</i>	Dr. Jesús Contreras Hernández
<i>Vicepresident:</i>	Dr. Fernando Hernández Hernández Dra. Mercè Viladrich Grau
<i>Secretari</i>	Dr. Francisco López Frías
<i>Degans:</i>	FACULTAT DE BELLES ARTS Dr. Pere Falcó Golondrina FACULTAT DE FILOLOGIA Dr. Javier Orduña Pizarro FACULTAT DE FILOSOFIA Dr. Agustín González Gallego FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA Dr. Pedro Clavero Paricio
<i>Vicegerent:</i>	Sr. Pedro Moreno Arribas
<i>Membres:</i>	-els 22 directors dels departaments -El director de l'Institut del Pròxim Orient antic -Els 6 caps d'estudis dels ensenyaments de la Divisió -23 Estudiants -8 professors no ordinaris -8 representants del PAS Total: 77 membres

3. COMISSIONS

Comissió Permanent (art. 10 de l'RD)

Funcions

Competències delegades pel Consell de Divisió.

Comissió Acadèmica (art. 16 dels EUB; art. 15 de l'RD)

Funcions

Coordinar i supervisar l'organització dels diferents ensenyaments (plans d'ordenació acadèmica) i de l'activitat docent.

Comissió de Convalidacions (art. 112 dels EUB; art 16 de l'RD)

Funcions

Estudiar i resoldre les sol·licituds de convalidacions. Aprovació d'una normativa interna de convalidacions. Comissió de recerca (art.17 de l'RD)

Comissió de Recerca. (art.17 de l'RD)

Funcions

Estudiar i informar totes les qüestions relacionades amb la recerca.

Comissió Econòmica (art 18 de l'RD)

Funcions

Dur a terme les tasques relacionades amb el camp de la gestió econòmica i patrimonial.

Comissió de Professorat (art. 19 de l'RD)

Funcions

Elaborar la proposta de la plantilla del professorat de la Divisió, informar dels canvis de denominació i redistribució de places.

Comissió de Doctorat i Ensenyaments de Postgrau (art. 20 de l'RD)

Funcions

Coordinar tots els Programes de Doctorat de la Divisió. Informar sobre les propostes de cursos de postgrau, màsters i cursos d'extensió Universitària.

Comissió de Biblioteques

Funció

Estableix les línies generals de la política de biblioteques, d'adquisicions i funcionament dels fons bibliogràfics dels centres de la Divisió.

Comissió d'Informàtica (art. 22 de l'Rd)

Funcions

Proposa les línies generals de la política informàtica de la Divisió.

Comissió d'Extensió Universitària (art. 23 de l'RD)

Funcions

La difusió del coneixement, la ciència i la cultura a través d'activitats adreçades a la comunitat universitària i als ciutadans en general.

Comissió del PAS (art.24 de l'RD)

Funció

Elaborar la proposta de la plantilla del PAS i el manual de funcions.

Comissió de Salut Laboral i Medi Ambient (art. 25 de l'RD)

Funcions

Coordinar i promoure la seguretat i la salut laboral del col·lectiu del personal.

Comissió d'Unitats Tècniques (art.26 de l'RD)

Funcions

Coordinar i fer el seguiment de les activitats que es duen a terme a les unitats tècniques de la Divisió.

***ORGANITZACIÓ DE LA
FACULTAT DE GEOGRAFIA I
HISTÒRIA***

1. ÒRGANS DE GOVERN

El govern de la Facultat de Geografia i Història depèn de la Junta de Facultat, del Deganat i dels Consells d'Estudis.

1.1 Junta de Facultat

- 25 membres del professorat ordinari
- 5 membres de la resta del personal docent
- 5 membres del personal d'administració i serveis
- 15 representants de l'alumnat

1.2 Deganat

- Degà: Dr. Pedro Clavero Paricio
- Vicedegà: Dr. Bernat Muniesa i Brito
- Secretari: Dr. Joan Ramon Triadó Tur
- Cap d'estudis de Geografia: Dr. Jaume Font i Garolera
- Cap d'estudis d'Història: Dra. M. Ángeles del Rincón Martínez
- Cap d'estudis d'H. de l'Art: Dr. Gaspar Coll Rosell
- Cap d'estudis d'Antropologia Social i Cultural: Dr. Oriol Beltran Costa
- Professor Orientador: Dr. Josep Miquel Raso i Nadal
- Cap de Secretaria: Sra. Dolores Sánchez Pinilla
- Conserge: Sr. Luis Jiménez Borque

1.3 Consells d'Estudis. Composició

Consell d'Estudis de Geografia

- 7 professors:
 - el cap d'estudis
 - 3 de Geografia Humana
 - 2 de Geografia Física
 - 2 de Geografia Regional
- 7 estudiants

Consell d'Estudis d'Història

- la cap d'estudis (sense vot)
- 5 professors
 - 1 de Prehistòria, H. Antiga i Arqueologia
 - 1 d'Història Medieval

- 1 d'*Història Moderna*
- 1 d'*Història Contemporània*
- 1 d'*Antropologia Social i Cultural, H. d'Amèrica i Àfrica*
- 5 *estudiants*

Consell d'Estudis d'Història de l'Art

- 4 *professors (inclòs el cap d'estudis d'història de l'Art):*
- 4 *estudiants d'Història de l'Art*

Consell d'Estudis d'Antropologia Social i Cultural

- 3 *professors d'Antropologia Social i Cultural i d'H. d'Amèrica i Àfrica (inclòs el cap d'estudis) i 1 professor de Geografia Humana.*
- 4 *estudiants d'Antropologia Social i Cultural*

2. DEPARTAMENTS

HISTÒRIA DE L'ART

Ubicació: Torre B (1r i 2n pis)

Extensió: 3131

Dir. del Departament: Dra. Lourdes Cirlot Valenzuela

PREHISTÒRIA, HISTÒRIA ANTIGA I ARQUEOLOGIA

Ubicació: Torre B (9è i 10è pis)

Extensió: 3152

Dir. del Departament: Dr. Josep M. Gurt Esparraguera

HISTÒRIA MEDIEVAL, PALEOGRAFIA I DIPLOMÀTICA

Ubicació: Torre B (6è i 7è pis)

Extensió: 3144

Dir. del Departament: Dr. Antoni Riera Melis

HISTÒRIA MODERNA

Ubicació: Torre B (3r pis)

Extensió: 3133

Dir. del Departament: Dr. Pere Molas Ribalta

HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA

Ubicació: Torre B (5è pis)

Extensió: 3137

Dir. del Departament: Dr. Jordi Casassas Ymbert

ANTROPOLOGIA CULTURAL I HISTÒRIA D'AMÈRICA I ÀFRICA

Ubicació: Torre B (8è pis)

Extensió: 3150

Dir. del Departament: Dr. Xavier Roigé Ventura

GEOGRAFIA FÍSICA I ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL

Ubicació: Torre A (5è pis)

Extensió: 3118

Dir. del Departament: Dr. Francesc López Palomeque

GEOGRAFIA HUMANA

Ubicació: Torre A (6è pis)

Extensió: 3120

Dir. del Departament: Dr. Joan Eugeni Sánchez Pérez

*Per posar-se en contacte telefònicament amb els departaments s'han de marcar els números de la centraleta: 93 440 92 00 / 93 333 34 66 / 93 333 30 62 i demanar l'extensió corresponent.

* El número de fax de tots els departaments és el 93 449 85 10.

3. SERVEIS DE LA FACULTAT

3.1 Consergeria

Telèfons: 93 440 92 00 / 93 333 34 66 / 93 333 30 62

(ext. 3093 / 3091)

3.2 Secretaria de la Facultat

Ubicació: La Secretaria de la Facultat, els despatxos del president de Divisió, del degà, del vicedegà, dels caps d'estudis, del secretari, del vicegerent i de la cap de la Secretaria són a la segona planta de l'edifici principal.

Adreça: Facultat de Geografia i Història
C. Baldiri Reixach, s/n
(zona universitària de Pedralbes)
08028 Barcelona

Telèfons: 93 333 41 62 (contestador automàtic durant els mesos de matriculació)

Directe: 93 334 64 62

Centraleta: 93 440 92 00 / 93 333 34 66 /

93 333 30 62

Extensions: 3110 / 3111
E-mail: gih-capsec@d1.ub.es
Adreça internet www.ub.es/facgh/gh.htm
Fax: 93 333 06 14 (només Secretaria i Deganat)
Horari: Matí: de dilluns a divendres, de 9h a 14h
Tarda: de dilluns a dijous, de 16 h a 20 h i els divendres de 16 h a 18 h.

Consulteu al tauler d'anuncis els possibles canvis d'horari d'atenció al públic de la Secretaria.

Al tauler d'anuncis del vestíbul i de la Secretaria es poden trobar totes les informacions referents a la Facultat.

3.3 Biblioteca de Geografia i Història, Biblioteca d'Història de l'Art, Hemeroteca

Ubicació: Àrea sud de la zona universitària de Pedralbes
Adreça: C. Baldiri Reixach, s/n
Telèfon: Biblioteca de Geografia i Història, 93 403 45 97/
93 403 45 98
Biblioteca d'Història de l'Art, 93 403 45 95
Hemeroteca, 93 403 45 94
Fax: 93 449 98 17
Horari: De dilluns a divendres, de 8,30 a 20,30 h
Dissabtes, diumenges i festius, de 10 h a 21 h

Les monografies es troben a la segona planta de l'edifici i les publicacions periòdiques, al soterrani.

Els fons són de lliure accés.

Serveis:- Préstec domiciliari (93 403 45 84)
- Informació bibliogràfica i préstec interbibliotecari (93 403 45 98)
- Autoservei de fotocòpies

Cap de la Biblioteca de Geografia i Història: Sra. Maria Forn i Homar

Cap de la Biblioteca d'Història de l'Art: Sra. Maria Manadé Palau

3.4 Institut d'Història Medieval

Ubicació: Torre B (6è pis)
Extensió: 3144

3.5 Servei Científicotècnic de Gestió i Evolució del Paisatge

Ubicació: Soterrani de les torres A i B
Extensió: 3101 / 3102
Fax: 93 449 57 48

3.6 Aula d'Informàtica

Director: Dr. Josep Miquel Raso i Nadal
Ubicació: Vestíbul principal i torre A, planta 1a
Extensió: 3164 / 3165

3.7 Aula de Vídeo (classes pràctiques, préstecs i taller)

Coordinador: J. M. Caparrós i Lera
Oficial d'àudio-visuals: Sr. Antonio Juárez
Ubicació: Torre A, primera planta
de dilluns a divendres, de 9 h a 13 h

3.8 Cooperativa Universitària Sant Jordi

Al vestíbul de la Facultat hi ha la Cooperativa Universitària Sant Jordi, que, pagant prèviament 200 pessetes, facilita l'adquisició de tota mena de llibres i material escolar amb descompte. També es pot fer el pagament d'aquesta quota en el moment de la matrícula. Telèfon: 93 334 30 31

3.9 Copisteria

Ubicació: Vestíbul de la planta baixa, torre A
Telèfon: 93 440 33 01

3.10 Bar

Té un servei de menjadors
Telèfon: 93 440 77 13

4. LOCALS PER A ACTIVITATS DIVERSES

4.1 Locals de representants i associacions d'estudiants

Ubicació: Vestíbul principal

4.2 Institut d'Experimentació Teatral

Ubicació: Soterrani de la torre A

NORMES ACADÉMIQUES

NORMATIVA GENERAL

MATRÍCULA

L'estudiant ha de matricular-se el primer any d'un mínim de 50 crèdits i d'un màxim de 90.

Es parla de primer any quan un estudiant accedeix per primera vegada a un ensenyament, tant si es tracta d'un ensenyament de primer i segon cicle com d'un de només segon cicle o d'un segon cicle de diferent ensenyament.

En el cas que hi accedeixi per convalidacions o adaptacions cal tenir en compte:

-Convalidacions:

S'ha de matricular d'un mínim de 50 crèdits, comptant les assignatures convalidades. Es pot matricular d'un màxim de 90 crèdits, sense comptar les assignatures convalidades.

Adaptacions:

-Pla antic a pla nou:

sense límit de crèdits de què matricular-se.

-Trasllat:

Si no ve de preinscripció, sense límit de crèdits de què matricular-se

Si ve de preinscripció, mínim de 50 crèdits comptant les assignatures adaptades i màxim de 90 crèdits sense comptar les assignatures adaptades.

L'estudiant que es matriculi per primera vegada no podrà acollir-se al règim a temps parcial.

1. PERMANÈNCIA A LA UNIVERSITAT

NORMATIVA DE PERMANÈNCIA DELS ESTUDIANTS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

L'article 27.2 de la Llei de reforma universitària i l'article 146 dels Estatuts de la Universitat de Barcelona atribueixen al Consell Social la competència per fixar les normes que regulen la permanència dels estudiants a la Universitat.

Ha de tractar-se d'una normativa flexible que, dins dels límits adequats, es basi en la responsabilitat del mateix estudiant a l'hora de formalitzar la seva matrícula, partint d'una planificació adequada dels seus estudis. Com és natural, això exigeix que els estudiants coneguin degudament la seva situació acadèmica i les normes de matrícula establertes per la Junta de Govern i, per tant, que la Universitat dugui a terme una actuació informativa suficient.

D'altra banda, ateses les circumstàncies en què es produeix l'arribada dels estudiants a la Universitat, s'estima convenient que l'impacte de la Normativa de permanència no tingui els seus efectes més directes sinó a partir del segon any, i per al primer s'exigeix l'aprovació d'un nombre de crèdits reduït.

Així doncs, la present Normativa estableix en el capítol I el marc general, i el capítol II preveu un règim especial que fa referència al cas dels estudiants que per motius personals o familiars o per raons de treball no estiguin en condicions de seguir el règim normal d'estudis.

Establert aquest punt de partida, s'entén que cal admetre, a més, l'existència de circumstàncies especials que recomanen la no aplicació o l'aplicació mitigada de les normes de permanència, entre les quals cal situar evidentment els estudis en què s'estableixen requisits especials per passar del primer al segon cicle.

- La Normativa es fonamenta en els criteris generals següents:

- a) El concepte clau és el de crèdit, deixant de banda, doncs, tant el concepte d'assignatura com el de convocatòria.
- b) L'any acadèmic s'entén sempre com el conjunt dels dos semestres.
- c) Són conceptes fonamentals el factor de repetició, la trajectòria mínima i el nombre de crèdits a què es matricula l'estudiant cada any a partir del segon.

El factor de repetició és un indicador que permet determinar el nombre màxim d'anys d'estada de l'estudiant en l'ensenyament corresponent. Aquest indicador està relacionat a la vegada amb el de trajectòria mínima, que suposa l'establiment del nombre de crèdits mínims que s'han de comptar cada any a partir del segon a l'efecte de la Normativa.

Quant a la matriculació del nombre de crèdits, es parteix d'un criteri de llibertat per a l'estudiant, si bé a l'efecte de la Normativa de permanència es fixen uns mínims lligats als anys en què es vol que l'estudiant cursi un determinat ensenyament i que, en aquest cas, és el que ha de fixar la trajectòria mínima esmentada.

Altres punts definidors són:

Nombre de crèdits superats: els crèdits aprovats, convalidats o adaptats per l'alumne.

Nombre de crèdits acumulats: la suma de tots els crèdits superats per l'alumne al llarg dels diferents anys acadèmics en què és d'aplicació la Normativa.

Nombre total de crèdits matriculats: la suma dels crèdits a què s'ha matriculat al llarg dels diferents anys, a partir del segon.

Sobre aquestes bases s'estableix la Normativa de permanència següent:

CAPÍTOL I: NORMATIVA GENERAL

Matrícula

L'estudiant ha de matricular-se el primer any acadèmic a un mínim de 50 crèdits i a un màxim de 90.

A partir del segon any, l'estudiant pot matricular-se al nombre de crèdits que desitgi (un màxim de 90), si no ho impedeix el pla d'estudis corresponent, si bé a l'efecte de la Normativa de permanència el mínim que s'ha de comptar cada any és de 50 crèdits per a les llicenciatures.

Permanència

En finalitzar el primer any acadèmic l'estudiant ha d'haver superat un mínim de nou crèdits, corresponents a assignatures obligatòries. En cas contrari, no podrà continuar aquests estudis.

A partir del segon any acadèmic, l'estudiant ha de superar el nombre de crèdits acumulats (corresponents a qualsevol tipus d'assignatura, és a dir, obligatòria, optativa i de lliure elecció) que resulti de sumar 9 al resultat de

dividir el nombre total de crèdits a què s'ha matriculat a partir del segon any, amb un mínim anual de 50 crèdits per a les llicenciatures (NC), entre el factor de repetició (FR).

$$9 + \frac{NC}{1,75}$$

El factor de repetició establert és 1,75.

En cas contrari, l'estudiant no podrà continuar aquests estudis.

Els estudiants que cursin un ensenyament de només segon cicle hauran de superar:

El primer any acadèmic, un mínim de 18 crèdits corresponents a assignatures obligatòries. En cas contrari, l'estudiant no podrà continuar aquests estudis.

A partir del segon any acadèmic, el nombre de crèdits acumulats (corresponents a qualsevol tipus d'assignatura, és a dir, obligatòria, optativa i de lliure elecció) que resulti de sumar 18 al resultat de dividir el nombre total de crèdits matriculats a partir del segon any, amb un mínim anual de 50 crèdits (NC), entre el factor de repetició (FR).

$$\frac{18+NC}{FR}$$

En cas contrari, l'estudiant no podrà continuar aquests estudis.

Exempció

Quan a un estudiant li resti un 10 per 100 de crèdits per finalitzar l'ensenyament, quedarà lliure de l'aplicació d'aquesta Normativa.

Casos especials

Posat cas que l'estudiant interrompi els seus estudis en un ensenyament, l'aplicació d'aquesta Normativa quedarà en suspens durant el temps en què no es matriculi.

Durant el temps de prestació del servei militar o durant la prestació social substitutòria quedarà interrompuda l'aplicació d'aquesta Normativa durant un curs acadèmic, si així ho demana l'alumne.

Anul·lació de matrícula

En els casos d'anul·lació de matrícula s'aplicaran, a l'efecte de permanència, les normes que tingui establertes la Junta de Govern.

Situació acadèmica

La Universitat arbitrarà els mitjans necessaris perquè l'estudiant pugui conèixer en qualsevol moment, i molt especialment en el moment de la matrícula la situació acadèmica en tot allò que faci referència al nombre de crèdits a què s'ha matriculat els anys anteriors, al de crèdits superats i, en general, a la seva situació acadèmica en el marc d'aquesta Normativa.

CAPÍTOL II: RÈGIM ESPECIAL

S'estableix un règim especial de permanència per als estudiants que per motius personals o familiars o per raons de treball no estiguin en condicions de seguir el règim normal d'estudis. Per acollir-s'hi, l'estudiant, en matricular-se el segon any o els anys posteriors, haurà de fer-ho constar en els mòduls de matrícula.

El nombre de crèdits previst a la norma núm. 5 serà per als estudiants a temps parcial el que resulti de sumar 9 al resultat de dividir el nombre de crèdits matriculats a partir del segon any, amb un mínim anual de 30 crèdits i un màxim de 49,5 per a llicenciatures i de 44,5 per a diplomatures (NC), entre el factor de repetició (FR), que en aquest cas serà 2.

El nombre de crèdits previst a la norma núm. 6 b serà per als estudiants a temps parcial el que resulti de sumar 18 al resultat de dividir el nombre de crèdits matriculats a partir del segon any, amb un mínim anual de 30 crèdits i un màxim de 49,5 per a llicenciatures i de 44,5 per a diplomatures (NC), entre el factor de repetició (FR), que en aquest cas serà 2.

Cada estudiant només tindrà dret una sola vegada a sol·licitar el seu pas a la condició d'estudiant a temps parcial per acollir-se a aquest règim especial.

L'estudiant a temps parcial que en qualsevol any posterior es matriculi a 50 crèdits per a llicenciatures i a 45 per a diplomatures, o més, esdevindrà automàticament alumne a temps complet i no podrà tornar a demanar el seu pas a la condició d'estudiant a temps parcial.

Disposició addicional

Abans de finalitzar el curs 1997-1998, el Consell Social farà una avaluació del règim especial per a estudiants a temps parcial, per tal de determinar la seva continuïtat o, si escau, la seva revisió.

Disposicions transitòries

1. Als estudiants que continuïn fent els seus estudis d'acord amb el pla d'estudis no reformat no se'ls aplicarà aquest règim de permanència, sinó el vigent anteriorment.
2. Els estudiants que el curs 1992-1993 hagin iniciat els seus estudis amb el pla nou hauran de superar:

Aquest primer any acadèmic, un mínim de sis crèdits corresponents a assignatures obligatòries.

A partir del curs 1993-1994, el nombre de crèdits acumulats (corresponents a qualsevol tipus d'assignatura, és a dir, obligatòria, optativa i de lliure elecció) que resulti de dividir el nombre total de crèdits a què s'ha matriculat a partir del curs 1993-1994, amb un mínim anual de 50 crèdits per a les llicenciatures (NC), entre el factor de repetició (FR).

$$\frac{NC}{FR}$$

En cas contrari, l'estudiant no podrà continuar aquests estudis.

3. Els estudiants que el curs 1992-1993 i posteriors hagin fet l'adaptació al pla nou d'estudis han de superar:
El nombre de crèdits acumulats (corresponents a qualsevol tipus d'assignatura, és a dir, obligatòria, optativa i de lliure elecció) que resulti de dividir el nombre total de crèdits a què s'ha matriculat, amb un mínim anual de 50 crèdits per a les llicenciatures (NC), entre el factor de repetició (FR).

$$\frac{NC}{FR}$$

Totes les assignatures adaptades es consideraran superades i els crèdits corresponents seran crèdits acumulables per a l'aplicació de la fórmula.

En cas contrari, l'estudiant no podrà continuar aquests estudis.

Els estudiants que el curs 1992/1993 hagin iniciat el seus estudis en una llicenciatura de només segon cicle hauran de superar:

A partir del curs 1993/1994 el nombre de crèdits acumulats (corresponents a qualsevol tipus d'assignatura, és a dir, obligatòria, optativa i de lliure elecció) que resulti de dividir el nombre total de crèdits matriculats a partir del curs 1993/1994, amb un mínim anual de 50 crèdits (NC), pel factor de repetició (FR).

NC
FR

En cas contrari, l'estudiant no podrà continuar aquests estudis.

Els estudiants que a partir del curs 1993/1994 facin la seva adaptació al pla nou d'estudis hauran de superar:

El nombre de crèdits acumulats (corresponents a qualsevol tipus d'assignatura, és a dir, obligatòria, optativa i de lliure elecció) que resulti de dividir el nombre total de crèdits matriculats a partir de l'any de l'adaptació, amb un mínim anual de 50 crèdits per a les llicenciatures i de 45 crèdits per a les diplomatures (NC), entre el factor de repetició (FR).

NC
FR

Totes les assignatures adaptades es consideraran superades i els crèdits corresponents seran crèdits acumulables per l'aplicació de la fórmula.

En cas contrari, l'estudiant no podrà continuar aquests estudis.

Aclariment pràctic

Cal aprovar 9 crèdits obligatoris el primer any (18 d'obligatoris en cas d'accés directe al segon cicle).

A partir de segon s'estableix un nombre total de crèdits teòrics que s'han d'aprovar mitjançant la fórmula. Els crèdits superats per l'alumne han de ser

sempre superiors als teòrics. L'objectiu és mantenir quan més allunyat millor el total de crèdits superats del mínim teòric que marca la fórmula. D'aquesta manera, i a tall d'exemple, superant durant el primer any 60 crèdits hi ha prou marge per no haver de superar-ne cap el segon any.

La fórmula castiga la matriculació a pocs crèdits, establint-ne un mínim de 50 per al còmput. Aquest efecte s'ha suavitzat amb l'establiment del règim especial de permanència, que té una fórmula d'aplicació no tan estricta.

L'alumne que té problemes de permanència pot demanar continuar els seus estudis de manera excepcional. Amb aquesta mesura l'alumne disposa d'un curs acadèmic per redreçar la seva situació acadèmica. En cas contrari, no pot continuar els seus estudis.

L'estudiant que es matriculi per primera vegada no podrà acollir-se al règim a temps parcial, tret que vingui adaptat del pla vell al pla nou o traslladat, casos en què la fórmula d'aplicació no estableix cap nombre mínim de crèdits que s'hagin d'aprovar el primer any.

Encara que no està decidida la seva entrada en vigor, tingueu en compte que actualment s'està elaborant una nova normativa de permanència.

2. NORMATIVA REGULADORA D'EXÀMENS

2.1 Exàmens i qualificacions

Extracte de la Normativa reguladora d'exàmens, avaluació i qualificació, aprovada per la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern en la sessió del 16 de juny de 1995 i per la Junta de Govern del 14 de juliol de 1995.

Capítol III: AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ

Art. 11

Els estudiants han de ser avaluats d'acord amb el que està previst en el pla docent.

Art. 12

Els sistemes d'avaluació establerts pel pla docent de cada assignatura s'han de basar en alguna o algunes de les activitats següents:

1. Participació en classes teòriques, seminaris i altres activitats complementàries que es duguin a terme.
2. Realització de pràctiques.

3. Treballs presentats en relació amb el contingut de l'assignatura.
4. Exàmens parcials només per al cas d'assignatures anuals.
5. Exàmens finals.

Art. 13

L'estudiant sempre pot acollir-se al dret de la prova final en les condicions amb què aquesta figuri en el pla docent.

Art. 14

L'aula i l'hora en què es duran a terme els diferents exàmens hauran de ser publicades pel consell d'estudis com a mínim 20 dies abans de la data de l'examen.

Art. 15

1. Els professors han de conservar el material objecte de les proves d'avaluació finals i el de les altres proves com a mínim durant el curs acadèmic següent. En cas de recurs, el material objecte de les proves d'avaluació s'ha de conservar fins a la resolució ferma del recurs. Els consells d'estudis han de garantir la conservació i, si escau, la divulgació de la còpia dels enunciats dels exàmens finals.

2. Quan es tracti d'una avaluació final d'habilitats pràctiques, per a cada estudiant s'han de consignar per escrit les habilitats avaluades, la puntuació corresponent a cadascuna i el professor que hagi fet l'avaluació. Aquest material s'ha de conservar segons el que indica aquest mateix article.

Capítol IV: EXÀMENS

Art. 16

El professor pot sol·licitar la identificació dels estudiants en qualsevol moment de l'examen o de la prova. Els alumnes s'han d'identificar mitjançant el DNI, passaport o CUB.

Art. 17

Els estudiants tenen dret que se'ls doni un justificant documental en finalitzar la prova o l'examen que acrediti que l'han fet.

Art. 18

Tots els alumnes matriculats d'una assignatura tenen dret a presentar-se a totes les proves i tots els exàmens que es facin i a ser qualificats segons el que es preveu al pla docent.

Art. 19

1. La matrícula a una assignatura dóna dret als estudiants a dues convocatòries d'examen (l'ordinària i l'extraordinària), amb independència dels resultats dels exàmens parcials.

2. Els alumnes als quals al començament del curs acadèmic resti un 10% dels crèdits per finalitzar l'ensenyament han de fer una matrícula que els doni dret a tres convocatòries, que hauran de ser les que legalment estiguin establertes en el calendari oficial d'aquell curs acadèmic. Aquesta matrícula s'ha de fer al començament del curs. Un alumne que es matriculi per primer cop d'una assignatura dins aquest 10% podrà gaudir de les tres convocatòries, però només tindrà docència en el semestre en què s'imparteixi l'assignatura i, a sol·licitud d'ell mateix, la tercera convocatòria podrà fer-se davant un tribunal de tres membres.

L'exercici d'aquest dret ha de ser sol·licitat mitjançant un escrit dirigit al cap d'estudis de l'ensenyament corresponent, del qual s'ha d'enviar una còpia al director del departament amb 30 dies d'antelació a la data fixada per a la realització de l'examen. Els tribunals els nomena el cap d'estudis de l'ensenyament corresponent, una vegada escoltada la proposta del director del departament. Posat cas que el departament no faci cap proposta, el cap d'estudis nomenarà directament el tribunal.

Art. 20

Amb independència del procés disciplinari que es pugui seguir contra l'alumne infractor, la realització demostradament fraudulenta d'alguns dels exercicis exigits en l'avaluació d'alguna assignatura comportarà la nota de SUSPENS en la convocatòria oficial corresponent.

Si l'alumne considera la decisió incorrecta, pot formular una queixa davant del director del departament i interposar un recurs en primera instància davant del cap d'estudis.

Art. 21

L'estudiant té dret a constatar, si així ho sol·licita, que tota prova, treball o examen que hagi fet està d'acord amb el sistema d'avaluació previst en el pla docent.

Art. 22

1. Les qualificacions dels exàmens (parcials o finals) i dels treballs s'han de fer públiques com a màxim 15 dies naturals després de la seva realització. El consell d'estudis pot establir altres terminis (a la nostra facultat, s'han establert 21 dies naturals). Es recomana que els resultats dels exàmens i altres proves es facin públics mitjançant unes llistes on els alumnes estiguin identificats només amb el seu NIUB (número d'identificació de l'alumne que li és donat en el moment d'ingrés a la Universitat i és invariable mentre duren els seus estudis).
2. El professor ha de comunicar als alumnes la data de publicació de les notes el mateix dia de l'examen.
3. En el cas excepcional d'assignatures amb programació anual, els consells d'estudis fixaran el règim acadèmic dels exàmens parcials.

Art. 23

Un cop finalitzat el període d'avaluació i segons el que es preveu a l'article 15, els treballs i memòries de pràctiques es tornaran als estudiants a petició pròpia. La seva reproducció total o parcial o la seva utilització per a qualsevol altre fi ha de comptar amb l'autorització explícita de l'autor o autors.

Art. 24

El departament ha de garantir que la vigilància dels exàmens la facin els professors relacionats amb la matèria.

Art. 25

Els exàmens orals hauran d'estar sotmesos a la programació establerta pel consell d'estudis.

El consell d'estudis ha d'establir els mecanismes necessaris per garantir el dret de l'alumne a una valoració objectiva de l'examen i a la possibilitat d'interposar un recurs en cas de desacord amb la valoració.

***Capítol V: REVISIÓ DE PROVES I EXÀMENS. RECURSOS I IMPUGNACIONS**

Art. 26

L'alumne té dret a la revisió de totes les proves, exàmens i treballs, tant parcials com finals, objecte d'avaluació. La revisió ha de ser individualitzada i implica tant els criteris utilitzats com la qualificació corresponent.

Art. 27

Juntament amb els resultats dels exàmens el professor ha de fer públic l'horari, el lloc i la data en què se'n farà la revisió. No es pot tancar el període de sol·licitud de revisió dels exàmens fins a 3 dies hàbils després de la publicació de les qualificacions. Les revisions s'han de fer, com a màxim, dintre dels 10 dies següents a la publicació de les qualificacions.

Art. 28

Els estudiants membres dels consells d'estudis podran demanar al cap d'estudis informació del percentatge d'aprovat sobre els presentats i matriculats per grup o assignatura una vegada el professor hagi signat l'acta corresponent, a partir del termini que hagi establert cada consell d'estudis segons el que s'indica als articles 22.1 i 27.

Art. 29

Les qualificacions individuals d'exàmens o la qualificació global per curs que apareguin a les actes definitives poden ser objecte de recurs per part dels estudiants segons el procediment següent:

1. Presentant una sol·licitud de revisió davant del mateix professor en els dies assenyalats prèviament.
2. Contra la resolució del mateix professor, es pot fer una reclamació dirigida al director del departament corresponent, mitjançant una instància adreçada al cap d'estudis, en un termini màxim de 12 dies des de la publicació de les qualificacions. El cap de departament nomenarà un tribunal

constituït per tres membres, dels quals com a mínim dos han de ser professors ordinaris i cap ha d'haver participat a la primera avaluació. Aquest tribunal pot, si ho considera oportú, modificar la qualificació obtinguda per l'estudiant. El tribunal emetrà una resolució sobre la qualificació de l'estudiant i presentarà un informe tècnic detallat al director del departament i al cap d'estudis. El director del departament notificarà per escrit la resolució d'aquest tribunal a l'estudiant.

En cas de rectificació de la qualificació, el president del tribunal ha de fer constar la nova qualificació en una acta addicional, la qual ha de ser signada per tots el membres del tribunal.

Art. 30

Contra l'incompliment del que es preveu en aquesta Normativa, l'alumne podrà presentar una queixa raonada davant del consell d'estudis corresponent. Aquesta queixa pot ser presentada també pels estudiants membres del consell d'estudis en nom i a petició de l'estudiant interessat. El consell d'estudis sol·licitarà al professor o departament la informació necessària i, si escau, l'advertirà de l'incompliment i li farà les indicacions oportunes per tal de resoldre la queixa. En els casos que es consideri necessari, el cap d'estudis elevarà un informe a la comissió acadèmica de la divisió, que farà una proposta de resolució a la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern, que haurà de preveure les mesures oportunes per a l'establiment del dret lesionat i advertirà el responsable de l'incompliment que ha comès i de les possibles sancions que li puguin correspondre.

3. CRÈDITS DE LLIURE ELECCIÓ

Són els que l'alumne fa lliurement amb vista a la configuració flexible del seu currículum, i es poden obtenir per:

1. Assignatures
2. Reconeixement de crèdits

Assignatures

Es diferencien tres supòsits generals:

1. Assignatures optatives del mateix ensenyament
2. Assignatures de lliure elecció.

3. Assignatures que ofereixen altres Universitats, mitjançant conveni, per als estudiants de la UB

1. Assignatures optatives del mateix ensenyament

Són assignatures que l'alumne podrà decidir passar-les a lliure elecció quan es tanqui l'expedient, bé sigui perquè es trasllada a una altra Universitat, bé perquè ha finalitzat l'ensenyament, o bé perquè ha acabat el primer cicle.

Es recorda que seran comptabilitzats com a crèdits de lliure elecció els que sobrepassin el nombre de crèdits assignats a cada cicle, així com a cada matèria.

2. Assignatures de lliure elecció

Dins d'aquest supòsit es distingeixen dues possibilitats:

1. Assignatures que formen part dels plans d'estudis dels ensenyaments de la Universitat de Barcelona i que s'ofereixen per a la lliure elecció d'altres ensenyaments

La comissió acadèmica de la divisió determinarà l'oferta de places, els criteris d'accés per als alumnes d'altres ensenyaments i els ensenyaments als quals va adreçada l'oferta o, si escau, quins queden exclosos.

L'oferta serà aprovada per la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern.

2. Assignatures de la Universitat de Barcelona que s'ofereixen exclusivament per a la lliure elecció (no formen part dels plans d'estudis dels seus ensenyaments)

L'aprovació de les assignatures correspon a la Junta de Govern, amb l'informe previ de la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern.

Les propostes les faran:

- a) La comissió acadèmica de la divisió, especificant l'ensenyament responsable, i les aprovarà el ple del consell de divisió. La comissió acadèmica de la divisió considerarà les possibles iniciatives que li adrecin.
- b) La Comissió Acadèmica de la Junta de Govern.
- c) Els centres adscrits, amb el vist-i-plau del delegat de la Universitat per als seus estudiants.

3.Assignatures que ofereixen altres Universitats, mitjançant conveni, per als estudiants de la UB

-Altres Universitats, amb conveni, proposen una oferta d'assignatures per els estudiants de la UB. La Comissió acadèmica de la Junta de Govern aprova l'oferta i comunica a l'altra universitat les assignatures seleccionades.

-La matrícula d'aquestes assignatures es fa a la secretaria del centre de la UB on l'estudiant cursa estudis. El preu d'aquestes assignatures és el del grau d'experimentalitat que tingui l'ensenyament del qual depenguin.

Normes comunes a les assignatures de lliure elecció

- La matrícula a les assignatures de lliure elecció es farà a la secretaria del centre on està adscrit l'ensenyament que cursa l'alumne, en el mateix moment que es matriculi de la resta d'assignatures del curs. El preu d'aquestes assignatures serà experimental o no segons l'ensenyament del qual depengui, independentment de l'ensenyament que cursa l'alumne.

- Per a més informació sobre el procediment de preinscripció i matrícula de les assignatures de lliure elecció es convenient consultar la pàgina web <http://www.ub.es/acad/noracad/lliure> així com la guia específica que cada semestre publica la Universitat.

- Les assignatures de lliure elecció d'un ensenyament s'hauran de cursar dintre del mateix període en què es cursa aquest ensenyament.

-L'estudiant només podrà incloure assignatures de lliure elecció en la seva primera matrícula quan s'ofereixi alguna assignatura de lliure elecció de caràcter introductori o anivellador que sigui especialment recomanada per l'ensenyament corresponent

-No seran susceptibles de convalidació les assignatures de lliure elecció que l'alumne ha cursat en altres ensenyaments, llevat que estiguin recollides com a obligatòries o optatives en el pla d'estudis de l'ensenyament en què l'alumne sol·liciti la convalidació (la convalidació significa reconèixer que hi ha una equivalència de contingut i càrrega lectiva entre assignatures de diferents ensenyaments).

Les assignatures cursades com a obligatòries o optatives d'un ensenyament no es poden aplicar a un altre ensenyament com a assignatures de lliure elecció. Així mateix, no es pot simultanejar la matrícula d'assignatures que

són obligatòries o optatives d'un ensenyament amb la matrícula de les mateixes assignatures com a lliure elecció en un altre ensenyament.

- A partir del curs 1996-1997 els alumnes de nou ingrés, independentment de la seva via d'accés, hauran de fer un 50 % del total de crèdits de lliure elecció fora del seu pla d'estudis. No es comptaran a aquest efecte les assignatures, els cursos, els seminaris o les activitats que el mateix ensenyament hagi dissenyat com a crèdits de lliure elecció i hagin estat aprovats per la Comissió Acadèmica corresponent. Per a l'accés al segon cicle s'aplicarà a partir del curs 1998-99.

Reconeixement de crèdits

És el tractament que es dona als estudis o a les activitats realitzades extraacadèmicament per l'alumne, que no tenen equivalència amb assignatures del pla d'estudis i que es duen a terme sempre dintre del mateix període en què es cursa aquest ensenyament. Excepcionalment els cursos d'idiomes i els cursos que l'estudiant realitzi a partir del mes de juliol es podran matricular el curs immediatament posterior.

El màxim de crèdits reconeguts no pot superar el 60% del nombre de crèdits de lliure elecció establert pel pla d'estudis de l'ensenyament.

No són susceptibles de ser reconeguts com a crèdits de lliure elecció els cursos o activitats que els estudiants realitzin per a l'obtenció d'altres títols o diplomes ni tampoc els cursos o activitats següents:

- Pràctiques professionals
- Masters, postgraus i programes de doctorat
- Cursos i proves de nivell de català
- Activitats o cursos realitzats amb beques o ajuts de qualsevol tipus

L'oferta d'activitats susceptibles de reconeixement haurà de ser feta pública semestralment de forma anticipada. Les activitats aprovades per la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern i publicades seran les úniques susceptibles de reconeixement de crèdits.

- Per a més informació sobre el procediment de preinscripció i matrícula de les assignatures de lliure elecció es convenient consultar la pàgina web <http://www.ub.es/acad/noracad/lliure> així com la guia específica que cada semestre publica la Universitat.

Resolució, qualificació, matrícula i preu de crèdits reconeguts

L'estudiant ha de presentar la sol·licitud de reconeixement de crèdits al centre on cursa estudis, amb el document acreditatiu de la realització de l'activitat.

Els caps d'estudis resoldran la sol·licitud, amb la qual l'estudiant formalitzarà la matrícula al centre.

Els crèdits reconeguts no tenen mai qualificació, per la qual cosa no es comptabilitzen a l'efecte de ponderació de l'expedient.

El preu dels crèdits reconeguts serà el mateix que fixi l'ordre de preus per a la prestació de serveis acadèmics de la Generalitat en concepte de convalidació.

4. ELECCIONS D'ESTUDIANTS

(Segons la normativa electoral aprovada el 3 d'octubre de 1997 pel Ple d'Estudiants de la Junta de Govern)

4.1 Normes Generals

-Tots els estudiants de la Universitat de Barcelona tenen el dret de participar en els organismes de govern i el deure d'assumir responsabilitats dels càrrecs per als quals han estat elegits, en els termes que estableixen els Estatuts de la UB. Es garantirà el dret de sufragi actiu a tots els estudiants de la UB que pertanyin als programes d'intercanvi amb altres universitats.

-El sistema d'elecció és el de llistes tancades i bloquejades. Cada candidatura podrà presentar un nombre de candidats suplents no superior a un terç d'aquests llocs.

-Cada candidatura té la seva pròpia papereta individualitzada. Les paperetes han d'estar impreses a una sola cara, amb el nom i el logotip, si n'hi ha, de la candidatura i, a sota, els noms dels candidats respectius i la condició d'independent o d'adherit a una associació o col·lectiu.

Les eleccions al Claustre Universitari, a les juntes de centre i als consells d'estudis coincidiran en el dia, el mes i l'any.

-En el moment de la convocatòria d'eleccions s'haurà de fer públic el cens dels estudiants amb dret a sufragi actiu i passiu.

-el deganat o la direcció del centre es responsabilitzen de l'organització del procés electoral i del nomenament de la mesa o les meses electorals.

4.2 Eleccions al Claustre

Les eleccions generals al Claustre Universitari són convocades pel vicerector encarregat dels afers d'estudiants cada dos anys. En la convocatòria es fixa el nombre de claustrals que correspon a cada centre, distribuïts proporcionalment en relació amb el nombre d'estudiants i fins a un total de 150, amb un mínim d'un claustral per facultat o escola.

Els estudiants de títols propis de la UB adscrits a un centre i els de tercer cicle tindran dret a sufragi actiu i passiu en la circumscripció electoral on constin com a matriculats.

4.3 Eleccions a Junta de Facultat

Les eleccions a Junta de Facultat són convocades cada dos anys pel deganat per iniciativa del vicerector encarregat dels afers d'estudiants.

En les eleccions a Junta de Facultat tenen dret a sufragi actiu i passiu els estudiants de primer i segon cicles matriculats a la Facultat.

4.4 Eleccions a Consell d'Estudis

Les eleccions a Consell d'Estudis són convocades cada dos anys per la presidència de la divisió per iniciativa del vicerectorat encarregat dels afers d'estudiants.

Formen el cos electoral els estudiants matriculats a l'ensenyament.

4.5 Eleccions a la Junta de Govern

Del nombre total de representants a la Junta de Govern de la UB, un 55 % es proveirà de forma proporcional als resultats obtinguts a les eleccions claustrals per les candidatures que hagin aconseguit representació claustral en un mínim de dues divisions. El 45 % restant es completarà amb els estudiants elegits pels diferents plens d'estudiants representants de cada consell de divisió.

4.6 Eleccions a Consell de Divisió

Un cop designats els estudiants representants a la Junta del Centre, el degà ordenarà, proporcionalment al nombre dels representants obtinguts per les diferents candidatures, la designació per aquestes dels estudiants representants al consell de divisió per aquell centre.

Les places corresponents a estudiants de 3r cicle en aquest consell seran, com a màxim, un 10 % del total de la representació estudiantil.

5. HOMOLOGACIÓ DE TÍTOLS ESTRANGERS D'EDUCACIÓ SUPERIOR

1. Regulada pel Reial decret 86/1987, de 16 de gener (BOE de 23 de gener) i l'Ordre ministerial de 9 de febrer de 1987 (BOE de 13 de febrer). (Modificada per l'Ordre de 5 de juny de 1992, BOE de 12 de juny).

2. És competència del Ministeri d'Educació i Cultura resoldre les sol·licituds.

3. Les sol·licituds que s'adjuntin s'hauran de presentar al Registre General del Ministeri d'Educació i Ciència, sense perjudici del que disposa l'article 66 de la Llei de procediment administratiu.

4. Per a qualsevol aclariment o informació podeu adreçar-vos a:

- Subdirecció General de Títols, Convalidacions i Homologació, passeig del Prado, 28, 2n, Madrid. Telèfon 91 420 16 93/91 420 07 67.
- Servei d'Alta Inspecció de l'Estat a Catalunya. C. Vergara, 12, 1a planta. 08002 Barcelona. Telèfon 93 301 06 47. Horari de 9 h a 14 h.

6. LEGALITZACIÓ DE DOCUMENTS

La legalització dels documents estrangers és necessària per a tots els documents que hagin de tenir efecte fora del país d'origen. Aquesta legalització s'aconsegueix per dues vies diferents depenent de si el país que expedeix el document està adherit al Conveni de l'Haia o no.

El Conveni de l'Haia de 5 d'octubre de 1961 suprimeix el tràmit de la legalització diplomàtica per als documents expedits als països signants (vegeu-ne la relació). Aquest tràmit se substitueix per la POSTIL·LA estampada al document per l'autoritat competent de l'estat que l'expedeix.

Els documents procedents de països no adherits al Conveni de l'Haia hauran de complir el tràmit de legalització diplomàtica, que consisteix en l'estampació al document d'un segell del consolat d'Espanya al país d'origen del document i d'un segell posterior de la Secció de Legalitzacions del Ministeri d'Afers Estrangers, ubicat a Madrid (en alguns països, el segell del cònsol espanyol al país que expedeix el document pot ser substituït per un segell del consolat d'aquest país a Espanya).

El tràmit de la Secció de Legalitzacions del Ministeri d'Afers Estrangers es pot obtenir enviant els documents a l'esmentada secció **per correu certificat**, acompanyats d'un escrit en el qual s'indiqui clarament el nom i l'adreça on han de ser retornats després de ser legalitzats. La devolució es farà igualment per correu certificat.

Sección de Legalizaciones
Dirección General de Asuntos Consulares
Ministerio de Asuntos Exteriores
C. Goya, 6, primera planta. Despacho 109
28071 MADRID
Tel. 91 577 75 00 / ext. 116/117

Tanmateix, el tràmit es pot obtenir anant personalment a les esmentades oficines (de 9 h a 14 h), i el mateix dia poden ser retirats els documents degudament legalitzats.

L'estampació de la postil·la i la legalització diplomàtica poden fer-se damunt l'original del document o damunt una còpia legalment autoritzada' per via consular i/o notarial.

PAÏSOS ADHERITS AL CONVENI DE L'HAIA

Àfrica del Sud Rep.	Eslovènia	Japó	Santa Elena
Alemanya	Espanya	Jersey	Seychelles
Andorra	Estats Units	Lesotho	Suïssa
Antigua i Barbuda	Fiji	Letònia	Surinam
Antilles Holandeses	Finlàndia	Libèria	Swazilàndia
Argentina	França	Liechtenstein	T.Ant. Britànic
Armènia	Gibraltar	Lituània	Tonga
Austràlia	Grècia	Luxemburgo	Turquia
Àustria	Hong Kong	Macedònia	Xipre

Bahames	Hongria	Malawi
Bailia de Guernsey	Irlanda	Malta
Barbados	Illa de Man	Mèxic
Bèlgica	Illes Caiman	Montserrat
Belize	Illes Falkland	Noruega
Bermuda	Illes Marshall	Països Baixos
Bielorússia	Illes Maurici	Panamà
Bosnia-Herzegovina	Illes Turks i Caicos	Portugal
Botswana	Illes Verges	Regne Unit
Brunei-	Israel	Federació Russa
Croàcia	Italia	Saint Kitts i Nevis
El Salvador	Iugoslàvia	San Marino

7. CÀLCUL DE LA NOTA MITJA

Càlcul de la qualificació ponderada dels expedients acadèmics en els plans d'estudis nous

- Per l'acord de la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern de data 26 d'octubre de 1995, i en aplicació del que indica l'article 1, apartat 13, de l'RD 1267/94, s'estableix el procediment següent per al càlcul de la qualificació ponderada dels expedients acadèmics dels alumnes dels nous plans d'estudis de la UB:

Aprovat-----	1
Notable-----	2
Excel·lent-----	3
M. d'honor-----	4
Convalidada-----	1

a) Alumnes que hagin cursat tots els seus estudis de la titulació en plans d'estudis de 1992 o posteriors:

- S'ha de multiplicar el nombre de crèdits de cada assignatura superada per la seva qualificació final i se sumen les quantitats obtingudes.
- La suma obtinguda en el pas anterior es divideix entre el total de crèdits superats per l'alumne.

b) Alumnes que hagin cursat part de la titulació en un pla antic i s'hagin adaptat al pla de 1992 o posterior:

S'ha de fer de la mateixa manera que en el cas anterior, incloent tant les assignatures cursades en el pla antic, de les quals es respectarà la qualificació original, com les estudiades en el pla vigent. Prèviament, i únicament a l'efecte de l'aplicació, s'ha d'establir l'equivalència en crèdits de les assignatures del pla antic.

Els crèdits adaptats inclosos en el pla vigent no s'han de tenir en compte a l'efecte de ponderació de l'expedient, ja que les assignatures corresponents ja hauran estat valorades en el pla antic i formaran part de l'expedient únic de l'alumne.

No s'han de comptar, a l'efecte de ponderació de l'expedient, els crèdits superats per l'alumne més enllà dels límits de matrícula.

***TRÀMITS GENERALS
DE LA FACULTAT***

1. PREMATRÍCULA

S'organitza per garantir que al començament de curs l'alumnat pugui tenir reservats els grups i les assignatures, tant les obligatòries com les optatives i de lliure elecció, de l'ensenyament i de la Facultat, que pensa cursar durant l'any acadèmic 2000-2001, i pugui assistir a les classes abans de formalitzar la matrícula definitiva. La Facultat ha organitzat una prematrícula del 10 al 13 de juliol per a l'alumnat de pla vigent que cursi segon, tercer i quart curs.

El dia assignat per a la prematrícula de l'ensenyament d'Història de l'Art és el 13 de juliol a l'aula d'informàtica (torre A, 1a planta). Prèviament cal passar per l'aula 11, on s'efectuarà el control i es donarà la informació dels grups tancats. Davant del possible tancament d'algunes assignatures i/o grups és convenient tenir preparada una llista d'assignatures i/o grups alternatius. Aquesta informació està exposada als taulers d'anuncis des de mitjan de maig.

El torn de prematrícula (el dia i l'hora) s'assignarà per ordre decreixent de nombre de crèdits acumulats en cursos anteriors. Tota la informació restant s'exposarà puntualment als taulers d'anuncis de la Facultat.

És molt important consultar el pla docent abans d'efectuar la prematrícula, ja que té un caràcter obligatori, vinculant i garanteix la plaça escollida. La no realització de la prematrícula suposa la pèrdua del dret a matricular-se a les assignatures i als grups tancats.

L'alumnat s'ha de prematricular del nombre de crèdits que tingui previst confirmar a la matrícula. Si els supera, encara que després hi renunciï, perjudica la resta dels estudiants i inutilitza les places fins a la possible ampliació de matrícula.

Encara que el nombre màxim de crèdits que poden constar a la matrícula és de 90, només es pot prematricular com a màxim 78 crèdits, i d'aquests no més de 72 crèdits entre assignatures obligatòries i optatives, els altres 6 crèdits hauran de ser de lliure elecció

No obstant, aquells estudiants que necessitin per acabar la llicenciatura entre 78 i 90 crèdits, podran prematricular la totalitat de crèdits necessaris.

La prematrícula és per a totes les assignatures que es cursen a la Facultat ofertes per les llicenciatures d'Història, d'Història de l'Art, de Geografia i d'Antropologia.

No cal prematricular les assignatures pendents dels cursos anteriors, ja que l'alumne té dret a matricular-se de la mateixa assignatura.

L'alumnat que no pugui preinscriure's els dies assignats es matricularà de les assignatures i els grups que no estiguin plens en el moment de la matrícula.

Cal recordar també que els crèdits d'una assignatura no poden dividir-se entre optatius i de lliure elecció.

Pel curs 2000-2001, la prematrícula només l'han de realitzar els alumnes que segueixen el pla vigent del 1992. Els nous alumnes que comencen el pla reformat o aquells alumnes antics que decideixin adaptar-s'hi no han de fer la prematrícula. En aquest segon cas cal parlar amb el cap d'estudis.

Prematrícula per internet

3

La prematrícula es podrà realitzar per Internet, en les mateixes condicions que a l'Aula d'Informàtica, a través de les planes de la Facultat a la Web a partir del dia i de l'hora adjudicada en les llistes de distribució de la prematrícula fins al dia 17 de juliol a les 14 hores a l'adreça següent:

<http://www.ub.es/facgh/gh.htm>

2. MATRÍCULA OFICIAL ORDINÀRIA

- El calendari de matrícula es fa públic als taulers d'anuncis de la Facultat.
- La matrícula s'ha de sol·licitar dins dels terminis que s'estableixin a cada curs i cal tenir en compte que el període de matrícula és únic.
- En el moment de sol·licitar la matrícula, els estudiants han de complir els requisits exigits.
- El preu del curs/assignatura s'incrementa d'acord amb el nombre de vegades que es matriculin, segons el que fixi el decret de taxes vigent.
- El full de matrícula té caràcter d'instància i la seva eficàcia resta condicionada al compliment de la Normativa de permanència i a la seva conformitat, a l'estructura del pla d'estudis corresponent.

- Quan es formalitzi la matrícula per primera vegada en un ensenyament, sigui de primer o de segon cicle, cal matricular-se a un mínim de 50 crèdits i fins a un màxim de 90. A partir del segon any, pot matricular-se del nombre de crèdits que vulgui, tenint en compte tant el període d'escolaritat mínim (establert en 4 anys per a l'ensenyament d'Història) com la Normativa de permanència.
- Si l'alumne es matricula per primera vegada i anul·la la matrícula perdrà la plaça en el centre (llevat que sigui per incorporació al servei militar o a la prestació social substitutòria). Per reiniciar els estudis caldrà tornar a obtenir plaça mitjançant la preinscripció general.
- Els alumnes que hagin obtingut matrícules d'honor el curs immediatament anterior gaudiran del descompte corresponent, cosa que s'ha d'advertir en el moment de la matrícula.

Documentació

A. Alumnes que es matriculen per primera vegada a l'ensenyament

1. Impresos de matrícula degudament formalitzats
2. Fotocòpia del DNI
3. Dues fotografies de mida carnet
4. Documentació addicional, en els casos següents:
 - a) Assignatures de lliure elecció (acceptació del cap d'estudis a què pertany l'assignatura, si és el cas).
 - b) Resolució de la convalidació.
 - c) Resolució del trasllat o l'adaptació.
 - d) Documentació econòmica que correspongui (fotocòpia del carnet de família nombrosa, certificats diversos per quedar exempt de l'abonament del preu de la matrícula...).

I la que correspongui segons els apartats següents:

Alumnes procedents de les PAAU:

- a) Original i fotocòpia del títol de batxillerat o del resguard corresponent
- b) Targeta original de la prova de les PAAU
- c) Justificant d'haver pagat el trasllat d'expedient si es procedeix d'altres districtes universitaris.

Alumnes procedents de la prova per a l'accés de més grans de 25 anys:

- a) Papereta original justificativa d'haver superat les proves, amb la qualificació obtinguda.

Alumnes que han estat matriculats a altres centres universitaris i que han canviat d'ensenyament:

- a) Certificat acadèmic lliurat pel centre de procedència i, si escau, justificant d'haver abonat els drets de trasllat de l'expedient.
- b) Per als alumnes que van accedir a la universitat per les proves de més grans de 25 anys, certificat acadèmic que acrediti que han superat tot el primer curs o bé 60 crèdits a l'ensenyament de procedència, en el cas de plans d'estudis estructurats per crèdits i, si escau, justificant d'haver abonat els drets de trasllat de l'expedient.

B. Alumnes que ja han estat matriculats a l'ensenyament.

1. Impresos de matrícula degudament emplenats.
2. Una fotografia (si no es té el carnet de la UB).
3. Documentació addicional, si escau, referent a la classe de matrícula que se sol·licita i que cal acreditar.
4. Resguard de prematrícula.

3. MATRÍCULA DE FI DE CARRERA

Els alumnes que al començament del curs acadèmic els resti un 10 % dels crèdits per finalitzar l'ensenyament tenen dret a les tres convocatòries d'examen si formalitzen la matrícula en el període ordinari.

Les convocatòries són les següents:

Si és una assignatura del primer quadrimestre

Les convocatòries oficials d'exàmens són al gener i al setembre, i la convocatòria extraordinària, al juny.

La sol·licitud per gaudir de la convocatòria extraordinària s'ha de fer abans del 30 d'abril.

Si és una assignatura del segon quadrimestre

Les convocatòries oficials d'exàmens són al juny i al setembre, i la convocatòria extraordinària, al gener.

La sol·licitud per gaudir de la convocatòria extraordinària s'ha de fer abans del 30 de desembre.

4. MATRÍCULA EXTRAORDINÀRIA DE RECONeixEMENT DE CRÈDITS

Hi ha dos períodes establerts per a la matriculació de crèdits reconeguts. El primer, ordinari, és paral·lel al de matriculació ordinària oficial.

El segon període, extraordinari, s'estableix per incorporar a l'expedient de manera immediata els crèdits que han estat reconeguts quan el període ordinari ja és tancat. Des del punt de vista normatiu, això pot passar quan els crèdits de lliure elecció són necessaris per finalitzar l'ensenyament, per finalitzar un primer cicle, per complir els requisits de pas al segon cicle o per qüestions relacionades amb la permanència.

5. MATRÍCULA DE POSTLLICENCIATURA

Desenvolupament de l'Acord de la Junta de Govern del 21 de maig de 1993 referent a límits de matrícula (JG de 21 de desembre de 1994).

Acord de la Junta de Govern de 21 de maig de 1993: límits de matrícula

“Els/les alumnes que hagin assolit el nombre de crèdits obligatoris, optatius i de lliure elecció necessaris per obtenir el títol d'un ensenyament de primer o segon cicle no podran tornar a formalitzar la matrícula en aquest ensenyament”.

Els/les alumnes que ho desitgin podran formalitzar una matrícula especial. Les tarifes aplicades en aquest supòsit seran les del crèdit de doctorat segons el grau d'experimentalitat de l'ensenyament cursat, establertes per a cada curs acadèmic en el decret de la Generalitat de Catalunya.

Els alumnes que una vegada assolits els crèdits necessaris per a l'obtenció del títol corresponent vulguin cursar més crèdits d'assignatures optatives del mateix ensenyament podran matricular-se a partir del curs acadèmic següent al que hagin acabat els estudis.

Aquesta matrícula donarà dret a un certificat de la/les assignatura/es cursada/es per al seu currículum personal i no tindrà cap efecte a l'expedient de l'ensenyament.

6. SÒCRATES-ERASMUS

6.1. Informació General

Resum de la Normativa sobre l'organització i el reconeixement acadèmic dels intercanvis internacionals d'estudiants de 1r i 2n cicle, aprovada per la Junta de Govern el 16 de març de 1995.

Els alumnes de la UB que es traslladen un temps determinat a una universitat estrangera, com a beneficiaris d'un intercanvi, no perden la condició d'alumnes de la UB durant la seva estada a la universitat estrangera. Per tant, es matricularan en aquesta Universitat sense perjudici del compliment de la Normativa de permanència de la UB.

Es considera requisit indispensable per matricular-se en aquestes condicions la presentació, en el moment de la matrícula, de la proposta d'equivalències, signada i aprovada pel tutor del departament.

La unitat mínima de durada dels intercanvis perquè es reconegui acadèmicament serà d'un semestre.

Els alumnes procedents d'universitats estrangeres formalitzaran una inscripció a la UB un cop concedida la beca Sòcrates-Erasmus a la seva universitat de procedència.

Se'ls donarà un certificat dels estudis que han fet quan acabin la seva estada.

És responsable de les relacions internacionals el secretari de la Facultat, Dr. Joan Ramon Triadó Tur.

Actualment els Tutors dels Departaments són els següents:

Departament d'Història de l'Art

Dra. Mireia Freixa Serra

Departament de Prehistòria, H. Antiga i Arqueologia:

Dra. Rosario Navarro Sáez

Departament d'H. Medieval Paleografia i Diplomàtica:

Dra. Mercè Aventín Puig

Departament d'Història Moderna:

Dr. Fernando Sánchez Marcos

Departament d'Història Contemporània:

Dra. Teresa Abelló Güell

Departament d'Antropologia Cultural i H. d'Amèrica i Àfrica:

Dra. Josefina Roma i Riu

Dra. Danielle Provansal Félix

Dr. Joan Bestard i Camps

Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional:

Dra. Montserrat Jardí i Porqueras

Dra. Maria Sala Sanjaume

Departament de Geografia Humana

Dr. Joan Eugeni Sánchez Pérez

Els centres i el servei d'estudiants garantiran la màxima difusió de l'oferta de places i les seves característiques.

Durant la seva estada a la universitat estrangera, l'alumne quedarà sota la supervisió acadèmica del tutor que li designi la universitat de destinació. En el moment del seu retorn lliurarà a la secretaria del centre d'origen el certificat dels estudis fets a la universitat estrangera.

Per a més informació, us podeu dirigir a l'Oficina de Relacions Internacionals (ORI), a la secretaria del centre, al Secretari de la Facultat, al Servei d'Estudiants de la UB o bé al despatx 7 del segon pis del Deganat, on trobareu un becari que us pot donar informació concreta sobre el tema.

E-mail: gih-erasmus@d1.ub.es

6.2. Matricula Sòcrates-Erasmus

La UB ofereix a tots els estudiants encara no llicenciats d'universitats estrangeres la possibilitat de cursar els seus estudis no universitaris (un o dos semestres) en qualsevol de les seves facultats o escoles, amb drets i deures similars que els estudiants amb matrícula ordinària de la UB (Acord de la Junta de Govern de 16 de març de 1995).

Els alumnes procedents d'universitats estrangeres formalitzaran una inscripció a la UB un cop concedida la beca Sòcrates-Erasmus a la seva universitat de procedència.

En finalitzar el semestre se'ls lliurarà un certificat dels estudis fets.

Els alumnes d'aquesta facultat que es traslladen un temps determinat a una universitat estrangera, com a beneficiaris d'un intercanvi, no perden la condició d'alumnes de la UB durant la seva estada a la universitat estrangera. Per tant, es matricularan sense perjudici del compliment de la Normativa de permanència de la UB.

És requisit indispensable que presentin la proposta d'equivalències d'assignatures signada i aprovada pel tutor del departament en el moment de la matrícula.

7. MATRÍCULA DE DOCTORAT

Prèviament al procés de matrícula s'haurà de consultar els tutors dels departaments corresponents.

Per tots els alumnes el període de matrícula serà únic, del 13 al 30 de novembre.

Les dates de matriculació són específiques per a cada departament. Cal que les confirmeu amb el calendari de matrícula previst per a cada curs acadèmic.

8. MATRÍCULA DE VINCULACIÓ A DEPARTAMENTS

Aquesta matrícula permet mantenir el vincle amb el departament i la Universitat als alumnes que, un cop fets els 32 crèdits del programa de doctorat, volen mantenir el lligam amb l'assegurança per raons electorals, entre d'altres.

9. ANUL·LACIONS

9.1 Anul·lació parcial de la matrícula

- Els alumnes poden anul·lar una o diverses assignatures, durant les dates que es publicaran oportunament
- L'anul·lació d'assignatures soltes no dóna dret a la devolució del seu import i té efectes acadèmics i econòmics (no hi ha recàrrec a matrícules posteriors).
- Amb relació a la permanència es compten com a mínim 50 crèdits.

9.2 Anul·lació total de la matrícula

Els alumnes poden anul·lar tota la matrícula per interès personal, sense dret a devolució, abans del 10 de desembre. Dintre del mateix termini també es pot anul·lar la matrícula, amb dret a devolució, en aquest tres supòsits degudament justificats:

1. Malaltia greu o defunció.
2. Incorporació al servei militar o a la prestació social substitutòria.
3. Matrícula en un altre centre de la Universitat o en altres universitats, en cas de reassignació de plaça per preinscripció.

- Les matrícules anul·lades no es tenen en compte posteriorment pel que fa a la permanència.

- Els alumnes de primer any als quals s'hagi anul·lat la matrícula perdran la plaça en el centre (llevat que sigui per incorporació al servei militar o per la prestació social substitutòria).

- Per iniciar novament aquells estudis hauran de tornar a obtenir plaça mitjançant la preinscripció oficial.

9.3 Anul·lació per casos greus i excepcionals

El rector, a proposta del degà i amb l'informe previ del director tècnic de gestió docent, resoldrà i determinarà els efectes acadèmics i econòmics de l'anul·lació.

10. AMPLIACIÓ DE MATRÍCULA

En el període d'ampliació de matrícula, els alumnes podran sol·licitar afegir alguna assignatura nova a la seva matrícula, sempre que no sobrepassi el nombre total de 90 crèdits. Cal que aquesta ampliació de matrícula estigui justificada i que restin places vacants de l'assignatura sol·licitada. Aquesta ampliació únicament es considerarà per a les assignatures del segon quadrimestre i només en casos molt excepcionals, prèvia avaluació i autorització del cap d'estudis es podrà aplicar al primer quadrimestre.

11. TRASLLATS D'EXPEDIENT

11.1 Trasllet a aquesta Facultat de l'expedient acadèmic d'alumnes provinents d'altres universitats, per continuar estudis conduents a la mateixa titulació que estan fent i que hagin superat 60 CA

Procediment:

1. El termini per sol·licitar el trasllat d'expedient és de l'1 de juny al 31 de juliol.

2. Les sol·licituds de trasllat d'expedient s'han d'adreçar al degà de la Facultat on es vulguin continuar els estudis, mitjançant una instància acompanyada de l'expedient de la persona interessada o del document corresponent, en què han de constar totes les convocatòries a què s'ha matriculat en cada assignatura, com també la seva via d'accés als estudis universitaris i la qualificació corresponent.

3. El degà, per delegació, en nom del rector, resoldrà els trasllats d'expedients i farà menció expressa dels possibles recursos, si escau, d'acord amb la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i seguint els criteris que s'assenyalen a continuació:

- a) Tenir aprovat un mínim de 60 CA al centre de procedència.
- b) Justificar la sol·licitud de trasllat d'expedient.

4. El centre farà arribar a l'alumne la resolució del trasllat, i juntament es trametrà l'adaptació del cap d'estudis.

5. Els alumnes als quals s'hagi concedit el trasllat de l'expedient acadèmic a aquesta Universitat, després d'haver abonat els drets de trasllat al centre de procedència dins del curs següent a la resolució i en els terminis que s'estableixin, han de formalitzar la matrícula a la secretaria de la facultat o escola universitària corresponent.

Si no ho fan així, quedarà sense efecte l'acceptació del trasllat, es retornarà l'expedient al centre de procedència i es comunicarà a la persona interessada.

6. Contra aquesta resolució, que exhaureix la via administrativa, i independentment de la seva execució immediata, les persones interessades poden interposar, amb la comunicació prèvia a l'òrgan que l'ha dictada, un recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar del dia des de la recepció d'aquesta notificació o si s'escau, des del dia de la seva publicació, de conformitat amb el que preveuen l'article 110.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i l'article 58 de la Llei de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les persones interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

11.2 Trasl·lat a aquesta Facultat de l'expedient acadèmic d'alumnes provinents d'altres universitats per continuar estudis conduents a la mateixa titulació que estan fent sense tenir aprovats un mínim de 60 CA

1. Hauran de sol·licitar plaça al centre on vulguin continuar els estudis i formalitzar la preinscripció oficial que el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya convoca anualment als mesos de juliol i de setembre (article 8è 2 del Reial decret 1005/1991).
2. Els alumnes que ingressen per preinscripció hauran de formalitzar el trasllat d'expedient i continuar els estudis amb el pla nou.

11.3 Alumnes que ingressin en aquesta facultat provinents d'altres ensenyaments

- Els alumnes que canviïn d'ensenyament hauran de sol·licitar plaça mitjançant preinscripció.
- Els alumnes que pertanyin a la Universitat de Barcelona, per formalitzar la matrícula hauran d'adjuntar el document *expedient acadèmic*, que els facilitarà la facultat de procedència.
- Els alumnes provinents d'altres universitats hauran de portar un certificat del seu expedient.
- En cap dels dos supòsits no es tanca l'expedient en el centre de procedència.

11.4 Trasl·lats a altres universitats

1. Per acompanyar la sol·licitud es lliurarà a la persona interessada el document *expedient acadèmic*.
2. Els centres que un cop acceptat el trasllat de l'alumne per a altres universitats el trametin mitjançant un certificat de l'expedient hauran de fer-hi constar amb un segell que:

"PER ACORD DE LA JUNTA DE GOVERN D'AQUESTA UNIVERSITAT EL NO PRESENTAT EQUIVAL A RENÚNCIA DE CONVOCATÒRIA, LLEVAT DEL CAS DE NO APROVAR CAP ASSIGNATURA DEL PRIMER CURS, TAL COM PREVEU EL PARÀGRAF TERCER DE L'ARTICLE SEGON DE L'RDL 8/1976, DE 16 de JUNY"

3. Als alumnes que marxen de l'ensenyament una vegada han abonat els drets de trasllat, els queda tancat l'expedient, de manera que no se'n pot fer ús ni es pot certificar. Hi ha la possibilitat de tornar a activar l'expedient en casos excepcionals (per exemple, correcció d'errades) i en el cas que l'alumne torni a l'ensenyament.

12. CONVALIDACIONS D'ESTUDIS PARCIALS UNIVERSITARIS SUPERIORS O TÈCNICS

1. La convalidació d'estudis espanyols és sempre entre diferents ensenyaments i es farà sempre per assignatures, tenint en compte el nivell de coneixements, la identitat de continguts i la càrrega lectiva.

2. Pel que fa a les assignatures convalidades s'haurà de pagar el que estableixi el Decret de preus públics de la Generalitat de Catalunya.

3. No es pot certificar la qualificació obtinguda a l'ensenyament d'origen llevat que l'alumne hagi abonat els drets de trasllat.

4. Les assignatures convalidades en una altra universitat no tindran efecte llevat que siguin ratificades al mateix o únic expedient de convalidació.

5. Han de ser sotmeses a revisió totes les convalidacions de les quals no s'hagi fet ús en un termini de tres anys. Aquesta revisió haurà de ser a instàncies de la persona interessada quan vulgui reiniciar els estudis (Acord de la Comissió de Convalidació de la Junta de Govern en les sessions del 13 i del 16 de novembre de 1990).

12.1 Convalidació d'estudis espanyols

1. Procediment

1. Les sol·licituds s'han de presentar a la secretaria del centre corresponent, adreçades al president de la comissió de convalidacions de la divisió. Per tal que les sol·licituds puguin ser resoltes abans de l'inici del període de matrícula (mes de setembre), s'han de presentar abans del 15 de maig.

2. La sol·licitud ha d'anar acompanyada de la documentació següent:

- Certificat acadèmic oficial dels estudis universitaris cursats, o bé expedient acadèmic, si s'han cursat a la UB.

- Programa de les assignatures aprovades.

3. La comissió de convalidacions de la divisió resoldrà la petició, amb la valoració prèvia de l'informe elaborat pel cap d'estudis de l'ensenyament corresponent i ajustant-se als criteris generals acordats per la Comissió de Convalidacions de la Junta de Govern.

4. Contra aquesta resolució es podrà interposar recurs davant la Comissió de Convalidacions de la Junta de Govern en un termini d'un mes a comptar des de la recepció de la notificació.

12.2 Convalidació d'estudis cursats a l'estranger

Per a estudis a l'estranger, la convalidació pot ser del mateix ensenyament i es farà sempre per assignatures.

Procediment

1. Les sol·licituds s'han de presentar a la secretaria del centre corresponent, sense terminis prefixats, adreçades al president de la comissió de convalidacions de la divisió.

Per tal que les sol·licituds pugin ser resoltes abans de l'inici del període de matrícula (mes de setembre) o, si s'escau, del període de preinscripció (mesos de juny i juliol), s'han de presentar abans del 15 de maig.

2. La sol·licitud ha d'anar acompanyada de la documentació següent:

- Certificat acreditatiu de la nacionalitat del sol·licitant, expedit per les autoritats competents del seu país, o fotocòpia compulsada del DNI en el cas dels ciutadans espanyols. Els estrangers poden presentar un certificat dels serveis consulars del seu país a Espanya, en el qual es faci constar la seva nacionalitat i la inscripció en el Registre Consular, legalitzada pel Ministeri d'Afers Estrangers d'Espanya (c. Abascal, 41, 28003 Madrid).

- Certificat acadèmic dels estudis cursats en què es detallin les qualificacions obtingudes.

- Programa de les assignatures aprovades.

- Pla d'estudis de la carrera iniciada pel sol·licitant, en què consti la durada dels estudis en anys acadèmics i les assignatures que l'integren.

3. Els documents expedits a l'estranger s'han d'ajustar als requisits següents:

Els documents han de ser oficials, expedits per les autoritats competents i legalitzats per via diplomàtica. És requisit indispensable que s'hi adjunti la traducció oficial al català o al castellà en cas d'estar redactats en un altre idioma.

4. La comissió de convalidacions de la divisió resoldrà la petició, amb la valoració prèvia de l'informe elaborat pel cap d'estudis de l'ensenyament corresponent i ajustant-se als criteris generals acordats per la Comissió de Convalidacions de la Junta de Govern.

Contra aquesta resolució es podrà interposar recurs davant la Comissió de Convalidacions de la Junta de Govern en un termini d'un mes a comptar de la recepció des de la notificació.

12.3 Accés per a alumnes amb estudis universitaris cursats a l'estranger i convalidats parcialment

- Són admesos directament a la Facultat sempre que la convalidació sigui de més de 60 CA.
- En cas de convalidacions de menys de 60 CA, hauran de fer la preinscripció i aportar la resolució favorable referent a les assignatures convalidades.

Es computa a l'efecte de preinscripció una nota de 5,5.

Els documents han d'anar acompanyats, si escau, de la traducció oficial corresponent al català o al castellà, que podran expedir els organismes següents:

1. La representació diplomàtica o consular d'Espanya a l'estranger.
2. La representació diplomàtica o consular a Espanya del país del qual procedeixen els documents.
3. Un traductor jurat degudament inscrit i autoritzat a Espanya.

Els documents originals poden presentar-se juntament amb la seva fotocòpia, i seran retornats a les persones interessades un cop s'hagi dut a

terme la diligència de *compulsa*. Si les fotocòpies ja han estat comparades i legalitzades davant notari o per les representacions diplomàtiques o consulars d'Espanya en el país d'on procedeixen els documents, no és necessària la presentació simultània de l'original.

13. CONVENIS DE COOPERACIÓ EDUCATIVA

Els convenis de Cooperació educativa estan adreçats a estudiants que tinguin superat el primer cicle de la carrera.

Es consideren pràctiques en empreses o institucions les que realitzen els estudiants en centres fora de les dependències universitàries i que tenen com a objectiu la formació pràctica dels estudis universitaris.

La formalització de les pràctiques en empreses o institucions s'ha de dur a terme mitjançant un conveni de col·laboració signat per la Universitat i l'empresa o la institució.

El contingut d'aquest conveni ha d'especificar, com a mínim, el tipus de col·laboració (activitats que ha de fer l'estudiant), l'àmbit d'aplicació, la durada, el nomenament d'un tutor, el caràcter no laboral de la relació, la cobertura de qualsevol contingència d'accident laboral mitjançant l'assegurança escolar o voluntària, els drets i deures de l'alumnat en pràctiques, així com la contribució de les empreses o institucions al finançament del programa de pràctiques, que es pugui establir quan escaigui, i les causes d'extinció del conveni.

Els convenis han de ser signats, amb delegació del rector, pel degà o director del centre.

El conveni de cooperació educativa no pot excedir una durada de 500 hores per curs, ni de 5 hores diàries.

Procediment:

-L'empresa o institució fa una proposta de conveni en la qual s'especificarà la quantitat d'estudiants sol·licitats, els requisits, la durada, l'horari, les tasques a realitzar, la remuneració i el tutor que supervisarà les pràctiques de l'alumne, així com el termini i el lloc on s'han d'adreçar els estudiants. Aquesta proposta es farà pública al tauler d'anuncis de la Facultat.

-L'empresa o institució comunicarà a la secretaria de la Facultat els estudiants que han estat seleccionats.

- L'últim tràmit serà la signatura del conveni per part de l'empresa, la Facultat i l'estudiant. És requisit indispensable que el conveni estigui signat abans del començament de les pràctiques.

14. TRÀMITS ADMINISTRATIUS

Abonament de taxes

Cal abonar les taxes corresponents pels tràmits administratius següents:

- Expedició de certificats
- Traslats d'expedients
- Examen de grau de llicenciatura i de doctorat
- Sol·licitud de convalidació d'assignatures
- Sol·licitud de connexió a Internet
- Prova de conjunt
- Sol·licitud del títol de Llicenciat
- Sol·licitud del títol de Doctor

L'abonament de la taxa es pot realitzar mitjançant tarja de crèdit a la mateixa secretaria, o bé en efectiu a qualsevol de les entitats següents:

- Caixa d'Estalvis de Catalunya
- Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona
- Banco de Santander
- Banca Catalana

Per fer el pagament en efectiu la secretaria lliurarà prèviament l'imprès corresponent.

15. SOL·LICITUD DEL TÍTOL DE LLICENCIATURA

Requisits per a l'obtenció del títol de llicenciatura

- Un cop superades totes les assignatures (del pla antic) o tots els crèdits (del pla nou) segons la distribució que assenyali el pla d'estudis, es pot sol·licitar el títol de llicenciatura.

Cal:

- 1. Omplir una sol·licitud, que s'haurà de recollir a la Secretaria, i distribuir els crèdits optatius i els de lliure elecció.

-2. Un cop la Secretaria comprovi que l'expedient és correcte i faci la nova distribució sol·licitada, es podrà fer el pagament dels drets d'expedició del títol.

El pagament es pot realitzar amb tarja de crèdit a la mateixa secretaria, o bé, en efectiu en una caixa d'estalvis, amb un imprès que es lliurarà a la secretaria.

Família nombrosa

-Família nombrosa de segona categoria i honor : Exempció total de l'import a pagar.

-Família nombrosa de primera categoria: Exempció del 50% de l'import.

Amb el comprovant del pagament cal presentar:

- Dues fotocòpies del DNI.

- L'original i la fotocòpia del títol mitjançant el qual es va ingressar a la Universitat (batxillerat superior, mestre d'ensenyament primari, professor d'EGB, etc.).

- Els alumnes que van ingressar per la via de les proves per a més grans de 25 anys estan exempts d'aquesta presentació.

Una vegada expedit el títol, s'avisarà l'alumne/a per tal que el reculli. El títol només es lliurarà a la persona interessada, o bé a una persona autoritzada amb un poder notarial.

Resguard/certificat de pagament dels drets d'expedició

És el document que el centre lliura a l'estudiant una vegada ha aportat la documentació necessària i ha fet efectiu el pagament dels drets d'expedició.

Duplicats/rectificacions

Quan calgui modificar i/o rectificar les dades inicials d'un títol per causa imputable a l'estudiant, aquest haurà de justificar documentalment el motiu del duplicat.

El centre lliurarà un nou resguard de títol en el que constarà la causa per la qual s'ha abonat un duplicat del títol anterior.

Les causes de sol·licitud de duplicat més freqüents són:

1. Per canvi de nom, cognoms o dades personals.
2. Per **incorporar-hi el grau de llicenciatura, el premi extraordinari o una segona especialitat**, en aquells casos en què això estigui previst.

3. Per canvi de nacionalitat.
4. Per pèrdua.
5. Per deteriorament.

L'estudiant haurà de pagar la taxa de duplicat en els casos següents:

- Quan calgui modificar les dades inicials per causa imputable a l'estudiant.
- Quan el títol està en tràmit i s'hi vol incorporar el grau, el premi extraordinari o una segona especialitat.
- Sempre que el títol hagi estat lliurat a l'estudiant i s'hagi de rectificar.
- En el cas de pèrdua del títol, l'estudiant, a més de la taxa de duplicat, ha de pagar l'import de la publicació de l'anunci al BOE.

16. PREMI EXTRAORDINARI DE LLICENCIATURA **(Segons la resolució de 19 de juny de 1997, DOG de 12-12-1997)**

1. La Junta de Facultat nomenarà una comissió de tres membres per a cada ensenyament.
 2. Poden optar al Premi Extraordinari de Llicenciatura tots els alumnes que havent obtingut un mínim de tres punts en la ponderació de l'expedient acadèmic, ho sol·licitin. En els ensenyaments en què cap estudiant hagi obtingut la ponderació de tres punts, la Comissió proposarà la concessió del premi a un dels cinc millors expedients acadèmics que tinguin una nota mitjana ponderada de 2,5 punts.
 3. La Facultat obrirà una convocatòria abans del dia 30 de novembre de cada any. Els alumnes interessats, que hagin finalitzat els seus estudis en qualsevol de les convocatòries legalment establertes per a cada curs acadèmic, presentaran una sol·licitud en el centre en un termini de 30 dies a partir de la convocatòria.
 4. La Comissió comprovarà els expedients acadèmics dels alumnes que hagin presentat la sol·licitud i farà la valoració dels millors expedients.
 5. L'estudiant amb premi extraordinari de diplomatura o llicenciatura té dret a la gratuïtat del títol corresponent.
- Si s'ha pagat el títol i posteriorment s'obté el premi extraordinari, es té dret a demanar la devolució de les taxes del títol. De tota manera, si el títol està expedit o en tràmit, s'ha de pagar la taxa de duplicat perquè el premi sigui incorporat en el títol. El centre facilita l'imprès per demanar la devolució de les taxes del títol, on l'estudiant farà constar el número del compte corrent en què s'ha d'ingressar l'import que cal retornar.

**CALENDARI ADMINISTRATIU.
ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART**

TRÀMIT	TERMINI
Sessions informatives	21 de juliol i 4 de setembre
Prematrícula	13 de juliol Horari: de 9 a 14 h i de 16 a 20,30 h
Matrícula de 1r curs	del 24 al 27 de juliol (consulteu dia i hora) del 4 al 8 de setembre (consulteu dia i hora)
Sol·licituds permanència	fins el 31 d'octubre
Errors matrícula	fins el 17 de novembre
Sol·licituds de trasllats	de l'1 de juny al 31 de juliol
Sol·licituds de títols	a partir del 17 de juliol
Sol·licituds de certificats amb notes finals	a partir del 17 de juliol
Anul·lació total de la matrícula	fins al 11 de desembre
Anul·lació parcial de la matrícula	-assignatures Q1: fins al 11 de desembre -assignatures Q2 i anuals: fins al 17 d'abril
Modificació de la matrícula	fins al 11 de desembre
Ampliació de la matrícula	Consulteu-ho al novembre

AQUEST CALENDARI ÉS ORIENTATIU, CAL QUE CONSULTEU I CONFIRMEU TOTES LES DATES.
Secretaria de la Facultat. Telèfon amb contestador automàtic 93 333 41 62.

**ORGANITZACIÓ DE
L'ENSENYAMENT D'HISTÒRIA
DE L'ART I PLA D'ESTUDIS**

ESTRUCTURA DELS PLANS D'ESTUDIS DE L'ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART (PLA VIGENT 1992-1993 I PLA REFORMAT 2000-2001)

El títol d'Història de l'Art és una Llicenciatura completa de primer i de segon cicle (BOE del 21-01-1993) i presenta l'estructura següent: 300 crèdits acadèmics (1 ca=10 hores lectives, teòriques o pràctiques), distribuïts en assignatures troncal o obligatòries (el 50%), assignatures optatives (el 30%) i crèdits de lliure elecció per a l'estudiant (20%). Els 300 crèdits s'organitzen en dos cicles de 150 crèdits cadascun. En la revisió del pla que es promou a partir del proper curs 2000-2001, es mantenen els 300 crèdits totals i la mateixa organització per cicles de 150 crèdits, però en varia la distribució: 60 % en assignatures troncal o obligatòries, 30 % en optatives i 10% en crèdits de lliure elecció.

Presentem dos quadres diferents per veure la distribució de crèdits:

PLA VIGENT 1992-1993 (alumnes antics)

Cicle	Crèdits obligatoris	Crèdits optatius	Crèdits de Ll. elecció	TOTAL
I	102	24	24	150
II	48	66	36	150
TOTAL	150	90	60	300

PLA REFORMAT (alumnes matriculats a partir del curs 2000-2001)

Cicle	Crèdits obligatoris	Crèdits optatius	Crèdits de Ll. elecció	TOTAL
I	132	18	0	150
II	48	72	30	150
TOTAL	180	90	30	300

En els dos plans, atesa l'estructuració dels estudis, 300 ca en quatre cursos, sembla aconsellable que els estudiants que vulguin acabar en quatre anys es matriculin cada any, com a mínim, de 72 ca, per acostar-se als 75 ca d'un curs mitjà. La Facultat garanteix l'oferta d'aquests 72 ca, com a mínim, entre assignatures obligatòries i optatives.

Tanmateix, un ritme de matriculació més lent és perfectament possible i força raonable per tal d'optimitzar el rendiment acadèmic, tant si es tracta d'estudiants del pla vigent com del reformat. Així, cada estudiant pot adaptar al seu ritme personal - a les seves circumstàncies i interessos - el nombre de crèdits de què es matricula cada curs, dintre d'uns límits: entre un mínim de 50 ca i un màxim de 90 ca. El mínim de crèdits de què s'ha de matricular a primer curs és de 54 ca. Per tal de sol·licitar beques, milícies, etc, s'exigeix la matrícula d'un mínim de 60 ca. El pla d'estudis que es reforma a parir del proper curs 2000-2001 és vigent per als alumnes que comencen el 1r curs; per a aquells que vulguin programar la llicenciatura en 4 anys cal que matriculin els 66 crèdits obligatoris més 6 crèdits d'una optativa de Primer Cicle. El pla d'estudis no preveu cap especialització dintre de la llicenciatura, però els crèdits optatius i els de lliure elecció (el 50% del total al pla vigent i el 40% al pla reformat) permeten que cada estudiant dissenyi personalment el seu itinerari curricular, sobretot al segon cicle, on l'obligatorietat és reduïda.

Calendari d'extinció i d'aplicació dels plans d'estudi

Els plans d'estudi d'Història de l'Art s'extingeixen curs a curs i s'apliquen, també, curs a curs. El proper curs 2000-2001 s'aplica el pla reformat només als nous alumnes de 1r curs. La resta d'alumnes matriculats en anys anteriors poden continuar i és recomanable que ho facin amb el pla vigent que començà el curs 1992-1993. Si tenen totes les obligatòries de 1r curs aprovades, poden continuar normalment a partir de 2n curs. Si tenen pendents assignatures de 1r curs, les podran cursar sense docència (un màxim de 4 convocatòries) i és preceptiu que matriculin totes les de 2n curs si volen continuar amb el pla actual. El 2n curs del pla reformat començarà el curs 2001-2002 i el Segon Cicle del nou pla s'aplicarà a

partir del bienni 2002-2003 i 2003-2004. Només es recomana l'adaptació al pla reformat a aquells alumnes que pensin interrompre els seus estudis o que prevegin trigar més de 3 anys en acabar el Primer Cicle. En tot cas i per a més aclariments es recomana parlar amb el Cap d'estudis d'Història de l'Art i consultar l'apartat "Algunes especificacions sobre el pla d'estudis reformat".

Crèdits obligatoris (ambdós plans)

La distribució del crèdits obligatoris entre les assignatures troncal i les obligatòries del diferents cicles i cursos s'indica en el llistat que segueix. Al pla vigent, totes les assignatures són de 6 ca (llevat de dues de 2n curs, que tenen 9 ca). Al pla reformat, totes les assignatures de 1r curs seran de 6 ca.

Cada assignatura de 6 ca tindrà una durada quadrimestral de tres hores lectives per setmana, a l'aula corresponent, més una quarta hora de tutories. Les assignatures de 9 ca (Història de l'Art Català Medieval i Història de l'Art Català Modern i Contemporani) tenen una durada quadrimestral de 4,5 hores lectives per setmana a l'aula corresponent més 1,5 hores de tutories. Es per això que les classes d'aquestes assignatures seran d'hora i mitja en torns setmanals de tres dies (dll. dm. dc./dc. dj. dv.). La impartició de totes les assignatures comprendrà activitats tant teòriques com de caràcter pràctic. Les classes de les assignatures de 6 ca seran d'hora i mitja en torns setmanals de dos dies (dilluns/dimarts, dijous/divendres). Les activitats pràctiques complementàries es faran els dimecres.

Totes les assignatures troncal i obligatòries tenen tres grups, dos de matí (A i B) i un de tarda (C) llevat de la de Tècniques Artístiques que, pel seu caràcter pràctic, s'imparteix en 6 grups : 4 de matí (A1, B1, A2 i B2) i 2 de tarda (C1 i C2). Les assignatures troncal i obligatòries de Primer Cicle d'un mateix curs (1r o 2n curs), quan l'alumne es matriculi en un mateix any, han de ser totes del mateix grup. És molt important que l'alumne es matriculi dels crèdits troncal i obligatoris segons l'ordre de cursos establert, doncs l'itinerari de continguts resulta més coherent i la compatibilitat horària és satisfactòria.

Assignatures troncal i obligatòries

PLA VIGENT DE 1992-1993

Cicle I

1r curs (48 ca). **Sense docència**

Codi i Assignatura

1190000 HISTÒRIA DE L'ART DEL PRÒXIM ORIENT

1190011 HISTÒRIA DE L'ART DEL MÓN CLÀSSIC

1190022 HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA

1190033 HISTÒRIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJANA

1190044 TEORIA DE L'ART

1190055 LLENGUATGES ARTÍSTICS

1190206 HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES I

1190210 HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES II

Aquestes assignatures les podran matricular (fins un màxim de 2 cursos o 4 convocatòries) aquells alumnes antics que, havent-les matriculat totes en cursos passats, encara en tenen una o varies suspeses o pendents de qualificació, i que no es volen adaptar al pla revisat. Al pla docent, tenen un temari específic que és indicatiu a efectes d'examen i que no és necessàriament coincident amb les assignatures de títol homònim del pla revisat.

Cicle I

2n curs (54 ca). **Amb docència només durant el curs 2000-2001**

Codi i Assignatura

1190066 HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT

1190070 HISTÒRIA DE L'ART BARROC

1190081 HISTÒRIA DE L'ART DES DE LA IL·LUSTRACIÓ AL SIMBOLISME

1190092 HISTÒRIA DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES

1190103 TÈCNiques ARTÍSTIQUES

1190114 CONSERVACIÓ DELS BÉNS CULTURALS

1190221 HISTORIA DE L'ART CATALÀ MEDIEVAL (9 ca)

1190232 HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MODERN I CONTEMPORANI (9 ca)

Cicle II (48 ca)

Codi i Assignatures

- 1190125** HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ
- 1190136** HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ
- 1190140** HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME
- 1190151** HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME
- 1190162** HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS ÀUDIOVISUALS FINS AL 1930
- 1190173** HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS ÀUDIOVISUALS DES DEL 1930
- 1190184** LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL (és recomanable cursar-la a 4at. curs)
- 1190195** LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMPORÀNIA (és recomanable cursar-la a 4at. curs)

PLA REFORMAT (a partir del curs 2000-2001)

Cicle I

1r curs (66 ca).

Codi i Assignatura

- 2190005** HISTÒRIA DE L'ART DEL PRÒXIM ORIENT
- 2190016** HISTÒRIA DE L'ART DEL MÓN CLÀSSIC
- 2190020** HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA
- 2190031** HISTÒRIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJANA
- 2190042** TEORIA DE L'ART
- 2190053** LLENGUATGES ARTÍSTICS
- 2190064** HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT
- 2190123** HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES I
- 2190134** HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES II
- 2190160** L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA
- 2190171** NOUS CORRENTS ARTÍSTICS: SEGLES XII-XIII

Aquestes assignatures només les poden matricular els alumnes de nova incorporació a l'ensenyament d'Història de l'Art o els alumnes adaptats al pla revisat. Tenen un pla docent específic diferenciat de les homònimes del pla anterior.

Crèdits optatius (ambdós plans)

Per tal de facilitar el disseny efectiu de l'itinerari curricular personal, l'ensenyament procura oferir el nombre màxim possible d'assignatures optatives –algunes en dos grups–, d'acord amb els recursos de força docent, encara que el nombre total de crèdits optatius que s'ofereix cada any variarà segons aquestes possibilitats docents.

La formació d'un llicenciat en Història de l'art exigeix uns coneixements sòlids de les matèries afins de l'ampli camp de les Humanitats. I per tant, és molt necessari que l'alumne es matriculi, com a crèdits optatius, d'assignatures que ofereix la Llicenciatura d'Història. Convé tenir present que, per al pla de 1992-93, totes les assignatures troncals o obligatòries de les Llicenciatures d'Història i de Geografia es comptabilitzen o es consideren optatives de la llicenciatura d'Història de l'Art. Per al pla revisat, hi ha hagut una certa reducció (vegi's llistat específic). Les assignatures de la Llicenciatura de segon cicle d'Antropologia, en cas de ser escollides, són de lliure elecció (per ambdós plans).

Les assignatures que ofereixen les Llicenciatures de la Facultat de Geografia i Història, així com els seus horaris i continguts, es publiquen a les guies de l'estudiant corresponents. S'adjunta, però, en aquesta guia, un quadre amb el codi, el nom, l'horari i el professor, i també el pla docent, de les assignatures que són optatives d'Història de l'Art i que s'imparteixen com a obligatòries als ensenyaments d'Història i de Geografia (vegeu els annexos dels horaris i del pla docent).

Totes les assignatures optatives que ofereix la Llicenciatura d'Història de l'Art tenen 6 crèdits acadèmics (ca) i l'alumne, quan se'n matriculi, pot triar qualsevol grup amb places lliures, a diferència de les troncal de Primer Cicle, que s'han d'agafar totes del mateix grup. La seva vigència mínima i obligada al Pla Docent és de 2 anys (salvant excepcions acordades pel Consell d'Estudis), però després poden ser substituïdes per altres assignatures noves. Per això cal fer atenció a les assignatures que s'ofereixen per segon any

consecutiu, ja que poden desaparèixer de la docència (estan marcades amb un asterisc).

Assignatures optatives del cicle I de la Llicenciatura d'Història de l'Art (ambdós plans)

Les assignatures optatives de primer cicle són complementàries d'una o de varies assignatures troncal o obligatòries, i per tant, l'alumne no pot matricular-se d'aquestes assignatures si abans no ha cursat o, almenys, si no està cursant aquell any l'assignatura troncal a la qual corresponen, tal com s'indica en el llistat que segueix.

És convenient que l'alumne es matriculi, com a assignatures optatives de primer cicle, d'algunes troncal de la Llicenciatura d'Història, d'acord amb el disseny curricular que decideixi, perquè els continguts són més generals i abastables, alhora que poden oferir uns coneixements essencials per estructurar els estudis de segon cicle.

No es poden superar els límits (indicats entre parèntesi) màxims de cada matèria com a crèdits optatius. Si es superen, es comptabilitzaran com a crèdits de lliure elecció, però es corre el risc de no completar convenientment els crèdits optatius preceptius.

Les optatives de primer cicle les poden matricular indistintament els alumnes del pla de 1992-1993 i els nou vinguts al pla revisat. Cal tenir cura, però, de consignar el codi preceptiu en cada cas (tots els nous codis del pla revisat comencen amb les xifres 219-).

Les assignatures optatives del I cicle de la Llicenciatura d'Història de l'Art per al curs 2000-2001 són les següents (l'asterisc distingeix les assignatures que s'imparteixen per segon any consecutiu, com a mínim, i que el curs vinent podrien deixar de programar-se):

Matèria optativa: Les arts en el món medieval (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

1191105/2190274 *ICONOGRAFIA MEDIEVAL -6ca- (dos grups)
(és recomanable cursar-la a 1r curs)

1191116/2190285*L'OBJECTE ARTÍSTIC A L'OCCIDENT
MEDIEVAL -6ca- (per matricular-se'n cal haver cursat o estar
cursant les assignatures troncal d'H^a de l'Art de l'Alta Edat
Mitjana i d'H^a de l'Art de la Baixa Edat Mitjana)

Matèria optativa: Les arts en el món modern (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

1190265/2190296 *TEORIA HUMANÍSTICA DE LES ARTS -6ca-
(dos grups) (per matricular-se'n cal haver cursat o estar cursant
l'assignatura troncal d'H^a de l'Art del Renaixement)

1190276/2190300 *TEORIA, MODELS I FONTS EN L'ÈPOCA DEL
BARROC -6ca- (per matricular-se'n cal haver cursat o estar cursant
l'assignatura troncal d' H^a de l'Art Barroc)

Matèria optativa: Les arts en el món contemporani (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

1191050/2190344 *ELS TEMES EN LA PINTURA I L'ESCUPTURA
DEL S. XIX -6ca- (dos grups) (per matricular-se'n cal haver cursat o
estar cursant l'assignatura troncal d'H^a de l'Art des de la Il·lustració
al simbolisme)

1191061/2190355 *ARQUITECTURA I DISSENY AL SEGLE XX -6ca-
(per matricular-se'n cal haver cursat o estar cursant l'assignatura
troncal d' H^a de l'Art des de les Primeres avantguardes)

Matèria optativa: Teoria i Estètica de les Arts (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

1191120/2190366 *EL SIMBOLISME I L'ART -6ca- (és recomanable
cursar-la a 1er. curs)

Matèria optativa: Arts de l'Espectacle (18 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

1190836/2190311 *INTRODUCCIÓ A LA MÚSICA -6ca-

1191072/2190322 *LLENGUATGES AUDIOVISUALS -6ca- (dos
grups)

1191131/2190333 *EL TEATRE DEL SEGLE XX A L'ESTAT ESPANYOL -6ca- (dos grups) (per matricular-se'n cal haver cursat o estar cursant les assignatures troncs Història de les Arts escèniques I i II).

Assignatures optatives d'Història i de Geografia (ambdós plans d'estudi)

Aquestes assignatures valen indistintament per a I i II Cicle i no estan subjectes a cap matèria d'Història de l'Art.

Ensenyament d'Història

- 1180012/2190370 PREHISTÒRIA -12ca-
- 1180001/2190381 HISTÒRIA ANTIGA -12 ca-
- 1180023/2190392 HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL -12 ca-
- 1180034/2190403 HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA -6 ca-
- 1180045/2190414 HISTÒRIAMEDIEVAL DE CATALUNYA -6ca-
- 1180104/2190442 ARQUEOLOGIA -9ca-
- 1180056/2190436 HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL -12ca-
- 1180060/2190440 HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA -6ca-
- 1180071/2190451 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA -6ca-
- 1180082/2190462 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL -12ca-
- 1180093/2190473 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA -12 ca-
- 1180115/2190484 EL MÓN ACTUAL -12ca-
- 1180130/2190495 MÈTODES I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA -9ca-
- 1180152/2190506 TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS -9ca-

Avis: en cas de cursar assignatures optatives de 9 crèdits és recomanable fer-ho per parelles d'assignatures, per tal de sumar 18 ca (múltiple de 6 ca) i no sobrepassar així els 90 crèdits optatius preceptius o quedar-se curt.

Ensenyament de Geografia

2170000/2190510 CLIMATOLOGIA -6ca-

2170114/2190521 TÈCNIQUES D'ANÀLISI QUANTITATIVA I -6ca-

2170125/2190532 INTRODUCCIÓ A L'ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL -6ca-

2170136/2190543 GEOGRAFIA DE CATALUNYA -6ca-

2170070/2190554 GEOGRAFIA D'ESPANYA -12ca-

2170081/2190565 GEOGRAFIA D'EUROPA -12ca-

2170044/2190576 GEOGRAFIA HUMANA -12ca-

2170055/2190580 GEOGRAFIA DE LA POBLACIÓ -6ca-

2170092/2190591 CARTOGRAFIA GENERAL -6ca-

2170103/2190602 CARTOGRAFIA TEMÀTICA -6ca-

Assignatures optatives del cicle II (només pel pla de 1992-1993)

El nombre d'assignatures optatives és molt més alt que durant el primer cicle, perquè també és molt superior el nombre de crèdits optatius previstos en el pla d'estudis, i molt més baix el nombre de crèdits obligatoris. Cal insistir en la conveniència de dedicar un nombre de crèdits optatius per cursar assignatures troncales de la llicenciatura d'Història per tal de completar i matisar la pròpia formació. Recordem que les assignatures troncales de les llicenciatures d'Història i de Geografia són optatives per als estudiants d'Història de l'Art.

No es poden superar els límits (indicats entre parèntesi) màxims de cada matèria, com a crèdits optatius. Si es superen, es comptabilitzaran com a crèdits de lliure elecció.

Les assignatures optatives de segon cicle de la llicenciatura d'Història de l'Art per al curs 2000-2001 són les següents (l'asterisc distingeix les assignatures impartides per segon any consecutiu i que el curs vinent podrien desaparèixer):

Matèria optativa: Les Arts en el Món Antic (18 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

1191013 *ART ROMÀ D'HISPÀNIA -6ca-

Matèria optativa: Les Arts en el Món Medieval (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

1190431 ESPAI, URBANISME I ARQUITECTURA EN LA CORONA D'ARAGÓ -6ca-

1190630 *ART BIZANTÍ MEDIEVAL - 6 ca-

1190685 *PALEOGRAFIA MEDIEVAL 6 ca (2 grups)

1190862 *LES ARTS ALS PAÏSOS BAIXOS A LA FI DE L'EDAT MITJANA -6 ca-

1190921 *PINTURA I IL·LUSTRACIÓ DE MANUSCRITS EN TEMPS DEL ROMÀNIC -6ca-

1191153 *CRISTIANS I MUSULMANS: ART DELS SS. V-XI -6ca-

1191164 *ART ROMÀNIC HISPÀNIC. SEGLES XI-XII -6ca-

1191175 *L'ESCULTURA GÒTICA A CATALUNYA I A LA FRANÇA MERIDIONAL -6ca-

1191256 ORFEBRERIA A LA CORONA D'ARAGÓ (1137-1714) -6ca-

1191260 ART GÒTIC HISPÀNIC - 6ca-

1191271 ELS ESPAIS SAGRATS MEDIEVALS: ÚS I FUNCIÓ -6ca-

Matèria optativa: Les Arts en el Món Modern (24 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

1190475 * L'ART DEL S. XVIII - 6 ca- (títol canviat de la mateixa assignatura L'ART DEL S. XVIII I LA SEVA INCIDÈNCIA A CATALUNYA).

1190696 *PALEOGRAFIA MODERNA -6ca-

1190711 *EL GRAVAT A L'ÈPOCA MODERNA -6 ca-

1190722 *URBANISME: DE LA CIUTAT IDEAL ALS EIXAMPLES -6ca-

1190873 *PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR -6 ca- (2 grups)

1190954 *ARQUITECTURA CLASSICISTA I BARROCA - 6 ca-

1191024 *ESCULTURA ESPANYOLA DEL RENAIXEMENT FINS AL REALISME -6 ca-

1191186 *PINTURA MANIERISTA -6ca- (2 grups)

1191190 *ART DEL RENAIXEMENT A ESPANYA -6ca- (2 grups)

Matèria optativa: Les Arts en el Món Contemporani (24 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

- 1190501 *NOUS COMPORTAMENTS ARTÍSTICS A PARTIR DE 1960 -6 ca- (2 grups)
1190733 GOYA I EL SEU ENTORN -6ca-
1191046 *MIRÓ -6ca-
1190895 *HISTÒRIA DE L'ART I GÈNERE. SEGLES XV-XX -6ca-
1191201 *L'ARQUITECTURA CATALANA DES DEL "MOVIMENT MODERN" FINS L'ACTUALITAT -6ca- (2 grups)
1191212 *L'ESCULTURA CATALANA DEL SEGLE XX I EL CONTEXT INTERNACIONAL -6ca-
1191223 *L'ART DE LA POSMODERNITAT -6ca-

Matèria optativa: Teoria i Estètica de les Arts (30 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

- 1190523 *SOCIOLOGIA DE L'ART -6 ca-
1190534 *CRÍTICA D'ART -6 ca- (2 grups)
1190545 *FILOSOFIA CONTEMPORÀNIA DE L'ART -6 ca-
1191282 ART, LITERATURA I PENSAMENT ENTRE 1871 I 1945 -6 ca-

Matèria optativa: Arts de l'Espectacle (18 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

- 1190571 *LA MÚSICA A CATALUNYA -6ca-
1190604 HISTÒRIA DEL CINEMA CATALÀ -6ca-
1190906 *LA VIDEOCREACIÓ A CATALUNYA -6 ca-
1191234 *L'ESCENOGRAFIA I L'ESPAI ESCÈNIC AL SEGLE XX -6ca-
1191245 *MOZART -6ca-
1191293 LA REVOLUCIÓ MUSICAL WAGNERIANA -6 ca-
1191304 HISTÒRIA DE LA MÚSICA ROCK -6 ca-
1191315 TENDÈNCIES DEL CINEMA CONTEMPORANI -6 ca-

Assignatures del pla d'estudis que no s'ofereixen aquest curs

S'informa d'aquestes assignatures a efectes de tràmits administratius: convalidacions, adaptacions i alumnes que els hi quedi un màxim d'un 10% de crèdits per acabar la llicenciatura i vulguin matricular-les sense docència.

Primer cicle

LES ARTS EN EL MÓN MEDIEVAL

1190825 CULTURES ARTÍSTIQUES ANTIGUES A LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL -6ca-

1190243 L'ART DE LES VIES DE PELEGRINACIÓ -6ca-

1190254 L'ART DE LES CORTS EUROPEES -6ca

LES ARTS EN EL MÓN CONTEMPORANI

1190280 ARQUIT. I ARTS APLIC. EN EPOCA EXPOS. INTERN. (XIX) -6ca-

1190291 LES BASES DEL MOVIM. MODERN EN ARQUITECTURA -6ca-

1190615 ROMANTICISME I PINTURA -6ca-

1190626 ARQUITECTURA I DISSENY ENTORN DE 1900 -6ca-

TEORIA I ESTÈTICA DE LES ARTS

1190302 ART I ANTROPOLOGIA -6ca -

1190313 SEMIÒTICA DE LES ARTS -6ca-

LES ARTS DE L'ESPECTACLE

1190324 TÈCNiques AUDIOVISUALS -6ca-

1190335 HISTÒRIA DE LA POSTA EN ESCENA -6ca-

11903 46 LLENGUATGES I FORMES MUSICALS -6ca-

Segon cicle

LES ARTS EN EL MÓN ANTIC

1190350 L'ARQUITECTURA ROMANA -6ca-

1190361 L'ESCULTURA ROMANA -6ca-

1190372 L'ANTIGUITAT TARDANA I EL MÓN MEDIEVAL -6ca-

1190840 PINTURA I MOSAIC EN ÈPOCA HEL·LENÍSTICA I ROMANA -6ca-

1191142 ART PRE-ROMÀ DE L'OCCIDENT MEDITERRANI -6ca-

LES ARTS EN EL MÓN MEDIEVAL

1190663 L'OR I L'ARGENT A L'EUROPA MEDIEVAL -6 ca-

1190932 EL REGNE DE MALLORCA EN EL CONTEXT ARTÍSTIC EUROPEU (S. XIII -XV) -6ca-

1190383 LES CULTURES ARTÍSTIQUES CRISTIANES I

MUSULMANES ENTORN A L'ANY MIL -6ca-

1190394 LA IL·LUSTRACIÓ DE MANUSCRITS EN EL MÓN MEDIEVAL -6ca-

1190405 ARTS PICTÒRIQUES S.XIV. ITÀLIA I CATALUNYA -6ca-

1190416 L'ESCULTURA CATALANA DELS SEGLES XII I XIII -6ca-

1190420 L'ESCULTURA EN LES ESCOLES DEL NORD I LA SEVA RELACIÓ AMB CATALUNYA -6ca-

1190641 EL TREBALL SERIAT A L'EDAT MITJANA -6ca-

1190652 L'ART MEDIEVAL HISPÀNIC FINS AL SEGLE X -6ca-

1190674 ESCULTURA GÒTICA CATALANA -6ca-

1190851 ARQUITECTURA I ESPAI URBÀ: BARCELONA A LA BAIXA EDAT MITJANA -6ca-

1190910 L'ESCULTURA ROMÀNICA: EVOLUCIÓ, APORTACIONS, TENDÈNCIES -6 ca-

LES ARTS EN EL MÓN MODERN

1190943 QÜESTIONS I PROBLEMES DEL PRIMER MANIERISME -6 ca-

1190884 ESCULTURA ESPANYOLA DEL BARROC -6ca-

1190442 L'ESCULTURA RENAIXENTISTA -6ca-

1190453 LA PINTURA CATALANA DEL SEGLE XVI -6ca-

1190464 LES ARTS AL MANIERISME -6ca-

1190700 PINTURA DEL SEGLE XVI FORA D'ITÀLIA -6ca-

LES ARTS EN EL MÓN CONTEMPORANI

1190755 ART CATALÀ DEL S. XX (1939-1990) -6 ca-

1190814 CRISI DEL S. XX: ART I CULTURA ENTRE 1880 i 1918 -6 ca-

1190965 SALVADOR DALÍ -6 ca-

- 1190744 ACADÈMIA I RUPTURA A LA PINTURA DEL SEGLE XIX -6ca-
 1190766 L'ART NO OBJECTUAL A PARTIR DE 1968 -6ca-
 1190976 EL SIMBOLISME I L'ESTETICISME -6 ca-
 1191035 HISTORICISMES I ECLECTICISME EN L'ARQUITECTURA I LES ARTS APLICADES DEL S. XIX -6ca
 1190803 PICASSO -6ca-
 1190486 LA PINTURA IMPRESSIONISTA: ANTECEDENNTS I LA SEVA INCIDÈNCIA A L'ART CATALÀ -6ca-
 1190490 L'ART "NOUVEAU" I EL MODERNISME CATALÀ -6ca-
 1190512 DEL "COLLAGE" A L'"ASSEMBLAGE" DEL SEGLE XX -6ca-

TEORIA I ESTÈTICA DE LES ARTS

- 1190556 ESTÈTICA DE LA MÚSICA -6 ca-
 1190560 ESTÈTICA DEL CINEMA -6 ca-
 1191094 ART I PENSAMENT EN EL MÓN CLÀSSIC -6ca-

ARTS DE L'ESPECTACLE

- 1190781 LA MÚSICA DEL SEGLE XX -6 ca-
 1190980 TEORIA TEATRAL -6 ca-
 1190582 ESTÈTICA DEL TEATRE -6ca-
 1190593 HISTÒRIA DEL TEATRE CATALÀ -6ca-
 1190770 HISTÒRIA DE L'ÒPERA -6ca-
 1190792 CULTURA I CINEMA RUSSOS -6ca-
 1190991 ELS CINEMES ORIENTALS -6 ca-
 1191002 HISTÒRIA DE LA SARSUELA I LES SEVES RELACIONS AMB L'ÒPERA -6 ca-
 1191083 EL PROCÉS DE CREACIÓ MUSICAL -6ca-

Crèdits de lliure elecció

Els crèdits de lliure elecció (el 20% del conjunt dels 300 ca de la Llicenciatura d'Història de l'Art; 10% al Pla reformat) són, conjuntament amb els crèdits optatius, aquells que defineixen el perfil de l'itinerari curricular de cada estudiant.

Al pla vigent de 1992-1993, els crèdits de lliure elecció es comptabilitzen com de primer cicle (24ca) o segon cicle (36ca), un cop acabats els estudis de Llicenciatura. Es per això que l'alumne es pot matricular d'aquests crèdits (oferta d'assignatures de lliure elecció) o demanar-ne el reconeixement (reconeixement de cursos i activitats específics reconeguts per la UB) durant els estudis de la Llicenciatura. Es recomana que es reservi un nombre alt de crèdits de lliure elecció per als darrers anys dels estudis per tal d'aprofitar correctament les possibilitats que ofereix la Universitat i altres Institucions per definir millor el perfil curricular.

Al pla reformat, els crèdits de lliure elecció es compten només a Segon Cicle. Se'n han de fer 30 ca. Això no impedeix que l'estudiant, des de la seva incorporació a l'Ensenyament, pugui avançar matèria fent cursos o activitats susceptibles de ser reconegudes com a crèdits de lliure elecció a partir del moment que s'han cursat els 150 crèdits de Primer Cicle.

A partir del curs 1996-97, la meitat dels crèdits de lliure elecció (30 com a mínim per als alumnes del Pla de 1992 i 15 per als alumnes del Pla Reformat) s'han d'obtenir fora de la Llicenciatura pròpia.

Els crèdits de lliure elecció es poden aconseguir i formalitzar de diferents maneres:

*Matriculant-se d'assignatures **optatives** de les Llicenciatures impartides a la Facultat de Geografia i Història (Història, Geografia, Antropologia).

*Matriculant-se d'assignatures d'altres Ensenyaments de la Universitat de Barcelona. Recomanem que preferentment siguin de les Llicenciatures de Filosofia, Filologia i Belles Arts. Cal tenir

present que per matricular-se d'assignatures impartides en altres centres diferents de la Facultat de Geografia i Història cal comprovar l'oferta publicada per la Universitat de Barcelona. No totes les assignatures que ofereixen els ensenyaments tenen places per a lliure elecció i, en tot cas, el seu nombre és molt reduït.

*La Universitat de Barcelona ofereix unes assignatures al conjunt dels Ensenyaments específicament pensades per cursar-se com a assignatures de lliure elecció. Cal consultar l'oferta de la Universitat de Barcelona, que varia cada curs acadèmic i que es publica per semestres(vegeu la web <http://w.w.w.ub.es/acad/noracad/lliure>). D'entre aquestes, les que ofereix la Facultat es poden consultar a l'**Annex** d'aquesta guia.

*Matriculant-se o inscrivint-se en els cursets o cicles que ofereixen la pròpia UB o diferents institucions amb les quals la Universitat te convenis establerts: Escola oficial d'Idiomes, Escoles d'Estiu... Amb el certificat corresponent la secretaria de la Facultat reconeix el valor en crèdits de lliure elecció segons està establert per la UB o en el conveni respectiu, en el moment de la matrícula del curs següent. Si un estudiant s'ha matriculat en el darrer curs de tots els crèdits que li resten per finalitzar els estudis, els cursets, cicles, jornades... en les quals s'inscrigui no es podran convalidar després perquè no hi haurà ocasió de fer-ho.

***Els crèdits optatius obtinguts per l'estudiant que superin el nombre previst en el Pla d'Estudis de la Llicenciatura d'Història de l'Art (24ca en el Cicle I i 66 ca en el Cicle II; al Pla reformat 18 i 72 respectivament), i/o les limitacions de cadascuna de les matèries optatives, seran comptabilitzats també com de lliure elecció, sempre i quan la meitat del crèdits de lliure elecció, com a mínim, s'hagin obtingut fora de la llicenciatura, altrament el crèdits sobrants no seran útils per a l'obtenció de la titulació.**

Per a més informació es pot consultar l'apartat corresponent de la part general d'aquesta guia, la guia específica que publica semestralment la Universitat de Barcelona i la web <http://w.w.w.ub.es/acad/noracad/lliure>.

Algunes especificacions sobre el Pla d'Estudis Reformat:

El pla reformat modifica el nombre d'assignatures obligatòries de Primer Cicle creant-ne algunes de noves. També augmenta els crèdits d'algunes de preexistents. En cap cas es suprimeixen assignatures obligatòries preexistents i només se'n adapten els continguts del pla docent. Per fer-se una idea de com s'estructurarà tot el pla, malgrat enguany només es programi el primer curs, presentem un quadre indicatiu amb la distribució d'assignatures obligatòries ordenades en 4 cursos i distribuïdes en 8 semestres. Naturalment, aquesta distribució és només indicativa i respon a una programació teòrica de 4 anys, però adaptable a d'altres ritmes d'estudis.

Altrament, com ja hem assenyalat, cal parlar amb el Cap d'estudis per aclarir tota qüestió referent al pla d'estudis.

ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART

ITINERARI ACADÈMIC DEL PLA REFORMAT

Assignatures de Primer Cicle (66 crèdits obligatoris per curs + 18 crèdits optatius per cicle)	
Primer Curs Assignatures obligatòries de primer semestre Història de l'Art del Pròxim Orient (6 cr.) Història de l'Art del Món Clàssic (6 cr.) Història de l'Art de l'Alta Edat Mitjana (6 cr.) Història de les Arts Escèniques I (6 cr.) Teoria de l'Art (6 cr.) Assignatures optatives de primer semestre 6 crèdits optatius de primer cicle	Primer Curs Assignatures obligatòries de segon semestre Història de l'Art de la Baixa Edat Mitjana (6 cr.) Història de les Arts Escèniques II (6 cr.) Llenguatges Artístics (6 cr.) L'art de Roma i l'Antiguitat Tardana (6 cr.) Nous Corrents Artístics: segles XII-XIII (6 cr.) Història de l'Art del Renaixement (6 cr.)
Segon curs Assignatures obligatòries de primer o de segon semestre Tècniques Artístiques (6 cr.)	
Segon curs Assignatures obligatòries de primer semestre Classicisme i Manierisme al segle XVI (6 cr.) Història de l'Art de la Il·lustració al Simbolisme (6 cr.) Assignatures optatives de primer semestre 6 crèdits optatius de primer cicle	Segon Curs Assignatures obligatòries de segon semestre Història de l'Art Barroc (6 cr.) Conservació de Béns Culturals (6 cr.) Assignatures optatives de segon semestre 6 crèdits optatius de primer cicle
Segon Curs Assignatures obligatòries anuals (de primer i de segon semestre) Història de l'Art Català Medieval (12 crèdits) <i>Potser anual o concentrada al primer semestre</i> Història de l'Art Català Modern i Contemporani (12 crèdits) <i>Potser anual o concentrada al segon semestre</i> Història de l'Art des de les Primeres Avantguardes (12 crèdits)	

Assignatures de Segon cicle (48 crèdits obligatoris+72 crèdits optatius+30 cr. de lliure elecció)	
Tercer Curs Assignatures obligatòries de primer semestre Història de les idees estètiques fins a la Il·lustració (6 cr.) Història de la música fins al Classicisme (6 cr.) Història del cinema i altres mitjans audiovisuals fins al 1930 (6 cr.) Assignatures optatives de primer semestre 18 crèdits optatius	Tercer Curs Assignatures obligatòries de segon semestre Història de les idees estètiques des de la Il·lustració (6 cr.) Història de la música des del Romanticisme (6 cr.) Història del cinema i altres mitjans audiovisuals des del 1930 (6 cr.) Assignatures optatives de segon semestre 18 crèdits optatius
Quart Curs Assignatures obligatòries de primer semestre Les Fonts de la història de l'art d'època antiga i medieval (6 cr.) Assignatures optatives de primer semestre 18 crèdits optatius	Quart Curs Assignatures obligatòries de segon semestre Les Fonts de la història de l'art d'època moderna i contemporània (6 cr.) Assignatures optatives de segon semestre 18 crèdits optatius
Distribució de crèdits de lliure elecció Segon Cicle 30 crèdits de lliure elecció	

HORARIS I EXÀMENS

ASSIGNATURES, PROFESSORS, HORARIS DE CLASSES I EXÀMENS, I AULARI DE L'ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART

Amb el llistat adjunt i el quadre horari s'ofereix la informació suficient per formalitzar els fulls de prematrícula i matrícula de l'ensenyament d'Història de l'Art, alhora que serveix perquè l'estudiant organitzi el seu horari i pugui, en el cas que un grup es tanqui, veure-hi ràpidament les alternatives.

Puntualitzacions:

Les assignatures **Història de l'Art Català Medieval** i **Història de l'Art Català Modern i Contemporani** són les úniques que tenen 9 crèdits acadèmics i, per tant, 3 dies de classe setmanals en lloc de 2, en conseqüència aquestes assignatures *també tindran docència els dimecres*.

L'assignatura **Tècniques Artístiques**, per la seva especificitat, s'imparteix en una aula taller que té capacitat per a 40 estudiants. Per això el nombre de grups és el doble que el d'altres assignatures.

AVÍS ALS ALUMNES AMB ASSIGNATURES PENDENTS DE 1R CURS!!

Aquells alumnes que hagin de matricular assignatures sense docència tenen consignats els grups amb el professor/a i els horaris i l'aula on es faran els exàmens. També tenen un pla docent específic orientatiu per tal de preparar l'assignatura. Malgrat això, es recomana molt especialment que els estudiants parlin amb el professor o professora responsable del grup, qui els orientarà sobre com preparar l'assignatura i, fins i tot, sobre la possibilitat d'assistir a determinades classes del grup de pla reformat amb continguts equivalents als de l'assignatura sense docència.

ASSIGNATURA I PROFESSOR**Examen Conv. 1****Examen Conv. 2****Llengua**

1190000 HISTORIA DE L'ART DEL PROXIM ORIENT - Crèdits: 6 Mancho Suárez, Carles	Quad. 1	Grup A1	Aula 7	9 de gener 9-11	3 de setembre 9-11	Català
1190000 HISTORIA DE L'ART DEL PROXIM ORIENT - Crèdits: 6 Español Bertran, Francesca	Quad. 1	Grup B1	Aula 10	11 de gener 9-11	4 de setembre 9-11	Català
1190000 HISTORIA DE L'ART DEL PROXIM ORIENT - Crèdits: 6 Español Bertran, Francesca	Quad. 1	Grup C1	Aula 10	18 de gener 16-18	7 de setembre 16-18	Català
1190011 HISTORIA DE L'ART DEL MON CLASSIC - Crèdits: 6 Vicens Soler, Maria Teresa	Quad. 1	Grup A1	Aula 10	18 de gener 9-11	7 de setembre 9-11	Català
1190011 HISTÒRIA DE L'ART DEL MÓN CLÀSSIC - Crèdits: 6 Guàrdia Pons, Milagros	Quad. 1	Grup B1	Aula 10	9 de gener 9-11	3 de setembre 9-11	Català
1190011 HISTORIA DE L'ART DEL MON CLASSIC - Crèdits: 6 José Pitarch, Antoni	Quad. 1	Grup C1	Aula 10	29 de gener 19-21	6 de setembre 19-21	Català

Ensenyament: **Història de l'Art**

Assignatures Obligatòries de Primer Curs Sense Docència (Pla 1992)

HORARIS CURS 2000-2001

ASSIGNATURA I PROFESSOR

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

1190022 HISTORIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA - Crèdits: 6 Domenge Mesquida, Joan	Quad. 2	Grup A1	Aula 10	5 de juny 9-11	5 de setembre 9-11	Català
1190022 HISTORIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA - Crèdits: 6 Camps Sòria, Jordi	Quad. 2	Grup B1	Aula 10	7 de juny 9-11	12 de setembre 9-11	Català
1190022 HISTORIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA - Crèdits: 6 Domenge Mesquida, Joan	Quad. 2	Grup C1	Aula 10	20 de juny 19-21	13 de setembre 19-21	Català
1190033 HISTORIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJA - Crèdits: 6 Alcay Pedrós, Rosa	Quad. 2	Grup A1	Aula 7	8 de juny 9-11	13 de setembre 9-11	Català
1190033 HISTORIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJA - Crèdits: 6 Teres Tomas, Maria Rosa	Quad. 2	Grup B1	Aula 7	5 de juny 9-11	5 de setembre 9-11	Català
1190033 HISTORIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJA - Crèdits: 6 Alcay Pedrós, Rosa	Quad. 2	Grup C1	Aula 10	12 de juny 19-21	5 de setembre 19-21	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR**Examen Conv. 1****Examen Conv. 2****Llengua**

1190044 TEORIA DE L'ART - Crèdits: 6 Furió Gall, Vicenç	Quad. 1	Grup A1	Aula 6	25 de gener 12-14	4 de setembre 12-14	Català
1190044 TEORIA DE L'ART - Crèdits: 6 Casals Navas, Josep	Quad. 1	Grup B1	Aula 7	23 de gener 12-14	3 de setembre 12-14	Català
1190044 TEORIA DE L'ART - Crèdits: 6 Furió Gall, Vicenç	Quad. 1	Grup C1	Aula 8	25 de gener 19-21	4 de setembre 19-21	Català
1190055 LLENGUATGES ARTÍSTICS - Crèdits: 6 Vallès Rovira, Isidre	Quad. 2	Grup A1	Aula 7	20 de juny 12-14	13 de setembre 12-14	Català
1190055 LLENGUATGES ARTÍSTICS - Crèdits: 6 Vallès Rovira, Isidre	Quad. 2	Grup B1	Aula 8	8 de juny 9-11	13 de setembre 9-11	Català
1190055 LLENGUATGES ARTÍSTICS - Crèdits: 6 Vallès Rovira, Isidre	Quad. 2	Grup C1	Aula 8	8 de juny 16-18	13 de setembre 16-18	Català

Ensenyament: **Història de l'Art**

Assignatures Obligatòries de Primer Curs Sense Docència (Pla 1992)

HORARIS CURS 2000-2001

ASSIGNATURA I PROFESSOR

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

1190206 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES I - Crèdits: 6 Ragué Arias, Maria José	Quad. 1	Grup A1	Aula 12	23 de gener 12-14	3 de setembre 12-14	Català
1190206 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES I - Crèdits: 6 Ciurans Peralta, Enric	Quad. 1	Grup B1	Aula 13	25 de gener 12-14	4 de setembre 12-14	Català
1190206 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES I - Crèdits: 6 Ragué Arias, Maria José	Quad. 1	Grup C1	Aula 13	16 de gener 16-18	6 de setembre 16-18	Català
1190210 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES II - Crèdits: 6 Ciurans Peralta, Enric	Quad. 2	Grup A1	Aula 13	18 de juny 12-14	12 de setembre 12-14	Català
1190210 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES II - Crèdits: 6 Salvat Ferré, Ricard	Quad. 2	Grup B1	Aula 12	12 de juny 12-14	5 de setembre 12-14	Català
1190210 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES II - Crèdits: 6 Ciurans Peralta, Enric	Quad. 2	Grup C1	Aula 13	18 de juny 19-21	12 de setembre 19-21	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
2190005 HISTORIA DE L'ART DEL PROXIM ORIENT - Crèdits: 6 Mancho Suárez, Carles	Quad. 1 Grup A1	7	DL - DM -	08:00 - 09:30	9 de gener 9-11	3 de setembre 9-11	Català
2190005 HISTORIA DE L'ART DEL PROXIM ORIENT - Crèdits: 6 Español Bertran, Francesca	Quad. 1 Grup B1	10	DJ - DV -	08:00 - 09:30	11 de gener 9-11	4 de setembre 9-11	Català
2190005 HISTORIA DE L'ART DEL PROXIM ORIENT - Crèdits: 6 Español Bertran, Francesca	Quad. 1 Grup C1	10	DJ - DV -	17:00 - 18:30	18 de gener 16-18	7 de setembre 16-18	Català
2190016 HISTORIA DE L'ART DEL MON CLASSIC - Crèdits: 6 Vicens Soler, Maria Teresa	Quad. 1 Grup A1	10	DJ - DV -	09:30 - 11:00	18 de gener 9-11	7 de setembre 9-11	Català
2190016 HISTÒRIA DE L'ART DEL MÓN CLÀSSIC - Crèdits: 6 Guàrdia Pons, Milagros	Quad. 1 Grup B1	10	DL - DM -	08:00 - 09:30	9 de gener 9-11	3 de setembre 9-11	Català
2190016 HISTORIA DE L'ART DEL MON CLASSIC - Crèdits: 6 José Pitarch, Antoni	Quad. 1 Grup C1	10	DL - DM -	20:00 - 21:30	29 de gener 19-21	6 de setembre 19-21	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Ensenyament: **Història de l'Art**

Assignatures Obligatòries de Primer Curs (Pla Reformat)

HORARIS CURS 2000-2001

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
2190020 HISTORIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA - Crèdits: 6 Domenge Mesquida, Joan	Quad. 2 Grup A1	10	DL - DM -	08:00 - 09:30	5 de juny 9-11	5 de setembre 9-11	Català
2190020 HISTORIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA - Crèdits: 6 Camps Sòria, Jordi	Quad. 2 Grup B1	10	DJ - DV -	08:00 - 09:30	7 de juny 9-11	12 de setembre 9-11	Català
2190020 HISTORIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA - Crèdits: 6 Domenge Mesquida, Joan	Quad. 2 Grup C1	10	DL - DM -	20:00 - 21:30	20 de juny 19-21	13 de setembre 19-21	Català
2190031 HISTORIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJA - Crèdits: 6 Alcoy Pedrós, Rosa	Quad. 2 Grup A1	7	DL - DM -	09:30 - 11:00	8 de juny 9-11	13 de setembre 9-11	Català
2190031 HISTORIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJA - Crèdits: 6 Teres Tomas, Maria Rosa	Quad. 2 Grup B1	7	DL - DM -	08:00 - 09:30	5 de juny 9-11	5 de setembre 9-11	Català
2190031 HISTORIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJA - Crèdits: 6 Alcoy Pedrós, Rosa	Quad. 2 Grup C1	10	DL - DM -	18:30 - 20:00	12 de juny 19-21	5 de setembre 19-21	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
2190042 TEORIA DE L'ART - Crèdits: 6 Furió Gall, Vicenç	Quad. 1 Grup A1	6	DJ - DV -	11:00 - 12:30	25 de gener 12-14	4 de setembre 12-14	Català
2190042 TEORIA DE L'ART - Crèdits: 6 Casals Navas, Josep	Quad. 1 Grup B1	7	DL - DM -	11:00 - 12:30	23 de gener 12-14	3 de setembre 12-14	Català
2190042 TEORIA DE L'ART - Crèdits: 6 Furió Gall, Vicenç	Quad. 1 Grup C1	8	DJ - DV -	18:30 - 20:00	25 de gener 19-21	4 de setembre 19-21	Català
2190053 LLENGUATGES ARTÍSTICS - Crèdits: 6 Vallès Rovira, Isidre	Quad. 2 Grup A1	7	DL - DM -	12:30 - 14:00	20 de juny 12-14	13 de setembre 12-14	Català
2190053 LLENGUATGES ARTÍSTICS - Crèdits: 6 Vallès Rovira, Isidre	Quad. 2 Grup B1	8	DL - DM -	09:30 - 11:00	8 de juny 9-11	13 de setembre 9-11	Català
2190053 LLENGUATGES ARTÍSTICS - Crèdits: 6 Vallès Rovira, Isidre	Quad. 2 Grup C1	8	DL - DM -	17:00 - 18:30	8 de juny 16-18	13 de setembre 16-18	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
2190064 HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT - Crèdits: 6 Narváez Cases, Carme	Quad. 2 Grup A2	10	DL - DM -	11:00 - 12:30	12 de juny 12-14	5 de setembre 12-14	Català
2190064 HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT - Crèdits: 6 Muñoz Corbalán, Juan Miguel	Quad. 2 Grup B2	10	DJ - DV -	11:00 - 12:30	18 de juny 12-14	12 de setembre 12-14	Català
2190064 HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT - Crèdits: 6 Canalda Llobet, Sílvia	Quad. 2 Grup C2	10	DJ - DV -	17:00 - 18:30	11 de juny 16-18	14 de setembre 16-18	Català
2190123 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES I - Crèdits: 6 Ragué Arias, Maria José	Quad. 1 Grup A1	12	DL - DM -	11:00 - 12:30	23 de gener 12-14	3 de setembre 12-14	Català
2190123 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES I - Crèdits: 6 Ciurans Peralta, Enric	Quad. 1 Grup B1	13	DJ - DV -	11:00 - 12:30	25 de gener 12-14	4 de setembre 12-14	Català
2190123 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES I - Crèdits: 6 Ragué Arias, Maria José	Quad. 1 Grup C1	13	DL - DM -	17:00 - 18:30	16 de gener 16-18	6 de setembre 16-18	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
2190134 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES II - Crèdits: 6 Ciurans Peralta, Enric	Quad. 2 Grup A1	13	DJ - DV -	11:00 - 12:30	18 de juny 12-14	12 de setembre 12-14	Català
2190134 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES II - Crèdits: 6 Salvat Ferre, Ricard	Quad. 2 Grup B1	12	DL - DM -	11:00 - 12:30	12 de juny 12-14	5 de setembre 12-14	Català
2190134 HISTORIA DE LES ARTS ESCENIQUES II - Crèdits: 6 Ciurans Peralta, Enric	Quad. 2 Grup C1	13	DJ - DV -	18:30 - 20:00	18 de juny 19-21	12 de setembre 19-21	Català
2190160 L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA - Crèdits: 6 Guàrdia Pons, Milagros	Quad. 1 Grup A1	10	DL - DM -	09:30 - 11:00	16 de gener 9-11	6 de setembre 9-11	Català
2190160 L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA - Crèdits: 6 Mancho Suárez, Carles	Quad. 1 Grup B1	8	DJ - DV -	09:30 - 11:00	18 de gener 9-11	7 de setembre 9-11	Català
2190160 L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA - Crèdits: 6 Camps Sòria, Jordi	Quad. 1 Grup C1	12	DL - DM -	18:30 - 20:00	23 de gener 19-21	3 de setembre 19-21	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Ensenyament: **Història de l'Art**

Assignatures Obligatòries de Primer Curs (Pla Reformat)

HORARIS CURS 2000-2001

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
2190171 NOUS CORRENTS ARTÍSTICS S. XII-XIII - Crèdits: 6 Vicens Soler, Maria Teresa Quad. 2 Grup A1	8	DJ - DV -	08:00 - 09:30	7 de juny 9-11	12 de setembre 9-11	Català
2190171 NOUS CORRENTS ARTÍSTICS S. XII-XIII - Crèdits: 6 Beseran Ramon, Pere Quad. 2 Grup B1	7	DJ - DV -	09:30 - 11:00	11 de juny 9-11	14 de setembre 9-11	Català
2190171 NOUS CORRENTS ARTÍSTICS S. XII-XIII - Crèdits: 6 Beseran Ramon, Pere Quad. 2 Grup C1	10	DJ - DV -	20:00 - 21:30	22 de juny 19-21	14 de setembre 19-21	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

ASSIGNATURA I PROFESSOR**Aula****Dies****Horari****Examen Conv. 1****Examen Conv. 2****Llengua**

1190066 HISTORIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT - Crèdits: 6 Sureda Pons, Joan	Quad. 1 Grup A1	10	DL - DM -	11:00 - 12:30	23 de gener 12-14	3 de setembre 12-14	Català
1190066 HISTORIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT - Crèdits: 6 Narváez Cases, Carme	Quad. 1 Grup B1	8	DL - DM -	09:30 - 11:00	16 de gener 9-11	6 de setembre 9-11	Català
1190066 HISTORIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT - Crèdits: 6 Sureda Pons, Joan	Quad. 1 Grup C1	7	DJ - DV -	17:00 - 18:30	18 de gener 16-18	7 de setembre 16-18	Català
1190070 HISTORIA DE L'ART BARROC - Crèdits: 6 Triadó Tur, Joan Ramon	Quad. 2 Grup A1	10	DL - DM -	09:30 - 11:00	8 de juny 9-11	13 de setembre 9-11	Català
1190070 HISTORIA DE L'ART BARROC - Crèdits: 6 Socias Batet, Inmaculada	Quad. 2 Grup B1	7	DL - DM -	11:00 - 12:30	12 de juny 12-14	5 de setembre 12-14	Català
1190070 HISTORIA DE L'ART BARROC - Crèdits: 6 Socias Batet, Inmaculada	Quad. 2 Grup C1	7	DL - DM -	18:30 - 20:00	12 de juny 19-21	5 de setembre 19-21	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Ensenyament: **Història de l'Art**

Assignatures Obligatòries de Segon Curs (Pla de 1992)

HORARIS CURS 2000-2001

ASSIGNATURA I PROFESSOR		Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
1190081 HISTORIA DE L'ART DES DE L'IL·LUSTRACIO AL SIMBOL. - Crèdits: 6 Coll Mirabent, Isabel	Quad. 1 Grup A1	10	DJ - DV -	11:00 - 12:30	25 de gener 12-14	4 de setembre 12-14	Català
1190081 HISTORIA DE L'ART DES DE L'IL·LUSTRACIO AL SIMBOL. - Crèdits: 6 Molet Petit, Joan	Quad. 1 Grup B1	8	DL - DM -	11:00 - 12:30	23 de gener 12-14	3 de setembre 12-14	Català
1190081 HISTORIA DE L'ART DES DE L'IL·LUSTRACIO AL SIMBOL. - Crèdits: 6 Molet Petit, Joan	Quad. 1 Grup C1	10	DL - DM -	17:00 - 18:30	16 de gener 16-18	6 de setembre 16-18	Català
1190092 HISTORIA DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES - Crèdits: 6 Julián González, Immaculada	Quad. 2 Grup A1	8	DL - DM -	11:00 - 12:30	12 de juny 12-14	5 de setembre 12-14	Català
1190092 HISTORIA DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES - Crèdits: 6 Suárez Serrano, Alicia	Quad. 2 Grup 81	12	DL - DM -	09:30 - 11:00	8 de juny 9-11	13 de setembre 9-11	Català
1190092 HISTORIA DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES - Crèdits: 6 Ciriot Valenzuela, Lourdes	Quad. 2 Grup C1	10	DL - DM -	17:00 - 18:30	8 de juny 16-18	13 de setembre 16-18	Castellà

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
1190103 TECNiques ARTISTiques - Crèdits: 6 Piñol Bastidas, Roser Quad. 1 Grup A1	Taller	DL - DM -	08:00 - 09:30	9 de gener 9-11	3 de setembre 9-11	Català
1190103 TECNiques ARTISTiques - Crèdits: 6 XVACANT, (1) Quad. 2 Grup A2	Taller	DL - DM -	08:00 - 09:30	5 de juny 9-11	5 de setembre 9-11	Català
1190103 TECNiques ARTISTiques - Crèdits: 6 Piñol Bastidas, Roser Quad. 1 Grup B1	Taller	DJ - DV -	08:00 - 09:30	11 de gener 9-11	4 de setembre 9-11	Català
1190103 TECNiques ARTISTiques - Crèdits: 6 XVACANT, (1) Quad. 2 Grup B2	Taller	DJ - DV -	08:00 - 09:30	7 de juny 9-11	12 de setembre 9-11	Català
1190103 TECNiques ARTISTiques - Crèdits: 6 Piñol Bastidas, Roser Quad. 1 Grup C1	Taller	DJ - DV -	18:30 - 20:00	25 de gener 19-21	4 de setembre 19-21	Català
1190103 TECNiques ARTISTiques - Crèdits: 6 XVACANT, (1) Quad. 2 Grup C2	Taller	DL - DM -	20:00 - 21:30	20 de juny 19-21	13 de setembre 19-21	Cat/Cast.

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
1190114 CONSERVACIO DE BENS CULTURALS - Crèdits: 6 XVACANT, (2) Quad. 2 Grup A1	8	DJ - DV -	09:30 - 11:00	11 de juny 9-11	14 de setembre 9-11	Català
1190114 CONSERVACIO DE BENS CULTURALS - Crèdits: 6 Beseran Ramon, Pere Quad. 1 Grup B1	7	DJ - DV -	09:30 - 11:00	18 de gener 9-11	7 de setembre 9-11	Català
1190114 CONSERVACIO DE BENS CULTURALS - Crèdits: 6 Coll Rosell, Gespar Quad. 2 Grup C1	8	DJ - DV -	17:00 - 18:30	11 de juny 16-18	14 de setembre 16-18	Català
1190221 HISTORIA DE L'ART CATALA MEDIEVAL - Crèdits: 9 José Pitarch, Antoni Quad. 1 Grup A1	12	DL - DM - DX	09:30 - 11:00	16 de gener 9-11	6 de setembre 9-11	Català
1190221 HISTORIA DE L'ART CATALA MEDIEVAL - Crèdits: 9 Dalmases Balaña, Núria de Quad. 1 Grup B1	12	DX - DJ - DV	11:00 - 12:30	25 de gener 12-14	4 de setembre 12-14	Català
1190221 HISTORIA DE L'ART CATALA MEDIEVAL - Crèdits: 9 José Pitarch, Antoni Quad. 1 Grup C1	10	DL - DM - DX	18:30 - 20:00	23 de gener 19-21	3 de setembre 19-21	Català

Ensenyament: **Història de l'Art**

Assignatures Obligatòries de Segon Curs (Pla de 1992)

HORARIS CURS 2000-2001

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
1190232 HISTORIA DE L'ART CATALA MODERN I CONTEMPORANI - Crèdits: 9 Subirana Rebull, Rosa M. Quad. 2 Grup A1	7	DX - DJ - DV	11:00 - 12:30	18 de juny 12-14	12 de setembre 12-14	Català
1190232 HISTORIA DE L'ART CATALA MODERN I CONTEMPORANI - Crèdits: 9 Triadó Tur, Joan Ramon Freixa Serra, Mireia Quad. 2 Grup B1	10	DX - DJ - DV	09:30 - 11:00	11 de juny 9-11	14 de setembre 9-11	Català
1190232 HISTORIA DE L'ART CATALA MODERN I CONTEMPORANI - Crèdits: 9 Subirana Rebull, Rosa M. Quad. 2 Grup C1	10	DX - DJ - DV	18:30 - 20:00	18 de juny 19-21	12 de setembre 19-21	Català

Ensenyament: **Història de l'Art**

Assignatures Obligatòries de Segon Cicle (Pla de 1992)

HORARIS CURS 2000-2001

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1190125 HISTORIA DE LES IDEES ESTETIQUES FINS LA IL·LUSTRA - Crèdits: 6 Salabert Solé, Pere	Quad. 1 Grup A1	7	DJ - DV -	12:30 - 14:00	31 de gener 12-14	7 de setembre 12-14	Català
1190125 HISTORIA DE LES IDEES ESTETIQUES FINS LA IL·LUSTRA - Crèdits: 6 Menéndez Varela, José Luis	Quad. 1 Grup B1	8	DJ - DV -	12:30 - 14:00	31 de gener 12-14	7 de setembre 12-14	Català
1190125 HISTORIA DE LES IDEES ESTETIQUES FINS LA IL·LUSTRA - Crèdits: 6 Salabert Solé, Pere	Quad. 1 Grup C1	12	DJ - DV -	17:00 - 18:30	18 de gener 16-18	7 de setembre 16-18	Català
1190136 HISTORIA DE LES IDEES ESTETIQUES DES DE LA IL·LUST. - Crèdits: 6 Salabert Solé, Pere	Quad. 2 Grup A1	8	DJ - DV -	12:30 - 14:00	22 de juny 12-14	14 de setembre 12-14	Català
1190136 HISTORIA DE LES IDEES ESTETIQUES DES DE LA IL·LUST. - Crèdits: 6 Casals Navas, Josep	Quad. 2 Grup B1	8	DJ - DV -	11:00 - 12:30	18 de juny 12-14	12 de setembre 12-14	Català
1190136 HISTORIA DE LES IDEES ESTETIQUES DES DE LA IL·LUST. - Crèdits: 6 Casals Navas, Josep	Quad. 2 Grup C1	7	DJ - DV -	18:30 - 20:00	18 de juny 19-21	12 de setembre 19-21	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1190140 HISTORIA DE LA MUSICA FINS EL CLASICISME - Crèdits: 6 Alier Aixala, Roger	Quad. 1 Grup A1	12	DL - DM -	08:00 - 09:30	9 de gener 9-11	3 de setembre 9-11	Català
1190140 HISTORIA DE LA MUSICA FINS EL CLASICISME - Crèdits: 6 Alier Aixala, Roger	Quad. 1 Grup B1	12	DL - DM -	12:30 - 14:00	29 de gener 12-14	6 de setembre 12-14	Català
1190140 HISTORIA DE LA MUSICA FINS EL CLASICISME - Crèdits: 6 Carbonell Guberna, Jaume	Quad. 1 Grup C1	12	DJ - DV -	18:30 - 20:00	25 de gener 19-21	4 de setembre 19-21	Català
1190151 HISTORIA DE LA MUSICA DES DEL ROMANTICISME - Crèdits: 6 Aviñoa Pérez, Xosé	Quad. 2 Grup A1	12	DL - DM -	08:00 - 09:30	5 de juny 9-11	5 de setembre 9-11	Català
1190151 HISTORIA DE LA MUSICA DES DEL ROMANTICISME - Crèdits: 6 Aviñoa Pérez, Xosé	Quad. 2 Grup B1	12	DL - DM -	12:30 - 14:00	20 de juny 12-14	13 de setembre 12-14	Català
1190151 HISTORIA DE LA MUSICA DES DEL ROMANTICISME - Crèdits: 6 Carbonell Guberna, Jaume	Quad. 2 Grup C1	12	DL - DM -	18:30 - 20:00	12 de juny 19-21	5 de setembre 19-21	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1190162 Ha.DEL CINE I ALTR.MITJANS AUDIOVISUALS FINS 1930 - Crèdits: 6 González López, Palmira	Quad. 1 Grup A1	13	DL - DM -	08:00 - 09:30	9 de gener 9-11	3 de setembre 9-11	Castellà
1190162 Ha.DEL CINE I ALTR.MITJANS AUDIOVISUALS FINS 1930 - Crèdits: 6 XVACANT, (1)	Quad. 1 Grup B1	13	DJ - DV -	12:30 - 14:00	31 de gener 12-14	7 de setembre 12-14	Cat./Cast.
1190162 Ha.DEL CINE I ALTR.MITJANS AUDIOVISUALS FINS 1930 - Crèdits: 6 González López, Palmira	Quad. 1 Grup C1	13	DL - DM -	18:30 - 20:00	23 de gener 19-21	3 de setembre 19-21	Castellà
1190173 Ha.DEL CINEMA I ALTR.MITJANS AUDIOVISUALS DE.1930 - Crèdits: 6 Monterde Lozoya, José Enrique	Quad. 2 Grup A1	13	DL - DM -	08:00 - 09:30	5 de juny 9-11	5 de setembre 9-11	Castellà
1190173 Ha.DEL CINEMA I ALTR.MITJANS AUDIOVISUALS DE.1930 - Crèdits: 6 Casasnovas Bohigas, Anna M.	Quad. 2 Grup B1	13	DJ - DV -	12:30 - 14:00	22 de juny 12-14	14 de setembre 12-14	Català
1190173 Ha.DEL CINEMA I ALTR.MITJANS AUDIOVISUALS DE.1930 - Crèdits: 6 XVACANT, (2)	Quad. 2 Grup C1	13	DL - DM -	17:00 - 18:30	8 de juny 16-18	13 de setembre 16-18	Cat./Cast.

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
-------------------------	------	------	--------	----------------	----------------	---------

1190184 FONTS DE LA Ha.DE L'ART D'EPOCA ANTIGA I MEDIEVAL - Crèdits: 6 Coll Rosell, Gaspar	Quad. 1 Grup A1	7	DJ - DV -	08:00 - 09:30	11 de gener 9-11	4 de setembre 9-11	Català
1190184 FONTS DE LA Ha.DE L'ART D'EPOCA ANTIGA I MEDIEVAL - Crèdits: 6 Guàrdia Pons, Milagros Teres Tomas, Maria Rosa	Quad. 1 Grup B1	8	DL - DM -	12:30 - 14:00	29 de gener 12-14	6 de setembre 12-14	Català
1190184 FONTS DE LA Ha.DE L'ART D'EPOCA ANTIGA I MEDIEVAL - Crèdits: 6 Guàrdia Pons, Milagros Teres Tomas, Maria Rosa	Quad. 1 Grup C1	7	DL - DM -	17:00 - 18:30	16 de gener 16-18	6 de setembre 16-18	Català
1190195 FONTS DE LA Ha.DE L'ART D'EPOCA MODERNA I CONTEMP. - Crèdits: 6 Triadó Tur, Joan Ramon	Quad. 2 Grup A1	8	DL - DM -	12:30 - 14:00	20 de juny 12-14	13 de setembre 12-14	Català
1190195 FONTS DE LA Ha.DE L'ART D'EPOCA MODERNA I CONTEMP. - Crèdits: 6 Freixa Serra, Mireia	Quad. 2 Grup B1	7	DJ - DV -	08:00 - 09:30	7 de juny 9-11	12 de setembre 9-11	Català
1190195 FONTS DE LA Ha.DE L'ART D'EPOCA MODERNA I CONTEMP. - Crèdits: 6 Freixa Serra, Mireia	Quad. 2 Grup C1	7	DJ - DV -	17:00 - 18:30	11 de juny 16-18	14 de setembre 16-18	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Ensenyament: **Història de l'Art**

Assignatures Optatives de Primer Cicle (Pla de 1992 i Pla Reformat)

HORARIS CURS 2000-2001

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1190265/2190296 TEORIA HUMANISTICA DE LES ARTS - Crèdits: 6 Narváez Cases, Carme	Quad. 2 Grup A1	6	DL - DM -	08:00 - 09:30	5 de juny 9-11	5 de setembre 9-11	Català
1190265/2190296 TEORIA HUMANISTICA DE LES ARTS - Crèdits: 6 Narváez Cases, Carme	Quad. 1 Grup B1	10	DL - DM -	15:30 - 17:00	9 de gener 16-18	3 de setembre 16-18	Català
1190276/2190300 TEORIA,MODEL I FONTS EN L'EPOCA BARROCA - Crèdits: 6 Subirana Rebull, Rosa M.	Quad. 2 Grup A1	6	DJ - DV -	08:00 - 09:30	7 de juny 9-11	12 de setembre 9-11	Català
1190836/2190311 INTRODUCCIO A LA MUSICA - Crèdits: 6 Luengo Sojo, Antonia	Quad. 2 Grup A1	12	DJ - DV -	12:30 - 14:00	22 de juny 12-14	14 de setembre 12-14	Català
1191050/2190344 ELS TEMES EN LA PINTURA I L'ESCULTURA SEGLE XIX - Crèdits: 6 Coll Mirabent, Isabel	Quad. 2 Grup A1	7	DJ - DV -	12:30 - 14:00	22 de juny 12-14	14 de setembre 12-14	Català
1191050/2190344 ELS TEMES EN LA PINTURA I L'ESCULTURA DEL SEGLE XIX - Crèdits: Coll Mirabent, Isabel	Quad. 2 Grup B1	7	DJ - DV -	15:30 - 17:00	7 de juny 16-18	12 de setembre 16-18	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1191061/2190355 ARQUITECTURA I DISSENY AL SEGLE XX - Crèdits: 6 Julián González, Immaculada	Quad. 1 Grup A1	12	DL - DM -	15:30 - 17:00	9 de gener 16-18	3 de setembre 16-18	Català
1191072/2190322 LLENGUATGES AUDIOVISUALS - Crèdits: 6 Casasnovas Bohigas, Anna M.	Quad. 1 Grup A1	12	DJ - DV -	12:30 - 14:00	31 de gener 12-14	7 de setembre 12-14	Català
1191072/2190322 LLENGUATGES AUDIOVISUALS - Crèdits: 6 XVACANT, (1)	Quad. 1 Grup B1	12	DJ - DV -	15:30 - 17:00	11 de gener 16-18	4 de setembre 16-18	Cat./Cast.
1191105/2190274 ICONOGRAFIA MEDIEVAL - Crèdits: 6 Vicens Soler, Maria Teresa	Quad. 1 Grup A1	10	DJ - DV -	12:30 - 14:00	31 de gener 12-14	7 de setembre 12-14	Català
1191105/2190274 ICONOGRAFIA MEDIEVAL - Crèdits: 6 Vicens Soler, Maria Teresa	Quad. 1 Grup B1	10	DJ - DV -	15:30 - 17:00	11 de gener 16-18	4 de setembre 16-18	Català
1191116/2190285 L'OBJECTE ARTISTIC A L'OCCIDENT MEDIEVAL - Crèdits: 6 Domenge Mesquida, Joan	Quad. 2 Grup A1	6	DJ - DV -	15:30 - 17:00	7 de juny 16-18	12 de setembre 16-18	Català

Ensenyament: **Història de l'Art**

Assignatures Optatives de Primer Cicle (Pla de 1992 i Pla Reformat)

HORARIS CURS 2000-2001

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1191120/2190366 EL SIMBOLISME I L'ART - Crèdits: 6 Vallès Rovira, Isidre	Quad. 1 Grup A1	7	DL - DM -	12:30 - 14:00	29 de gener 12-14	6 de setembre 12-14	Català
1191131/2190333 EL TEATRE DEL SEGLE XX A L'ESTAT ESPANYOL - Crèdits: 6 Ragué Arias, Maria José	Quad. 1 Grup A1	13	DL - DM -	12:30 - 14:00	29 de gener 12-14	6 de setembre 12-14	Català
1191131/2190333 EL TEATRE DEL SEGLE XX A L'ESTAT ESPANYOL - Crèdits: 6 Ragué Arias, Maria José	Quad. 1 Grup B1	13	DL - DM -	15:30 - 17:00	9 de gener 16-18	3 de setembre 16-18	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1190431 ESPAI, URBANISME I ARQUITECTURA A LA CORONA D'ARAGÓ - Crèdits: 6 Dalmases Balaña, Núria de	Quad. 1 Grup A1	6	DJ - DV -	08:00 - 09:30	11 de gener 9-11	4 de setembre 9-11	Català
1190475 L'ART DEL S.XVIII - Crèdits: 6 Socias Batet, Immaculada	Quad. 1 Grup A1	6	DJ - DV -	20:00 - 21:30	31 de gener 19-21	7 de setembre 19-21	Català
1190501 NOUS COMPORTAMENTS ARTÍSTICS A PARTIR DE 1960 - Crèdits: 6 Ciriot Valenzuela, Lourdes	Quad. 1 Grup A1	6	DL - DM -	11:00 - 12:30	23 de gener 12-14	3 de setembre 12-14	Castellà
1190501 NOUS COMPORTAMENTS ARTÍSTICS A PARTIR DE 1960 - Crèdits: 6 Ciriot Valenzuela, Lourdes	Quad. 2 Grup B1	7	DL - DM -	20:00 - 21:30	20 de juny 19-21	13 de setembre 19-21	Castellà
1190523 SOCIOLOGIA DE L'ART - Crèdits: 6 Furió Gall, Vicenç	Quad. 2 Grup A1	6	DL - DM -	09:30 - 11:00	8 de juny 9-11	13 de setembre 9-11	Català
1190523 SOCIOLOGIA DE L'ART - Crèdits: 6 Furió Gall, Vicenç	Quad. 2 Grup B1	7	DL - DM -	17:00 - 18:30	8 de juny 16-18	13 de setembre 16-18	Català

<i>ASSIGNATURA I PROFESSOR</i>	<i>Aula</i>	<i>Dies</i>	<i>Horari</i>	<i>Examen Conv. 1</i>	<i>Examen Conv. 2</i>	<i>Llengua</i>
1190534 CRITICA D'ART - Crèdits: 6 Bonet Julvé, Pilar Quad. 2 Grup A1	6	DL - DM -	11:00 - 12:30	12 de juny 12-14	5 de setembre 12-14	Català
1190534 CRITICA D'ART - Crèdits: 6 Guasch Ferrer, Anna Maria Quad. 1 Grup B1	8	DL - DM -	17:00 - 18:30	16 de gener 16-18	6 de setembre 16-18	Català
1190545 FILOSOFIA CONTEMPORANIA DE L'ART - Crèdits: 6 Peran Rafart, Martí Quad. 1 Grup A1	8	DL - DM -	18:30 - 20:00	23 de gener 19-21	3 de setembre 19-21	Català
1190571 LA MUSICA A CATALUNYA - Crèdits: 6 Carbonell Guberna, Jaume Quad. 2 Grup A1	13	DL - DM -	12:30 - 14:00	20 de juny 12-14	13 de setembre 12-14	Català
1190604 HISTORIA DEL CINEMA CATALA - Crèdits: 6 González López, Palmira Quad. 1 Grup A1	13	DL - DM -	11:00 - 12:30	23 de gener 12-14	3 de setembre 12-14	Castellà
1190630 ART BIZANTÍ MEDIEVAL - Crèdits: 6 Domenge Mesquida, Joan Quad. 2 Grup A1	6	DJ - DV -	17:00 - 18:30	11 de juny 16-18	14 de setembre 16-18	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
1190685 PALEOGRAFIA MEDIEVAL - Crèdits: 6 Baiges Jardí, Ignasi Joaquim Quad. 1 Grup A1	8	DJ - DV -	11:00 - 12:30	25 de gener 12-14	4 de setembre 12-14	Català
1190685 PALEOGRAFIA MEDIEVAL - Crèdits: 6 Baiges Jardí, Ignasi Joaquim Quad. 1 Grup B1	8	DJ - DV -	17:00 - 18:30	18 de gener 16-18	7 de setembre 16-18	Català
1190696 PALEOGRAFIA MODERNA - Crèdits: 6 Farnés Julià, Soledad Quad. 2 Grup A1	6	DL - DM -	12:30 - 14:00	20 de juny 12-14	13 de setembre 12-14	Català
1190711 EL GRAVAT A L'EPOCA MODERNA - Crèdits: 6 Socias Batet, Inmaculada Quad. 1 Grup A1	6	DJ - DV -	12:30 - 14:00	31 de gener 12-14	7 de setembre 12-14	Català
1190722 URBANISME: DE LA CIUTAT IDEAL ALS EIXAMPLES - Crèdits: 6 Triadó Tur, Joan Ramon Quad. 1 Grup A1	6	DL - DM -	08:00 - 09:30	9 de gener 9-11	3 de setembre 9-11	Català
1190733 GOYA I EL SEU ENTORN - Crèdits: 6 Coll Mirabent, Isabel Quad. 1 Grup A1	6	DJ - DV -	09:30 - 11:00	18 de gener 9-11	7 de setembre 9-11	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1190862 LES ARTS EN ELS PAISOS BAIXOS A LA FI EDAT MITJANA - Crèdits: 6 Teres Tomas, Maria Rosa	Quad. 1 Grup A1	13	DL - DM -	09:30 - 11:00	16 de gener 9-11	6 de setembre 9-11	Català
1190873 PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR - Crèdits: 6 Canalda Llobet, Silvia	Quad. 1 Grup A1	10	DL - DM -	12:30 - 14:00	29 de gener 12-14	6 de setembre 12-14	Català
1190873 PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR - Crèdits: 6 Canalda Llobet, Silvia	Quad. 1 Grup B1	7	DL - DM -	20:00 - 21:30	29 de gener 19-21	6 de setembre 19-21	Català
1190895 HISTORIA DE L'ART I GENERE SEGLES XV-XX - Crèdits: 6 Freixa Serra, Mireia	Quad. 1 Grup A1	7	DL - DM -	15:30 - 17:00	9 de gener 16-18	3 de setembre 16-18	Català
1190906 LA VIDEOCREACIO A CATALUNYA - Crèdits: 6 Casanovas Bohigas, Anna M.	Quad. 1 Grup A1	13	DJ - DV -	15:30 - 17:00	11 de gener 16-18	4 de setembre 16-18	Català
1190921 PINTURA I IL·LUSTRACIO MANUSCRITS EN TEMPS ROMANIC - Crèdits: 6 Alcoy Pedrós, Rosa	Quad. 1 Grup A1	6	DL - DM -	17:00 - 18:30	16 de gener 16-18	6 de setembre 16-18	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1190954 ARQUITECTURA CLASSICISTA I BARROCA - Crèdits: 6 Muñoz Corbalán, Juan Miguel	Quad. 1 Grup A1	6	DL - DM -	18:30 - 20:00	23 de gener 19-21	3 de setembre 19-21	Català
1191013 ART ROMÀ D'HISPÀNIA - Crèdits: 6 Mancho Suárez, Carles	Quad. 1 Grup A1	7	DL - DM -	09:30 - 11:00	16 de gener 9-11	6 de setembre 9-11	Català
1191024 ESCULTURA ESPANYOLA RENAIXEMENT FINS AL REALISME - Crèdits: 6 Canalda Llobet, Sílvia	Quad. 2 Grup A1	6	DJ - DV -	20:00 - 21:30	22 de juny 19-21	14 de setembre 19-21	Català
1191046 MIRÓ - Crèdits: 6 Julián González, Immaculada	Quad. 1 Grup A1	7	DL - DM -	18:30 - 20:00	23 de gener 19-21	3 de setembre 19-21	Català
1191153 CRISTIANS I MUSULMANS: ART DELS SEGLES V-XI - Crèdits: 6 Guàrdia Pons, Milagros	Quad. 2 Grup A1	6	DL - DM -	18:30 - 20:00	12 de juny 19-21	5 de setembre 19-21	Català
1191164 ART ROMÀNIC HISPÀNIC. SEGLES XI-XII - Crèdits: 6 Camps Sòria, Jordi	Quad. 2 Grup A1	6	DJ - DV -	11:00 - 12:30	18 de juny 12-14	12 de setembre 12-14	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1191175 L'ESCULTURA GÒTICA A CATALUNYA I A LA FRANÇA MERIDIONAL - Crèdits: 6 Espanjol Bertran, Francesca	Quad. 1 Grup A1	7	DJ - DV -	11:00 - 12:30	25 de gener 12-14	4 de setembre 12-14	Català
1191186 PINTURA MANIERISTA - Crèdits: 6 Sureda Pons, Joan	Quad. 1 Grup A1	6	DL - DM -	09:30 - 11:00	16 de gener 9-11	6 de setembre 9-11	Català
1191186 PINTURA MANIERISTA - Crèdits: 6 Sureda Pons, Joan	Quad. 1 Grup B1	10	DJ - DV -	18:30 - 20:00	25 de gener 19-21	4 de setembre 19-21	Català
1191190 ART DEL RENAIXEMENT A ESPANYA - Crèdits: 6 Muñoz Corbalán, Juan Miguel	Quad. 1 Grup A1	6	DL - DM -	20:00 - 21:30	29 de gener 19-21	6 de setembre 19-21	Català
1191190 ART DEL RENAIXEMENT A ESPANYA - Crèdits: 6 XVACANT, (1)	Quad. 2 Grup B1	6	DJ - DV -	12:30 - 14:00	22 de juny 12-14	14 de setembre 12-14	Català
1191201 L'ARQUITECTURA CAT. DES DEL "MOV. MODERN" FINS L'ACTUAL. - Crèdits: 6 Vidal Jansà, M ^a Mercè	Quad. 2 Grup A1	13	DL - DM -	09:30 - 11:00	8 de juny 9-11	13 de setembre 9-11	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1191201 L'ARQUITECTURA CAT. DES DEL "MOV. MODERN" FINS L'ACTUAL. - Crèdits: 6 Vidal Jansà, M ^a Mercè	Quad. 2 Grup B1	10	DL - DM -	15:30 - 17:00	5 de juny 16-18	5 de setembre 16-18	Català
1191212 L'ESCULTURA CAT. DEL SEGLE XX I EL CONTEXT INTERNAC. - Crèdits: 6 Suárez Serrano, Alicia	Quad. 2 Grup A1	10	DL - DM -	12:30 - 14:00	20 de juny 12-14	13 de setembre 12-14	Català
1191223 L'ART DE LA POSMODERNITAT - Crèdits: 6 Guasch Ferrer, Anna Maria	Quad. 1 Grup A1	6	DJ - DV -	17:00 - 18:30	18 de gener 16-18	7 de setembre 16-18	Català
1191234 L'ESCENOGRAFIA I L'ESPAI ESCÈNIC AL SEGLE XX - Crèdits: 6 Salvat Ferre, Ricard	Quad. 2 Grup A1	13	DJ - DV -	09:30 - 11:00	11 de juny 9-11	14 de setembre 9-11	Català
1191245 MOZART - Crèdits: 6 Alier Aixala, Roger	Quad. 2 Grup A1	12	DL - DM -	15:30 - 17:00	5 de juny 16-18	5 de setembre 16-18	Català
1191256 ORFEBRERIA A LA CORONA D'ARAGÓ: 1137-1714 - Crèdits: 6 Dalmases Balafia, Núria de	Quad. 1 Grup A1	6	DJ - DV -	15:30 - 17:00	11 de gener 16-18	4 de setembre 16-18	Català

ASSIGNATURA I PROFESSOR	Aula	Dies	Horari	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1191260 ART GÒTIC HISPÀNIC - Crèdits: 6 Beseran Ramon, Pere	Quad. 2 Grup A1	10	DJ - DV -	12:30 - 14:00	22 de juny 12-14	14 de setembre 12-14	Català
1191271 ELS ESPAIS SAGRATS MEDIEVALS: ÚS I FUNCIÓ - Crèdits: 6 Español Bertran, Francesca	Quad. 1 Grup A1	7	DJ - DV -	18:30 - 20:00	25 de gener 19-21	4 de setembre 19-21	Català
1191282 ART, LITERATURA I PENSAMENT ENTRE 1871 I 1945 - Crèdits: 6 Casals Navas, Josep	Quad. 1 Grup A1	6	DL - DM -	15:30 - 17:00	9 de gener 16-18	3 de setembre 16-18	Català
1191293 LA REVOLUCIÓ MUSICAL WAGNERIANA - Crèdits: 6 Alier Aixala, Roger	Quad. 2 Grup A1	8	DL - DM -	08:00 - 09:30	5 de juny 9-11	5 de setembre 9-11	Català
1191304 HISTÒRIA DE LA MÚSICA ROCK - Crèdits: 6 Luengo Sojo, Antonia	Quad. 1 Grup A1	12	DJ - DV -	08:00 - 09:30	11 de gener 9-11	4 de setembre 9-11	Català
1191315 TENDÈNCIES DEL CINEMA CONTEMPORANI - Crèdits: 6 Monterde Lozoya, José Enrique	Quad. 2 Grup A1	13	DL - DM -	11:00 - 12:30	12 de juny 12-14	5 de setembre 12-14	Castellà

**ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART
QUADRE RESUM D'HORARI I AULARI
CURS 2000-1**

Q1	DILLUNS-DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS-DIVENDRES
8-9'30	<p>1H^a de l' Art del Món Clàssic B1 M. Guardia A10 1 H^a de l' Art de Pròxim Orient. A1 C. Mancho A7 2Tècniques Artístiques A1 R. Piñol Taller 2CH^a Cinema i alt. mitj. comunicació fins 1930 A1 P. González A13 2CH^a de la Música fins el Classicisme A1 R. Aljer A12 O2Urbanisme:de la ciutat ideal als exemples A1 J.R. Triadó A6</p>		<p>1H^a de l'Art del Pròxim Orient B1 F. Español A10 2Tècniques Artístiques B1 R. Piñol Taller 2CLes Fonts H^a Art Antigues i Medievales A1 G.Coll A7 O2Espai, Urbanisme i Arq. Corona d'Aragó A1 N. de Dalmases A8 O2 Història de la Música Rock A1 A. Luengo A12</p>
9'30-11	<p>IL' Art de Roma i l'Antiguitat Tardana A1 M. Guardia A10 2H^a de l'Art Català Medieval A1 A. José Pitarch A12 2H^a del l'Art del Renaixement B1 C. Narváez A8 O2Art Romà d'Hispania A1 C. Mancho A7 O2Les arts als Països Baixos a la fi Edat Mitjana A1 R. Terés A13 O2Pintura manierista A1 J. Sureda A6</p>	<p>2H^a de l'Art Català Medieval A1 A. José Pitarch A12</p>	<p>IL' Art de Roma i l'Antiguitat Tardana B1 C. Mancho A8 1H^a de l'Art del Món Clàssic A1 T. Vicens A10 2Conservació de Béns Culturals B1 P. Beseran A7 O2 Goya i el su entorn A1 I. Coll A6</p>
11-12'30	<p>ITeoria de l'Art B1 J. Casals A7 1H^a de les Arts Escèniques I A1 M.J. Ragué A12 2H^a del l'Art del Renaixement A1 J. Sureda A10 2H^a Art de la Il·lustració al Simbolisme B1 J. Molet A8 O2H^a del Cinema Català A1 P. González A13 O2Nous comportaments artístics a partir de 1960 A1 L. Ciriot A6</p>	<p>2H^a de l'Art Català Medieval B1 N. de DalmasesA12</p>	<p>ITeoria de l'Art A1 V. Furió A6 1H^a de les Arts Escèniques I B1 E. Ciurans A13 2H^a de l'Art Català Medieval B1 N. de DalmasesA12 2H^a de l'Art de la Il·lustració al Simbolisme A1 I. Coll A10 O2Paleografia Medieval A1 I. Baiges A8 O2L'Escultura gòtica a Cat. i França meridional A1 F. Español A7</p>
12'30-14	<p>O1El Simbolisme i l'Art A1 I. Vallès A7 O1El Teatre del s.XX a l'Estat Espanyol A1 M.J. Ragué A13 2CH^a de la Música fins el Classicisme B1 R. Aljer A12 2CLes Fonts H^aArt Antigues-MedievalesB1 M.Guardia/R.Terés A8 O2Pintura Espanyola del Segle d'Or A1 S. Canadà A10</p>		<p>O1Llenguatges Audiovisuals A1 A. Casanovas A12 O1Iconografia Medieval A1 T. Vicens A10 2CH^adel Cinema i alt. Mitj. Comunicació fins1930 B1 Vacant A13 2CH^ade les Idees Estètiques fins Il·lustració A1 P.Salabert A7 2CH^ade les Idees Estètiques fins Il·lustració B1 J.L. Menéndez A8 O2El Gravat a l'Època Moderna A1 I. Socías A8</p>

1 Obligatòria de primer curs Pla d'estudis Reformat
 2 OBLIGATÒRIA DE SEGON CURS PLA D'ESTUDIS DE 1992
 2C OBLIGATÒRIA DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS DE 1992
 O1 OPTATIVES DE PRIMER CICLE (PLA D'ESTUDIS DE 1992 I PLA D'ESTUDIS REFORMAT)
 O2 OPTATIVES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS DE 1992

**ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART
 QUADRE RESUM D'HORARI I AULARI
 CURS 2000-1**

Q1	DILLUNS-DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS-DIVENDRES
15'30-17	O1El Teatre del s.XX a l'Estat Espanyol B1 M.J. Ragué A13 O1Teoria Humanística de les Arts B1 C. Narváez A10 O1Arquitectura i disseny al segle XX A1 I. Julián A12 O2Art, Literatura i Pensament entre 1871 i 1945 A1 J. Casals A6 O2Hª de l'Art i Gènere ss. XV-XX A1 M. Freixa A7		O1Llenguatges Audiovisuals B1 Vacant A12 O1Iconografia Medieval B1 t. Vicens A10 O2La Videocreació a Catalunya A1 A. Casanovas A13 O2Orfebreria a la Corona d'Aragó1137-1714 A1 N.de Dalmases A6
17-18'30	1Hª de les Art Escèniques I C1 M.J. Ragué A13 2Hª de l'Art de la Il·lustració al Simbolisme C1 J. Molet A10 2CLes Fonts HªArt Antigues-MedievalsC1 M.Guardia/R.Terés A7 O2Pintura i Il·lustració Manuscrits temps Romànica1 R. Alcoy A6 O2Crítica d'Art B1 A.M. Guasch A8		1Hª de l'Art del Pròxim Orient C1 F. Español A10 2Hª de l'Art del Renaixement C1 J. Sureda A7 2CHª Idees Estètiques fins a la Il·lustració C1 P. Salabert 12 O2Paleografia Medieval B1 I. Baiges A8 O2L'Art de la Posmodernitat A1 A.M. Guasch A6
18'30-20	1L'Art de Roma i l'Antiguitat Tardana C1 J. Camps A12 2Hª de l'Art Català Medieval C1 A. José Pitarch A10 2CHª Cinema i alt. Mitjans Comunic. fins1930 C1 P.González A13 O2Filosofia contemporània de l'Art A1 M. Perán A8 O2Arquitectura Clàssicista i Barroca A1 J.M. Muñoz A6 O2Miró A1 I. Julián A7	2Hª de l'Art Català Medieval C1 A. José Pitarch A10	1Teoria de l'Art C1 V. Furió A8 2Tècniques Artístiques C1 R. Piñol Taller 2CHª de la Música fins al Classicisme C1 J. Carbonell A12 O2Pintura Manierista B1 J. Sureda A10 O2Els espais sagrats medievals: úe i funció A1 F. Español A7
20-21'30	1Hª de l'Art del Món Clàssic C1 A. José Pitarch A10 O2Art del Renaixement a Espanya A1 J.M.Muñoz A6 O2Pintura Espanyola del Segle d'Or B1 S. Canalda A7		O2L'Art del s. XVIII A1 I. Socias A6

**ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART
QUADRE RESUM D'HORARI I AULARI
CURS 2000-1**

Q2	DILLUNS-DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS-DIVENDRES
8-9'30	<p>1H^a de l'Art de l'Alta Edat Mitjana A1 J. Domenge A10 1H^a de l'Art de la Baixa Edat Mitjana B1 R. Terès A7 2Tècniques Artístiques A2 Vacant Taller O1 Teoria Humanística de les Arts A1 C. Narváez A6 2CH^a de la Música des del Romanticisme A1 X. Aviñoa A12 2CH^a Cinema alt.mitj.comunic.des del 1930 A1 J.E. Monterde A13 O2 La revolució musical wagneriana A1 R. Alier A8</p>		<p>1H^a de l'Art de la Alta Edat Mitjana B1 J. Camps A10 1Nous corrents artístics: s.XII-XIII A1 T. Vicens A8 2Tècniques Artístiques B2 Vacant Taller O1 Teoria, Models i Fonts a l'Època del Barroc A1 R.M. Subirana A6 2C Les Fonts H^a Art d'època Mod. i Cont. B1 M. Freixa A7</p>
9'30-11	<p>1H^a de l'Art de la Baixa Edat Mitjana A1 R. Alcoy A7 1Llenguatges Artístics B1 I. Vallès A8 2H^a de l'Art des de les Primeres Avantguardes B1 A. Suárez A12 2H^a de l'Art Barroc A1 J.R. Triadó A10 O2 L'arquitectura catalana des del Mov. Modern A1 M. Vidal A13 O2 Sociologia de l'Art A1 V. Furió A6</p>	<p>2H^a de l'Art Català Mod. i Cont. B1 J.R. Triadó/ M. Freixa A10</p>	<p>1Nous corrents artístics: s.XII-XIII B1 P. Beseran A7 2 Conservació de Béns Culturals A1 Vacant A8 2H^a de l'Art Català Mod. i Cont. B1 J.R. Triadó/ M. Freixa A10 O2 L'Escenografia i l'espai escènic al segle XX A1 R. Salvat A13</p>
11-12'30	<p>1H^a de les Arts Escèniques II B1 R. Salvat/J.F. Massip A12 1H^a de l'Art del Renaixement A2 C. Narváez A10 2H^a de l'Art des de les Primeres Avantguardes A1 I. Julián A8 2H^a de l'Art Barroc B1 I. Socias A7 O2 Crítica d'Art A1 P. Bonet A6 O2 Tendències del Cinema Contemporani A1 J. E. Monterde A13</p>	<p>2H^a de l'Art Català Mod. i Cont. A1 R.M. Subirana A7</p>	<p>1H^a de les Arts Escèniques II A1 E. Ciurans A13 1H^a de l'Art del Renaixement B2 J.M. Muñoz A10 2H^a de l'Art Català Mod. i Cont. A1 R.M. Subirana A7 2CH^a de les Idees Estètiques des de la Il·lustració B1 J. Casals A8 O2 L'Art Romànic hispànic. Ss. XI-XII A1 J. Camps A6</p>
12'30-14	<p>1Llenguatges Artístics A1 I. Vallès A7 2CH^a de la Música des del Romanticisme B1 X. Aviñoa A12 2C Les Fonts H^a Art d'època Mod. i Cont. A1 J.R. Triadó A8 O2 L'Escultura cat. S. XX i el seu context inter. A1 A. Suárez A10 O2 Paleografia Moderna A1 S. Farnés A6 O2 La Música a Catalunya A1 J. Carbonell A13</p>		<p>O1 Introducció a la Música A1 A. Luengo A12 O1 Els temes en la Pintura i l'Escultura al s.XIX A1 I. Coli A7 2CH^a Cinema i alt.mitj.comunic. des de 1930 B1 A.M. Casanovas A13 2CH^a de les Idees Estètiques des de la Il·lustració A1 P. Salabert A8 O2 Art Gòtic Hispànic A1 P. Beseran A10 O2 Art del Renaixement a Espanya B1 Vacant A6</p>

1 Obligatòria de primer curs Pla d'estudis Reformat
 2 OBLIGATÒRIA DE SEGON CURS PLA D'ESTUDIS DE 1992
 2C OBLIGATÒRIA DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS DE 1992
 O1 OPTATIVES DE PRIMER CICLE (PLA D'ESTUDIS DE 1992 I PLA D'ESTUDIS REFORMAT)
 O2 OPTATIVES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS DE 1992

**ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART
 QUADRE RESUM D'HORARI I AULARI
 CURS 2000-1**

Q2	DILLUNS-DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS-DIVENDRES
15'30-17	O2L'arquitectura catalana des del Mov. Modern B1 M.Vidal A10 O2Mozart A1 R. Alier A12		O1Els temes en la Pintura i l'Escultura al s.XIX B1 I. Coll A7 O1L'Objecte artístic a l'Occident Medieval A1 J. Domenge A8
17-18'30	1Llenguatges Artístics C1 I. Vallès A8 2Hª de l'Art des de les Primeres Avantguardes C1 L. Ciriot A10 2CHª Cinema i Alt. Mitj. de Comunic. des del 1930 C1 Vacant A13 O2Sociologia de l'Art B1 V. Furió A7		1Hª de l'Art del Renaixement C2 S. Canalda A10 2Conservació de Béns Culturals C1 G. Coll A8 2CLes Fonts HªArt Època Moderna Contempor. C1 M.Freixa A7 O2Art Bizantí Medieval A1 J. Domenge A8
18'30-20	1Hª de l'Art de la Baixa Edat Mitjana C1 R. Alcoy A10 2Hª de l'Art Barroc C1 I. Socías A7 2CHª de la Música des del Romanticisme C1 J. Carbonell A12 O2Cristians i Musulmans:l'art dels ss.V-XI A1 M. Guardia A6	2Hª de l'Art Català Modern i Contemporani C1 R.M.Subirana A10	1Hª de les Arts Escèniques II C1 E. Ciurans A13 2Hª de l'Art Català Modern i Contemporani C1 R.M. Subirana A10 2CHª de les Idees Estètiques des de l'Il·lustracióC1 J. Casals A7
20-21'30	2Tècniques Artístiques C2 Vacant Taller 1Hª de l'Art de la Alta Edat Mitjana C1 J. Domenge A10 O2Nous comportaments artístics a partir de 1968 B1 L.Ciriot A7		1Nous corrents artístics: s.XII-XIII C1 P. Beseran A10 O2Escultura Esp. Renaixement fins Realisme A1 S. Canalda A6

***ASSIGNATURES OPTATIVES
D'HISTÒRIA I DE GEOGRAFIA***

Codl	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
1180001 2190381	HISTÒRIA ANTIGA	A1	12	Vilà Bota, Ma Del Vilar	A	dj/dv	8-9,30	P5	7 de juny 8-10 h	7 de setembre 8-10 h	Català
1180001 2190381	HISTÒRIA ANTIGA	B1	12	Garcés Estaló, Ignasi Remesal Rodríguez, José	A	dj/dv	9,30-11	P9	7 de juny 9-11 h	7 de setembre 8-10 h	Català
1180001 2190381	HISTÒRIA ANTIGA	C1	12	Vilà Bota, Ma Del Vilar	A	dj/dv	11-12,30	P5	7 de juny 11-13 h	7 de setembre 8-10 h	Català
1180001 2190381	HISTÒRIA ANTIGA	D1	12	Revilla Calvo, Víctor Martín González, Fernando	A	dj/dv	12,30-14	P9	7 de juny 12-14 h	7 de setembre 8-10 h	Castellà
1180001 2190381	HISTÒRIA ANTIGA	E1	12	Revilla Calvo, Víctor Molas Font, Dolors	A	dj/dv	17-18,30	P5	7 de juny 17-19 h	7 de setembre 17,30-19,30 h	Català
1180001 2190381	HISTÒRIA ANTIGA	F1	12	Garcés Estaló, Ignasi Vilella Masana, Josep	A	dj/dv	18,30-20	P9	7 de juny 18-20 h	7 de setembre 17,30-19,30 h	Català
1180001 2190381	HISTÒRIA ANTIGA	G1	12	Revilla Calvo, Víctor Molas Font, Dolors	A	dj/dv	18,30-20	14	7 de juny 18-20 h	7 de setembre 17,30-19,30 h	Català

Ensenyament d'Història de l'Art

Assignatures Optatives d'Història (1r i 2n Cicle)

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Liengua		
1180023 2190392	HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL	A1	12	Bertran Roigé, Prim	A	d/dm	9,30-11	P5	18 de juny	9-11 h	3 de setembre	8-10 h	Català
1180023 2190392	HISTORIA MEDIEVAL UNIVERSAL	B1	12	Hernando Delgado, Josep Ma	A	d/dm	8-9,30	P9	18 de juny	8-10 h	3 de setembre	8-10 h	Català
1180023 2190392	HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL	C1	12	Bertran Roigé, Prim	A	d/dm	12,30-14	P5	18 de juny	12-14 h	3 de setembre	8-10 h	Català
1180023 2190392	HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL	D1	12	Julia Viñamata, Jose Ramon	A	d/dm	11-12,30	P9	18 de juny	11-13 h	3 de setembre	8-10 h	Castellà
1180023 2190392	HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL	E1	12	Gari De Aguilera, Blanca	Q1	d/dm/dj/dv	18,30-20	P5	12 de gener	18-20 h	3 de setembre	17,30-19,30 h	Castellà
1180023 2190392	HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL	F1	12	Gari De Aguilera, Blanca	Q1	d/dm/dj/dv	17-18,30	P9	12 de gener	17-19 h	3 de setembre	17,30-19,30 h	Castellà
1180023 2190392	HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL	G1	12	Serra Clota, Assumpta	A	d/dm	17-18,30	14	18 de juny	17-19 h	3 de setembre	17,30-19,30 h	Català

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
1180034 2190403	HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA	A1	6	Batlle Gallart, Carme	Q1	dj/dv	9,30-11	P5	9 de gener	9-11 h	6 de setembre	8-10 h	Català
1180034 2190403	HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA	B1	6	López Pérez, Ma. Dolores	Q1	dj/dv	8-9,30	P9	9 de gener	8-10 h	6 de setembre	8-10 h	Castellà
1180034 2190403	HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA	C1	6	Batlle Gallart, Carme	Q1	dj/dv	12,30-14	P5	9 de gener	12-14 h	6 de setembre	8-10 h	Català
1180034 2190403	HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA	D1	6	Rivera Garretas, Milagros	Q1	dj/dv	11-12,30	P9	9 de gener	11-13 h	6 de setembre	8-10 h	Castellà
1180034 2190403	HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA	E1	6	López Pérez, Ma. Dolores	Q2	dl/dm	18,30-20	P5	13 de juny	19-21 h	6 de setembre	17,30-19,30 h	Castellà
1180034 2190403	HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA	F1	6	López Pérez, Ma. Dolores	Q2	dl/dm	17-18,30	P9	13 de juny	17-19 h	6 de setembre	17,30-19,30 h	Castellà
1180034 2190403	HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA	G1	6	López Pérez, Ma. Dolores	Q1	dj/dv	17-18,30	14	9 de gener	17-19 h	6 de setembre	17,30-19,30 h	Castellà

Ensenyament d'Història de l'Art

Assignatures Optatives d'Història (1r i 2n Cicle)

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Liengua		
1180045 2190414	HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA	A1	6	Batlle Gallart, Carme	Q2	dj/dv	9,30-11	P5	11 de juny	9-11 h	13 de setembre	8-10 h	Català
1180045 2190414	HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA	B1	6	Aventín Puig, Mercè	Q2	dj/dv	8-9,30	P9	11 de juny	8-10 h	13 de setembre	8-10 h	Català
1180045 2190414	HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA	C1	6	Olich Castanyer, Immaculada	Q2	dj/dv	12,30-14	P5	11 de juny	12-14 h	13 de setembre	8-10 h	Català
1180045 2190414	HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA	D1	6	Viñolas Vidal, Teresa	Q2	dj/dv	11-12,30	P9	11 de juny	11-13 h	13 de setembre	8-10 h	Català
1180045 2190414	HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA	E1	6	Olich Castanyer, Immaculada	Q2	dj/dv	18,30-20	P5	11 de juny	18-20 h	13 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180045 2190414	HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA	F1	6	Viñolas Vidal, Teresa	Q2	dj/dv	17-18,30	P9	11 de juny	17-19 h	13 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180045 2190414	HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA	G1	6	Aventín Puig, Mercè	Q2	dj/dv	17-18,30	14	11 de juny	17-19 h	13 de setembre	17,30-19,30 h	Català

* La ubicació de les aules d'examen serà la mateixa de l'aula de classe (Codi 118-Pla d'estudis de 1992; Codi 219- Pla d'estudis reformat).

Codl	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
1180104 2190425	ARQUEOLOGIA	A1	9	Sanmartí Grego, Joan Principal Ponce, Jordi	Q1	dj/dv dx	9,30-11 11-12,30	12	23 de gener	12-14 h	4 de setembre	8-10 h	Català
1180104 2190425	ARQUEOLOGIA	B1	9	Godoy Fernández, Cristina	Q1	di/dm/dx	9,30-11	12	23 de gener	9-11 h	4 de setembre	8-10 h	Català
1180104 2190425	ARQUEOLOGIA	C1	9	Roca Roumens, Mercè	Q2	dj/dv dx	9,30-11 11-12,30	12	11 de juny	9-11 h	4 de setembre	8-10 h	Català
1180104 2190425	ARQUEOLOGIA	D1	9	Ripoll López, Gisela	Q2	dj/dv dx	18,30-20 17-18,30	20	11 de juny	18-20 h	4 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180104 2190425	ARQUEOLOGIA	E1	9	Gurt Esparraguera, Josep Ma.	Q1	dj/dv dx	18,30-20 17-18,30	17	23 de gener	18-20 h	4 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180056 2190436	HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL	A1	12	Bada Elias, Joan	Q1	di/dm/dj/dv	8-9,30	15	9 de gener	8-10 h	4 de setembre	8-10 h	Català
1180056 2190436	HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL	B1	12	Alcobero Pericay, Agustí	Q1	di/dm/dj/dv	8-9,30	20	9 de gener	8-10 h	4 de setembre	8-10 h	Català

Ensenyament d'Història de l'Art

Assignatures Optatives d'Història (1r i 2n Cicle)

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
1180056 2190436	HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL	C1	12	Badosa Coll, Elisa	Q1	d/dm/dj/dv	11-12,30	15	9 de gener	11-13 h	4 de setembre	8-10 h	català
1180056 2190436	HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL	D1	12	Serra i Puig, Eva	Q1	d/dm/dj/dv	12,30-14	18	9 de gener	12-14 h	4 de setembre	10-12 h	Català
1180056 2190436	HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL	E1	12	Gil Pujol, Xavier	Q1	d/dm/dj/dv	17-18,30	15	9 de gener	17-19 h	4 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180056 2190436	HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL	F1	12	Badosa Coll, Elisa	Q1	d/dm/dj/dv	18,30-20	12	9 de gener	18-20 h	4 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180056 2190436	HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL	G1	12	Palos Peñarroya, Joan	Q1	d/dm/dj/dv	18,30-20	18	9 de gener	18-20 h	4 de setembre	17,30-19,30 h	Castellà
1180060 2190440	HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA	A1	6	Dantl Riu, Jaume	Q1	d/dm	9,30-11	15	12 de gener	9-11 h	12 de setembre	8-10 h	Català
1180060 2190440	HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA	B1	6	Escartin Sánchez, Eduardo	Q1	d/dm	9,30-11	18	12 de gener	9-11 h	12 de setembre	8-10 h	Castellà

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
1180060 2190440	HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA	C1	6	Dantí Riu, Jaume	Q1	dl/dm	12,30-14	15	12 de gener	12-14 h	12 de setembre	8-10 h	Català
1180060 2190440	HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA	D1	6	Pérez Samper, M ^a Angels	Q1	dl/dm	11-12,30	18	12 de gener	11-13 h	12 de setembre	8-10 h	Castellà
1180060 2190440	HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA	E1	6	Belenguer Cebria, Ernest	Q1	dl/dm	18,30-20	15	12 de gener	18-20 h	12 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180060 2190440	HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA	F1	6	Escartin Sánchez, Eduardo	Q1	dl/dm	17-18,30	12	12 de gener	17-19 h	12 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180060 2190440	HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA	G1	6	Pérez Samper, M ^a Angels	Q1	dl/dm	17-18,30	16	12 de gener	17-19 h	12 de setembre	17,30-19,30 h	Castellà
1180071 2190451	HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA	A1	6	Palos Peñarroya, Joan Lluís	Q1	dj/dv	9,30-11	15	18 de gener	9-11 h	14 de setembre	8-10 h	Català
1180071 2190451	HISTÒRIA MODERNA CATALUNYA	B1	6	Serra I Puig, Eva	Q1	dj/dv	9,30-11	18	18 de gener	8-11 h	14 de setembre	8-10 h	Català

Ensenyament d'Història de l'Art

Assignatures Optatives d'Història (1r i 2n Cicle)

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
1180071 2190451	HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA	C1	6	Casals Martínez, Angel	Q1	dj/dv	12,30-14	15	18 de gener	12-14 h	14 de setembre	8-10 h	Català
1180071 2190451	HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA	D1	6	Torras Ribé, Josep M*	Q1	dj/dv	11-12,30	16	18 de gener	12-14 h	14 de setembre	8-10 h	Català
1180071 2190451	HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA	E1	6	Casals Martínez, Angel	Q1	dj/dv	18,30-20	15	18 de gener	18-20 h	14 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180071 2190451	HISTÒRIA MODERNA CATALUNYA	F1	6	Gual Vilà, Valentí	Q1	dj/dv	17-18,30	12	18 de gener	17-19 h	14 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180071 2190451	HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA	G1	6	Torras Ribé, Josep M*	Q1	dj/dv	17-18,30	16	18 de gener	17-19 h	14 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180082 2190462	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL	A1	12	Miñambres Galilea, Julio	Q2	dI/dm/dj/dv	8-9,30	15	7 de juny	8-10 h	5 de setembre	8-10 h	Castellà
1180082 2190462	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL	B1	12	Suau Puig, Jaume	Q2	dI/dm/dj/dv	9,30-11	20	7 de juny	9-11 h	5 de setembre	8-10 h	Català

Codl	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1180082 2190462	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL	C1	12	Miñambres Galilea, Julio	Q2	d/dm/dj/dv	11-12,30	15	7 de juny	11-13 h	5 de setembre 8-10 h	Castellà
1180082 2190462	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL	D1	12	López González, Juan Jaime	Q2	d/dm/dj/dv	12,30-14	18	7 de juny	12-14 h	5 de setembre 8-10 h	Castellà
1180082 2190462	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL	E1	12	Borderias Mondejer, Cristina	Q2	d/dm/dj/dv	17-18,30	15	7 de juny	17-19 h	5 de setembre 17,30-19,30 h	Cast./Cat.
1180082 2190462	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL	F1	12	Jacob Calvo, Joan	Q2	d/dm/dj/dv	17-18,30	12	7 de juny	17-19 h	5 de setembre 17,30-19,30 h	Català
1180082 2190462	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL	G1	12	Cabo Ramón, Isabel De	Q2	d/dm/dj/dv	18,30-20	18	7 de juny	18-20 h	5 de setembre 17,30-19,30 h	Català
1180093 2190473	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA	A1	12	Risques Corbella, Manuel	Q2	d/dm/dj/dv	9,30-11	15	5 de juny	9-11 h	7 de setembre 8-10 h	Català
1180093 2190473	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA	B1	12	Abelló Güell, Teresa	Q2	d/dm/dj/dv	8-9,30	20	5 de juny	8-10 h	7 de setembre 8-10 h	Català

* La ubicació de les aules d'examen serà la mateixa de l'aula de classe (Codl 118-Pla d'estudis de 1992; Codl 219- Pla d'estudis reformat).

Ensenyament d'Història de l'Art

Assignatures Optatives d'Història (1r i 2n Cicle)

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
1180093 2190473	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA	C1	12	Pagés Blench, Pelai	Q2	dI/dm/dj/dv	12,30-14	15	5 de juny	12-14 h	7 de setembre	8-10 h	Català
1180093 2190473	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA	D1	12	Ceminal Badia, Montserrat	Q2	dI/dm/dj/dv	11-12,30	18	5 de juny	11-13 h	7 de setembre	8-10 h	Català
1180093 2190473	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA	E1	12	Cardona Escanero, Gabriel	Q2	dI/dm/dj/dv	18,30-20	15	5 de juny	18-20 h	7 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180093 2190473	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA	F1	12	Solà Parera, Àngels	Q2	dI/dm/dj/dv	18,30-20	12	5 de juny	18-20 h	7 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180093 2190473	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA	G1	12	Martínez De Sas, Ma Teresa	Q2	dI/dm/dj/dv	17-18,30	18	5 de juny	17-19 h	7 de setembre	17,30-19,30 h	Castellà
1180115 2190484	EL MÓN ACTUAL	A1	12	Aracil Martí, Rafael Segura Mas, Antoni	Q2	dI/dm/dj/dv	9,30-11	18	18 de juny	9-11 h	6 de setembre	8-10 h	Català
1180115 2190484	EL MÓN ACTUAL	B1	12	Pagés Blanch, Pelai	Q2	dI/dm/dj/dv	9,30-11	14	18 de juny	9-11 h	6 de setembre	8-10 h	Català

Codi	Assignatura	Grup	Créd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
1180115 2190484	EL MÓN ACTUAL	C1	12	Mayayo Artal, Andreu	Q2	dl/dm/dj/dv	9,30-11	16	18 de juny	9-11 h	5 de setembre	8-10 h	Català
1180115 2190484	EL MÓN ACTUAL	D1	12	Vilanova Ribas, Mercè	Q2	dl/dm/dj/dv	18,30-20	16	18 de juny	18-20 h	5 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180115 2190484	EL MÓN ACTUAL	E1	12	Muniesa Brito, Bernat	Q2	dl/dm/dj/dv	18,30-20	14	18 de juny	18-20 h	5 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180130 2190495	MÉTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA	A1	9	Cesals Martínez, Angel	Q1	dj/dv dx	9,30-11 11-12,30	17	12 de gener	12-14 h	13 de setembre	8-10 h	Català
1180130 2190495	MÉTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA	B1	9	Sòria Ràfols, Ramon	Q1	dj/dv dx	9,30-11 11-12,30	19	12 de gener	12-14 h	13 de setembre	8-10 h	Català
1180130 2190495	MÉTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA	C1	9	Sòria Ràfols, Ramon	Q1	dl/dm/dx	9,30-11	19	12 de gener	8-11 h	13 de setembre	8-10 h	Català
1180130 2190495	MÉTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA	D1	9	Remesaí Rodríguez, José	Q2	dj/dv dx	18,30-20 17-18,30	19	5 de juny	18-20 h	13 de setembre	17,30-19,30 h	Castellà

Ensenyament d'Història de l'Art

Assignatures Optatives d'Història (1r i 2n Cicle)

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Créd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
1180130 2190495	MÈTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA	E1	9	Santacana Torres, Carles	Q1	dl/dm/dx	18,30-20	16	12 de gener	18-20 h	13 de setembre 17,30-19,30 h	Català
1180152 2190506	TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS	A1	9	Principal Ponce, Jordi	Q1	dl/dm/dx	9,30-11	16	9 de gener	9-11 h	3 de setembre 8-10 h	Català
1180152 2190506	TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS	B1	9	Sanchez Marcos, Fernando	Q1	dl/dm/dx	9,30-11	17	9 de gener	9-11 h	3 de setembre 8-10 h	Castellà
1180152 2190506	TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS	C1	9	Godoy Fernández, Cristina	Q1	dj/dv dx	9,30-11 11-12,30	16	9 de gener	12-14 h	3 de setembre 8-10 h	Català
1180152 2190506	TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS	D1	9	Rivera Garretas, Milagros	Q1	dl/dm/dx	18,30-20	17	9 de gener	18-20 h	3 de setembre 17,30-19,30 h	Castellà
1180152 2190506	TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS	E1	9	Colomines Companys, Agustí	Q1	dj/dv dx	18,30-20 17-18,30	19	9 de gener	18-20 h	3 de setembre 17,30-19,30 h	Català

Codl	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
1180012 2190370	PREHISTÒRIA	A1	12	Nadal Lorenzo, Jordi	A	dl/dm	8-9,30	P5	5 de juny	8-10 h	5 de setembre	8-10 h	Català
1180012 2190370	PREHISTÒRIA	B1	12	Serrallonga Atset, Jordi Fullola Pericot, Josep M	A	dl/dm	9,30-11	P9	5 de juny	9-11 h	5 de setembre	8-10 h	Català
1180012 2190370	PREHISTÒRIA	C1	12	Bergadà Zapata, Mercè	A	dl/dm	11-12,30	P5	5 de juny	11-13 h	5 de setembre	8-10 h	Català
1180012 2190370	PREHISTÒRIA	D1	12	Nadal Lorenzo, Jordi	A	dl/dm	12,30-14	P9	5 de juny	12-14 h	5 de setembre	8-10 h	Català
1180012 2190370	PREHISTÒRIA	E1	12	Garcia - Argüelles Andreu, Pilar Bergada Zapata, M. Mercè	A	dl/dm	17-18,30	P5	5 de juny	17-19 h	5 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180012 2190370	PREHISTÒRIA	F1	12	Tarradell Font, Núria	A	dl/dm	18,30-20	P9	5 de juny	18-20 h	5 de setembre	17,30-19,30 h	Català
1180012 2190370	PREHISTÒRIA	G1	12	Petit Mendizabal, Ma Angels	A	d/dm	18,30-20	14	5 de juny	18-20 h	5 de setembre	17,30-19,30 h	Català

Ensenyament d'Història de l'Art

Assignatures Optatives de Geografia (1r i 2n Cicle)

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
2170000 2190510	CLIMATOLOGIA	A1	6	Moreno García, Ma Carmen	Q1	dj/dv	9,30-11	31	15 de gener	9-11	4 de setembre	9-11	Castellà
2170000 2190510	CLIMATOLOGIA	B1	6	Marín Ramos, Mercedes	Q1	dj/dv	11-12,30	32	15 de gener	12-14	4 de setembre	12-14	Cast./Cat.
2170000 2190510	CLIMATOLOGIA	C1	6	Moreno García, Ma Carmen	Q1	dj/dv	17-18,30	9	15 de gener	17-19	4 de setembre	16-18	Castellà
2170114 2190521	TÈCNiques D'ANÀLISI QUANTITATIVA I	A1	6	Raso Nadal, Josep Miquel	Q1	dI/dm	8-9,30	31	18 de gener	9-12	8 de setembre	6-11	Català
2170114 2190521	TÈCNiques D'ANÀLISI QUANTITATIVA I	B1	6	Raso Nadal, Josep Miquel	Q1	dI/dm	11-12,30	32	18 de gener	9-12	7 de setembre	11-14	Català
2170114 2190521	TÈCNiques D'ANÀLISI QUANTITATIVA I	C1	6	Clavero Paricio, Pedro	Q1	dI/dm	20-21,30	10	18 de gener	18-21	8 de setembre	18-21	Castellà
2170125 2190532	INTRODUCCIÓ A L'ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL	A1	6	Arnesto López, Xose Anton	Q1	dI/dm	9,30-11	31	10 de gener	9-11	7 de setembre	9-11	Castellà

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
2170125 2190532	INTRODUCCIÓ A L'ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL	B1	6	Font Garolera, Jaume	Q1	d/dm	12,30-14	32	10 de gener	12-14	6 de setembre 12-14	Català
2170125 2190532	INTRODUCCIÓ A L'ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL	C1	6	Armesio Lopez, Xose Anton	Q1	d/dm	17-18,30	11	10 de gener	17-19	7 de setembre 16-18	Castellà
2170136 2190543	GEOGRAFIA DE CATALUNYA	A1	6	Gilabert Bertrán, Núria	Q2	d/dm	9,30-11	31	11 de juny	9-11	3 de setembre 9-11	Català
2170136 2190543	GEOGRAFIA DE CATALUNYA	B1	6	Font Garolera, Jaume	Q2	d/dm	11-12,30	32	11 de juny	12-14	3 de setembre 12-14	Català
2170136 2190543	GEOGRAFIA DE CATALUNYA	C1	6	Gilabert Bertrán, Núria	Q2	dj/dv	17-18,30	9	11 de juny	19-21	13 de setembre 16-18	Català
2170070 2190554	GEOGRAFIA D'ESPANYA	A1	12	Sánchez Aguilera, Dolores	A	dj/dv	9,30-11	41	5 de juny	10-12	4 de setembre 9-11	Castellà
2170070 2190554	GEOGRAFIA D'ESPANYA	B1	12	Castejón Arqued, Rosa Mª	A	dj/dv	11-12,30	33	5 de juny	12-14	4 de setembre 12-14	Castellà

Ensenyament d'Història de l'Art

Assignatures Optatives de Geografia (1r i 2n Cicle)

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Liengus
2170070 2190554	GEOGRAFIA D'ESPANYA	C1	12	Pons Granja, Josep	A	dj/dv	18,30-20	11	5 de juny 18-20	4 de setembre 19-21	Català
2170081 2190565	GEOGRAFIA D'EUROPA	A1	12	Luzón Benedicto, José Luis	A	d/dm	11-12,30	9	18 de juny 12-14	7 de setembre 12-14	Castellà
2170081 2190565	GEOGRAFIA D'EUROPA	B1	12	López Palomeque, Francesc	A	d/dm	9,30-11	11	18 de juny 10-12	7 de setembre 9-11	Català
2170081 2190565	GEOGRAFIA D'EUROPA	C1	12	Mateu Giral, Jaume	A	d/dm	17-18,30	10	18 de juny 18-20	7 de setembre 16-18	Català
2170044 2190576	GEOGRAFIA HUMANA	A1	12	Najar Martínez, Maravillas	A	d/dm	11-12,30	31	22 de juny 12-14	3 de setembre 12-14	Castellà
2170044 2190576	GEOGRAFIA HUMANA	B1	12	Benach Rovira, Nuria	A	d/dm	9,30-11	32	22 de juny 9-11	3 de setembre 9-11	Català
2170044 2190576	GEOGRAFIA HUMANA	C1	12	Najar Martínez, Maravillas	A	d/dm	18,30-20	11	22 de juny 19-21	3 de setembre 19-21	Castellà

Codl	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
2170055 2190580	GEOGRAFIA DE LA POBLACIÓ	A1	6	Vidal Bendito, Tomàs	Q1	dj/dv	11-12,30	41	18 de gener	12-14	4 de setembre	12-14	Català
2170055 2190580	GEOGRAFIA DE LA POBLACIÓ	B1	6	García Coll, Arlinda	Q2	dj/dv	9,30-11	33	11 de juny	9-11	13 de setembre	9-11	Català
2170055 2190580	GEOGRAFIA DE LA POBLACIÓ	C1	6	García Coll, Arlinda	Q2	dj/dv	17-18,30	11	11 de juny	16-18	13 de setembre	16-18	Català
2170092 2190591	CARTOGRAFIA GENERAL	A1	6	Ramazzini, Graziana	Q1	dj/dv	11-12,30	9	22 de gener	12-14	4 de setembre	12-14	Català
2170092 2190591	CARTOGRAFIA GENERAL	A2	6	Rabella Vives, Josep Ma	Q1	dj/dv	11-12,30	10	22 de gener	12-14	4 de setembre	12-14	Català
2170092 2190591	CARTOGRAFIA GENERAL	B1	6	Ramazzini, Graziana	Q1	dj/dv	9,30-11	9	22 de gener	8-11	4 de setembre	9-11	Català
2170092 2190591	CARTOGRAFIA GENERAL	B2	6	Rabella Vives, Josep Ma	Q1	dj/dv	9,30-11	10	22 de gener	8-11	4 de setembre	9-11	Català

Ensenyament d'Història de l'Art

Assignatures Optatives de Geografia (1r i 2n Cicle)

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
2170092 2190591	CARTOGRAFIA GENERAL	C1	6	Gómez Martín, Belén	Q1	dj/dv	18,30-20	9	22 de gener	17-19	4 de setembre	19-21	Castellà
2170092 2190591	CARTOGRAFIA GENERAL	C2	6	Salvà Cetaíneu, Montserrat	Q1	dj/dv	18,30-20	10	22 de gener	17-19	4 de setembre	19-21	Català
2171013 2190602	CARTOGRAFIA TEMÀTICA	A1	6	Ramazzini, Graziana	Q2	dj/dv	11-12,30	9	5 de juny	12-14	13 de setembre	12-14	Català
2171013 2190602	CARTOGRAFIA TEMÀTICA	A2	6	Rabella Vives, Josep Ma	Q2	dj/dv	11-12,30	10	5 de juny	12-14	13 de setembre	12-14	Català
2171013 2190602	CARTOGRAFIA TEMÀTICA	B1	6	Gómez Martín, Belén	Q2	dj/dv	9,30-11	9	5 de juny	9-11	13 de setembre	9-11	Castellà
2171013 2190602	CARTOGRAFIA TEMÀTICA	B2	6	Rosa Trias, Elisabet	Q2	dj/dv	9,30-11	10	5 de juny	9-11	13 de setembre	9-11	Català
2171013 2190602	CARTOGRAFIA TEMÀTICA	C1	6	Gómez Martín, Belén	Q2	dj/dv	18,30-20	9	5 de juny	18-20	13 de setembre	19-21	Castellà

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
2170103 2190602	CARTOGRAFIA TEMÀTICA	C2	6	Ramazzini, Graziana	Q2	dj/dv	18,30-20	10	5 de juny	18-20	13 de setembre	19-21	Català

**ASSIGNATURES
DE LLIURE ELECCIÓ**

Assignatures de Lliure Elecció oferides per la Facultat de Geografia i Història

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2		
1610125	HISTÒRIA DEL DRET	A1	6	Turull, Max Oleart, Oriol	Q1	dI/dm	15,30-17	13	17 de gener	16-18 h	4 de setembre	15,30-17,30 h
1610206	ORÍGENS HUMANS	A1	3	Turbón, Daniel	2/2 Q2	dI/dv	15,30-17	17	8 de juny	16-18 h	5 de setembre	15,30-17,30 h
1610232	DIDÀCTICA DE LA HISTÒRIA	A1	6	Santacana, C.	Q1	dI/dm	8-9,30	12	16 de gener	8-10 h	3 de setembre	10-12 h
1610243	DIDÀCTICA DEL PATRIMONI I MUSEOLOGIA	A1	6	Hernández	Q1	dI/dv	8-9,30	13	24 de gener	8-10 h	7 de setembre	10-12 h
1610335	EVOLUCIÓ DE L'ISLAM CONTEMPORANI	A1	6	Forcada, M.	Q1	dm/dj	14-15,30	12	24 de gener	14-16 h	3 de setembre	14-16 h
1917005	FENICI I	A1	6	Fuentes, M. José	Q2	dI/dm	8-9,30	20	6 de juny	8-10 h	5 de setembre	10-12 h
1917031	HISTÒRIA I CULTURA DEL POBLE JUEU	A1	6	Fuentes, M. José	Q2	dI/dv	8-9,30	20	22 de juny	8-10 h	13 de setembre	10-12 h
1917042	ÀRAB I	A1	6	Comes, M	Q1	dm/dj	14-15,30	13	24 de gener	14-16 h	4 de setembre	14-16 h
1917053	ÀRAB II	A1	6	Rius, M.	Q2	dm/dj	14-15,30	12	6 de juny	14-16 h	6 de setembre	14-16 h
1917134	ORÍGEN I EVOLUCIÓ DE LA CONDUCTA HUMANA	A1	6	Serrat Congost, David/ Turbón, Daniel Serrallonga JJ/ Veà	Q1	dI/dv	15,30-17	20	18 de gener	16-18 h	13 de setembre	15,30-17,30 h
PENDENT1	POLÍTQUES URBAINES ET SOCIALES	A1	3	Malica Amzaert	Q1	dI/dv	12,30-14	11	23 de gener	12-14 h	5 de setembre	12-14 h

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Assignatures de Lliure Elecció oferides per la Facultat de Geografia i Història

HORARIS CURS 2000-1

Codi	Assignatura	Grup	Crèd.	Professor	Durada	Dies	Hores	Aules	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2		
1610394	USOS INFORMÀTICS PER AL TREBALL D'HISTÒRIA	A1	3	Casals, Àngel	Q2	dx	12,30-14	Inf.	6 de juny	12-14 h	14 de setembre	10-12 h

PLA DOCENT

***ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES
PRIMER CICLE***

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA

Programa

Egipte:

1. Les residències d'eternitat reials i civils. Pintura i relleu (Imperi Antic).
2. La funció de l'escultura.
3. Continuitat i novetat durant l'Imperi Mitjà.
4. L'orfebreria.
5. El temple a la divinitat.
6. Novetats en la concepció de la residència d'eternitat.
7. Urbanisme egipci.

Mesopotàmia:

8. El temple mesopotàmic.
9. Tresors funeraris.
10. El relleu assiri.

Bibliografia

EGGEBRETCH, A. (dir.): *El Antiguo Egipto*, Barcelona, Plaza y Janés, 1984.

LECLANT, J. (dir.): *Los Faraones, I: El tiempo de las pirámides; Los Faraones, II: El imperio de los conquistadores; Los Faraones, III: El Egipto del crepúsculo*, Madrid, Aguilar, 1978-1980.

ALDRED, C.: *Le trésor des Pharaons*, Paris, Jules Tallandier, 1979.

YARZA, J.: *La pintura del Antiguo Egipto*, Barcelona, Vicens-Vives, 1991.

FRANKFORT, H.: *Arte y arquitectura del Oriente Antiguo*, Madrid, Cátedra, 1982.

BLANCO FREIJEIRO, A.: *Arte antiguo del Asia Anterior*, Sevilla, Universidad, 1972.

FRANKFORT, H.: *Reyes y dioses*, Madrid, Alianza, 1983.

WILSON, J.A.: *La cultura egipcia*, México, Fondo de Cultura Económica, 1953 (1951)

Observacions

Per a la preparació de l'assignatura i examen és imprescindible parlar amb el professor del grup matriculat (consulteu els horaris).

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA

Programa

1. L'art de la Grècia arcaica.
2. L'art de la Grècia clàssica.
3. El món etrusc i les cultures artístiques itàliques.
4. El món hel·lenístic i Roma.
5. L'art de la Roma republicana.
6. L'art romà de l'Alt Imperi.
7. L'Antiguitat tardana.

Bibliografia

- AA. D.D.: Col·lecció "*El Universo de las Formas*", 7 vols. corresponents al període estudiat, Madrid, Editorial Aguilar, 1964-1974.
- ROBERTSON, M.: *El arte griego. Introducción a su historia*, Madrid, Alianza, 1985.
- POLLITT, J. J.: *Arte y experiencia en la Grecia clásica*, Bilbao, Xarait, 1984.
- PALLOTINO, M.: *Civiltà artistica etrusco-italica*, Florencia, Sansoni, 1985.
- POLLIT, J.J.: *El arte helenístico*, Madrid, Nerea, 1989.
- HENIG, M. (dir.): *El arte romano*, Barcelona, Destino, 1985.
- BIANCHI, R.: *Del helenismo a la Edad Media*, Madrid, Akal, 1981.

Observacions

Per a la preparació de l'assignatura i examen és imprescindible parlar amb el professor del grup matriculat (consulteu els horaris).

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA

Programa

1. Periodització i geografia artística de l'art de l'Alta Edat Mitjana. Estètica i mentalitats. El mecenatge artístic.
2. Art paleocristià i bizantí (s. III-VII).
 - 2.1. L'arquitectura.
 - 2.2. Les arts plàstiques i objectuals: escultura, arts del color (frescos, mosaics, miniatures i icones), iveris i argenteria.
3. Art de l'Alta Edat Mitjana occidental (s. V-X).
 - 3.1. L'Europa de les invasions o regnes "bàrbars": visigots, longobards i merovingis. L'art insular.
 - 3.2. L'art carolingi.
 - 3.3. L'Europa post-carolíngia: l'art otonià, viking, asturià i mossàrab.
 4. L'art romànic (s. XI-XII).
 - 4.1. Arquitectura i escultura.
 - 4.2. Pintura i il·lustració de manuscrits.
 5. L'art islàmic.
 - 5.1. Els orígens de l'art islàmic.
 - 5.2. L'art d'Al-Andalus fins el segle XI.

Bibliografia

- DURLIAT, M.: *Introducción al arte medieval en occidente*, Madrid, Cátedra, 1983.
- GRABAR, A.: *El primer arte cristiano (200-395)*, Madrid, Aguilar, 1967.
- GRABAR, A.: *La Edad de oro de Justiniano*, Madrid, Aguilar, 1966.
- GRABAR, O.: *La formación del arte islámico*, Madrid, Cátedra, 1979 (1973)
- KRAUTHEIMER, R.: *Arquitectura paleocristiana y bizantina*, Madrid, Cátedra, 1984 (1965).
- DURLIAT, R.: *Des barbares à l'an mil*, Paris: Mazenod, 1985.
- ETTINGHAUSEN, R.; GRABAR, O.: *Arte y arquitectura del Islam (600-1250)*, Madrid, Cátedra, 1996 (1987).
- HUBERT, J.-PORCHER, H.-VOLBACH, W.: *La Europa de las invasiones*, Madrid, Aguilar, 1968.
- HUBERT, J.-PORCHER, H.-VOLBACH, W.: *El imperio carolingio*, Madrid, Aguilar, 1968.
- GRODECKI-MÜTERICH-TARALON-WORMALD: *El siglo del año mil*, Madrid, Aguilar, 1973.
- DURLIAT, M.: *L'art roman*, Paris, Mazenod, 1982.

Observacions

Per a la preparació de l'assignatura i examen és imprescindible parlar amb el professor del grup matriculat (consulteu els horaris).

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA

Programa

1. Concepte i abast del terme "gòtic".
2. L'art del Císter.
3. El "gòtic" de l'Ille-de-France i la seva difusió: s. XII al s. XIV.
4. El "gòtic meridional" i la seva extensió geogràfica: s. XIII-XIV.
5. El "gòtic" a partir de 1400. Les escoles del Nord.
6. Les arts de l'objecte.

Bibliografia

- BRAUNFELS, W.: *La arquitectura monacal en Occidente*, Barcelona, Barral, 1975.
- COLOMBIER, P. du: *Les Chantiers des cathédrales*, París, Picard, 1973.
- DIMIER, A.: *L'art cistercien*, 2 vols., París, Zodiaque, 1962-1971.
- DUBY, G.: *La época de las catedrales. Arte y sociedad, 980-1420*, Madrid, Cátedra, 1993.
- ERLANDE-BRANDERBURG, A.: *El arte gótico*, Madrid, Akal, 1993.
- FOCILLON, H.: *Arte de Occidente. La Edad Media románica y gótica*, Madrid, Alianza, 1988.
- GRODECKI, L.: *Arquitectura gótica*, Madrid, Aguilar, 1977.
- SIMSON, O. von: *La catedral gótica*, Madrid, Alianza, 1986.
- SUERLANDER, W.: *La sculpture gothique de France, 1140-1270*, París, Flammarion, 1972.
- WHITE, J.: *Arte y arquitectura en Italia, 1250-1400*, Madrid, Cátedra, 1989.

Observacions

Per a la preparació de l'assignatura i examen és imprescindible parlar amb el professor del grup matriculat (consulteu els horaris).

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA

Programa

1. El discurs sobre les arts, des de l'Antiguitat a la Il·lustració.
2. La moderna ramificació disciplinària: Història de l'Art, Crítica de l'Art, Estètica. Autoconsciència de la Història de l'Art: qüestions de mètode.
3. El concepte d'art. L'art com a fet simbòlic. El valor artístic.
4. Objecte, percepció i experiència estètica.
5. Funcions de l'art: expressiva, representativa....

Bibliografia

- AA. VV.: *Introducción a la Historia del Arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos*, Barcelona, Barcanova, 1990.
- BARASCH, M.: *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*, Madrid, Alianza, 1991.
- VENTURI, L.: *Historia de la crítica de arte*, Barcelona, G. Gili, 1982.
- PACHT, O.: *Historia del arte y metodología*, Madrid, Alianza, 1986.
- OCAMPO, E.-PERAN, M.: *Teorías del arte*, Barcelona, Icària, 1991.
- TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Madrid, Tecnos, 1987.
- DUFRENNE, M.: *Fenomenología de la experiencia estética*, València, F. Torres, 1982-1983.
- JIMENEZ, J.: *Imágenes del hombre. Fundamentos de Estética*, Madrid, Tecnos, 1986.
- PANOFKY, E.: *El significado de las artes visuales*, Madrid, Alianza, 1983.
- GRASSI, L.: *Teorici e storia della critica d'arte*, 3 vols., Roma, Multigrafica, 1970-1979.

Observacions

Per a la preparació de l'assignatura i examen és imprescindible parlar amb el professor del grup matriculat (consulteu els horaris).

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA

Programa

1. Art i llenguatge.
2. La classificació de les arts.
3. Materials i tècniques. Aspectes formals, iconogràfics i tipològics:
 - 3.1. Arquitectura.
 - 3.2. Escultura.
 - 3.3. Pintura.
 - 3.4. Arts de l'objecte.

Bibliografia

- AA.VV.: *La sculpture (Méthode et vocabulaire)*, París, Imprimerie Nationale, 1978.
- AA.VV.: *Introducción General al Arte*, Madrid, Istmo, 1980.
- AA.VV.: *Introducción a la Historia del Arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos*, Barcelona, Barcanova, 1990.
- FURIO, V.: *Ideas y formas en la representación pictórica*, Barcelona, Anthropos, 1991.
- SUMMERSON, J.: *El lenguaje clásico de la arquitectura*, Barcelona, G. Gili, 1984 (1963).
- WITTKOWER, R.: *La escultura: procesos y principios*, Madrid, Alianza, 1983 (1977).
- WOODFORD, S.: *Cómo mirar un cuadro*, Barcelona, G. Gili, 1985 (1983).
- ZEVI, B.: *Saber ver la arquitectura*, Barcelona, Poseidón, 1987.

Observacions

Per a la preparació de l'assignatura i examen és imprescindible parlar amb el professor del grup matriculat (consulteu els horaris).

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA

Programa

1. Idea convencional i idea moderna de "teatre".
2. Orígens del teatre.
3. La tràgedia grega. El teatre grec.
4. Els mites de la tragèdia grega.
5. Organització dels concursos de tragèdia.
6. La comèdia a Grècia i a Roma.
7. El teatre medieval.
8. Escenografia i espai escènic a l'època medieval.
9. Miracles, misteris. Farses.
10. El teatre, el ritual, la festa.

Bibliografia

- OLIVA Y TORRES MONREAL: *Historia básica del arte escénico*, Madrid, Cátedra, 1990.
- PANDOLFI, V.: *Història del Teatre*, vol. I, Barcelona, Institut del Teatre, 1989.
- SALVAT, R.: *El teatro como texto, como espectáculo*, Barcelona, Montesinos, 1983.
- MOUSSINAC, L.: *El teatro desde sus orígenes hasta nuestros días*, La Habana, Ed. Nac. de Cuba, 1965.
- BERTHOLD, M.: *Historia social del teatro*, Madrid, Guadarrama, 1974.
- D'AMICO, S.: *Historia del teatro dramático*, México, Editorial Hispanoamericana, 1961.
- RAGUE ARIAS, M.J.: *Lo que fue Troya*, Madrid, La Avispa, 1992.
- GRIMAL, P.: *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, Paidós, 1992.
- BLANCHART, P.: *Historia de la dirección teatral*, Buenos Aires, Fabril, 1960.
- HUBERT, M.C.: *Histoire de la scène occidentale de l'Antiquité à nos jours*, París, Colin, 1992.
- PEREZ, A. (ed.): *Aristóteles, Horacio, Boileau: Poéticas*, Madrid, Editora Nacional, 1982.

Observacions

Per a la preparació de l'assignatura i examen és imprescindible parlar amb el professor del grup matriculat (consulteu els horaris).

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA

Programa

1. La Commedia dell'Arte: primers teatres professionals.
2. El teatre del Renaixement i de l'Era Moderna. Els intents d'aprensió del món després dels avenços de la ciència i de les noves descobertes geogràfiques.
3. La forma del teatre elisabetià. El concepte de tragèdia en Shakespeare i en el teatre espanyol: Cervantes.
4. Les noves estètiques. De Torres Naharro al Arte nuevo de hacer comedias de Lope.
5. La forma del teatre clàssic francès. Goldoni, màxim autor de la burgesia.
6. El teatre romàntic alemany i els seus nous mites: Faust.
7. Les formes posteriors al teatre romàntic a França, Itàlia, Espanya i Sud-amèrica. Els primers intents del teatre revolucionari.
8. La peça ben feta. El corrent realista: de Balzac a Chejov. La nova estètica de l'objectivitat: de Zola a Bertolt Brecht.
9. Els subjectivisme: d'Artaud a Becket. Panorama de les avantguardes teatrals del segle XX.
10. Els adelantats del teatre del tercer món: de Jean Genet a Wole Soyinka. L'òpera de Pekín.
11. Situació del teatre actual. El retrobament del ritus.

Bibliografia

- PANDOLFI, V.: *Història del teatre*, 3 vols., Barcelona, Institut del Teatre, 1989.
- BERTHOLD, M.: *Historia social del teatro*, 2 vols., Madrid, Guadarrama, 1974.
- SALVAT, R.: *Historia del teatro moderno*, Barcelona, Peninsula, 1981.
- OLIVEIRA BARATA, J.: *Estética teatral*, Lisboa, Moraes, 1980.
- STANISLAVSKIJ, K.: *El arte escénico*, México, Siglo XXI, 1968.
- QUENEAU, R.: *Histoire des littératures*, vol. III, París, La Pléyade, 1958.
- DORT, B.: *La représentation emancipée*, París, Actes Sud, 1988.

Observacions

Per a la preparació de l'assignatura i examen és imprescindible parlar amb el professor del grup matriculat (consulteu els horaris).

2190005 HISTÒRIA DE L'ART AL PRÒXIM ORIENT

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grup	Tutories
Mancho Suárez, Carles	A1	Q1 dII 11-12 h
Español Bertran, Francesca	B1	Q1 dj 9.30-10 h
Español Bertran, Francesca	C1	Q1 dj 20-21 h

1. Les civilitzacions de l'Èufrates-Tigris i el Nil. Uruk. Egipte pre-dinàstic.
2. El III mil·lenni. Sumer, Accad i Neosumeris.
3. L'Egipte de l'Imperi Antic. El naixement de l'art egipci.
4. Babilònia al II mil·lenni. La dinastia Cassita.
5. Egipte: el 1er període intermedi i l'Imperi Mig.
6. Egipte: el 2on període intermedi i l'Imperi Nou.
7. L'art Assiri.
8. La producció artística durant el Ier mil·lenni. Egipte, Assíria i Babilònia.
9. Les perifèries: Anatòlia, Fenícia, l'Egeu.
10. Pèrsia.

Bibliografia:

- L'art égyptien au temps des pyramides.* (cat. exp. 1999-2000). París-N.Y: Réunion des musées nationaux-Metropolitan Mus. of Art, 1999.
- Frankfort, H.: *Reyes y Dioses.* Madrid: Alianza, 1983 (1948)
- Frankfort, H.: *Arte y arquitectura del oriente antiguo.* Madrid: Cátedra, 1996 (4ª ed) (1954).
- Guirshman, R.: *Persia. Protoiranos, Medos, Aqueménidas.* Madrid: Aguilar, 1964.
- Manniche, L.: *El Arte Egipcio.* Madrid: Alianza, 1997 (1ª en francès 1994).
- Matthiae, P.: *La storia dell'arte dell'Oriente Antico.* Milà: Electa, 1996.
- Matthiae, P.: *L'Arte degli assiri: cultura e forma del rilievo storico.* Roma: Laterza, 1996
- Parrot, A.: *Sumer.* Madrid: Aguilar, 1981 (2ª) (1960)(El universo de las formas)
- Parrot, A.: *Asur.* Madrid: Aguilar, 1970 (El universo de las formas).
- VVAA: *El Antiguo Egipto. 3000 años de historia y cultura del imperio faraónico.* A. Eggebrecht (Dir.) Barcelona: Plaza & Janés, 1990 (1984)
- VVAA: *Civilizations of the Ancient Near East,* Jack M. Sasson (Ed) Nova York: Charles Scribner's Sons, 1995. IV vols.
- VVAA: *Los tiempos de las pirámides. De la prehistoria a los hicsos (1560 a. de C.).* Madrid: Aguilar, 1978 (El universo de las formas)
- VVAA: *El Imperio de los Conquistadores. Egipto en el Nuevo Imperio (1560-1070 a de C.).* Madrid: Aguilar, 1979 (El universo de las formas)
- VVAA: *El Egipto del crepúsculo. De Tanis a Meroe (1070 a de C.- siglo IV d. de C.).* Madrid: Aguilar, 1980 (El universo de las formas)
- Wilson, J. A.: *La cultura egipcia.* Madrid: Fondo de Cultura Económico, 1988 (11ª reimpr) (1951)

Activitat pràctica:

Exercicis de comentari d'obra

Avaluació:

Examen final.

Observacions:

Durant el curs s'oferirà als estudiants un programa i una bibliografia més amplis.

Professors	Grup	Tutories
Vicens Soler, Maria Teresa	A1	Q1 dj 11-12 h
Guàrdia Pons, Milagros	B1	Q1 dll 11-12 h
José Pitarch, Antoni	C1	Q1 dll 17.30-18.30

Programa

- Introducció: el concepte de món clàssic.
- Grècia i les cultures mediterrànies en els inicis de la seva història.
- L'art de Grècia en època orientalitzant. Les altres cultures orientalitzants mediterrànies: la cultura etrusca.
- L'etapa arcaica de Grècia i el "classicisme" etrusc
- L'art grec clàssic.
- La cultura artística hel·lenística
- Roma: entre el món etrusc i el procés d'aculturació hel·lenitzant

Bibliografia

- AADD. Col·lecció "El Universo de las Formas", 5 volums corresponents al període estudiat, Madrid, Aguilar, 1964-1974.
- R. BIANCHI BANDINELLI (dir), *Historia y civilización de los griegos*, Icaria-Bosch, Barcelona, 1982 i ss., 10 vols.
- R. BIANCHI BANDINELLI., (articles de l'autor), *Introducción a la Arqueología*, Akal, Madrid, 1983.
- R. BIANCHI BANDINELLI/E. PARIBENI, *L'arte dell'antichità classica*. Grecia, Milà, 1986.
- J.J. POLLITT., *Arte y experiencia en la Grecia clásica*, Xarait Ed. Madrid, 1984 (1ª ed. Cambridge Univ. Press, 1972).
- M. ROBERTSON., *El Arte Griego. (Introducción a su historia)*, Alianza Editorial, Madrid, 1985.
- J.J. POLLITT, *El arte helenístico*, Madrid, Nerea, 1989.
- P. MORENO, *Pintura griega. De Polignoto a Apeles*, Mondadori. Madrid, 1988 (1ª ed. Milán, 1987).
- A. ROUVERET, *Histoire et Imaginaire de la peinture ancienne (Ve siècle av. J.C-1er siècle apr. J.C.)*, Roma, 1989.
- M. PALLOTTINO, *Civiltà artistica etrusco-italica*, Sansoni, Florencia, 1985.
- Les Etrusques et l'Europe*, cat. exposició, París, 1992.
- I Fenici*, cat. exposició, Bompiani, Milano, 1988.
- M. HENIG, (dir.), *El arte romano*, Barcelona, Destino, 1985.
- Roma Medio Republicana. Aspetti culturali di Roma e del Lazio nei secoli IV e III a.C.* (Catálogo de la exposición), Roma, 1973.
- F. COARELLI ET AL., *Roma repubblicana dal 270 A.C. all'età augustea*, Roma, 1987.
- P. GROS, *L'architecture romaine du début du IIIe siècle av.J.C. à la fin du Haut-Empire*, vol. 1. Les monuments publics, París, 1996
- M. Wheeler, *El arte y la arquitectura de Roma*, Barcelona, Destino, 1995.

Avaluació

Examen final i qualificació dels treballs

Observacions

Hi ha un programa detallat de l'assignatura

2190020 HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Domenge i Mesquida, Joan
Camps i Sòria, Jordi
Domenge i Mesquida, Joan

Grup

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dill 9,30-10,30 h
Q2 dij 9,30-10,30 h
Q2 dill 19-20 h

Programa

1. Introducció: les nocions d'Edat Mitjana i art medieval; periodització i geografia artística. Bibliografia.
2. La cort carolíngia i la *renovatio imperii romani*. La seva repercussió artística.
3. La comitència de la monarquia asturiana: arquitectura i arts sumptuàries.
4. Bizanci: la iconoclàstia i la renaixença artístic-cultural sota les dinasties macedònica i comnena.
5. L'art del calif abbasida (750-900).
6. L'art hispano-musulmà: l'emirat i el califat de Còrdova.
7. L'art del segle X al nord de la Península Ibèrica. La miniatura -mossàrab-.
8. La continuïtat de l'imperi i les seves manifestacions artístiques en el món otònic.
9. L'art anglosaxó. L'objecte artístic i la il·lustració de manuscrits.
10. El romànic: historiografia i periodització. El context social, religiós i cultural.
11. L'època del romànic (I): arquitectura i decoració monumental.
12. L'època del romànic (II): imatgeria, manuscrits il·lustrats, metal·listeria, eborària i teixits.

Bibliografia

- Al-Andalus. *Las artes islámicas en España*, Madrid: El Viso, cat. exp., 1992.
- ARIAS, L. *Prerromànic asturiano. El arte de la monarquía asturiana*, Gijón: Trea, 1993.
- AVRIL, BARRAL, GABORIT-CHOPIN. *Le monde roman. Les temps des croisades (1060-1220)*, Paris: Gallimard, 1982 (L'univers des Formes).
- AVRIL, BARRAL, GABORIT-CHOPIN. *Les Royaumes d'occident. Le monde roman (1060-1220)*, Paris: Gallimard, 1983 (L'univers des Formes).
- BANGO, I. *Alta Edad Media. De la tradición hispanogoda al románico*, Madrid: Sílex, 1989 (Col. Introducción al arte español).
- BECKWITH, J. *Arte paleocristiano y bizantino*, Madrid: Cátedra, 1998 [1970].
- CASTELFRANCHI, L. *El arte en la Edad Media*, Madrid: Moleiro, 1994.
- CID, C. *El arte prerrománico de la monarquía asturiana*, Madrid: Gea, 1995.
- COMANT, K. T. *Arquitectura carolingia y románica*, Madrid: Cátedra, 1987.
- DODWELL, C. R. *Artes pictóricas en occidente, 800-1200*, Madrid: Cátedra, 1995 (Manuales Arte Cátedra).
- DURLIAT, M. *Introducción al arte medieval en occidente*, Madrid: cátedra, 1983.
- DURLIAT, M. *Des barbares à l'an mil*, Paris: Mazenod, 1985.
- DURLIAT, M. *El arte románico*, Madrid: Akal, 1992 [Paris, 1982].
- ETTINGHAUSEN, R.; GRABAR, O. *Arte y arquitectura del Islam (600-1250)*, Madrid: Cátedra, 1996 [1987].
- GRODECKI et al. *El siglo del año mil*, Madrid: Aguilar, 1973 (El universo de las Formas).
- HUBERT, PORCHER, VOLBACH. *El Imperio carolingio*, Madrid: Aguilar, 1968 (El Universo de las Formas).
- KRAUTHWEIER, R. *Arquitectura paleocristiana y bizantina*, Madrid: Cátedra, 1984 [1965] (Manuales Arte Cátedra).
- LASKO, P. *Arte sacra, 800-1200*, Madrid: Cátedra, 1999 [1972].
- YARZA, J. *Arte y arquitectura en España 500-1200*, Madrid: Cátedra, 1990 (6 edic.).
- YARZA, J. (i altres). *Arte Medieval I: Alta Edad Media y Bizancio*, Barcelona: Gustavo Gili, 1982 (Fuentes y documentos para la Historia del Arte, 2).
- YARZA, J. (i altres). *Arte Medieval II: Románico y Gótico*, Barcelona: Gustavo Gili, 1982 (Fuentes y documentos para la Historia del Arte, 3).

Activitat pràctica

Un treball relacionat amb la matèria de l'assignatura.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i qualificació del treball.

Observacions

A l'inici del curs es donarà un programa detallat de l'assignatura, acompanyat d'un repertori bibliogràfic més extens.

Professors	Grup	Tutories
Alcoy Pedrós, Rosa	A1	Q2 dll 11-12 h
Terès Tomàs, Rosa	B1	Q2 dll 9,30-10,30 h.
Alcoy Pedrós, Rosa	C1	Q2 dll 17,30-18,30 h

Programa

1. Qüestions introductòries. Desenvolupament del gòtic. Nous centres d'interès. Importància de les Corts i de les ciutats. Noves formes de religiositat. Evolució de les relacions entre Orient i Occident.
2. Itàlia del 1250 al 1350. Arquitectura i arts plàstiques. Els grans mestres del Trecento.
3. L'evolució del gòtic septentrional durant el segle XIV. Arquitectura i arts figuratives. La Cort papal d'Avinyó.
4. Les Corts del "gòtic internacional" i la seva projecció.
5. L'art dels Països Baixos i la seva àrea d'influència.
6. La fi de l'Imperi bizantí. L'art dels Paleòlegs.
7. L'art mudèjar. L'Islam: darreres manifestacions medievals en el mon hispànic.

Bibliografia

- BORRÁS, G.: *El arte mudéjar*, Teruel, Instituto de Estudios Turolenses, 1990.
- CHATELET, A., RECHT, R.: *Le monde gothique. Automne et Renouveau, 1350-1500*, París, Gallimard, 1990.
- ERLANDE-BRANDENBURG, A.: *El arte gótico*, Madrid, Akal 1993.
- MEISS, M.: *French Painting in the Time of Jean de Berry*, Londres, Phaidon, 1967-1969.
- MULLER, Th.: *Sculpture in Netherlands, Germany, France, Spain, 1400-1500*, Harmondsworth, 1966.
- PANOFSKY, E.: *Los primitivos flamencos*, Madrid, Cátedra, 1998 (1ª. Ed. 1953).
- STERLING, Ch.: *La peinture médiévale à Paris, 1300-1500*, 2 vols., París, Bibliothèque des Arts, 1987-1990.
- TOESCA, P.: *Il Trecento*, Torí, 1951.
- WHITE, J.: *Arte y Arquitectura en Italia, 1250-1400*, Madrid, Cátedra, 1989 (1ª. Ed. 1966).
- YARZA, J.: *La Edad Media* ("Historia del Arte Hispánico", II), Madrid, Alhambra, 1980.

Activitat pràctica

Un treball relacionat amb l'assignatura i supervisat pel professor.

Avaluació

Un examen final i el treball.

Observacions

A l'inici del curs es donarà un programa detallat i una bibliografia ampliada.

Professors	Grup	Tutories
Furió Galí, Vicenç	A1	Q1 dv 13-14 h
Casals Navas, Josep	B1	Q1 dll 12.30-13.30 h
Furió Galí, Vicenç	C1	Q1 dv 17.30-18.30 h

Programa

1. El discurs sobre les arts, des de l'Antiguitat a la Il·lustració.
2. La moderna ramificació disciplinària: Història de l'Art, Crítica de l'Art, Estètica. Autoconsciència de la Història de l'Art: qüestions de mètode.
3. El concepte d'art. L'art com a fet simbòlic. El valor artístic.
4. Objecte, percepció i experiència estètica.
5. Funcions de l'art: expressiva, representativa....

Bibliografia

- AA. VV.: *Introducción a la Historia del Arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos*, Barcelona, Barcanova, 1990.
- BARASCH, M.: *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*, Madrid, Alianza, 1991.
- VENTURI, L.: *Historia de la crítica de arte*, Barcelona, G. Gili, 1982.
- PACHT, O.: *Historia del arte y metodología*, Madrid, Alianza, 1986.
- OCAMPO, E.-PERAN, M.: *Teorías del arte*, Barcelona, Icaria, 1991.
- TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Madrid, Tecnos, 1987.
- DUFRENNE, M.: *Fenomenología de la experiencia estética*, València, F. Torres, 1982-1983.
- JIMENEZ, J.: *Imágenes del hombre. Fundamentos de Estética*, Madrid, Tecnos, 1986.
- PANOFKY, E.: *El significado de las artes visuales*, Madrid, Alianza, 1983.
- GRASSI, L.: *Teorici e storia della critica d'arte*, 3 vols., Roma, Multigrafica, 1970-1979.

Activitat pràctica

Visites a exposicions; comentaris de textos, d'imatges, de vídeos...; recensió opcional d'un llibre. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal

Avaluació

Un examen final (grups A i C). Examen final i un treball obligatori (grup B).

Observacions

El programa complet i desenvolupat de l'assignatura, amb la corresponent bibliografia per temes, s'indicarà a començament de curs i estarà a disposició dels alumnes al servei de Copisteria de la facultat.

2190053 LLENGUATGES ARTÍSTICS

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Vallès Rovira, Isidre	A1	Q2 dll 11.30-12.30 h
Vallès Rovira, Isidre	B1	Q2 dm 11.30-12.30 h
Vallès Rovira, Isidre	C1	Q2 dm 18.30-19.30 h

Programa

1. Art i llenguatge.
2. La classificació de les arts.
3. Materials i tècniques. Aspectes formals, iconogràfics i tipològics:
 - 3.1. Arquitectura.
 - 3.2. Escultura.
 - 3.3. Pintura.
 - 3.4. Arts de l'objecte.

Bibliografia

- AA.VV.: *La sculpture (Méthode et vocabulaire)*, París, Imprimerie Nationale, 1978.
- AA.VV.: *Introducción General al Arte*, Madrid, Istmo, 1980.
- AA.VV.: *Introducción a la Historia del Arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos*, Barcelona, Barcanova, 1990.
- FURIO, V.: *Ideas y formas en la representación pictórica*, Barcelona, Anthropos, 1991.
- SUMMERSON, J.: *El lenguaje clásico de la arquitectura*, Barcelona, G. Gili, 1984 (1963).
- WITTKOWER, R.: *La escultura: procesos y principios*, Madrid, Alianza, 1983 (1977).
- WOODFORD, S.: *Cómo mirar un cuadro*, Barcelona, G. Gili, 1985 (1983).
- ZEVI, B.: *Saber ver la arquitectura*, Barcelona, Poseidón, 1987.

Activitat pràctica

Un treball optatiu relacionat amb la matèria de l'assignatura. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i treball

Observacions

Al llarg del curs es donaran indicacions més específiques sobre els temes assenyalats i més títols bibliogràfics.

2190064 HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Narváez Cases, Carme	A2	Q2 dll-dm 10.30-11 h
Muñoz Corbalán, Juan Miguel	B2	Q2 dj 10-11 h
Canalda Llobet, Silvia	C2	Q2 dv 18.30-19.30 h

Programa

1. Concepte i fortuna crítica del Renaixement.
2. Les primeres adopcions del llenguatge clàssic en el camp arquitectònic:
 - 2.1. La figura de l'arquitecte modern.
 - 2.2. L'espai urbà.
3. L'escultura renaixentista:
 - 3.1. Les noves tipologies: retrat, estàtua equestre, sepulcre.
 - 3.2. Els antecedents de l'escultura gòtica toscana.
 - 3.3. Els artífexs del canvi.
4. La pintura italiana del primer Renaixement:
 - 4.1. El concepte d'*imitatio* en la representació pictòrica renaixentista.
 - 4.2. La concepció d'un nou sistema de representació: la perspectiva.
 - 4.3. La innovació en el camp iconogràfic: el retrat, la mitologia, el paisatge.
 - 4.4. La pintura toscana *quattrocentista*.
 - 4.5. La pintura renaixentista en altres centres geogràfics d'Itàlia: septentrionals i meridionals.
5. Síntomes d'un canvi estilístic vers la darrerria del segle XV.

Bibliografia

- ARGAN, G.C.: *Renacimiento y Barroco*, 2 vols., Madrid, Akal, 1987.
- BENEVOLO, L.: *Historia de la arquitectura del Renacimiento*, 2 vols., Madrid, 1972.
- BURKE, P.: *El Renacimiento italiano*, Madrid, Alianza, 1993.
- CHASTEL, A.: *Arte y humanismo en Florencia en la época de Lorenzo el Magnífico*, Madrid, Cátedra, 1991.
- CHASTEL, A.: *El arte italiano*, Madrid, Akal, 1988.
- DE FUSCO, R.: *El Quattrocento en Italia*, Madrid, Istmo, 1999.
- GOMBRICH, E.H.: *Estudios sobre el arte del Renacimiento*, 4 vols., Madrid, Alianza, 1982-1987.
- HEYDENREICH, L.H.: *Eclósion del Renacimiento. Italia 1400-1460*, Madrid, Aguilar, 1972.
- JESTAZ, B.: *L'Art de la Renaissance*, Paris, Mazanord, 1984.
- KRISTELLER, P.O.: *El pensamiento renacentista y sus fuentes*, Madrid, Fondo de Cultura Económica, 1993.
- PANOFSKY, E.: *Renacimiento y renacimientos en el arte occidental*, Madrid, Alianza Editorial, 1999.
- POPE-HENESSY, J.: *La escultura italiana en el Renacimiento*, Madrid, Nerea, 1989.
- SUREDA PONS, J.: *El Renacimiento. Siglo XV* (Historia Universal del Arte, vol. 5), Barcelona, Planeta, 1988.

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment del curs i de les lectures recomanades. Activitats docents en el centre o en museus i exposicions. Viatge a Itàlia, en funció de la disponibilitat dels grups.

Avaluació

Examen escrit sobre el contingut del temari. Treball opcional.

Observacions

A l'inici del curs, cada professor proporcionarà un programa detallat de l'assignatura i referències bibliogràfiques complementàries.

Professors	Grups	Tutories
Ragué Arias, Ma José	A1	Q1 dll 10-11 h
Ciurans Peralta, Enric	B1	Q1 dj 12.30-13.30 h
Ragué Arias, Ma José	C1	Q1 dm 18.30-19.30 h

Programa

1. Idea convencional i idea moderna de "teatre".
2. Orígens del teatre.
3. La tràgedia grega. El teatre grec.
4. Els mites de la tragèdia grega.
5. Organització dels concursos de tragèdia.
6. La comèdia a Grècia i a Roma.
7. El teatre medieval.
8. Escenografia i espai escènic a l'època medieval.
9. Miracles, misteris. Farses.
10. El teatre, el ritual, la festa.

Bibliografia

- OLIVA Y TORRES MONREAL: *Historia básica del arte escénico*, Madrid, Càtedra, 1990.
- PANDOLFI, V.: *Història del Teatre*, vol. I, Barcelona, Institut del Teatre, 1989.
- SALVAT, R.: *El teatro como texto, como espectáculo*, Barcelona, Montesinos, 1983.
- MOUSSINAC, L.: *El teatro desde sus orígenes hasta nuestros días*, La Habana, Ed. Nac. de Cuba, 1965.
- BERTHOLD, M.: *Historia social del teatro*, Madrid, Guadarrama, 1974.
- D'AMICO, S.: *Historia del teatro dramático*, México, Editorial Hispanoamericana, 1961.
- RAGUE ARIAS, M.J.: *Lo que fue Troya*, Madrid, La Avispa, 1992.
- GRIMAL, P.: *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, Paidós, 1992.
- BLANCHART, P.: *Historia de la dirección teatral*, Buenos Aires, Fabril, 1960.
- HUBERT, M.C.: *Histoire de la scène occidentale de l'Antiquité à nos jours*, París, Colin, 1992.
- PEREZ, A. (ed.): *Aristóteles, Horacio, Boileau: Poéticas*, Madrid, Editora Nacional, 1982.

Activitat pràctica

Veure espectacles: vídeos i teatres.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i un treball.

Observacions

Al servei de Copisteria existeix un dossier (2 vols.) que conté més informació bibliogràfica, capítols dels llibres indicats i que són de difícil localització (llevat dels dos primers títols), i d'altres materials necessaris per a la preparació de la matèria. Cal aprovar l'examen (el treball serveix per millorar nota).

2190134 HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES II

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Ciurans Peralta, Enric	A1	Q2 dj 12.30-13.30 h
Salvat Ferré, Ricard	B1	Q2 dl 12.30-13.30 h
Ciurans Peralta, Enric	C1	Q2 dj 17.30-18.30 h

Programa

1. La Commedia dell'Arte: primers teatres professionals.
2. El teatre del Renaixement i de l'Era Moderna. Els intents d'aprensió del món després dels avenços de la ciència i de les noves descobertes geogràfiques.
3. La forma del teatre elisabetià. El concepte de tragèdia en Shakespeare i en el teatre espanyol: Cervantes.
4. Les noves estètiques. De Torres Naharro al Arte nuevo de hacer comedias de Lope.
5. La forma del teatre clàssic francès. Goldoni, màxim autor de la burgesia.
6. El teatre romàntic alemany i els seus nous mites: Faust.
7. Les formes posteriors al teatre romàntic a França, Itàlia, Espanya i Sud-amèrica. Els primers intents del teatre revolucionari.
8. La peça ben feta. El corrent realista: de Balzac a Chejov. La nova estètica de l'objectivitat: de Zola a Bertolt Brecht.
9. Els subjectivisme: d'Artaud a Becket. Panorama de les avantguardes teatrals del segle XX.
10. Els adelantats del teatre del tercer món: de Jean Genet a Wole Soyinka. L'òpera de Pekín.
11. Situació del teatre actual. El retrobament del ritus.

Bibliografia

- PANDOLFI, V.: *Història del teatre*, 3 vols., Barcelona, Institut del Teatre, 1989.
BERTHOLD, M.: *Historia social del teatro*, 2 vols., Madrid, Guadarrama, 1974.
SALVAT, R.: *Historia del teatro moderno*, Barcelona, Península, 1981.
OLIVEIRA BARATA, J.: *Estética teatral*, Lisboa, Moraes, 1980.
STANISLAVSKIJ, K.: *El arte escénico*, México, Siglo XXI, 1968.
QUENEAU, R.: *Histoire des littératures*, vol. III, París, La Pléyade, 1958.
DORT, B.: *La representation emancipée*, París, Actes Sud, 1988.

Activitat pràctica

Tres crítiques d'espectacles.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i les tres crítiques.

2190160 L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grup	Tutories
Guàrdia Pons, Milagros	A1	Q1 dm 11-12 h
Mancho Suárez, Carles	B1	Q1 dj 11-12 h
Camps Sòria, Jordi	C1	Q1 dll-dm 18-18.30 h

Programa

- La Roma augustea: La constitució de les bases del llenguatge artístic i arquitectònic romà imperial.
- L'art romà del segle II: de Trajà als severes.
- Les transformacions de la cultura romana en el segle III: L'Antiguitat Tardana.
- La configuració de formes i continguts del primer art cristià.
- Les antigues províncies romanes d'occident a partir del segle Vè: gots, francs, longobards.
- L'Imperi romà d'Orient: el primer art bizantí
- La formació d'una nova cultura artística: el món islàmic.

Bibliografia

A començament de curs s'oferirà un ampli llistat bibliogràfic que serà comentat a classe.

J.B.Ward-Perkins, *Arquitectura romana*, Madrid, Aguilar, 1979.

W.L.Mac Donald, *The Architecture of the Roman Empire*, New Haven, 1986, 2 vols.

P.Gros, *L'architecture romaine du début du IIIe siècle av.J.C. à la fin du Haut-Empire*, vol. 1. *Les monuments publics*, París, 1996.

P.Zanker, *Augusto y el poder de las imágenes*, Alianza, Madrid, 1992.

D.E.E.Kleiner, *Roman Sculpture*, Yale Univ. Press, 1992.

A.Barbet, *La peinture murale romaine*, Picard, París, 1985.

R.Ling, *Roman Painting*, Cambridge Univ. Press, 1991.

Ph.Bruneau, *La Mosaïque antique*, París, 1987.

K.Weitzmann, *El rollo y el códice. Un estudio del origen y el método de la iluminación de textos*.

Madrid, 1990 (1947).

Beckwith, J. *Arte paleocristiano y bizantino*, Madrid, 1998 (1970)

Krautheimer, R., *Arquitectura paleocristiana y bizantina* (ed. original, Hardmonsworth, 1965). Madrid, 1984.

Kitzinger, E, *Byzantine Art in the Making. Main lines of stylistic development in Mediterranean Art, 3th to 7th century*. Londres: Faber and Faber, 1977.

Grabar, A., *Las vías de la creación en la iconografía cristiana*. Madrid: Alianza (1ª ed. francesa, París, 1979), 1985.

H.Schlunk-Th.Hauschild. *Hispania Antiqua. Die Denkmäler der frühchristliche und westgotische Zeit*, Maguncia, 1978

A.Grabar, *La Edad de Oro de Justiniano*, Madrid, 1966.

M.Durliat, *Des barbares à l'an Mil*, París, 1985.

i Longobardi, cat. exp. Milà, 1990.

i Goti, cat. exp. Milà, 1994.

O.Grabar, *La formación del arte islámico* (1973). Madrid: Càtedra, 1979.

R.Ettinghausen/O.Grabar, (1997). *Arte y arquitectura del Islam, 650-1250*, (ed. original Londres, 1987). Madrid: Càtedra.

Avaluació

Examen final

2190171 NOUS CORRENTS ARTÍSTICS SEGLES XII I XIII

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grup	Tutories
Vicens Soler, Teresa	A1	Q2 dv 9,30-10,30 h
Beseran Ramon, Pere	B1	Q2 dll 11-12 h
Beseran Ramon, Pere	C1	Q2 dll 19-20 h

Programa

- 1-Diversitat artística del segle XII.
- 2-Gòtic. Historiografia i periodització.
- 3-L'art del Cister.
- 4-El primer gòtic de l'île de France.
- 5-La plenitud del gòtic septrentional: gòtic "clàssic" i gòtic radiant.
- 6-La difusió del model clàssic i les seves alternatives.
- 7-El 1200 i la renovació de les arts del color.
- 8-Bizanci i Itàlia al segle XIII.
- 9-L'art hispanomusulmà dels segles XII i XIII.

Bibliografia

- BECKWITH, J.: *Arte paleocristiano y bizantino*, Madrid, 1997.
COLOMBIER, P.: *Les Chantiers des cathédrales*, Paris, Picard, 1973.
DIMIER, G.: *L'art cistercien*, 2 vols. Zodiaque, 1962 i 1971.
DUBY, G.: *La época de las catedrales. Arte y sociedad, 980-1420*, Madrid, Cátedra, 1993.
ERLANDE-BRANDENBURG, A.: *El arte gótico*, Madrid, Akal, 1993.
ERLANDE-BRANDENBURG, A.: *Le monde gothique: la conquête de l'Europe 1260-1380*, Paris, Gallimard, 1987.
GRODECKI, L.: *Arquitectura gótica*, Madrid, Aguilar, 1977.
MARTINDALE, A.: *El arte gótico*, Barcelona, Destino, 1994.
SIMSON, O.: *La catedral gótica*, Madrid, Alianza, 1986.
SAUERLANDER, W.: *La sculpture gothique de France, 1140-1270*, Paris, Flammarion, 1972.
SAUERLANDER, W.: *Le monde gothique: le siècle des cathédrales 1140-1270*, Paris, Gallimard, 1989.
WILLIAMSON, P.: *Escultura gótica 1140-1300*, Madrid, Cátedra, 1997.
YARZA, J.: *La Edad Media*, Madrid, Alhambra, 1982 (Historia del Arte Hispánico, II).

Activitat pràctica

Treball optatiu. Tutories per al seguiment de les lectures i els treballs.

Avaluació

Examen final

Observacions

Hi ha un programa més detallat de l'assignatura

1190066 HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAISSAMENT

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Sureda Pons, Joan	A1	Q1dll 12.30-13.30 h
Narváez Cases, Carme	B1	Q1dll 11-12 h
Sureda Pons, Joan	C1	Q1dij 20-21 h

Programa

1. Concepte i fortuna crítica del Renaixement.
2. Les arts protorenaixentistes del Trecento.
3. El Quattrocento toscà.
4. Els epicentres italians.
5. El classicisme i l'evolució cinccentista a Itàlia.
6. Renaixement i renaixentismes fora d'Itàlia.

Bibliografia

- ARGAN, G.C.: *Renacimiento y Barroco*, 2 vols., Madrid, Akal, 1987.
- BURKE, P.: *El Renacimiento italiano*, Madrid, Alianza, 1993.
- CHASTEL, A.: *Arte y humanismo en Florencia...*, Madrid, Cátedra, 1982.
- CHASTEL, A.: *El arte italiano*, Madrid, Akal, 1988.
- GOMBRICH, E.H.: *Estudios sobre el arte del Renacimiento*, 4 vols., Madrid, Alianza, 1982-1987.
- JANSON, H.W.: *Renacimiento y Barroco* (Historia general del arte, vol. 3), Madrid, Alianza, 1991.
- JESTAZ, B.: *L'Art de la Renaissance*, París, Mazanod, 1984.
- KRISTELLER, P.O.: *El pensamiento renacentista y sus fuentes*, Madrid, F. C. E., 1993.
- PANOFSKY, E.: *Renacimiento y renacimientos en el arte occidental*, Madrid, Alianza, 1975.
- SUREDA, J.: *El Renacimiento. Siglo XV* (Historia Universal del Arte, vol. 5), Barcelona, Planeta, 1988.

Activitat pràctica

Treball optatiu. Tutories per al seguiment de les lectures obligatòries i del treball personal (grup A).

Recerca sobre les arts renaixentistes a Catalunya. Metodologia i praxis (grups B i C, només en cas d'avaluació contínua).

Avaluació

Examen final

Observacions

Al principi del curs, o durant l'exposició dels temes, es donaran altres referències bibliogràfiques complementàries i també s'indicaran les obres que són de lectura obligatòria.

1190070 HISTÒRIA DE L'ART BARROC

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Triadó Tur, Joan Ramon
Socias Batet, Immaculada
Socias Batet, Immaculada

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dll 11-12 h
Q2 dll 12.30-13.30 h
Q2 dll 17.30-18.30 h

Programa

1. Fonts literàries i teoria de l'art, 1600-1750.
2. El terme Barroc. Característiques conceptuals. Art i societat. Artista i públic.
3. L'arquitectura i l'urbanisme a Itàlia.
4. L'arquitectura i l'urbanisme a França, Anglaterra i Europa central.
5. L'escultura europea: Bernini i la seva influència.
6. La pintura europea: realisme, naturalisme, classicisme, academicisme, barroc i rococó.
7. L'arquitectura a Espanya i Hispanoamèrica.
9. La pintura a Espanya i Hispanoamèrica.
10. Les arts decoratives i les seva influència a la societat.

Bibliografia

- BLUNT, A.: *Arte y Arquitectura en Francia*, Madrid, Càtedra, 1977.
FRANCASTEL, P.: *Historia de la pintura francesa*, Madrid, Alianza, 1970.
HASKELL, F.: *Patronos y Pintores*, Madrid, Càtedra, 1984.
NORBERG-SCHULZ, Ch.: *Arquitectura Barroca*, Madrid, Aguilar, 1990.
NORBERG-SCHULZ, Ch.: *Arquitectura Barroca tardia y rococó*, Madrid, Aguilar, 1991.
ROSENBERG-SLIVE-TERKUILE: *Arte y Arquitectura en Holanda*, Madrid, Càtedra, 1983.
WITTKOWER, R.: *Arte y Arquitectura en Italia*, Madrid, Càtedra, 1983.

Activitat pràctica

Treball d'investigació o de síntesi, supervisat pel professor.
Tutories per al seguiment de les lectures i del treball personal.

Avaluació

Examen i avaluació del treball. La bibliografia esmentada és de lectura obligatòria i s'exigirà a l'examen.

Observacions

Al llarg del curs es donarà una bibliografia més àmplia per a consultà.

1190081 HISTÒRIA DE L'ART DE LA IL·LUSTRACIÓ AL SIMBOLISME

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Coll Mirabent, Isabel	A1	Q1 dj 12.30-13.30 h
Molet Petit, Joan	B1	Q1 dm 12.30-13.30 h
Molet Petit, Joan	C1	Q1 dm 16-17 h

Programa

1. L'arquitectura neoclàssica.
2. L'escultura a l'època neoclàssica.
3. David i la seva escola.
4. Goya.
5. La pintura romàntica a França, Alemanya i Anglaterra.
6. L'Escola de Barbizon: entre el Romanticisme i el Realisme.
7. El Realisme pictòric.
8. L'arquitectura. Revivals. Els nous materials.
9. L'Impressionisme.
10. L'escultura, del Romanticisme al Modernisme.

Bibliografia

- ARGAN, G.C.: *El Arte Moderno*, Valencia, F. Torres, 1975.
CLARK, K.: *Imagen del pueblo*, Barcelona, G. Gili, 1981.
COLLINS, P.: *Los ideales de la arquitectura moderna*, Barcelona, G. Gili, 1970.
HONOUR, H.: *Neoclasicismo*, Madrid, Xarait, 1982.
HONOUR, H.: *El Romanticismo*, Madrid, Alianza, 1981.
NOCHLIN, L.: *El Realismo*, Madrid, Alianza, 1991.
NOVOTNY, F.: *Pintura y escultura en Europa. 1780-1880*, Madrid, Cátedra, 1978.

Activitat pràctica

Es faran classes pràctiques fora de la Facultat: visites a monuments i museus, conferències, etc.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final. Es donarà bibliografia puntual per a cadascun dels temes tractats.

1190092 HISTÒRIA DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Julián González, Immaculada
Suárez Serrano, Alicia
Cirlot Valenzuela, Lourdes

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dll 12.30-13.30 h
Q2 dl 11-12 h
Q2 dm 19-20 h

Programa

1. Introducció.
2. L'art fins a la primera guerra mundial: el naixement dels ismes. Fauvisme, expressionisme alemany, cubisme, futurisme, vanguardies russes.
3. Els moviments durant la primera guerra mundial: Dada, neoplasticisme. Art rus: constructivisme i realisme.
4. L'art de la postguerra. El retorn a l'ordre. Bauhaus.
5. L'Arquitectura.
6. L'art d'entre-guerres: tendències dels anys 30 i les seves repercussions.
7. L'art a partir de 1940.

Bibliografia

- DE MICHELI, M.: *Las vanguardias artísticas del siglo XX*, Madrid, Alianza, 1979.
CIRLOT, L.: *Primeras vanguardias artísticas. Textos y documentos*, Barcelona, Labor, 1993.
CIRLOT, L.: *Las claves de las primeras vanguardias artísticas*, Barcelona, Planeta, 1988.
ELDERFIELD, J.: *El fauvismo*, Madrid, Alianza, 1983.
COOPER, D.: *La época cubista*, Madrid, Alianza, 1984.
CASALS, J.: *El expresionismo. Orígenes y desarrollo de una nueva sensibilidad*, Barcelona, Montesinos, 1988 (1982).
KANDINSKY-MARC: *El Jinete Azul*, Barcelona, Paidós, 1989.
CIRLOT, L.: *Las claves del dadaísmo*, Barcelona, Planeta, 1992.
WINGLER, H.: *La Bauhaus*, Barcelona, G. Gili, 1975.
GIMENEZ FRONTIN, J.: *El surrealismo*, Barcelona, Montesinos, 1983.
CABANNE, P.: *Arte del siglo XX*, Barcelona, Polígrafa, 1983.
CURTIS, W.: *La arquitectura moderna desde 1900*, Madrid, Blume, 1986.
DD. AA.: *Les realismes*, París, Centre Pompidou, 1976.
DD. AA.: *Escritos de arte de vanguardia 1900-1945*, Madrid, Turner, 1979.
DD. AA.: *Futurismo & Futurismi*, Milano, Bonpiani, 1986.
DD. AA.: *Qu'est-ce que la sculpture moderne?*, París, Pompidou, 1986.
DD. AA.: (H. Osborne, director), *Guía del arte del siglo XX*, Madrid, Alianza, 1990.
JULIAN, I.: *El arte del siglo XX (1905-1940)*, Madrid, Espasa Calpe, 1986.
KAHNWIELER, D. H.: *Mis galerías y mis pintores*, Madrid, Ardora, 1991.
MARCHAN, S.: *Del arte objetual al arte del concepto*, Madrid, Akal, 1987.
RICHARD, L.: *Del expresionismo al nazismo*, Barcelona, G. Gili, 1979.
RICHTER, H.: *Dada-art et anti-art*, Bruxelles, La Connaissance, 1965.
TEIGE, K.: *Il mercato dell'arte*, Torino, Einaudi, 1973.
VOLLARD, A.: *Memorias de un vendedor de cuadros*, Barcelona, Destino, 1983.

Activitat pràctica

Visites a exposicions, seguiment d'un treball optatiu.
Grup A: Crítiques d'exposicions. Un treball d'investigació.

Avaluació

Un examen final. Un treball optatiu.
Grup A: És faran dos exàmens parcials. S'han d'aprovar tots dos. Nota final: exàmens més treballs. (No es guarden notes d'un any per l'altre).

Observacions

El programa complet i desenvolupat de l'assignatura, amb la corresponent bibliografia per temes, s'indicarà a començament de curs. Grup A: És faran pràctiques (obligatòries) tots els dimecres del 1er quadrimestre. Les pràctiques consistiran en: passe de vídeos sobre la matèria, visita a exposicions, invitació a d'altres historiadors, etc.

1190103 TÈCNiques ARTÍSTIQUES

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Piñol Bastidas, Roser	A1	Q1 dm 9.30-10.30 h
Vacant	A2	Q2
Piñol Bastidas, Roser	B1	Q1 dv 9.30-10.30 h
Vacant	B2	Q2
Piñol Bastidas, Roser	C1	Q1 dv 17.30-18.30 h
Vacant	C2	Q2

Programa

1. Introducció: l'obra d'art com objecte artístic, artefacte i processos operatius. Elements intrínsecs de l'obra des del punt de vista tècnic. L'ofici artístic. Classificació de l'obra s a partir de la tècnica. La tècnica artística i la història de l'art.
2. El dibuix: com element de configuració i com a producte acabat. Instrumentació, materials i tècniques.
3. Procediments i tècniques pictòriques. El suport: aplicacions, preparació i evolució. La capa pictòrica: pigments, aglutinants, dissolvents, diluents, etc. Procediments pictòrics: els tremps, l'oli, l'encàustica, el fresc, etc.
4. El gravat i les tècniques de reproducció. Gravat en relleu: la xilografia i la linoleografia. Gravat per incisió: la punta seca, la talla dolça, la mezzotinta, l'aiguafort, l'aiguatinta i el vernís tou. El gravat en pla: el monotip, la litografia i la serigrafia.
5. L'escultura i els processos escultòrics. El modelatge: les argiles, la cera, les pastes de modelatge i el guix. Processos directes i indirectes: l'emmotllament, mètodes tradicionals i noves tecnologies. La talla: la pedra i la fusta. El metall i la fosa. La policromia de la fusta: el daurat. Les patines.
6. La ceràmica. L'argila: classificació i estadis. Procediments manuals i mecànics, el torn. La paleta del ceramista: les engabes i l'esmaltat.
7. L'orfebreria i la gliptica. Característiques i propietats dels metalls nobles, les pedres precioses, l'ivori, etc. Eines i utilatge. Mètodes directes i indirectes de manipulació. La talla i l'encastat.
8. El vidre i l'esmalt. El vidre: composició i classificació. L'esmalt al foc sobre metalls: diferents tècniques (cloisonné, champlevé, la baixa talla, la grisalla, etc).

Bibliografia

- FERNANDEZ ARENAS, J.: *Introducción a la conservación del patrimonio y las técnicas artísticas*. Barcelona, Ariel, 1997.
- BONET, A (coord.): *Historia de las artes aplicadas e industriales en España*. Madrid, Cátedra, 1987.
- MALTESE, C. (coord.): *Las técnicas artísticas*. Madrid, Cátedra, 1980.
- MAYER, R. : *Materiales y técnicas del arte*. Madrid, H. Blume, 1993.
- PEDROLA, A: *Materiales, procedimientos y técnicas pictóricas*. Barcelona, Ariel, 1998.
- VIVES, R.: *Del cobre al papel. La imagen multiplicada*. Barcelona, Icaria, 1994.
- CLERIN, Ph.: *La sculpture. Toutes les techniques*. París, Dessain & Tolra, 1995.
- WITTKOWER, R.: *La escultura: procesos y principios*. Madrid, Alianza, 1991.

Activitat pràctica

Pràctiques al taller de Tècniques Artístiques. Visita d'especialistes. Tutories per al seguiment individual de l'alumne.

Observacions

A l'inici del curs s'entregarà un dossier amb textos específics i bibliografia més detallada. En ser una assignatura eminentment pràctica és important l'assistència a classe.

1190114 CONSERVACIÓ DELS BÉNS CULTURALS

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Vacant	A1	Q1 dv 8,30-9,30 h
Beseran Ramon, Pere	B1	Q1 dv 11-12 h
Coll Rosell, Gaspar	C1	Q2 dj 16-17 h

Programa

1. Marc teòric interdisciplinari dels conceptes de bé i de patrimoni culturals.
2. Qüestions específiques d'Història de l'Art i Patrimoni Cultural: arquitectura, museus i patrimoni artístic "integral".
3. Gènesi i evolució històrica del concepte i les polítiques patrimonials: dels antecedents antics a l'actualitat.
4. Legislació sobre patrimoni i les principals institucions internacionals.
5. Qüestions específiques d'intervenció arquitectònica.
6. El museu i el patrimoni moble: definició i funcions.
7. Inventariació i documentació.
8. Els conceptes de restauració i conservació preventiva: enfocaments diferents d'una relació dialèctica.
9. Qüestions tècniques per la conservació preventiva: seguretat, clima, il·luminació.
10. Qüestions de museografia: del programa museològic i arquitectònic a les exposicions.

Bibliografia

- ALONSO, J.L.: *La Museología. Introducción a la teoría y práctica del museo*, Madrid, Fundamentos Mayor, Istmo, 1993.
- ALONSO, J.L.: *Museología y la nueva hora del museo*. Madrid, Alianza de., 1999.
- BRANDI, C.: *Teoría de la restauración*, Madrid, 1988 (1987).
- CAPITEL, A.: *Metamorfosis de monumentos y teoría de la restauración*, Madrid, Alianza Editorial, 1988. (Alianza Forma, núm. 75)
- GONZÁLEZ-VARAS, I: *Conservación de Bienes Culturales*. Madrid, Cátedra, 1999.
- Legislació sobre patrimoni cultural*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1995.
- RICO, J.C.: *Museos, arquitectura y arte. Los espacios expositivos*. Madrid, Sílex, 1994.
- RIVIERE, G.H. i alt: *La Museologia*, Madrid, Akal, 1993 (1989).

Activitat pràctica

Treball optatiu.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.

Observacions

A principis de curs es podran donar programes i bibliografies més detallades. Es definiran les lectures recomanades.

1190221 HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MEDIEVAL

9 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
José Pitarch, Antoni	A1	Q1 dll 11-12 h
Dalmases Balañà, Núria de	B1	Q1 dv 10-11 h
José Pitarch, Antoni	C1	Q1 dm 17.30-18.30 h

Programa

1. El marc històric i geogràfic.
2. Els antecedents de l'art català medieval.
3. Els inicis abans del "romànic" (s. IX- i X).
4. L'art de la Catalunya comtal (s. XI-XII). Arquitectura i escultura monumental.
5. Les arts figuratives (imatgeria, pintura...).
6. L'art del segle XIII: tradició i renovació.
7. L'arquitectura gòtica (s. XIV-XV) i el món meridional.
8. La plàstica escultòrica durant els segles del gòtic.
9. La pintura mural i sobre taula. Il.luminació de manuscrits. Els vitralls.
10. L'objecte.

Bibliografia

- BARRAL I ALTET, X: *El paisatge monumental a l'època pre-romànica i romànica. A) Arquitectura civil i industrial* (Col. Art de Catalunya), Barcelona, Edicions Lisard, 1998, pàg. 69-110.
- DALMASES, N. de i JOSÉ PITARCH, A.: *Els inicis i l'Art Romànic. Segles IX-XII*, (Història de l'Art català, Volum I). Barcelona, Edicions 62, 1986.
- DALMASES, N. de i JOSÉ PITARCH, A.: *L'època del Cister. Segle XIII*, (Història de l'Art català, Volum II). Barcelona, Edicions 62, 1985.
- DALMASES, N. de i JOSÉ PITARCH, A.: *El Gòtic. Segles XIV-XV*, (Història de l'Art català, Volum III). Barcelona, Edicions 62, 1984.
- DALMASES, N. de: *Arquitectura gòtica civil. A) Arquitectura civil i industrial* (Col. Art de Catalunya), Barcelona, Edicions Lisard, 1998, pàg. 117-162.
- DALMASES, N. de: *L'art Medieval: el Romànic i el Gòtic. A) L'esplendor medieval. Segles XI-XV*. (Col. Història de la Cultura Catalana). Barcelona, de. 62, 1999, pàg. 151-215.

Activitat pràctica

Un treball relacionat amb l'assignatura i supervisat pel professor; aquest treball és obligatori o optatiu segons els grups. Es faran algunes visites a monuments i museus.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final

Observacions

A l'inici del curs es donarà el programa i la bibliografia ampliat.

1190232 HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MODERN I CONTEMPORANI

9 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Subirana Rebull, Rosa M.	A1	Q2 dj 13-14 h
Triadó Tur, Joan Ramon	B1	Q2 dv 11-12 h
Freixa Serra, Mireia	B1	Q2 dj 11-12 h
Subirana Rebull, Rosa M.	C1	Q2 dv 17.30-18.30 h

Programa

1. El segle XVI: pervivència del gòtic i introducció al renaixement.
1. El segle XVII: del classicisme al barroc.
2. El segle XVIII: del barroc tardà a l'inici de l'academicisme.
3. La primera meitat del segle XIX: neoclassicisme i romanticisme.
4. La segona meitat del segle XIX: realisme i historicisme.
5. El modernisme.
6. Noucentisme i primeres avantguardes.
7. L'art d'entreguerres (1914-1945).
8. De la postguerra als nostres dies.

Bibliografia

- GARRIGA, J.: *L'època del Renaixement. Segle XVI*, Barcelona, Ed. 62, 1986.
TRIADO, J.R.: *L'època del Barroc. Segles XVII-XVIII*, Barcelona, Ed. 62, 1984.
FONTBONA, F.: *Del Neoclassicisme a la Restauració*, Barcelona, Ed. 62, 1983.
FONTBONA, F.-MIRALLES, F.: *Del Modernisme al Noucentisme, 1888-1917*, Barcelona, Ed. 62, 1983.
MIRALLES, F.: *L'època de les Avantguardes, 1917-1930*, Barcelona, Ed. 62, 1983.
TRIADO, J.R.: *Arte en Cataluña*, Madrid, Càtedra, 1994.

Activitat pràctica

Visites a obres estudiades.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Dues proves escrites.

Observacions

Al llarg del curs es detallarà cada punt del programa i s'acompanyarà d'un repertori bibliogràfic més específic.

***ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES
SEGON CICLE***

1190125 HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ

6 crèdits obligatoris 2n cicle

Professors

Salabert Solé, Pere
Menéndez Varela, José Luis
Salabert Solé, Pere

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q1 dv 11.30-12.30 h
Q1 dv 11.30-12.30 h
Q1 dj 18.30-19.30 h

Programa

1- Introducció:

- I- Tres gran vies del pensament filosòfic.
- II- L'experiència: consciència, captació estètica i valor.
- III- Orígens conceptuals de l'Estètica: l'objecte. Naturalesa i Art. Les -idees-.
- IV- La Història. Diacronia i sincronia.

2- Grècia. El mythos i la tradició presocràtica. El logos. L'escola pitagòrica.

3- L'estètica metafísica de Sòcrates-Plató. La bellesa: del Gran Hippias al Timeu. Aristòtil, teoria de l'art i la tragèdia. Política, Poètica. Racionalització del teatre. La comèdia.

4- Peripatètics: Teofrast. Teoria i pràctica artística a l'hellenisme. Retòrica i tractadística a Roma. L'epicureisme de Lucreci. Vitrubi. Horaci, la Poètica. Situació del teatre. El pseudo-Longi.

5- El neoplatonisme antic: Plotí. Anunci d'una consciència estètica medieval. Tertulià, Lactanci. El Dionisi Areopagita, Proclus. El pensament d'Agustí d'Hipona. Principals aportacions fins al segle XIII-XIV. Les diferents escoles. Tomàs d'Aquino, Bonaventura. L'Àlbum de Villard. R. Llull. R. Bacon. G. d'Ockham.

6- L'humanisme renaixentista a Itàlia. Importància de N. de Cusa en el neoplatonisme. Marsilio Ficino i la seva influència (L. Hebreo). El pensament estètic i les teories dels artistes. L. Ghilberti, L. B. Alberti, Piero, Leonardo, Miquel Àngel.

7- El tractadisme (Lomazzo, els Zuccari, Pino, Dolce) i les poètiques (Scaligero, Vida). La posició de G. Vasari. La crisi del s. XVI i el dubte manierista. La figura de Giordano Bruno.

8- Panorama europeu. M. de Montaigne a França, F. Sánchez a Espanya. Els teatres nacionals a Itàlia, Espanya i Anglaterra. El drama isabelí entre l'Edat Mitjana i el Manierisme. Shakespeare. La imaginació i l'enginy entre J. de Huarte i B. Gracián.

9- El clàssicisme francès. L'ordre polític i el racionalisme de Descartes. L'estètica teatral (Cornelle, Racine) i les arts plàstiques (Le Brun). La Querelle des Anciens et des Modernes. Poussin. La Poètica de Boileau. El teatre nacional a Alemanya. Baltasar Gracián a Espanya.

10- El s. XVIII europeu, del racionalisme a l'empirisme. França: de Du Bos a Diderot i Rousseau. G. B. Vico a Itàlia. Alemanya: Winckelmann i Lessing. Berkeley a Anglaterra; moral i el common sense: Addison, Shaftesbury, Hutcheson, Hume. La il·lustració: de Leibniz a Wolff i Baumgarten.

Bibliografia

Obres generals (estudi, consulta):

- BARASCH, M.: *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*, Madrid, 1991.
- BAYER, R.: *Historia de la Estética*, México, v. I, eds.
- BOSANQUET, B.: *Historia de l'estètica* (2 v.), Barcelona, 1986.
- BRUYNE, E. de: *Historia de la estética I: Antigüedad griega y romana*, Madrid, 1963.
- BRUYNE, E. de: *La estética de la Edad Media*, Madrid, 1987.
- ECO, U.: *Art i bellesa en l'estètica medieval*, Barcelona, 1990.
- HUISMAN, D.: *La estética* (1954), Buenos Aires, 1973.
- KOTT, J.: *El manjar de los dioses. Una interpretación de la tragedia griega*, México, 1977.
- OSBORNE, H.: *Estética*, México, 1976.
- PANOFKY, *Idea*, Madrid, 1977.
- TATARKIEWICZ, W.: *Historia de la estética* (1967), Madrid, 1987, 1989 (3 v.).
- TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Madrid, 1987.
- VALVERDE, J. M.: *Breve historia y antología de la Estética*, Barcelona, 1987.

Obres particulars (lectura obligada):

- ALBERTI, L. B.: *De la pintura*.
- ARISTÒTIL: *Poètica, Política*.
- DA VINCI, L.: *Tractat de la pintura*.
- LONGÍ: *Del sublim*.
- PLATÓ: *Hippias II, Banquet, Fedre, República, Sofista, Ió*.
- PLOTÍ: *De la bellesa, Enneades*.
- VASARI: *Vides* (antologia).
- WINCKELMANN: *Historia de l'art a l'antiguitat*.

Activitat pràctica

Seguiment de lectures. Treball(s) optatiu(s) o presentació de fluxes de lectura segons el grup.

Avaluació

Examen final. Un treball escrit mai no substitueix l'examen.

1190136 HISTORIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LÚSTRACIÓ

6 crèdits obligatòries de 2n cicle

Professors

Salabert Solé, Pere
Casals Navas, Josep
Casals Navas, Josep

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dv 11.30-12.30 h
Q2 dj 12.30-13.30 h
Q2 dj 17.30-18.30 h

Programa

- 1-De la crisi europea del segle XVI al enciclopedisme del s. XVIII. La preparació del món modern: l'escepticisme de la «filosofia natural» i l'infinit de G. Bruno. El món natural i l'espai de la representació. Del racionalisme i l'estètica normativa francesa a la filosofia crítica.
- 2-La Il·lustració. Significació de l'Estètica de Baumgarten. Altres precedents. Els anglesos: la «crítica» de Hutcheson, bellesa i sublimitat en Burke. I. Kant i F. Schiller.
- 3-Importància de la síntesi kantiana. Les tres crítiques. Funció del judici «de gust». Les «idees estètiques». La bellesa i la sublimitat. Les «idees estètiques», el judici «de gust». Bellesa i sublimitat. Un precedent en Burke.
- 4-F. Schiller, poeta, dramaturg i pensador. Allò tràgic, allò ter-ri-ble. Origen de la Modernitat. El Romanticisme alemany. Fichte, Hölderlin, Novalis, Kleist. G. Büchner. Jean Paul, l'humor i la ironia, la vida i l'art. El primer i el segon Goethe. Stendhal. Del viatge romàntic a una estètica «turística». El temps històric.
- 5-L'Estètica de F. W. Hegel. El bell natural i l'artístic. La dialèctica històrica en el camí de l'esperit i el paper de l'art. Tres moments en la forma. El final de la història, la mort de l'art. L'idealisme de F. W. Schelling i l'atenció als mites.
- 6-A. Schopenhauer, la voluntat i el món com a representació. L'experiència estètica. F. Nietzsche i la voluntat de poder. L'art tràgic. Kierkegaard a Dinamarca.
- 7-La Modernitat en la poesia i la crítica de Ch. Baudelaire a França; l'elogi de la ficció. E. A. Poe. Víctor Hugo. El lloc d'Isidore Ducasse, Lautréamont. El sociologisme vitalista de J. M. Guyau. H. Bergson. Sociologisme positivista d'H. Taine i E. Zola. L. Tolstoi. Utopisme i esteticisme: J. Ruskin i W. Morris; O. Wilde. El formalisme de Wölfflin.
- 8-Primeres passes del pragmatisme a Estats Units (Ch. S. Peirce, W. James) i importància del psicologisme a Europa. Vers el canvi de segle. S. Freud i els seus precedents. El cercle psicoanalític (K. G. Jung, K. Abraham). Estructura del Jo. Origen del sentiment estètic. Allò sinistre (Unheimlich). La teoria del Doble (Der Doppelgänger, the Double) d'O. Rank. L'actitud estètica de G. Groddeck. A. Schnitzler.
- 9-L'«Einführung»: Vischer, T. Lipps. A. Riegl, W. Worringer. Avantguardismes del s. XX: les posicions estètiques de l'Impressionisme al Surrealisme i la no-figuració. La teoria del signe i el valor estètic: de Ch. S. Peirce a Ch. Morris i J. A. Greimas. El neokantisme i la filosofia simbòlica de E. Cassirer. Metodologia: A. Warburg i el lloc d'E. Panofsky. L'actualitat del problema estètic: de la fenomenologia a l'hermenèutica.

Bibliografia

Obres generals (estudi, consulta):

- AAYV: *Fragments para una teoria romàntica del arte*, Madrid, 1985.
BAYER, R.: *Historia de la Estética, México*, v. I eds.
BOSANQUET, B.: *Història de l'estètica I i II*, Barcelona, 1986.
ESTRADA, D.: *Estética*, Barcelona, 1990.
GIVONE, S.: *Historia de la estética*, Madrid, 1990.
MORPURGO-TAGLIABUE, G.: *La estética contemporánea*, Buenos Aires, 1971.
PLAZAOLA, J.: *Introducción a la estética*, Bilbao, 1991.
TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Madrid, 1987.
VALVERDE, J. M.: *Breve historia y antología de la Estética*, Barcelona, 1987.
Obrès particulars (lectura obligatòria)
BAUDELAIRE: *Curiositats estètiques*.
DIDEROT: *Ecrits d'estètic, Paradoxa de l'actor*.
FREUD: «Lo siniestro», *Obras*.
HEGEL: *Lliçons d'estètica*, Estètica.
KANT: *Crítica de la facultat de jutjar*.
NIETZSCHE: *El naixement de la tragèdia, La voluntat de poder*.
SCHILLER: *Cartes per a l'educació estètica de l'home*.

Activitat pràctica

Seguiment de lectures. Treball optatiu o presentació de fitxes de lectura segons el grup

Avaluació

Examen final. Un treball escrit mai no substitueix l'examen.

1190140 HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME

6 crèdits obligatoris 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
Alier Aixalà, Roger	A1	Q1 dll 9.30-10.30 h
Alier Aixalà, Roger	B1	Q1 dll 11.30-12.30 h
Carbonell Guberna, Jaume	C1	Q1 dj 17.30-18.30 h

Programa

1. La música a l'antiguitat. Egipte, Grècia, Roma, Israel.
2. La música cristiana primitiva. Evolució. El cant gregorià. L'etapa carolíngia. Neix la polifonia.
3. L'Escola de Nôtre-Dame. Ars Antiqua. Ars Nova. L'Ars Nova italiana. Música medieval catalana i espanyola.
4. El s.XV. La música del Renaixement. Itàlia , França, Anglaterra, Castella i altres països.
5. El naixement de l'òpera. El Barroc musical (s.XVII).
6. Evolució de la música instrumental en el Barroc.
7. Evolució de l'òpera durant el Barroc.
8. El pas del Barroc al Classicisme.
9. El Classicisme vienès, de Haydn a Beethoven.

Bibliografia

- GROUT, D.-PALISCA, C.: *Historia de la música*, Madrid, Alianza.
ROBERTSON-STEVENSON: *Historia de la música*, 3 vols., Madrid, Siglo XXI.
VALLS, M.: *El món prodigiós de la música*, Barcelona, Destino.
AA.VV.: *Historia de la música*, 12 vols., Madrid, Turner.
AA.VV.: *Historia de la música espanyola*, 5 vols., Madrid, Alianza.

Activitat pràctica

Assistència a tres concerts i realització d'un comentari. Projectió de vídeo o concert en directe a l'aula. Possible comentari sobre un llibre.
Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Mitjançant examen basat en audicions, discerniment d'instruments i tema dels explicats a classe.

1190151 HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
Aviñoa Pérez, Xose	A1	Q2 dll 10-11 h
Aviñoa Pérez, Xose	B1	Q2 dll 11-12 h
Carbonell Guberna, Jaume	C1	Q2 dll 17.30-18.30 h

Programa

1. Problemes d'historiografia musical.
2. Els precedents: Academicisme clàssic vienès.
3. La ruptura revolucionària: el pre-romanticisme.
4. El romanticisme musical alemany.
5. Música a l'Europa de la primera meitat del segle XIX.
6. Els moviments operístics: de Mozart a Verdi.
7. R. Wagner i la renovació del concepte d'espectacle musical.
8. La música pura i la música de programa. Brahms-Liszt.
9. El gran simfonisme finisecular.
10. L'onada dels nacionalismes. La consciència del Volkgeist.
11. La inquietud pel llenguatge: Debussy-Schönberg.
12. Els -ismes musicals al segle XX.
13. Les escoles nacionals. Espanya-Catalunya.
14. La ruptura tecnològica. Tendències compositives actuals.
15. Problemàtica de l'estudi de la música contemporània.

Bibliografia

- MARCO, T.: *Historia de la música española. Siglo XX*, Madrid, Alianza, 1987.
- RAYNOR, H.: *Storia sociale della musica*, Milano, Mondadori "Il Saggiatore", 1990.
- SALAZAR, A.: *La música en la sociedad europea*, Madrid, Alianza, 1988.
- VALLS, M.: *La música catalana contemporània*, Barcelona, Selecta, 1969.
- AA. VV.: *Enciclopedia Salvat de los Grandes Compositores*, Pamplona, Salvat, 1983.

Activitat pràctica

Audició i comentari de fragments musicals per tal de reconèixer els diversos elements estilístics. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.

1190162 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOVISUALS FINS AL 1930

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
González López, Palmira	A1	Q1 dll 10-11 h
Vacant	B1	Q1
González López, Palmira	C1	Q1 dm 17.30-18.30 h

Programa

1. Filmologia, filmografia i historiografia.
2. Bases històriques de l'expressió cinematogràfica.
3. Naixement i primera expansió del cinema (1895-1905).
4. Models i pràctiques de l'organització industrial a Europa (1906-1914).
5. Models i pràctiques de l'organització industrial a Amèrica (1906-1914).
6. Els anys daurats del cinema clàssic a Europa (1915-1930): França, Itàlia i Espanya.
7. Els anys daurats del cinema clàssic a Europa (1915-1930): Escandinàvia i Alemanya.
8. Cinema rus i soviètic dels anys 20.
9. Hollywood, centre d'un imperi cinematogràfic.
10. Estrangers en el cinema EE.UU. Introducció del sonor.

Bibliografia

- BORDWELL, D.; THOMPSON, K.; *El arte cinematográfico. Una introducción*. Barcelona. DD.AA.; *Historia General del Cine*. Madrid (vols. 1 a 5).
DD.AA.; *Historia del cine español*. Madrid: 1995.
DD.AA.; *La nueva memoria. Historias del cine español*. A Coruña: Via Láctea, 2000.
GOMERY, D.; *El sistema de estudios*. Madrid: 1991.
GUBERN, R.; *Historia del Cine*. Barcelona: 1979 (2 vols.)
PARKINSON, D.; *Historia del cine*. Barcelona.
PORTER, M.-GONZALEZ, P.; *Las claves de la Historia del cine*. Barcelona: 1986.

Activitat pràctica

- Visió i anàlisi de films.
Tutories per al seguiment del treball personal.
Treball d'investigació.

Avaluació

Examen.

Observacions

A mesura que avanci el curs es donarà als alumnes un progrma més detallat i bibliografia.

1190173 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOVISUALS DES DEL 1930

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

Professors

Monterde Lozoya, José Enrique
Casanovas Bohigas, Anna M.
Vacant

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dll 10-11 h
Q2 dv 11.30-12.30 h
Q2

Programa

- 1- La transició del mut al sonor.
- 2- Ideologia i cinema: totalitarismes vs. democràcies.
- 3- Hollywood com a model. El classicisme cinematogràfic.
- 4- El Neorrealisme cinematogràfic.
- 5- La Modernitat cinematogràfica: concepte, fonaments teòrics i etapes.
- 6- Un cinema sense fronteres: les individualitats.
- 7- Els Nous Cinemes
- 8- La crisi del model clàssic de Hollywood. Alternatives.

Bibliografia

- ALTMAN, R.: *Film/Genre*, British Film Institute. London, 1999.
BAZIN, A.: *¿Qué es el cine?*, Rialp, Madrid, 1990.
BORDWELL, D.: *La narración en el cine de ficción*. Paidós, Barcelona, 1996.
BORDWELL, D.; STAIGER, J.; THOMPSON, K.: *El cine clásico de Hollywood*. Paidós, Barcelona, 1996.
CASSETTI, F.: *Teorías del cine*. Cátedra, Madrid, 1994.
ELENA, A.: *Los cine periféricos*. Paidós. Barcelona, 1999.
GOMERY, D.: *Hollywood, el sistema de los estudios*. Verdoux, Madrid, 1999.
MICCICHE, L.: *Introducción al Neorrealismo italiano*. (3 vol.) Mostra de Cinema del Mediterrani. Valencia, 1982.
MONTERDE, J.E.; RIAMBAU, E.; TORREIRO, C.: *Los nuevos cines Europeos, 1955-1970*. Lerna, Barcelona, 1987.
QUINTANA, A.: *El cine italiano, 1942-1961*. Paidós, Barcelona, 1997.

Avaluació

Examen final i treballs que s'especificaran al inici del curs

Observacions

Al llarg del curs es detallarà cada punt del programa i s'acompanyarà d'una bibliografia específica

1190184 FONTS PER A LA HISTÒRIA DE L'ART ANTIC I MEDIEVAL

6 crèdits obligatòries de 2n cicle

Professors

Coll Rosell, Gaspar
Guàrdia Pons, Milagros
Terès Tomàs, M. Rosa
Guàrdia Pons, Milagros
Terès Tomàs, M. Rosa

Grups

A1
B1
B1
C1
C1

Tutories

Q1 dj 10-11 h
Q1 dll 12-12.30 h
Q1 dm 11-12 h
Q1 dll 16-16.30
Q1 dm 18.30-19.30 h

Programa

ÈPOCA CLÀSSICA

* Reconstrucció de les tipologies de fonts. Valoració de les fonts contemporànies (epigrafia). Ekphrasis, periegètica... La reconstrucció de les fonts desaparegudes. La recepció de la tradició crítica i historiogràfica a Roma i el seu context. Les categories crítiques de les fonts romanes.

* Anàlisi i valoració crítica de les obres de Plató, Ciceró, Quintil·lià, Vitruvi, Plini el Vell i Pausànies. Reconstrucció de les fonts d'informació dels autors romans com a mètode per refer el panorama de la "literatura artística" hel·lenística.

* Estudi teòric-pràctic d'una selecció de fonts: anàlisi crítica i interpretativa.

ÈPOCA MEDIEVAL

* Principals fonts escrites. Fonts directes: tractats tècnics, llibres de models... Fonts indirectes: teòric-religioses, històriques (cròniques, biografies, inscripcions), legals (estatuts, contractes, peritatges i reunions d'arquitectes, inventaris, testaments), descripcions (ekphrasis).

* Anàlisi crítica i interpretativa. Comentari metodològic mitjançant exemples. L'ús dels arxius del nostre entorn. Contingut i ordenació de les seves fonts documentals. Utilització per part de l'historiador de l'art.

Bibliografia

BECATTI, G. *Arte e gusto negli scrittori latini*. Florència: 1951.

FRANKL, P. *The Gothic. Literary Sources and Interpretations Through Eight Centuries*. Princeton: 1960.

JANSON, H.W. (ed.). *Prentice Hall Sources and Documents. History of Art Series*. New Jersey: Eagle Wood Cliffs, (diversos volums), (Antologia).

JUCKER, H. *Vom Verhaeltnis der Römer zuf bildenden Kunst der Griechen*. Bamberg: 1950.

MORTET, V. *Recueil de textes relatifs à l'Histoire de l'architecture et à la condition des architects en France au Moyen Age*. Paris: 1911 i 1929, (2 vols.), (Antologia).

POLLITT, J. J. *The Ancient View of Greek Art*. New Haven: 1974.

POLLITT, J. J. *The Art of Ancient Greece. Sources and Documents*. Cambridge: Cambridge University Press, 1990, (Antologia).

POLLITT, J. J. *The Art of Rome, c. 753 B.C.-A.D. 337*. Sources and Documents. Cambridge: Cambridge University Press, 1992, (1983), (Antologia).

SCHLOSSER, J. von. *La literatura artistica*. Madrid: Càtedra, 1976.

YARZA, J.: *Fuentes de la Historia del Arte I*, Madrid: Historia 16, 1997

Activitat pràctica

L'activitat pràctica es realitzarà integrada dins les hores de classe i es reserva una hora setmanal al despatx per al seguiment dels treballs personals.

Avaluació

Examen obligatori i treball .

Observacions

Al principi de curs es donarà el programa i la bibliografia ampliat.

1190195 LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMPORÀNIA

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

Professors	Grups	Tutoris
Triadó Tur, Joan Ramon	A1	Q2 dm 11-12 h
Freixa Serra, Mireia	B1	Q2 dj 12-13 h
Freixa Serra, Mireia	C1	Q2 dv 16-17 h

Programa

A. Les fonts escrites de l'època moderna.

0: Introducció. 1: La tractadística (teòrica). 2: La tractadística (pràctica). 3: Els diàlegs. 4: Literatura històrica i biogràfica. 5: Descripcions i topografia artística. 6: Literatura epistolar. 7: Discursos i memòries. 8: Escrits d'iconografia.

B. Les fonts escrites d'època contemporània.

0: Introducció. 1: La tractadística, els manuals i els repertoris. 2: La historiografia artística. 3: Els llibres de viatge. 4: La crítica d'art. La nova concepció de la premsa. 5: Discursos, conferències i memòries. 6: La literatura epistolar. 7: La novel·la i la poesia. 8: Els manifestos d'avantguarda i els escrits d'artistes

Bibliografia

- AZCÁRATE RISTORI, J.M. de; CERVERA VERA, L.; MORALES y MARTÍN, J.L. (coord.): *Colección de documentos para la Historia del Arte en España*. Zaragoza, Madrid, Museo e Instituto "Camón Aznar", Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, 1981-1982, 3 vol.
- BLUNT, A.: *La teoría de las artes en Italia (del 1450 al 1600)*. Madrid, cátedra, 1990 (1940, 1956).
- BORDINI, S.: *Meteria e imagen: fuentes sobre las técnicas de la pintura*. Barcelona, El Serbal, 1995 (1991).
- BOZAL, V. (de.): *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*. Madrid, Visor, 1996. 2 vol.
- CALVO SERRALLER, F. et al. (eds.): *Ilustración y Romanticismo* (Fuentes y documentos, VII), Barcelona, G. Gili, 1982.
- CALVO SERRALLER, F.: *La teoría de la pintura en el Siglo de Oro*, Madrid, Cátedra, 1991 (segunda edición)
- CIRLOT, L. (de): *Primeras vanguardias artísticas. Textos y documentos*. Barcelona, Parsifal Ediciones, 1999 (1993).
- CHIPP, H. i SELZ, P. (eds.): *Theories of Modern Art*. Berkeley, University of California, 1968 (edició en castellà, Madrid, Akal, 1995).
- FEMIE, E.: *Art History and its Methods. A critical Anthology*. Londres, Phaidon Press, 1995.
- FERNÁNDEZ ARENAS, J. (ed.): *Renacimiento y Barroco en España* (Fuentes y documentos, VI), Barcelona, G. Gili, 1982.
- FERNÁNDEZ ARENAS, J.-BASSEGODA I HUGAS, B. (eds.): *Barroca en Europa* (Fuentes y documentos, V), Barcelona, G. Gili, 1983.
- FREIXA, M. (ed.): *Las vanguardias del siglo XIX* (Fuentes y documentos, VIII), Barcelona, G. Gili, 1982.
- GARRIGA, J. (ed.): *Renacimiento en Europa* (Fuentes y documentos, IV), Barcelona, G. Gili, 1983.
- GONZÁLEZ GARCÍA, A. et al. (eds.): *Escritos de arte de vanguardia*, Madrid, Turner-Fundación F. Orbeago, 1979.
- GRASSI, L.: *Teorici e storia della critica d'arte*, 3 vols., Roma, Multigrafica, 1970-1979.
- LEON TELLO, F.J. / SANZ SANZ, M.V.: *Estética y teoría de la arquitectura en los tratados españoles del s. XVIII*, Madrid, CSIC, 1994.
- LICHTENSTEIN, J.: *La peinture. Texts essentiels*. París, Larrousse, 1995
- MOLAS, J. (de.): *Manifestos d'avantguarda: antologia*. Barcelona, De. 62, 1995 (MA).
- PATETTA, L.: *Historia de la arquitectura. Antología crítica*. 1997.
- SCHLOSSER, J.: *La literatura artística*, Madrid, Cátedra, 1976.
- SCIOLLA, G.C.: *Letteratura artistica dell'eta dell'Umanesimo*. Torno, (S.n.), 1982.
- STILES, K., SELZ, P. (de.): *Theories and Documents of Contemporary Art. A Source Book of Artists'Writings*. Berkeley, University of California, 1996.
- TATARKIEWICZ, W.: *La Estética moderna 1400-1700*. Madrid, Akal, 1991 (1970) (Historia de la estética, vol. III).
- VENTURI, L.: *Historia de la crítica de Arte*, Barcelona, Gustavo Gili, 1979-1964 (5ª).
- WIEBENSON, D.: *Los tratados de arquitectura. De Alberti a Ledoux*, Madrid, Hermann Blume, 1988 (1982).
- WITZLING, M.R. (de.): *Voicing our Visions. Writings by Womer Artist*. Nova York, The Women's Press, 1992.

Activitat pràctica

Comentari de textos. Tutoris per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.

***ASSIGNATURES OPTATIVES
PRIMER CICLE***

1191105/2190274 ICONOGRAFIA MEDIEVAL

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Vicens Soler, M. Teresa	A1	Q1 dv 11-12 h
Vicens Soler, M. Teresa	B1	Q1 dv 17-18 h

Programa

1. Un enfoc de la Història de l'Art: el mètode iconogràfic.
2. La formació de la iconografia cristiana.
3. Les fonts literàries de la iconografia medieval.
4. La il·lustració dels llibres sagrats.
5. La decoració dels murs interiors de les esglésies.
6. L'escultura monumental de les portades de les catedrals gòtiques.
7. La dedicació de retaules als sants patrons.
8. Temàtiques profanes en àmbits diversos.

Bibliografia

- CASTIÑEIRAS, M.A. *Introducción al método iconográfico*. Barcelona: Ariel, 1998.
- PANOFSKY, E. "La historia del arte en cuanto disciplina humanística". A: *El significado en las artes visuales*. Madrid: Alianza, 1980 (1940), pàg. 17-43.
- GOMBRICH, E.H. "Introducción objetivos y límites de la iconología". A: *Imágenes simbólicas*. Madrid: Alianza, 1983 (1972), pàg. 13-48.
- RÉAU, L. *Iconografía del arte cristiano*. 5 vol. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1996-98 (1956-59).
- PRIGENT, P. *L'art des premiers chrétiens. L'héritage culturel et la foi nouvelle*. Paris: Desclée de Brouwer, 1995.
- GRABAR, A. *Las vías de la creación en la iconografía cristiana*. Madrid: Alianza, 1985 (1979).
- CAHN, W. *La Bible romane*. Fribourg: Office du Livre, 1982.
- CHRISTE, Y. *Les grands portails romans. Études sur l'iconologie des théophanies romans*. Ginebra: Lib. Droz, 1969.
- KATZENELLENBOGEN, A. *The sculptural programs of Chartres Cathedral*. Nova York - Londres: W. W. Norton and Comp., 1964 (1959).
- MATEO, I. *Temas profanos en la escultura gótica española. Las sillerías de coro*. Madrid: C.S.I.C. "Instituto Diego Velázquez": 1979.

Activitat pràctica

Preparació de comentaris de bibliografia, textos o imatges en relació als temes del programa. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.

Observacions:

Al llarg del curs es donarà un repertori bibliogràfic més específic.

1191116/2190285 L'OBJECTE ARTÍSTIC A L'OCCIDENT MEDIEVAL

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors

Domenge Mesquida, Joan

Grups

A1

Tutories

Q2 dj 18.30-19.30 h

Programa:

1. Introducció: límits cronològics i geogràfics. Revisió crítica dels conceptes d'arts menors, sumptuàries, aplicades i industrials. El valor de la matèria en l'art medieval. Classificacions de les arts. La tractadística.

2. Ivoris profans i cristians de l'Antiguitat Tardana.

3. La producció metàl·lica dels tallers constantinopolitans a l'època pre-íconoclasta.

4. L'època de les migracions: els tresors votius i les joies d'ornamentació personal. Les tècniques de l'engast i del *cloisonné*.

5. Els imperis carolíngi i otònic: l'eborària, els grans antependis d'orfebreria i els bronzes monumentals.

6. La perifèria carolíngia: l'obratge del metall al regne asturià.

7. L'ÈPOCA DEL ROMÀNIC:

7.1. Els ivoris castellans i del sud d'Itàlia.

7.2. L'art del metall a l'àrea reno-mosana.

7.3. Llemotges i Silos: l'esmalt opac sobre planxa de coure.

7.4. Vers el 1200: Nicolau de Verdun i el retorn al naturalisme.

8. L'EUROPA GÒTICA:

8.1. Els obradors parisins de l'ivori en temps de Felip el Bell i dels primers Valois.

8.2. Les tècniques tradicionals de l'orfebreria i la fortuna del traslúcid. Els tallers sienesos.

8.3. El refinament formal i tècnic del 1400: el traslúcid sobre or i l'esmalt opac *ronde-bosse*.

8.4. La *bottega* veneciana dels Embriachi i el comerç de les manufactures d'ivori i os.

9. El cristall de roca i el vidre. L'impacte dels centres islàmics i la producció veneciana.

10. La ceràmica. Aproximació a les tipologies, tècniques i repertoris ornamentals. El llegat andalusí a la Península Ibèrica.

Bibliografia

Al-Andalus. *Las artes islámicas en España*, cat. exp. (Granada 1992), Madrid 1992.

ALCOLEA GIL, S.: *Artes decorativas en la España cristiana (s. XI-XIX)*, Madrid 1975 (Ars Hispaniae, XX).

BONET CORREA, A. (coord.): *Historia de las artes aplicadas e industriales en España*, Madrid 1982.

ESTELLA, M. M.: *La escultura de marfil en España: románica y gótica*, Madrid 1984.

FRITZ, J. M.: *Goldschmiedekunst der Gotik in Mitteleuropa*, Munic 1982.

GABORIT-CHOPIN, D.: *Ivoires du Moyen Age*, Friburg 1978.

GAUTHIER, M.-M.: *Émaux du Moyen Age occidental*, Friburg 1972.

GAUTHIER, M.-M.: *Émaux méridionaux. Catalogue international de l'oeuvre de Limoges, I. L'époque romane*, París 1987.

GOLDSCHMIDT, A.: *Die Elfenbeinskulpturen aus der Zeit der karolingischen und sächsischen Kaiser*, I, Berlin 1914.

LASKO, P.: *Arte sacro (800-1200)*, Madrid 1999 [Baltimore 1972].

MALTESE, C. (coord.): *Las técnicas artísticas*, Madrid 1987 [Milà 1973].

MARTIN ANSÓN, M. L.: *Esmaltes en España*, Madrid 1984.

L'oeuvre de Limoges. Émaux limousins du Moyen Age, cat. exp., París 1995.

Le trésor de Saint-Denis, cat. exp., París 1991.

Activitat pràctica

Treball opcional consistent en l'estat de la qüestió, i l'anàlisi d'una obra escollida per l'alumne en relació amb el temari. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal

Avaluació

Examen final i valoració del treball opcional

Observacions

Al llarg del curs s'ampliarà la bibliografia amb la inclusió de títols més específics i estudis de caire monogràfic, relatius als temes desenvolupats

1190265/2190296 TEORIA HUMANÍSTICA DE LES ARTS

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors

Narváez Cases, Carme
Narváez Cases, Carme

Grups

A1
B1

Tutories

Q2 dll 9.30-10.30 h
Q1 dll 17-18 h

Programa

1. L'humanisme i les arts.
2. El paradigma de l'Antiguitat i l'arquitectura.
3. La imitació de la naturalesa.
4. La imatge perspectiva.
5. La selecció de la bellesa.
6. Anatomia i proporcions.
7. La producció artística: d'arti mecaniche a arti del disegno.
8. El paragone de les arts.
9. La buona maniera.
10. Color versus dibuix.
11. La reforma religiosa i les arts.

Bibliografia

- BARASCH, M.: *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*, Madrid, Alianza, 1991.
BAROCCHI, P.: *Trattati d'arte del Cinquecento*, 3 vols., Bari, Laterza, 1960-1962.
BAROCCHI, P.: *Scritti d'arte del Cinquecento*, 3 vols., Milà-Nàpols, Ricciardi, 1971-1977.
BAXANDALL, M.: *Giotto and the Orators*, Oxford, Oxford University Press, 1971.
BLUNT, A.: *La teoría de las artes en Italia, 1450-1600*, Madrid, Cátedra, 1979.
GARRIGA, J. (ed.): *Renacimiento en Europa* (Fuentes y documentos, IV), Barcelona, G. Gili, 1983.
GRASSI, L.: *Teorici e storia della critica d'arte*, vol. I, Roma, Multigrafica, 1970.
KRISTELLER, P.O.: *El pensamiento renacentista y las artes*, Madrid, Taurus, 1986.
KRUFF, H.W.: *Historia de la teoría de la arquitectura*, vol. I, Madrid, Alianza, 1990.
LEE, R.W.: *Ut pictura poesis. La teoría humanística de la pintura*, Madrid, Cátedra, 1982.
PANOFSKY, E.: *Idea*, Madrid, Cátedra, 1977.
PEVSNER, N.: *Las Academias de Arte*, Madrid, Cátedra, 1982.
SCHLOSSER, J.: *La literatura artística*, Madrid, Cátedra, 1976.
VENTURI, L.: *Historia de la crítica del arte*, Barcelona, G. Gili, 1979.
WITTKOWER, R.-M.: *Nacidos bajo el signo de Saturno*, Madrid, Cátedra, 1982.

Activitat pràctica

Comentari i il·lustració de textos teòrics.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final. Durant l'exposició dels temes es donaran referències bibliogràfiques complementàries

1190276/2190300 TEORIA, MODELS I FONTS EN L'ÈPOCA DEL BARROC

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors
Subirana Rebull, Rosa M.

Grups
A1

Tutories
Q2 dj 13-14 h

Programa

1. La teoria arquitectònica
2. La teoria pictòrica i escultòrica
3. Els models visuals: models arquitectònics i models plàstics. Les funcions del gravat.
4. Iconografia cristiana; iconografia pagana: significants i significats de la imatge plàstica i l'arquitectura. Definició de símbol i al·legoria; emblemes i empreses. Connexions culturals.
5. La mitologia com a model. Els autors clàssics. Genealogia dels déus olímpics i la correspondència entre els noms grecs i romans. Atributs principals.
6. Els grans programes artístics
7. Iconografia pagana. La *Iconologia* de Cesare Ripa com a model visual. La literatura èpica. Eros i *Thanatos* al segle XVII: *Et in Arcadia ego*
8. Iconografia cristiana: símbols i al·legories cristianes. Les *Vanitas*
9. Iconografia cristiana: els sants
10. La Bíblia com a font literària. *Antic Testament*: l'aliança entre Jahvè i Israel. *Nou Testament*: l'aliança segellada per Crist
11. Els textos apòcrifs

Bibliografia

- ALCIATO, A.: *Emblemas* [ed. a cargo de S. Sebastián]. Madrid: Akal, 1985 (1531).
- BASEGODA, B; FERNÁNDEZ ARENAS, J.: *Barroco en Europa*. Fuentes y Documentos para la Historia del Arte. Barcelona: Gili, 1983.
- Els Apòcrifs de l'Antic Testament i del Nou Testament.
- FERNÁNDEZ ARENAS, J.: *Renacimiento y Barroco en España*. Fuentes y Documentos para la Historia del Arte. Barcelona: Gili, 1983
- GRANT, M.; HAZEL, J.: *Diccionari de Mitologia Clàssica*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1997.
- GRIMAL, P.: *Diccionario de mitología griega y romana* [edició revisada amb bibliografia actualitzada per l'autor]. Barcelona: Paidós, 1998 (1981).
- HALL, J.: *Diccionario de temas y simbolos artísticos* [Versió espanyola de Jesús Fernández Zulaica]. Madrid: Alianza, 1987 (1974).
- HESÍODE: *Teogonia*
- HOMER: *La Ilíada i L'Odissea*.
- IACOPO DA VARAZZE [Iacobus de Voragine]: *La leyenda dorada*. Madrid: Alianza, 1982.
- La Bíblia* [en català: versió dels textos originals i notes dels Monjos de Montserrat; en castellà: versió publicada per la Biblioteca de Autores Cristianos].
- MAÑARA, M. de: *Discurso de la verdad*. Sevilla, 1961 (abans del 1679).
- OVIDI: *Les Metamorfosis*.
- PANOFKI, E.: «*Et in Arcadia ego*: Poussin i la tradición elegiaca». *El significado en las artes visuales*. Buenos Aires: Ediciones Infinito, pàgs. 257-277.
- PÉREZ SÁNCHEZ, A. E.: *De pintura y pintores. La configuración de los modelos visuales en la pintura española*. "Alianza Forma". Madrid: Alianza, 1993.
- RÉAU, L.: *Iconografía de la Biblia*. Barcelona: Ediciones Serbal, 1996 (1955).
- RÉAU, L.: *Iconografía de los santos*. Barcelona: Ediciones Serbal, 1996-1998 (1957).
- REVILLA, F.: *Diccionario de iconografía y simbología*. "Arte. Grandes Temas". Madrid: Cátedra, 1995.
- RIPA, C.: *Iconología*. 2 vols. Madrid: Akal, 1987 (1573).
- VIRGILI: *L' Eneida*.
- VITRUVIO: *Los Diez Libros de Arquitectura...* [ed. a cargo de Delfín Rodríguez]. Madrid: Alianza, 1993 (1ª ed. impresa: Roma, 1486).

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i treball obligatori.

Observacions

Bibliografia de consulta, a excepció de *La Bíblia* i *Les Metamorfosis* d'Ovidi, que són de lectura obligatòria.

1191050/2190344 ELS TEMES EN LA PINTURA I L'ESCULTURA DEL SEGLE XIX

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Coll Mirabent, Isabel	A1	Q2 dj 14-15 h
Coll Mirabent, Isabel	B1	Q2 dv 14-15 h

Programa

- 1-El paisatge: la seva relació amb la pintura i l'escultura del s. XIX.
- 2-La interpretació pictòrica de les marines, dels llacs i dels paisatges fluvials.
- 3-L'home i en el seu temps.
- 4-La unió de la natura i l'home.
- 5-El món del treball.
- 6-La figura humana en les diferents edats i condicions.
- 7-La captació de les realitats contemporànies.
- 8-El nú.
- 9-El gènere animalístic en la pintura i l'escultura.
- 10-La influència de la literatura en les arts plàstiques.
- 11-Imaginació i fantasia.
- 12-Ideal religiós.
- 13-Les natures mortes.
- 14- Els encàrrecs oficials.
- 15-La fotografia i la seva incidència en l'escultura i la pintura del segle XIX.

Bibliografia

- AA.VV.: *La sculpture française au XIX siècle*, Musées nationaux, Paris, 1986.
- ALCOLEA, S.: *Escultura catalana del segle XIX*, Caixa Catalunya, Barcelona 1989
- ARGAN, G. C.: *El arte moderno 1770-1970*, Fernando Torres, Valencia, 1975
- CLARK, K.: *Imagen del pueblo*, Gustavo Gili, Barcelona 1981
- KENT, N.: *The triumph of Light and nature*. Nordic Art 1740-1940, Thames and Hudson Londres, 1987.
- NOVOTNY, F.: *Pintura y escultura en Europa 1780-1880*, Cátedra, 1978
- PENA, M. C.: *Pintura de paisaje i ideologia*, Taurus, Madrid, 1982
- REWALD, J.: *Historia del Impresionismo*, Seix i Barral, Barcelona 1994
- REYERO, C.; FREIXA, M.: *Pintura y escultura en España, 1800-1910*, Cátedra 1995
- ROSEN, Ch.; ZERNER, H.: *Romanticismo y Realismo*. Blume, Madrid, 1988
- ROSENBLUM, R.; JANSON, H.W.: *El arte del siglo XIX*, Akal, Madrid 1992
- SELZ, J.: *La escultura moderna. Origenes y evolución*. Eco, S.A. Barcelona 1964

Activitat pràctica

Tutories pel seguiment de les lectures recomenades i del treball optatiu.

Avaluació

Examen final. Treball optatiu.

Observacions

A l'inici de curs es donarà el programa ampliat.

Es donarà bibliografia puntual per a cadascun dels temes tractats.

1191061/2190355 ARQUITECTURA i DISSENY AL SEGLE XX

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors

Julián González, Immaculada

Grups

A1

Tutories

Q1 dm 17-18 h

Programa

PRÒLEG :

: El segle XIX : Entre dos pols, ruptura amb el classicisme i l'academicisme : Un nou art, arq. & dis. per a un nou món :

'00. El Gran Gaudí - Emocionalitat i racionalitat - Els fonaments de l'arquitectura moderna

'10. Wagnerschule - Kunstwollen i Typisierung - Deutscher Werkbund

'20. Les avantguardes arquitectòniques - Expressionisme i Neue Sachlichkeit - Bauhaus

'30. Els grans herois, les grans gestes - Aerodinamisme i racional-funcionalisme - L'estil internacional

'40. La Segona Guerra Mundial - Conseqüències - Els neoclassicismes totalitaris

'50. La revisió de la modernitat - Organicisme i regionalisme crític - La correcció contextualista

'60. Conceptual art, arq. & dis. - Pop i Minimal - La (malament) anomenada tradició de la modernitat

'70. La fi dels utopismes tecnicistes i la perpetuació del realisme pragmatista

'80. La divinització del star-system - Posmodernisme i high tech - La difusió del minimalisme

'90. L'acadèmia moderna - Deconstructivisme, nous organicismes, dirty realism - En defensa de la biodiversitat arquitectònica

EPÍLEG :

: El segle XXI : Les utopies futuristes : El nou món virtual.

Bibliografia

BANHAM, R., *Teoría y diseño en la primera era de la máquina*, Barcelona, Paidós, 1985 (1960)

BENEVOLO, L., *Historia de la arquitectura moderna*, Barcelona, Gustavo Gili, 1986

CHUECA GOITIA, F., *Historia de la arquitectura occidental*, vols. XI y XII, Madrid, Dossat, 1989-90

BAYLEY, S. (dtor.), *Guía Conran del diseño*, Madrid, Alianza, 1992

CONRADS, U., *Programas y manifiestos de la arquitectura del siglo XX*, Barcelona, Lumen, 1973

GIEDION, S., *Espacio, tiempo y arquitectura*, Madrid, Científico-Médica, 1968

HITCHCOCK, H. - R., *Arquitectura: siglos XIX y XX*, Madrid, Cátedra, 1981

LAMPUGNANI, V. M. (ed.), *Enciclopedia de la arquitectura del siglo XX*, Barcelona, Gustavo Gili, 1989

PERELLÓ, A. M., *Las claves de la arquitectura*, Barcelona, Ariel, 1987

PEVSNER, N., *Los orígenes de la arquitectura moderna y del diseño*, Barna., Gustavo Gili, 1976

PEVSNER, N., *Ploneros del diseño moderno*, Buenos Aires, Infinito, 1972

PIÑÓN, H., *Arquitectura de las neovanguardias*, Barcelona, Gustavo Gili, 1984

SHARP, D. (dtor.), *Diccionario ilustrado de arquitectos y arquitectura*, Barcelona, CEAC, 1993

TAMBINI, M., *El diseño del siglo XX*, Barcelona, Ediciones B, 1997

ZEVÍ, B., *Storia dell'architettura moderna*, Turin, Guido Einaudi, 1975

Activitat pràctica

Projecció de vídeos, conferències i debats, visites a museus, exposicions, edificis concrets, etc. Sobre tot això, es podran demanar breus escrits en forma d'article informatiu, de crítica, d'informe, d'índex de llibre o de catàleg, etc. Segons els casos. Tutories personals per al seguiment de les lectures recomanades, de les pràctiques i del treball.

Avaluació

Pràctiques, treball i examen: els criteris d'avaluació primaran la creativitat i profunditat crítica, la capacitat d'anàlisi i síntesi, així com la científicitat i professionalitat (laboriositat, puntualitat, presentació, correcció tipogràfica, ortogràfica i sintàctica). Durant el curs, s'animarà a la participació positiva a classe, que es valorarà especialment.

Observacions

Les classes teòriques es desenvoluparan també amb documentació escrita, gràfica i fotogràfica. I degut a la gran amplitud del programa i al poc temps disponible, per tal de no establir només un nivell general, al llarg del curs, es tractaran uns temes escollits amb més detall. El programa complet i desenvolupat de l'assignatura s'indicarà a començament de curs. Per cada tema es donarà una bibliografia més àmplia, també de catàlegs i monografies d'arquitectes i dissenyadors, i diferents articles.

Professors
Vallès Rovira, Isidre

Grups
A1

Tutories
Q1 dm 11.30-12.30 h

Programa

1. El simbolisme com a fonament de l'activitat artística. Característiques del llenguatge artístic. Signes lingüístic i visual. Aspectes simbòlics subjacents en el llenguatge. Convencionalitat i polisèmia de la imatge. Codis culturals: els codis morfològics i l'organització de l'espai. Espai existencial i artístic. Anàlisi estructuralista.
2. Història de l'evolució i simbolisme. El simbolisme coma condició essencial per l'aparició de l'activitat artística. Història de l'art i història del simbolisme.
3. El simbolisme com a instrument explicatiu de la realitat. Bidimensionalitat del ser humà. El món físic i el sociocultural. El simbolisme i la dimensió social. Valoració icònica de la realitat. El paper significatiu de la forma. Nivells de valoració: denominatiu i funcional. Valoració sociocultural.
4. El llenguatge conceptual i icònic. Semblances i diferències. El llenguatge com expressió literària: Saussure i Chomsky. El llenguatge des del vessant sociològic i antropològic: Durckheim, Mauxs, Levi Strauss i Cassirer. La incidència del llenguatge en l'activitat artística: Francastel. L'obra d'art com a sistema de signes convencionals.
5. El simbolisme com a signe: distinció entre significat i significat. Immaterialitat de la dimensió social i la seva concreció mitjançant el simbolisme. El simbolisme com a instrument de coneixement del ser humà. El ser humà com a ser simbòlic. Relació entre coneixement i conducta. Condicionaments de l'activitat artística. La idea coma gènesi del procés creatiu. Característiques simbòliques implícites en la idea. Procés de creació i d'interpretació.

Bibliografia

- BARTHES, R.: *Elementos de semiología*. Madrid, A. Corazón, 1971.
- CASSIRER, E.: *Ecrits sur l'art*. París, Les éditions du Cerf, 1995.
- COCULA, B. i PEIROUTET, C.: *Semantique de l'image*. París, De. Delagrame, 1986.
- CHOMSKY, N.: *Reflexiones sobre el lenguaje*. Barcelona, Ariel, 1976.
- DAMISH, H.: "Semiologie et iconographie" a G. Francastel et al., *la sociologie de l'art et sa vocation interdisciplinaire*. París, Denoël-Gothier, 1976, pp. 28-38.
- DONDIS, D.A.: *La sintaxis de la imagen (Introducción al alfabeto visual)*. Barcelona, De. G. Gili, 1990.
- FRUTIGER, A.: *Signos, símbolos, mareas y señales*. Barcelona, De. G. Gili, 1994.
- GOMBRICH, E. et al.: *Arte, percepción y realidad*. Barcelona, Paidós, 1983.
- MALTESE, C.: *Semiología del lenguaje objetual*. Madrid, A. Corazón, 1972.
- MORRIS, CH.: *La significación y los significados. Estudio de la relación entre signo y valor*. Madrid, A. Corazón, 1984.
- TALENS, J.: "Práctica artística y producción significativa", a *Elementos para una semiótica del texto artístico*. Madrid, Cátedra, 1978, pp. 17-60.
- TREVI, M.: *Metáforas del símbolo*. Barcelona, Anthropos, 1990.

Avaluació

Examen final

Observacions

Al llarg del curs es donaran indicacions més específiques sobre els temes assenyalats i es completarà la bibliografia.

1190836/2190311 INTRODUCCIÓ A LA MÚSICA

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors
Luengo Sojo, Antonia

Grups
A1

Tutories
Q2 dj-dv 12-12.30 h

Programa

1. Música: definicions en general.
2. Consideracions específiques sobre la Música.
 - 2.1. La Música com a Ciència.
 - 2.2. La Música com a Art: classificació de les arts i ubicació de la Música.
 - 2.3. La Música com a llenguatge: metallenguatge; esquema de la comunicació musical; elements amb què treballa la Música (so, soroll, silenci).
3. Acústica musical. El so i les seves qualitats.
4. Altres elements musicals: ritme, melodia, harmonia.
5. Notació musical. Evolució de la grafia musical.
6. Organologia.
 - 6.1. Classificacions del instruments.
 - 6.2. Els instruments més importants de la cultura occidental.
 - 6.3. La veu.
 - 6.4. Conjunts instrumentals.
7. Audició musical: periodització de la història de la música; audicions vàries per reconèixer elements, èpoques de la història...
8. El llenguatge musical "clàssic". Estudi dels rudiments bàsics del solfeig (es desenvoluparà com a tema independent des de l'inici del curs, al igual que el tema 6).

Bibliografia

- BLAUKOFF, Kurt. *Sociologia de la Música*. Madrid: Real Musical, 1988.
- CALVO-MANZANO, Antonio. *Acústica físico-musical*. Madrid: Real Musical, 1991.
- CRIVILLÉ I BARGALL, Josep. *Historia de la música española*. 7. Folklore. Madrid: Alianza, 1983. Alianza Música, 7.
- CHAILLEY, Jacques. *Compendio de Musicología*. Madrid: Alianza, 1991. AM 54.
- DONINGTON, Robert. *La Música y sus instrumentos*. Madrid: Alianza, 1986. El libro de bolsillo, 1192.
- HURTADO, Leopoldo. *Introducción a la estética de la música*. Buenos Aires: Paidós, 1983. Col. *Biblioteca del hombre contemporáneo*, 225.
- KAROLYI, Ottó. *Introducción a la Música*. Madrid: Alianza, 1988. El libro de bolsillo, 607.
- MICHELS, Ulrich. *Atlas de Música 1*. Madrid: Alianza Atlas, 1985. AA/1.
- MICHELS, Ulrich. *Atlas de Música 2*. Madrid: Alianza Atlas, 1992. AA/10.
- ROWELL, Lewis. *Introducción a la filosofía de la música*. Barcelona: Gedisa, 1990.

Activitat pràctica

Es realitzarà durant les hores de classe.

Avaluació

Examen obligatori. Treball optatiu.

1191072/2190322 LLENGUATGES AUDIOVISUALS

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors

Casanovas Bohigas, Anna
Vacant

Grups

A1
B1

Tutories

Q1 dv 11.30-12.30 h
Q1

Programa

- Introducció. Els canvis de percepció de la imatge mòbil: de la industrialització a la informatització.
- La recerca del moviment: la significació dels experiments cinematogràfics.
- Les narracions AV: de la linialitat cinematogràfica a la simultaneïtat cibernètica.
- Els llenguatges AV: les formes de la construcció de la realitat. Del classicisme a la contemporaneïtat.
- La mirada creadora; l'espectador actiu; l'usuari.
- L'experimentació artística a la xarxa electrònica.

Bibliografia

- ALBELDA, J.; SABORIT, J. *La construcción de la naturaleza*. Generalitat Valenciana, 1997
- BAUDRILLARD, Jean (1978) *Cultura y simulacro*. Ed. Kairós. Barcelona, 1993
- BORDWELL, D.: THOMPSON, K. (1979) *El arte cinematográfico*. Paidós Comunicación. Barcelona, 1995
- CALABRESE, Omar (1987) *La era neobarroca*. Ed. Cátedra. Madrid, 1989
- DEBORD, G. *La sociedad del espectáculo*. Ed. La Marca. Buenos Aires, 1995
- GIANETTI, Claudia (Ed.) *Media Culture*. L'Angelot. Barcelona. 1994
- GIANETTI, Claudia (Ed.) *Arte en la era electrónica*. L'Angelot, 1997
- RAMONET, Ignacio (1983) *La golosina visual*. Ed. Gustavo Gili. Madrid, 1993

Activitat pràctica

Es recomanaran visites a manifestacions audiovisuals que tinguin lloc en aquells moments, per posteriorment realitzar comentaris per escrit.
Tutories per al seguiment de les lectures recomenades i del treball personal

Avaluació

Treball obligatori que s'especificarà a l'inici del curs.

Observacions

Durant el curs es detallarà cada punt del programa i se'n facilitarà una bibliografia específica.

1191131/2190333 EL TEATRE DEL SEGLE XX A L'ESTAT ESPANYOL

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professora	Grups	Tutories
Ragué-Arias, Maria-Josep	A1	Q1 dm 10-11 h
Ragué Arias, Maria Josep	B1	Q1 dl 18.30-19.30 h

Programa

1. La generació del 98. Ramon Maria del Valle Inclán
2. Modernisme i noucentisme en el teatre català. Josep Maria de Sagarra.
3. La generació del 27. Federico García Lorca.
4. El teatre després de la Guerra Civil. Les primeres reaccions durant la dictadura franquista. Antonio Buero Vallejo i la generació realista.
5. Els anys 60. El "nuevo teatro". Els inicis de recuperació del teatre a Galícia i a Catalunya.
6. La primera generació de la democràcia.
7. La creació col·lectiva i el teatre visual.
8. El trencament de les joves generacions a partir de 1985.
9. El teatre dels anys 90 a Catalunya, Galícia i Euskadi.
10. Les "noves dramaturgies". Els teatres alternatius.

Bibliografia

- RAGUÉ-ARIAS, MARÍA-JOSÉ. *El teatro de fin de milenio en España (De 1975 hasta hoy)*. Ariel, Barcelona, 1996.
- RUIZ RAMÓN, FRANCISCO. *El teatro del siglo XX en España*. Cátedra, Madrid, 1975.
- FÀBREGAS, XAVIER. *Història del teatre català*. Ed. Millà, Barcelona, 1978.
- LOURENZO, MANUEL; Pillado Mayor. *O teatro galego*. Ed. do Castro. A Coruña, 1979.
- OLIVA, CÉSAR. *El teatro desde 1936*. Alhambra, Madrid, 1989.
- MIRALLES, ALBERTO. *Nuevo teatro español: una alternativa social*. Ed. Villalar, Madrid, 1977.
- Aproximación al teatro alternativo*. Asociación de Autores de Teatro, Madrid, 1994.
- VIEITES, MANUEL F. *La nueva dramaturgia gallega (Estudio y Antología)*. Publicaciones de la A.D.E. MADRID, 1998.

Avaluació

Serà definit per la professora a l'inici del curs.

***ASSIGNATURES OPTATIVES
SEGON CICLE***

1191013 ART ROMÀ D'HISPÀNIA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Mancho Suárez, Carles

Grups
A1

Tutories
Q1 dm 11-12 h

Programa

1. Introducció històrica.
2. La romanització del territori. Urbanisme i obres públiques.
3. La plàstica republicana. L'escultura ibero-romana.
4. L'edifici alt imperial.
5. L'escultura oficial.
6. Les restes pictòriques i la producció de mosaics.
7. Els canvis al baix imperi.
8. Les vil·les tardo-antigues.
9. La plàstica lligada al nou culte cristià.
10. Les restes pictòriques i el mosaic tardo-antic.
11. La producció d'objectes.
12. La desaparició de l'"Imperi".

Bibliografia

- ABAD CASAL, L.: *La pintura romana en España*. (2 vols). Alacant-Sevilla: 1982.
Actas del Simposio "El Teatro en la Hispania Romana" (Merida: 1980). Badajoz: 1982.
Actas de la I Reunión sobre Escultura Romana en Hispania. Mérida: 1993.
Actas de la II Reunión sobre Escultura Romana a Hispania. Tarragona: 1995.
ALARÇAO, J.: *Portugal Romana*. Lisboa: 1974.
BALIL, A.: *La casa romana en España*. Madrid: 1959.
Corpus de Mosaicos de España. Madrid: varis anys.
DURÁN, M.: *Iconografía de los mosaicos romanos en la España altoimperial*. Barcelona: 1993.
FERNÁNDEZ CASTRO, M. C.: *Villas romanas en España*. Madrid: 1982.
GARCÍA Y BELLIDO, A.: *Esculturas romanas en España y Portugal*. (2 vols) Madrid: 1949.
GUARDIA, M.: *Los mosaicos de la Antigüedad Tardía en Hispania. Estudios de Iconografía*. Barcelona: 1992.
GUTIÉRREZ BEHEMERID, M. A.: *Capiteles romanos de la Península Ibérica*. Valladolid: 1992.
Hispania Romana, desde tierra de conquista a provincia del Imperio. (cat. exp. Roma: 1997). Milà: 1997.
Historia de España, II. *España Romana* (218 a de J. C.-414 de J. C.). (Fund.) Ramon Menéndez Pidal. (Dir.) José María Jover Zamora. Madrid: 1986 (2ª Ed).
La mirada de Roma. (cat. exp. Tarragona: 1995). Tarragona: 1995.
PALOL, P. DE: *Arqueología cristiana de la España Romana, siglos IV-VI*. Madrid-Valladolid: 1967.
PUIG I CADAFALCH, J.: *L'arquitectura romana a Catalunya*. Barcelona: 1934.
SOTOMAYOR, M.: *Sarcófagos romano-cristianos de España: Estudio iconográfico*. Granada: 1975.

Activitats pràctiques

Tutories per al seguiment del treball personal i les lectures recomanades.
Observació in situ, d'algunes de les obres analitzades.

Avaluació

Treball i examen a final de curs.

Observacions

Durant el curs s'oferirà als estudiants un programa i una bibliografia més amplis.

1190431 ESPAI, URBANISME I ARQUITECTURA EN LA CORONA D'ARAGÓ

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Dalmases Balañà, Núria de

Grups
A1

Tutories
Q1 dj 10-11 h

Programa

1. Definició de l'àmbit cronològic i geogràfic: la història i el territori (1137-1714).
2. Les fonts historiogràfiques i les fonts literàries.
3. Les tipologies arquitectòniques: el castell, el monestir, la catedral, l'església parroquial, el convent, el palau, la llotja, la casa, etc.
 - 3.1. Les tecnologies i els corrents ornamentals: espai - funció, tècnica - forma, plàstica - mobiliari.
 - 3.2. Ambients urbans i ambients rurals: localització de les tipologies i relacions mútues.
4. Seqüència històric - artística:
 - 4.1. Els antecedents: el món tardó - romà i els primers temps medievals.
 - 4.2. La plenitud medieval: del "romànic" al "gòtic" i les relacions amb el món islàmic.
 - 4.3. L'entrada al món modern: la persistència de les estructures gòtiques, les formes ornamentals "renaixentistes" i "barroques", i la presència puntual dels nous espais del "renaixement" i del "barroc".

Bibliografia

- DALMASES, N. de i JOSÉ PITARCH, A.: *Els inicis i l'Art Romànic. Segles IX-XII*, (Història de l'Art català, Volum I). Barcelona, Edicions 62, 1986.
- DALMASES, N. de i JOSÉ PITARCH, A.: *L'època del Cister. Segle XIII*, (Història de l'Art català, Volum II). Barcelona, Edicions 62, 1985.
- DALMASES, N. de i JOSÉ PITARCH, A.: *El Gòtic. Segles XIV-XV*, (Història de l'Art català, Volum III). Barcelona, Edicions 62, 1984.
- GARRIGA, J.: *L'època del Renaixement. Segle XVI*, (Història de l'Art català, Volum IV). Barcelona, Edicions 62, 1986.
- TRIADÓ, J.R.: *L'època del Barroc. Segles XVII-XVIII*, (Història de l'Art català, Volum V). Barcelona, Edicions 62, 1984.
- BARRAL I ALTET, X.: *El paisatge monumental a l'època pre-romànica i romànica. A) Arquitectura civil i industrial* (Col. Art de Catalunya), Barcelona, Edicions Lisard, 1998, pàg. 69-110.
- DALMASES, N. de: *Arquitectura gòtica civil. A) Arquitectura civil i industrial* (Col. Art de Catalunya), Barcelona, Edicions Lisard, 1998, pàg. 117-162.
- PERELLÓ, A. M.: *Renaixement i Barroc. Arquitectura civil i urbanisme. A) Arquitectura civil i industrial* (Col. Art de Catalunya), Barcelona, Edicions Lisard, 1998, pàg. 171-238.
- Al llarg del curs es donaran d'altres referències bibliogràfiques que presentin un major interès.

Activitat pràctica

Tutories pel seguiment del treball personal i les lectures recomanades.

Avaluació

Un examen final i valoració del treball opcional.

Observacions

Es recomana haver seguit estudis de paleografia.

1190630 ART BIZANTÍ MEDIEVAL

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Domenge Mesquida, Joan

Grups

A1

Tutories

Q2 dj 19.30-20.30 h

Programa

1. La iconoclàstia o prohibició de les imatges a Bizanci (726-843). Arquitectura i teixits de luxe.
2. La represa artística sota les dinasties Macedònica i Comnena (843-1204). La qüestió del «classicisme bizanti».
3. L'arquitectura. La importància del món monàstic. La difusió de la planta de creu grega inscrita.
4. La decoració parietal (programes i tallers): els santuaris grecs, els mosaics votius de Santa Sofia, la musivària de la Sicília normanda i la pintura al fresc de l'àrea macedònica.
5. L'orient bizanti: Armènia, Capadòcia i Geòrgia.
6. La il·lustració de manuscrits. Aspectes productius, figuratius i iconogràfics.
7. L'auge de l'eborària (ca. 950-1020). Classificacions tipològic-estilístiques. Les esteatites.
8. Orfebreria, esmalts i pedres dures. El tresor de la basilica marciana de Venècia.
9. L'ocupació llatina de Constantinoble (1204-1261). Crisi i continuïtat.
10. Les arts pictòriques en temps dels Paleòlegs (1261-1453). La decoració mural de Kharie Djami (Chora).
11. Les icones en la història artística de Bizanci.
12. L'art bizanti des de l'òptica occidental: una reflexió.

Bibliografia

- BECKWITH, J. *Arte Paleocristiano y bizantino*, Madrid, 1997 (1979)
- BYZANCE. *L'art byzantin dans les collections publiques françaises*, cat. exp., París, 1992.
- BYZANTINUM. *Treasures of Byzantine Art and culture*, cat. exp., Londres, 1994.
- CAVALLO, G. et al.: *I bizantini in Italia*, Milà, 1982.
- CHATZIDAKIS, M; GRABAR, A.: *La pintura bizantina y de la alta Edad Media*, Barcelona, 1967.
- COCHE DE LA FERTÉ, É.: *L'Art de Byzance*, París, 1981.
- CUTLER, A.; NESBITT, J.-W.: *L'arte bizantina e il suo pubblico*, Torí, 1989 (1986).
- CUTLER, A.; SPIESER, J. M.: *Byzance médiévale, 700-1204*, Verona, 1996 (L'Univers des Formes).
- THE GLORY OF BYZANTIUM. *Art and culture of the middle Byzantine Era, AD 843-1261*, cat. exp., Nova York, 1997
- GRABAR, A.: *La peinture byzantine*, Ginebra, 1953
- GRABAR, A.: *L'iconoclasme byzantin. Dossier archéologique*, París, 1984 (1957).
- GRABAR, A.: *Byzance. L'art byzantin du Moyen Age (VIII-XVe siècle)*, París, 1964.
- KRAUTHEIMER, R.: *Arquitectura paleocristiana y bizantina*, Madrid, 1984.
- LAZAREV, V.: *Storia della pittura bizantina*, Torí, 1967 (1948).
- MANGO, C.: *Arquitectura bizantina*, Madrid, 1989.
- STERN, H.: *L'art byzantin*, París, 1966.
- LE TRESOR DE SAINT-MARC DE VENISE, cat. exp., París, 1984
- VV.AA.: *Art et société à Byzance sous les Paléologues*, Venècia, 1971.
- VV.AA.: *Byzance et les images*, París, 1994.
- WEITZMANN, K.: *Byzantine book illumination and ivories*, Londres, 1980.

Activitat pràctica

Un treball relacionat amb la matèria de l'assignatura.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i treball.

Observacions

Al llarg del curs s'ampliarà la bibliografia amb títols més específics.

1190685 PALEOGRAFIA MEDIEVAL

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
Baiges Jardí, Ignasi	A1	Q1 dj 12.30-13.30 h
Baiges Jardí, Ignasi	B1	Q1 dj 18.30-19.30 h

Programa de crèdits teòrics

- 1.- Paleografia: concepte i mètode. Els suports de l'escriptura i els instruments gràfics. Les abreviatures: origen i sistematització a l'Edat Mitjana.
- 2.- Els precedents: L'escriptura llatina a l'Antiguitat. Unitat gràfica.
- 3.- L'escriptura llatina als segles VII i VIII. Particularisme gràfic.
- 4.- L'escriptura carolina (segles IX-XII). Manuscrits i documents.
- 5.- La Minúscula Diplomàtica i la recerca d'un canon gràfic.
- 6.- Escriitura gòtica: librària i documental.
- 6.- Escriitura humanística: librària i documental.

Bibliografia

- ARNALL, J.; PONS, J.M. *L'escriptura a les terres gironines. Segles IX-XVIII*, Girona: Diputació, 1993.
- MATEU, J. i M.D. *Colectánea Paleográfica de la Corona de Aragón. Siglos IX-XVIII*, Barcelona: Universitat, 1980/1991.
- MILLARES, A. *Tratado de Paleografía Española*, Madrid: Espasa Calpe, 1983.
- RIESCO, Á. (ed.). *Introducción a la Paleografía i la Diplomática General*, Madrid: Síntesis, 1999.
- TRENCHS, J.; GIMENO, F.M. *La escritura medieval en la Corona de Aragón. La escritura y su historia*. Barcelona: C.S.I.C.-Catelló: Diputació, 1992.

Activitat complementàries

Visites a Arxius.

Avaluació

Examen final.

Observacions

Aquesta assignatura tindrà un caràcter eminentment pràctic i instrumental per tal que l'alumne adquireixi els coneixements suficients per accedir a les fonts documentals medievals. Es treballarà amb un dossier de fotocòpies de documents de temàtica relacionada, bàsicament, amb la Història de l'Art.

1190862 LES ARTS ALS PAÏSOS BAIXOS A LA FI DE L'EDAT MITJANA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Terés Tomàs, Ma Rosa

Grups

A1

Tutories

Q1 dll 11-12 h

Programa

1-INTRODUCCIÓ. Concepte i abast del terme "flamenc". Situació històrico-ambiental. El mecenatge de les Corts i de la nova burgesia.

2-ARQUITECTURA. El "flamiger". Manifestacions religioses i civils.

3-ESCULTURA. Novetats tipològiques i iconogràfiques. Les imatges devocionals. Els sepulcres. El retrat. La difusió dels petits retaules. Claus Sluter: continuïtat i evolució durant el segle XV.

4-PINTURA. El punt de partida a Borgonya i Berry (els Limbourg). Els mestres flamencs del segle XV (Jan Van Eyck, R. Camping, R. Van der Weiden, H. Van der Goes, Memling...). La tècnica.

5-ARTS DE L'OBJECTE. Arquitectures efímeres. Tapissos (Arras, Tournai).

Bibliografia

CHATELET, A. *Les Primitifs hollandais*. París-Fribourg: 1980.

CHATELET, A.; RECHT, R. *Le monde gothique. Automne et Renouveau, 1350-1500*. París: Gallimard, 1990.

FRIEDLANDER, M. *Early Netherlandish Painting*. Brusel.les-Leyden: 1967 (diversos volums).

MEISS, M. *Frenchs Painting in the Time of Jean de Berry*. Londres: 1968-1969.

MORAND, K.: *Claus Shuter. Artist of the Court of Burgundy*, Londres, 1991.

MULLER, T. *Sculpture in Netherlands, Germany, France, Spain, 1400-1500*. Londres: 1966.

PANFOSKY, E. *Early Netherlandish Painting*. Nova York: 1971. (Hi ha edició castellana: *Los primitivos flamencos*, Madrid: Càtedra, 1997)

QUARRÉ, P. *La sculpture en Bourgogne à la fin du Moyen Age*. Fribourg, 1978.

Le retable d'Isenheim et la sculpture en Nord des Alpes à la fin du Moyen Age. Colmar: 1989.

Avaluació

Examen final obligatori. Treball opcional.

Observacions

Al principi del curs es donarà a l'alumne un programa més extens i una bibliografia específica per cada tema.

1190921 PINTURA I IL·LUSTRACIÓ DE MANUSCRITS EN TEMPS DEL ROMÀNIC

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Alcoy Pedrós, Rosa

Grups
A1

Tutories
Pq dll 16-17 h

Programa

1. Introducció a les arts pictòriques de l'Occident medieval.

Els límits del curs. Cronologia i abast geogràfic. presència i transformació del món antic ("renaixements" francs i escoles hispàniques...). El pes d'una nova cultura bizantina (posticonoclasmes). Temes i formes vigents (models). Diversitat i cohesió de la pintura romànica (els problemes de l'"estil" i de la voluntat de representació en el romànic. Característiques de les arts figuratives). Tècniques, mestres i tallers.

2. El camí de l'any 1000 i la pintura de la primera meitat de s. XI.

De la il·lustració de manuscrits a l'art monumental (o viceversa). Obres perdudes i obres conservades. Apunts sobre centres, escoles i tendències. L'art anglosaxó i les seves primeres projeccions. La pintura dels otonides i els grans centres de la il·luminació germànica i italiana.

3. Del 1050 al 1150 (aproximadament).

Els cicles murals a França i a Itàlia. La decoració de l'absis i de l'església. Els manuscrits il·luminats. Cluny i Cîteaux. La pintura brodada.

4. La pintura hispànica en els segles XI i XII.

Els precedents immediats. Les produccions dels scriptoria catalans (les biblies). Altres centres de la il·luminació peninsular. Tendències i principals itineraris de la pintura mural. El mobiliari litúrgic pintat (frontals, baldaquins, creus...).

5. El camí del segle XIII.

L'estil 1200, transformacions entre el romànic i el gòtic. Principals escoles. Les creacions angleses del s. XII avançat i la seva repercusió. La vall del Mosa. Els vitralls abans i després del 1200. Les alternatives de l'Europa central i Itàlia (manuscrits, murals, taules i mosaics). La Catalunya de l'"estil 1200".

Bibliografia

AA.DD., *Catalunya romànica*, ed. Enciclopedia Catalana

E.W. ANTHONY, *Romanesque frescoes*, Princeton, 1951.

R.L. BENSON i G. CONSTABLE (ed.), *Renaissance and Renewal in the Twelfth Century*, Clarendon Press, Oxford, 1982.

W. CAHN, *La "Bible romane, Office du Livre*, Ed. Vilo, Paris, 1982.

W.W.S. COOK i J. GUDIOL RICART, *Pintura y imagineria románicas*, (Ars Hispanae VI), Madrid, 1950.

O. DEMUS, *La peinture murale romane*, ed. Flammarion, 1970 (68).

C.R. DODWELL, *Artes pictòriques en Occidente 800-1200*, Manuales de Arte Càtedra, Madrid, 1995 (93).

English Romanesque Art 1066-1200, catàleg de l'exposició Hayward Gallery, Londres, 1984.

G. FRANZ, *Le roman tardif et le premier gothique*, (L'Art dans le monde), Ed. Albin Michel, Paris, 1973 (69).

L. GRODECKI, *Le vitrail roman*, Paris, 1977.

C.M. KAUFFMANN, *Romanesque manuscripts 1066-1190. Illuminated in the British Isles*, Londres, 1975.

CH.R. POST, *A History of Spanish Painting*, vol. I, Cambridge (Ms.), 1930

The Year 1200, *The Metropolitan Museum of Art*, New York, 1970.

J. WETTSTEIN, *La fresque romane*, Ginebra i Paris, 2 vols, 1971 i 1978.

D.M. WILSON, *The Bayeux Tapestry*, Londres 1985.

Avaluació

Examen final.

Treball.

Observacions

A l'inici del curs s'oferirà una bibliografia més detallada, amb inclusió d'estudis puntuals i monogràfics sobre els temes tractats en el curs.

Incidirem especialment en l'emmarcament i estudi de la pintura i il·lustració de manuscrits del romànic hispànic.

Professors
Guàrdia Pons, Milagros

Grup
A1

Tutories
Q2 dll 17.30-18.30 h

Programa

- *La Hispania romana després de Roma: continuïtats, trencaments i transformacions. Art hispano-romà *versus* art hispano-visigòtic.
- *La cort de Toledo i la promoció de l'art àulic.
- *Sant Isidor de Sevilla i el renaixement (?) de la cultura i l'art antics.
- *La constitució de Al Andalus: emirat i califat de Còrdova. La cultura i l'art hispano-musulmans: la dialèctica entre la tradició hispano-romana i les aportacions orientals i nord-africanes.
- *La cultura i l'art de les comunitats mossàrabs.
- *La Hispania cristiana i l'art dels regnes i dominis cristians: Astúries i Lleó, la Marc Hispànica i les aportacions ultra-pirenenques. El procés de repoblament i l'art de repoblació (?).
- *Oposició entre dues lectures: de Al-Andalus a la tradició historiogràfica cristiana o occidental dominant fins als darrers anys.

Bibliografia

La bibliografia de l'assignatura, *in extenso*, es proporcionarà a començaments de curs i serà comentada a classe. Es recullen a continuació només algunes obres de referència generals i recents que inclouen els títols antics:

- The Art of Medieval Spain. A.D. 500-1200.* N.York, 1994.
- J.Yarza, *La Edad Media: Historia del Arte Hispánico*, 2, Madrid, 1980 (hi ha edicions més recents).
- P. de Palol, "Arte y Arqueología", a *España visigoda II* (Historia de España-R.Menéndez Pidal), Madrid, 19 pp.. 271-428.
- H.Schlunk-Th.Hauschild, *Hispania Antiqua. Die Denkmäler der frühchristlichen und westgotischen Zeit.* Mainz, 1978 (amb tota la bibliografia anterior).
- Corsi sull' Arte ravennate e bizantina*, XXXIV i XXXIX, 1987 i 1992 dedicats a Hispània Tardoromana, visigòtica i alt-medieval.
- Al- Andalus, *Las artes islámicas en España.* Madrid, 1992.
- C.Ewert, A.Gladiss, K.H.Golzio, J.P.Wisshak, *Hispania antiqua: Denkmäler des Islam. Von den Anfängen bis ins 12.Jahrhundert.* Munich, 1997.
- V. Nieto, *Arte Prerrománico Asturiano*, Salinas, 1989.
- C.Cid, *Arte prerrománico de l monarquía asturiana*, Oviedo, 1995.
- L.Arias Páramo, *Prerrománico asturiano: Arte de la monarquía asturiana*, Gijón, 1993.
- A.Arbeiter, *Hispania Antiqua. Christliche Denkmäler der frühen Mittelalters von 8. bis 11.Jahrhunderts*, Mainz, 1999.
- J.Yarza, *Beato de Liébana. Manuscritos iluminados*, Barcelona, 1998

Avaluació

Examen final i treball individual o en equip que es suggerirà a començament de curs.

1191164 ART ROMÀNIC HISPÀNIC. SEGLES XI-XII

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professor Camps Sòria, Jordi	Grups A1	Tutories Q2 dv 9.30-10.30 h
--	--------------------	---------------------------------------

Programa

1. Introducció. Aspectes històrics i culturals. Els regnes peninsulars. L'Església i la relació amb el papat. Historiografia.
2. Generalitats. Periodització. Antecedents. Promotors, artistes i tallers. Vies d'influència.
3. El segle XI (1000-1075). Els inicis del romànic. Varietat de produccions. Formes de continuïtat. Navarra i Aragó. Lleó i Castella: L'època de Fernando I. Voris.
4. L'anomenat romànic ple (1075-1150). Internacionalització. El Camí de Santiago. Arquitectura i escultura. L'exemple de la Catedral de Santiago. S. Isidoro de León. Silos. Arquitectura civil i militar.
5. L'anomenat romànic ple (1075-1150). Pintura. Miniatura: escriptoris. Arts de l'objecte.
6. L'entorn del 1200. Entre el romànic i el gòtic. Arquitectura i escultura. Maestro Mateo de Compostel·la. Pintura i miniatura. Sixena. Arts de l'objecte. Esmalts de Silos.

Bibliografia

- DURLIAT, M., *El arte románico en España*, Barcelona, 1964 (1962).
- BORRÁS GUALIS, G., GARCÍA GUATAS, M., *La pintura románica en Aragón*, Zaragoza, 1978.
- YARZA, J., *Arte y arquitectura en España. 500-1250 (Manuales de arte Cátedra)*, Madrid 1979.
- COOK, W.W.S., GUDIOL RICART, J., *Pintura e imagineria románicas (Ars Hispaniae, VI)*, Madrid, 1980, 2a ed. actualitzada (1950).
- MORALEJO, S., "Les arts somptuaires hispaniques aux environs de 1100", *Les Cahiers de Saint-Michel de Cuxa*, 13, 1982, pp. 285-310.
- ESTELLA, M.M., *La escultura del marfil en España. Románica y Gótica*, Madrid, 1984.
- SUREDA, J., *La pintura románica en España (Alianza Forma, 47)*, Madrid, 1989 (1985)
- El románico en Silos. IX Centenario de la Consagración de la Iglesia y Claustro*, Abadía de Silos, 1990.
- YARZA, J., "La miniatura románica en España. Estado de la cuestión", *Anuario del Departamento de Historia y Teoría del Arte. Universidad Autónoma de Madrid*, II, 1990, pp. 9-25.
- BANGO, I. G., *El románico en España*, Espasa Calpe, Madrid, 1992.
- AAVV, "Romanesque Spain", dins *The Art of Medieval Spain. A.D. 500-1200*, The Metropolitan Museum of Art, New York, 1993, ppp. 167-328.
- Diversos volums de la col·lecció "La nuit des temps", Zodiaque, Sainte-Marie de la Pierrequi-vire, Yonne.

Activitat pràctica

Treball relacionat amb la matèria del curs.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i treball optatiu.

1191175 L'ESCUPTURA GÒTICA A CATALUNYA I A LA FRANÇA MERIDIONAL

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professor
Espaniol Bertran, Francesca

Grup
A1

Tutories
Q1 dv 9.30-10.30 h

Programa

- Els projectes escultòrics emblemàtics a la França meridional duran el segle XIII. Tolosa de Llenguadoc, Carcasona. Perpinyà.
- El segle XIII a Catalunya. Pervivència de les formes romàniques. Testimonis esparsos en la penetració gòtic. El 1300: els mestres forans. Promotors que sintonitzen amb les novetats. El rei Jaume el Just i el panteó dinàstic de Santes Creus. Els comtes d'Urgell i el seu panteó a Les Avellanes.
- Girona i Joan de Tournai. L'alabastre de Beuda. L'artista-empresari. El sepulcre de Santa Eulàlia i el pisà Lupo di Francesco. Pere de Guines. Aloi de Montbrai. Les empreses de la monarquia. Altres mestres: Guillem Seguer. L'escultura en guix.
- El taller de Rieux i el seu abast a la França meridional. L'influx enllà dels Pirineus. Catalunya.
- Jaume Cascalls de Berga. Els grans compromisos: Poblet, Lleida, Tarragona. La continuïtat del taller: Guillem Solivella i Jordi de Deu. Pere Moragues. Bartomeu de Robio i la seva escola. Els retaules de pedra lleidatans.
- El gòtic internacional: Pere Sanglada. Antoni Canet. Pere Oller. L'arquebisbe Dalmau de Mur i Pere Joan. Retaules, cors i sepulcres. Els Gomar. Els Claperós. Les darreres empreses gòtiques. L'Influx septentrional. Importacions flamenques.

Bibliografia

FONTS

BARCELONA, Martí de. *La cultura Catalana durant el regnat de Jaume II*. "Estudis Franciscans", 91, 1990, pp. 213-295; 92, 1991, pp. 127-245.

RUBIO Y LLUCH, A. *Documents per l'història de la cultura catalana mig-eval*, I-II, Barcelona 1908-1921.

MARES DEULOVOL, F. *Las tumbas reales de los monarcas de Cataluña y Aragón del monasterio de Santa María de Poblet*, Barcelona 1952.

ESTUDIS

DURAN Y SANPERE, A. *Els retaules de Pedra I-II*, ("Monumenta Cataloniae" I-II), Barcelona, 1932-1934.

DURAN SANPERE, A. AINAUD DE LASARTE, J. *Escultura Gòtica*, ("Ars Hispaniae" VIII), Madrid, 1956.

DURLIAT, M. *L'Art en el Regne de Mallorca*, Palma de Mallorca, Ed. Moll, 1964.

ESPAÑOL BERTRAN, F. *Guillem Seguer de Montblanc, un mestre Trescentista escultor, pintor i arquitecte*, Montblanc, Consell comarcal, 1994.

ESPAÑOL BERTRAN, F. *El escultor Bartomeu de Robio. Eco de la plàstica toscana en Cataluña*. Universitat de Lleida, 1995.

PRADALIER SHLUMBERGER, M. *Toulouse et le Languedoc. La sculpture gothique XIIIe-XIVe siècles*, Toulouse, Univ. du Mirail, 1998.

TERRER I TOMAS, M. R. *Pere Ça Anglada*, Barcelona, Artestudi, 1987.

Avaluació

Serà definit pel professor a l'inici del curs.

1191256 ORFEBRERIA DE LA CORONA D'ARAGÓ (1137-1714)

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors Dalmases Balañà, Núria de	Grups A1	Tutories Q1 dj-dv 17-17.30 h
--	--------------------	--

Programa

1. Definició de l'àmbit cronològic i geogràfic: la història i el territori.
2. Precisió terminològica: orfebreria, argenteria, esmalteria, joieria...
3. Historiografia i fonts documentals.
4. Les referències a les obres dels primers temps: de la meitat del segle XII al segle XIII.
5. Els principals centres de producció: ciutats i viles importants.
6. L'obra: realització i entorn artístic.
7. Seqüència històric - artística de les obres més destacades dels diferents obradors.

Bibliografia

- JOHNSON, A. M.: *Hispanic Silverwork*, Nova York, Hispanic Society of America, 1944.
- OMAN, Ch.: *The Golden Age of Spanish Silver (1400-1665)*, Londres, Victoria & Albert Museum, 1965.
- SANVICENTE, A.: *La platería de Zaragoza en el Bajo Renacimiento. 1545-1599*. Zaragoza, Libros Pórtico, 1976.
- ALCOLEA, S.: *Artes decorativas en la España cristiana*. Madrid, Plus Ultra, 1975.
- DALMASES, N. de.: "La orfebrería barcelonesa del siglo XVI a través de los libros de Pasantías", dins *D'Art*, núm. 3-4, Barcelona, Departament d'Història de l'Art, Universitat de Barcelona, 1977, pàg. 5-30.
- ESTERAS MARTÍN, C.: *Orfebrería de Teruel y su provincia. Siglos XIII-XX*. Teruel, Instituto de Estudios Turolenses, 1980.
- BONET CORREA, A.: *Historia de las artes aplicadas e industriales en España*. Madrid, Cátedra, 1982.
- DALMASES, N. de: *L'etapa gremial a Argenters i joiers de Catalunya*. Barcelona, Ed. Destino, 1985.
- DALMASES, N. de: *Orfebrería medieval: Introducción al seu estudi a Història de l'Art al País Valencià*, vol. I, València, Eliseu Climent Editor, 1986, pàg. 243-258.
- DOMENGE, J.: *L'argenteria sacra a les esglésies de Mallorca (segles XIV-XVI)*. Palma de Mallorca, J.J. de Oliarieta Editor, 1991.
- DALMASES, N. de: *Orfebrería catalana medieval: Barcelona 1300-1500*. 2 vols., Barcelona, Institut d'estudis Catalans, 1992.
- AUSSEIL, L.: *L'orfèbrerie en Roussillon*, Perpinyà, Conseil Général Direction des Archives Départementales, 1994.
- ARBETETA, L.: *La joyería española de los siglos XVI al XX a Las artes decorativas en España*, vol. I, pàg. 187 i següents, SUMMA ARTIS ELV, Madrid, Espasa Calpe, 1999.
- CRUZ VALDOVINOS, J.M.: *Platería a Las artes decorativas en España*, vol. II, pàg. 511 i següents, SUMMA ARTIS ELV, Madrid, Espasa Calpe, 1999.

Activitat pràctica

Tutories pel seguiment del treball personal i les lectures recomanades.

Avaluació

Un examen final i valoració del treball opcional.

Observacions

Es recomana haver seguit estudis de paleografia.

1191260 ART GÒTIC HISPÀNIC.

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Beseran Ramon, Pere

Grups

A1

Tutories

Q2 dv 11.30-12.30 h

Programa

1. Introducció: marcs cronològic, històric i geogràfic. Els regnes hispànics a la fi de l'Edat Mitjana
2. Renovacions i fi del romànic. Qüestions de terminologia
3. Introducció i desenvolupament del Císter
4. Adopció i difusió dels models francesos. Primeres manifestacions i originalitat del gòtic hispànic: les catedrals de Castella i Lleó
5. El gòtic meridional i la Corona d'Aragó
6. Les arts del color: del linial a l'italianisme
7. El gòtic internacional
8. El flamenquisme

Bibliografia

- AZCARATE, J. M.; *El arte gótico en España*. Madrid: 1990.
- COOK, W. W. S.; GUDIOL RICART, J.; *Pintura e imageria románicas*. Madrid:1980 (Ars Hispaniae VI).
- DURAN, A.; AINAUD, J.; *Escultura gótica*. Madrid: 1956 (Ars Hispaniae VIII).
- GUDIOL, J.; *Pintura gótica*. Madrid: 1955 (Ars Hispaniae IX)
- LAMBERT, E.; *El arte gótico en España en los siglos XII y XIII*. Madrid: 1977 (1931).
- POST, Ch. R.; *A History of Spanish painting*. Cambridge: 1930-1966.
- TORRES BALBAS, I.; *Arquitectura gótica*. Madrid: 1952 (Ars Hispaniae VII)
- YARZA, J.; *Arte y arquitectura en España 500-1250*. Madrid: 1979.
- YARZA, J.; *La Edad Media*. Madrid: 1982 (Historia del Arte Hispánico II).

Activitat pràctica

Treball optatiu. Tutories per al seguiment de lectures i treballs

Avaluació

Examen final i treballs

Observacions

Hi ha un programa més detallat de l'assignatura.

1191271 ELS ESPAIS SAGRATS MEDIEVALS: US I FUNCIO

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Espanol Beltran, Francesca

Grups
A1

Tutories
Q1 dv 20-21 h

Programa

Presentació de fonts: litúrgiques, jurídiques etc.

Orientació dels edificis.

La capçalera: cripta, capelles, presbiteri, altar.

L'atri: uss penitencials i litúrgics

El westwerk: significació i usos

El cor

El claustre i les dependències adjacents

Els edificis de planta centralitzada: la seva polivalència.

Bibliografia

GRABAR, A. *"Martyrium". Recherches sur le culte des reliques et l'art antique*, 2 vols., Paris 1946.

HEITZ, C. *L'architecture religieuse carolingienne. Les formes et leurs fonctions*, Paris 1980

HEITZ, C. *Recherches sur les rapports entre Architecture et Liturgie à l'époque carolingienne*, Paris 1963.

HUBERT, J. *Arts et vie sociale de la fin du monde antique au Moyen Age. Etudes d'archéologie et d'histoire*, Geneve 1977.

KRAUTHEIMER, R. "Introduction to and "Iconography of mediaeval architecture", *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, V, 1942, pp. 1-33. (traducció francesa: Paris 1993).

"The Cloister Symposium" (A. Frazer, W. Horn, P. Meyvaert, W. Dynes, L. Pressouyre, J. Hayward...), *Gesta*, XII, 1973.

Avaluació

Examen final

1190475 L'ART DEL SEGLE XVIII

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors Socías Batet, Immaculada	Grups A1	Tutories Q1 dj 19-20 h
---	--------------------	----------------------------------

Programa

1. El segle XVIII un període de cruïlla: Barroc tardà, rococo, classicisme ...
 - 1.1. Cultura i teoria artística.
 - 1.2. L'eclosió de "l'opinió pública": els Salons, la crítica, el "Mercure de France".
2. El marc teòric de l'urbanisme i de l'arquitectura.
 - 2.1. La crisi del "grand gout" i de la "grande maniera": França, Itàlia, Anglaterra, Centroeuropa (Alemanya, Àustria, Bohèmia). Espanya. Catalunya.
3. L'escultura i el seu marc teòric.
4. La pintura i el seu marc teòric.
 - 4.1. França: la polèmica entre els seguidors de Poussin i els de Rubens. La "Fete galant". Watteau, Boucher, Fragonard. Greuze, Chardin.
 - 4.2. Anglaterra: el pes de la tradició neerlandesa. Reynolds, Gainsborough, Hogarth. La Royal Academy.
 - 4.3. Itàlia: els grans decoradors romans i napolitans. Solimena. Els "vedutisti": Panini, Canaletto, Piranesi.
 - 4.4. L'escultura i la pintura a Espanya i Catalunya.

Bibliografia

- Barasch, M., *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*. Madrid, Alianza, 1991.
- Crow, T., *Pintura y sociedad en el París del S. XVIII*. Madrid, Nerea, 1989.
- Diderot, D., *Escritos sobre arte*, Madrid, Siruela, 1994.
- Haskell, F., *Patronos y pintores*. Madrid, Cátedra, 1984.
- Kruft, H.W., *Historia de la teoría de la arquitectura*. Madrid, Alianza, 1991.
- Morris, A.E., *Historia de la forma urbana*. Barcelona, Gustavo Gili, 1992.
- Norberg-Schultz, C., *Arquitectura Barroca, tardia y rococó*. Madrid, Aguilar, 1989.
- Triadó, J.R., *L'època del Barroc*. Barcelona, Edicions 62, 1984.

Activitat pràctica

Itinerari urbà: Barcelona. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.
Treball per millorar nota.

Observacions

Al llarg del curs es detallarà cada part del programa, així com la bibliografia específica.

Professors
Farnés Julià, Soledad

Grups
A1

Tutories
Q2 dll 11-12 h

Programa

1. Paleografia: conceptes generals. Terminologia. Suports de l'escriptura i instruments gràfics.
2. Sistemes d'abreviació. Sistemes de datació. Normes de transcripció i edició de textos.
3. Origen i evolució de l'alfabet llatí fins al segle XV.
4. De l'escriptura gòtica a la humanística a la Corona d'Aragó (s. XV-XVI).
5. L'escriptura a la Corona de Castella.
6. L'escriptura dels segles XVII i XVIII.

Bibliografia

- ARNALL, J.-PONS, J.M.: *L'escriptura a les terres gironines. Segles IX-XVIII*, Girona, Diputació, 1993.
- CORTÉS, V.: *La escritura y lo escrito. Paleografía y Diplomática de España y América en los siglos XVI y XVII*, Madrid, 1986.
- MARÍN, T. et alt.: *Paleografía y Diplomática*, Madrid, 1978.
- MATEU, J. i M.D.: *Colectánea Paleográfica de la Corona de Aragón*, Barcelona, 1980-1991.
- MILLARES, A.: *Tratado de Paleografía Española*, Madrid, 1983.
- RIESCO, A.: *Diccionario de abreviaturas hispanas de los siglos XIII-XVIII*, Salamanca, 1983.

Activitat pràctica

Un terç de la docència es dedicarà a classes pràctiques. Es treballarà sobre un dossier amb reproduccions de documents, el contingut del qual estarà directament relacionat amb la Història de l'Art.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.

1190711 EL GRAVAT A L'ÈPOCA MODERNA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Socias Batet, Immaculada

Grups
A1

Tutories
Q1 dj 11-12 h

Programa

1. Marc conceptual. L'us social del gravat. El valor documental de la cultura gràfica i artística.
2. Marc instrumental. L'estampa. La tècnica. El paper. Les filigranes. Les proves d'estat. La Signatura. Terminologia i descripció de l'estampa.
3. Les grans col.leccions públiques i la seva formació: Biblioteca de Catalunya, Museu Nacional Art de Catalunya, Biblioteca Nacional de Madrid, Biblioteca Nacional de Paris, Museu Britànic, Albertina de Viena ...
4. Els grans col.leccionistes. A. Ortelio, Mariette, Zanetti, Ploos van Amstel ...
5. El mercat de l'estampa.
6. L'eclosió del gravat xil·logràfic a Occident: "Bois Protat".
7. Els gravadors-orfebres germànics: Mestre E.S., Llibre de Casa, Schongauer ... La cultura gràfica a Catalunya. Espanya.
8. A. Dürer, entre la tradició nòrdica i la mediterrànea. Altres mestres: Altdorfer, Baldung Grien ...
9. Segle XVI. Els gravadors de Fontainebleau. Països Baixos. Itàlia: Marcantonio Raimondi, Agostino Carracci, Marco Dente ... El gravat de traducció, una eina fonamental per la difusió d'estils i per la creació de noves modes. Catalunya. Espanya.
10. Segle XVII. Dos artistes-gravadors: Rembrandt i Ribera. La cultura gràfica a la península ibèrica. Els Abadal de Moià i de Manresa. Els diferents gèneres xil·logràfics: Auques, goigs, romanços, marques de fàbrica, ex-libris ...
11. El gravat al segle XVIII a Europa. Goya. Piranesi.
12. L'estampa japonesa i la seva incidència a l'art europeu: okiyo-e.
13. La il·lustració en el segle XIX: Gustave Doré.
14. El gravat en el món contemporani. Pablo Ruiz Picasso.

Bibliografia

- AA.VV., *El grabado*. Siglo XV al XVIII. Madrid, Espasa-Calpe,
AA.VV., *El grabado*, Barcelona, Skira, Carroggio, 1989.
Benjamin, W., *La obra de arte en la época de su reproductibilidad técnica*. Madrid, Taurus, 1982.
Fontbona, F., *La xilografía a Catalunya entre 1800-1 9123*. Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 1992.
Gallego, A., *Historia del Grabado*. Madrid, Cátedra, 1979.
Hind, A., *An introduction to a History of woodcut*. New York, Dover Publications, 1963.
Ivins, W. Jr., *Análisis de la imagen prefotográfica*, Barcelona, G. Gili, 1985.
Laran, J., *L'Estampe*. Paris, Press Universitaires de France, 1959.

Activitat pràctica

Visites: gabinets d'estampes, tallers de gravadors i restauració de paper.
Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.
Treball: catalogació i anàlisi d'una estampa.

Observacions

La bibliografia es orientativa i s'ampliarà durant el curs.

1190722 URBANISME: DE LA CIUTAT IDEAL ALS EIXAMPLES

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Triadó Tur, Joan Ramon

Grups

A1

Tutories

Q1 dll 10-11 h

Programa

1. De la ciutat medieval a la Ciutat Ideal.
2. La planificació urbana al segle XVI.
3. La ciutat barroca: programes globals i puntuals.
4. L'urbanisme de jardins a l'època del Barroc.
5. De la Ciutat Industrial a la Ciutat Jardí.
6. L'expansió del nucli: Els Eixamples.

Bibliografia

- BONET CORREA, A.: *Las claves del urbanismo*, Barcelona, Planeta, 1995.
BENEVOLO, L.: *Orígenes de la urbanística moderna*, Madrid, Blume, 1979.
CHUECA GOITIA, F.: *Breve historia del urbanismo*, Madrid, Alianza, 1968.
MURRAY, P.: *Arquitectura del Renacimiento*, Madrid, Aguilar, 1972.
NORBERG-SCHULTZ: *Arquitectura barroca*, Madrid, Aguilar, 1972.
NORBERG-SCHULTZ: *Arquitectura barroca tardía y rococó*, Madrid, Aguilar, 1973.

Activitat pràctica

Visita a la ciutat. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Un treball sobre l'urbanisme a Catalunya.

Un examen.

1190873 PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Canalda Llobet, Sílvia
Canalda Llobet, Sílvia

Grups

A1
B1

Tutories

Q1 dm 14-15 h
Q1 dm 19-20 h

Programa

- 1-La cultura del segle d'or.
- 2-La situació de l'artista.
- 3-El col.leccionisme.
- 4-La teoria pictòrica.
- 5-Dependències i invariants.
- 6-Les tendències estilístiques.
- 7-Les temàtiques.
- 8-Els programes: hospitalaris, reials i conventuals.
- 9-Els artífexs.
 - 9.1-El Greco i el focus de l'Escorial.
 - 9.2-La primera generació setcentista.
 - 9.3-Els grans mestres.
 - 9.4-La generació barroca.

Bibliografia

- BROWN, J. *Imágenes e ideas de la pintura española*. Madrid: Alianza ed., 1980.
- BROWN, J. *La Edad de Oro de la pintura en España*. Madrid: Nerea, 1990.
- GALLEGO, J. *Visión y símbolos en la pintura española del siglo de oro*. Madrid: Cátedra, 1991.
- MARTIN GONZALEZ, J.J. *El artista en la sociedad española del siglo XVII*. Madrid: Cátedra, 1984.
- PEREZ SANCHEZ, A. E. *Pintura barroca en España. 1600-1750*. Madrid: Cátedra, 1992.
- PEREZ SANCHEZ, A. E. *De pintura y pintores. La configuración de los modelos visuales en la pintura española*. Madrid: Alianza ed., 1993.

Activitat pràctica

- Viatge a Madrid: Museo del Prado, Museo L. Galdeano, Fundació Thyssen.
- Visita a la Fundació Thyssen de Barcelona.
- Visites programades segons els grups.

Avaluació

Examen final. Treball obligatori o optatiu, segons els grups.

1190954 ARQUITECTURA CLASSICISTA I BARROCA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Muñoz Corbalán, Juan Miguel

Grups
A1

Tutories
Q1 dll 17.30-18.30 h

Programa

I. Reflexions teòriques generals

1. Cronologia i problemàtica estilística; 2. "Centres" arquitectònics: Roma, França, la "perifèria"; 3. Teoria i representació arquitectòniques entre el 1500 i la Revolució de 1789

II. Antiguitat i classicisme

4. Itàlia; 5. França; 6. Espanya; 7. Resta d'Europa i Iberoamèrica

III. Classicisme, barroc i llicències decorativistes i eclèctiques

8. Itàlia; 9. França; 10. Anglaterra; 11. Espanya; 12. Resta d'Europa i Iberoamèrica

IV. Racionalisme il·lustrat i academicisme neo-clàssic

13. França; 14. Anglaterra; 15. Itàlia; 16. Espanya; 17. Resta d'Europa i Amèrica

Bibliografia

ARGAN, G.C. La arquitectura barroca en Italia, Buenos Aires, Nueva Visión, 1979 (1957)

BENEVOLO, L. Historia de la arquitectura del Renacimiento. La arquitectura clásica ... Barcelona, G. Gili, 1988 (1981)

BLUNT, A. Arte y arquitectura en Francia 1500-1700, Madrid, Cátedra, 1977 (1953)

CASTEX, J. Renacimiento, Barroco y Clasicismo. Historia de la arquitectura 1420-1720, Madrid, Akal, 1994 (1990)

HAUTECOEUR, L. Histoire de l'Architecture classique en France, 11 vols., Paris, A. et J. Picard, 1943-1967

HEYDENREICH, L.; LOTZ, W. Arquitectura en Italia 1400-1600, Madrid, Cátedra, 1991 (1974)

KAUFMANN, E. La arquitectura de la Ilustración, Barcelona, G. Gili, 1974 (1954)

KRUFT, H.-W. Historia de la teoría de la arquitectura. 1. Desde la Antigüedad hasta el siglo XVIII, Madrid, Alianza, 1990

MILLON, H.A.; MAGNAGO, V. (ed.) Il Rinascimento da Brunelleschi a Michelangelo, Milano, Bompiani, 1994

MÜLLER PROFUMO, L. El ornamento icónico y la arquitectura 1400-1600, Madrid, Cátedra, 1985

MURRAY, P. Arquitectura del Renacimiento, Madrid, Aguilar, 1979 (1963)

NORBERG-SCHULZ, C. Arquitectura Barroca, Madrid, Aguilar, 1989 (1972)

NORBERG-SCHULZ, C. Arquitectura Barroca Tardía y Rococó, Madrid, Aguilar, 1989 (1973)

PÉROUSE, J.-M. Histoire de l'architecture française. De la Renaissance à la Révolution, Paris, Mengès, 1989

SUMMERSON, J.N. El lenguaje clásico de la arquitectura. De L.B. Alberti a Le Corbusier, Barcelona, G. Gili, 1978

SUMMERSON, J.N. The Architecture of the Eighteenth Century, London, Thames and Hudson, 1986 (1969)

TAFURI, M. Architettura dell'Umanesimo, Roma / Bari, Gius. Laterza & Figli, 1980 (3ª edic.)

TAFURI, M. Sobre el Renacimiento. Principios, ciudades, arquitectos, Madrid, Cátedra, 1995 (1992)

TAPIÉ, V.-L. Barroco y Clasicismo, Madrid, Cátedra, 1986 (3ª edic.)

TZONIS, A.; LEFAIVRE, L.; BILODEAU, D. El Clasicismo en arquitectura. La poética del orden, Madrid, H. Blume, 1984

VARRIANO, J. Arquitectura italiana del Barroco al Rococó, Madrid, 1990 (1986)

WITTKOWER, R. Los fundamentos de la arquitectura en la edad del humanismo, Madrid, Alianza, 1995 (1949)

WITTKOWER, R. Arte y arquitectura en Italia 1600-1750, Madrid, Cátedra, 1981 (1958)

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades

Treball de curs individual (opcional)

Visites específiques

Avaluació

Examen final

Treball de curs (opcional)

Observacions

Durant el curs es proporcionarà bibliografia més detallada per als temes específics.

1191024 ESCULTURA ESPANYOLA DEL RENAIXEMENT FINS AL REALISME

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Canalda Llobet, Sílvia

Grups
A1

Tutories
Q2 dj 18.30-19.30 h

Programa

1. Introducció al llenguatge i a la producció escultòriques del període.
 - 1.1. Especificitats; 1.2. Teoria i tractats; 1.3. Tipologia i temàtica; 1.4. Material i acabat; 1.5. De l'artesanía a la producció industrial; 1.6. Interdisciplinarietat i cooperació professional.
2. La hibridació de l'escultura renaixentista (s. XVI).
 - 2.1. La tradició de la baixa edat mitjana; 2.2. L'adopció del model clàssic; 2.3. La renovació paral·lela del model nòrdic; 2.4. Periodització, focus geogràfics i protagonistes; 2.5. El cercle cortesà de Carles V i Felip II; 2.6. El mecenatge humanista d'una aristocràcia seglar i secular.
3. El barroc (s. XVII i 1^a/2 s. XVIII): dirigisme religiós i sensualisme popular.
 - 3.1. La funció de la representació religiosa; 3.2. L'apatia escultòrica dels Austries Menors; 3.3. Estil i escoles geogràfiques: raons i invariants; 3.4. Evolució de la retaulística durant el període; 3.5. L'art processional: entre l'art i l'artesanía.
4. L'escultura espanyola s'internacionalitza (2^a 2/2 s. XVIII).
 - 4.1. Precisió terminològica entre classicisme, academicisme i neoclassicisme; 4.2. La fundació de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando; 4.3. La decoració de los Reales Sitios; 4.4. La pervivència de les formes del barroc; 4.5. Els primers escultors pensionats a Roma i a París.
5. Neoclassicisme, Romanticisme i Realisme (s. XIX).
 - 5.1. Mitjans de relació i vincles amb l'escultura europea; 5.2. Periodització dels estils i artistes significatius; 5.3. La funció pública en l'escultura; 5.4. Variació temàtica; 5.5. L'àmbit domèstic en escultura: del pessebrisme als grups decoratius en terracota i bronze.

Bibliografia

- CHECA CREMADES, F.: Pintura y escultura del Renacimiento en España, 1450-1600, Madrid, 1986.
- BOTTINEAU, Y.: El arte cortesano en la España de Felipe V. 1700-1746, Madrid, 1986.
- BOTTINEAU, Y.: L'art de cour dans l'Espagne des Lumières, 1746-1808, Paris, 1986.
- Los Leoni (1509-1608). Escultores del Renacimiento italiano al servicio de la Corte de España (cat. exp.), Madrid, Museo del Prado, 1994.
- MARTÍN GONZÁLEZ, J.J.: La escultura barroca en España, 1600-1770, Madrid, 1983.
- MARTÍN GONZÁLEZ, J.J.: El retablo barroco en España, Madrid, 1993.
- MARTÍN GONZÁLEZ, J.J.: El monumento conmemorativo en España, Valladolid, 1996.
- PARDO CANALÍS, E.: Escultores del siglo XIX, Madrid, 1951.
- PARDO CANALÍS, E.: Escultura neoclásica española, Madrid, 1958.
- PORTELA SANDOVAL, F.J.: Historia de la escultura: Neoclasicismo y siglo XIX, Madrid, 1973.
- TRIADÓ, J.R. i SUBIRACHS, J.: "Escultura moderna i contemporània", dins Art de Catalunya. Ars Cataloniae, vol. VII, Barcelona, 1998

Activitat pràctica

- Tutories per al seguiment de les lectures recomanades.
- Itineraris per la ciutat i visites a museus en sessions pràctiques els dimecres.
- Viatge a Madrid, en funció de la disponibilitat dels grups.

Avaluació

- Examen escrit sobre el contingut de l'assignatura.
- Treball opcional de recerca o interpretació.
- A l'inici del curs es proporcionarà un programa detallat i una bibliografia més àmplia que contempli els temes específics.
- Només es farà referència a les manifestacions artístiques de Catalunya quan tinguin un paper rellevant dins l'art de l'estat espanyol.

1191186 PINTURA MANIERISTA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors	Grup	Tutories
Sureda Pons, Joan	A1	Q1 dm 12.30-13.30 h
Sureda Pons, Joan	B1	Q1 dv 20-21 h

Programa marc

- 1.El concepte de Manierisme i la seva fortuna crítica.
- 2.La primera qüestió manierista. Rafael i Miquel Angel.
- 3.El eix creatiu Florència-Roma. Pontormo i Rosso Fiorentino.
- 4.El sacco de Roma i les seves repercussions.
- 5.Alguns espectes del manierisme nòrdic.

Bibliografia

- F. Württemberg, *El Manierismo. El estilo europeo del siglo XVI.*, Barcelona, Rauter, 1964
- C-G. Dubois, *El Manierismo*, Barcelona, Península, 1980
- A. Laframboise, *Istoria et théorie de l'Art. Italie, XVe, XVIe siècles*, Montréal, Les Presses de l'Université de Montréal, 1989
- W.Friedländer, *Maniérisme et Antimaniérisme*, Paris, Gallimard, 1991 (també edicions en altres idiomes).
- G. Briganti, *Le Maniérisme italien*, Paris, Gérard Monfort édit., 1993 (també edició italiana)
- A. Pinelli, *La bella Maniera*, Torino, 1993
- R. Mackenney, *La Europa del siglo XVI*, Madrid, Akal, 1996
- J. Sureda i altres, *El Manierismo y la expansión del Renacimiento (SVMMA PICTORICA)*, Barcelona, Planeta, 1999

Activitat pràctica

- Metodologia sobre l' anàlisi de la pintura manierista.
- Tutories per al seguiment del treball personal.

Avaluació

- Examen de final de curs.

1191190 ART DEL RENAIXEMENT A ESPANYA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors	Grup	Tutories:
Muñoz Corbalán, Juan Miguel	A1	Q1 dm 17,30-18,30 h
Vacant	B1	Q1 dv 10-11 h

Programa

1. Reflexions teòriques sobre el renaixement hispànic: 1.1. Definició. Diversitat cultural, territorial i cronològica. 1.2. Problemàtica estètica i conceptes "perifèrics". 1.3. El nou artista i arquitecte: entre el taller i el patronatge àulic. 1.4. Humanisme, teologia i producció artística. 1.5 Plantejaments teòrics davant la "nova antiguitat"
2. Espai urbanitzat i arquitectura. 2.1. Ciutat i reforma. 2.2. Pervivència del sistema gòtic i "màscara" plateresca. 2.3. Arquitectura "del romàno". 2.4. El Escorial i el classicisme
3. Arts plàstiques i retaulística. 3.1. Entre el religiós i el profà. 3.2. Estrangers a Espanya. Espanyols a Itàlia. 3.3. Escoles aragonesa i castellana. 3.4. Escultura romanista
4. Pintura i iconografia. 4.1. De l'hispanoflamenc als models italians. 4.2. El focus escurlialenc. 4.3. El Greco

Bibliografia

- AA.VV. [1998] *El siglo del Renacimiento*, Madrid, Akal (-Arte y Estética-, 44), 1998
- ANGULO FIGUEROA, D. [1952] *La mitología y el arte español del Renacimiento*, Madrid, 1952
- ANGULO FIGUEROA, D. [1954] *Pintura del siglo XVI*, Madrid, Plus-Ultra (-Ars Hispaniae-, XII), 1954
- AZCÁRATE, RISTORI, J.M. de [1985] *Escultura del siglo XVI*, Madrid, Plus-Ultra (-Ars Hispaniae-, XIII), 1985
- BROWN, J. [1990] *La edad de oro de la pintura en España*, Madrid, Nerea, 1990
- BUENDÍA, J.R. / SUREDA, J. [1995] *La España imperial*, Barcelona, Plawerg (-Historia del arte español-, IV. "Humanismo y Renacimiento"), 1995
- CAMÓN AZNAR, J. [1959] *La arquitectura y la orfebrería españolas del siglo XVI*, Madrid, Espasa-Calpe (-Summa Artis-, XVII), 1959
- CAMÓN AZNAR, J. [1964] *La pintura española del siglo XVI*, Madrid, Espasa-Calpe (-Summa Artis-, XXIII), 1964
- CAMÓN AZNAR, J. [1967] *La escultura y la rejería españolas del siglo XVI*, Madrid, Espasa-Calpe (-Summa Artis-, XVIII), 1967
- CARRETE, J. / CHECA, F. / BOZAL, V. [1987] *El grabado en España, siglos XV al XVIII*, Madrid, Espasa-Calpe (-Summa Artis-, XXXI), 1987
- CHECA CREMADES, F. [1983] *Pintura y escultura del Renacimiento en España, 1450-1600*, Madrid, Cátedra, 1983
- CHECA CREMADES, F. [1985] *Carlos V y la imagen del héroe en el Renacimiento*, Madrid, Taurus, 1985
- CHECA CREMADES, F. [1992] *Felipe II, mecenas de las artes*, Madrid, Nerea, 1992
- CHUECA GOITIA, F. [1953] *Arquitectura del siglo XVI*, Madrid, Plus-Ultra (-Ars Hispaniae-, XI), 1953
- GÁLLEGO, J. [1976] *El pintor, de artesano a artista*, Granada, Universidad de Granada, 1976
- GÓMEZ MORENO, M. [1941] *Las Águilas del renacimiento español. Ordóñez, Silóee, Machuca, Berrugete*, Madrid, Xarait, 1983¹⁹⁴¹
- KUBLER, G. [1985] *La obra de El Escorial*, Madrid, Alianza, 1985¹⁹⁸²
- MARÍAS, F. [1989] *El largo siglo XVI. Los usos artísticos del Renacimiento español*, Madrid, Taurus, 1989
- MARÍAS, F. [1993] *El Greco*, Madrid, Anaya, 1993
- MORÁN, M. / CHECA, F. [1985] *El coleccionismo en España. De la cámara de maravillas a la galería de pinturas*, Madrid, Cátedra, 1985
- NIETO, V. / MORALES, A.J. / CHECA, F. [1989] *Arquitectura del Renacimiento en España, 1488-1599*, Madrid, Cátedra, 1989
- SCHUBERT, O. [1924] *Historia del Barroco en España*, Madrid, Saturnino Calleja, 1924¹⁹⁰⁸
- SEBASTIÁN, S. [1978] *Arte y Humanismo*, Madrid, Cátedra, 1978
- SEBASTIÁN, S. / GARCÍA GAINZA, M.C. / BUENDÍA, J.R. [1980] *El Renacimiento*, Madrid, Alhambra (-Historia del arte hispánico-), 1980

Activitat pràctica

- Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i dels possibles treballs
- Visites de camp amb la possibilitat de dur a terme un viatge acadèmic

Avaluació

- Examen final
- Treball de curs (opcional)

Observacions

Durant el curs es proporcionarà bibliografia més detallada per als temes específics

1190501 NOUS COMPORTAMENTS ARTÍSTICS A PARTIR DE 1960

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Cirlot Valenzuela, Lourdes
Cirlot Valenzuela, Lourdes

Grups

A1
B1

Tutories

Q1 dm 10-11 h
Q2 dll 19-20 h

Programa

1. Els precedents: Informalisme i Expressionisme abstracte nordamericà.
2. Característiques de l'art als anys seixanta.
3. L'estètica "povera" a Europa: de J. Beuys als artistes italians.
4. "Happenings", "Performances" i "Body Art".
5. L'art com a idea.
6. "Land Art".
7. Diferents formes de realisme.
8. Tendències postmodernes.
9. Art i noves tecnologies.

Bibliografia

- CIRLOT, L.: «Últimas Tendencias», a *Historia Universal del Arte*, Barcelona, Planeta, 1993.
CIRLOT, L.: *Historia del Arte. Últimas Tendencias*, Barcelona, Planeta, 1994.
SANDLER, I.: *Le triomphe de l'art américain*, París, Carré, 1990.
TIBERGHIEU, G. A.: *Land Art*, París, Carré, 1993.
TRIMARCO, A.: *Confluencias. Arte y crítica en la posmodernidad*, Madrid, Julio Ollero, 1990.
VATTINO, G.: *En torno a la posmodernidad*, Barcelona, Anthropos, 1990.
V.V.A.A.: *Videosculptur*, Colonia, DuMont, 1989.

Activitat pràctica

- Visitar les exposicions relacionades amb la temàtica del curs.
Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

- Dos exàmens parcials o un examen final.
Treball optatiu.

Observacions

- La bibliografia s'ampliarà al llarg del curs.

1190733 GOYA I EL SEU ENTORN

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professor

Coll Mirabent, Isabel

Grups

A1

Tutories

Q1 dv 12.30-13.30 h

Programa

1. 1746-1770. Madrid: diversitat d'aportacions en el camp pictòric
2. 1746-1770. Ambient artístic a Saragossa
3. 1770-1775. Itàlia: diferents vies artístiques. Conseqüències sobre Goya: Aula Dei, Coreto, etc.
4. Estadi inicial a Madrid: els Bayeu, Maella, Castillo, Paret
5. Relació de Goya amb la fàbrica de Tapissos. Mengs
6. Els tapissos de Goya: independència interpretativa, diversitat compositiva i cromàtica
7. Derivacions de la temàtica popular: Sant Antonio de la Florida
8. El retrat i la seva evolució. Els autoretrats
9. Pintura religiosa: València, Valladolid, Torrero, Madrid (S. Francisco el Grande i S. José de Calasanz)
10. Visions crítiques de la societat: els "Caprichos". La sèrie encarregada per M. García de la Prada
11. Tauromaquia. Quadres i gravats. Derivacions a la pintura posterior
12. La guerra. El dos i el tres de maig segons Goya
13. Altres quadres sobre la guerra
14. La sèrie "Desastres de la guerra"
15. Els quadres per a la Duquesa de Osuna, els "Disparates" i "La Quinta del Sordo"
16. Dibuixos de Burdeos i litografies
17. Derivacions de Goya en el segle XIX

Bibliografia

- GASSIER, P.; WILSON, J. ; *Vida y obra de Francisco de Goya*. Barcelona: 1974.
GLENDINNING, N. ; *Goya y sus críticos*. Madrid: 1982.
GUDIOL, J. ; *Goya. Biografía, estudio analítico y catálogo de sus pinturas*. Barcelona: 1970 (4 vols.).
HELMAN, E. ; *Trasmundo de Goya*. Madrid: 1983.
LAFUENTE FERRARI, E.; *El mundo de Goya en sus dibujos*. Madrid: 1979.
[MUSEO DEL PRADO]; *El arte europeo en la Corte de España durante el siglo XVIII*. Madrid: 1980.
SAMBRICIO, V.; *Tapices de Goya*. Madrid: 1949.
TOMLINSON, J. A.; *Francisco de Goya. Los cartones para tapices y los comienzos de su carrera en la Corte de Madrid*. Madrid: 1993.

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal

Avaluació

Examen final

Observacions

Es donarà una bibliografia més àmplia per a cada un dels temes tractats durant el curs.

1190895 HISTÒRIA DE L'ART I GÈNERE. SEGLES XV-XX

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professor
Freixa, Mireia

Grups
A1

Tutories
Q1 dll 17-18 h

Programa

1. Història de l'art i gènere. Problemes de concepte i mètode.
2. La imatge de la dona com a al·legoria. Les dones artistes del Renaixement entre el dilettantisme i la professionalització.
3. Les dones als grans tallers barrocs.
4. L'especialització en gèneres i tècniques.
5. Les imatges femenines del segle XVIII.
6. Les dones artistes i l'Acadèmia.
7. La professionalització de les dones artistes el segle XIX.
8. Les muses de la bohèmia. París fi de segle.
9. La presència de les dones a les primeres avantguardes.
10. Noves perspectives per a les dones artistes.

Bibliografia

- BROUDE, N.; GARRAD, M.D. *Feminist Art History*. New York: Harper & Row Pub., 1982.
- CHADWICK, W. *Mujeres, arte y sociedad*. Barcelona: Destino, 1992 (1990).
- CHERRY, D. *Painting Women. Victorian Women Artists*. London-New York: Bontledge, 1993.
- DIEGO, E. de. *La mujer y la pintura del XIX español*. Madrid: Càtedra, 1987.
- Femmes peintres. 1500-1950*. París: Editions des Femmes, 1981 (1976).
- PARQUER, B.; POLLOCK, G. *Old Mistresses: Women Art and Ideology*. Londres: Bontledge, 1993.
- PORQUERES, B. *Reconstruir una tradició. Las Artistas en el mundo occidental*. Madrid: Cuadernos inacabados, 1994.

Avaluació

Examen. Treball de recerca opcional.

Observacions

En el decurs de l'assignatura es facilitaran repertoris bibliogràfics més amplis.

Professors
Julián González, Immaculada

Grups
A1

Tutories
Q1 dll 17-18 h

Programa

- 1.- Introducció al període.
- 2.- 1893 - 1922. Els inicis. 2.1. Situació de l'art a Catalunya. 2.2. Formació de l'artista.
- 3.- 1923 - 1929. 3.1. París. 3.2. Miró i el surrealisme.
- 4.- 1930 - 1942. 3.1. Temps de revolta. 3.2. La Guerra Civil Espanyola.
- 5.- 1942 - 1956. La plenitud. 5.1. El retorn a Catalunya
- 6.- 1957 - 1983. El darrer període.

Bibliografia

- DD. AA. *Joan Miró, escultura*, Prato, Vallecchi, 1979
DD.AA. *Miró escultor*, Barcelona, Fundació Joan Miró, 1987.
DD.AA. *Impactes*, Barcelona, Fundació Miró, 1988.
DD.AA. *La Fundació Miró i les seves col·leccions*, Barcelona, F. Miró, 1990.
DD. AA. *Joan Miró 1893 - 1993*, Barcelona, Fundació Miró, 1993.
CIRICI PELLICER, A, *Miró - Mirall*, Barcelona, La Polígrafa, 1976.
CORREDOR MATHEOS, J, *Miró*, Madrid, Dirección Gral Bellas Artes, 1971.
GIMFERRER, P, *Miró, colpir sense nafurar*, Barcelona, Polígrafa, 1978.
GREEN, C, KRAMER.H, *Joan Miró i la mort de la pintura: dos excursos*, Barcelona, Barcanova, 1992
JULIAN, I, "*Joan Miró y la escultura*", D'Art, Barcelona, Departament Hº de l'Art, 1987.
MALET, R. *Joan Miró*, Barcelona, Polígrafa, 1983
PENROSE, R, *Miró*, Barcelona, Daimon, 1976.
RAILLARD, G, *Conversaciones con Miró*, Barcelona, Granica Ed, 1978
RICART, E.C, *Memòries*, Barcelona, Parsifal Ed. 1995
TRABAL, F, *Una conversa amb Miró*, Barcelona, Fundació La Mirada, 1993

Activitat pràctica

Es concertarà un calendari per pràctiques els dimecres: 1.- visita Fundació Miró i els seus fons. 2.- Videos sobre Miró i tècniques de fonèria, com fa un quadre, etc.

Avaluació

Exàmen.
Treball d'investigació.

Observacions

No es guarden notes d'un any per altre.

1191201 L'ARQUITECTURA CATALANA DES DEL MOVIMENT MODERN A L'ACTUALITAT

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professor	Grups	Tutories
Vidal i Jansà, Mercè	A1	Q2 dll 11-12 h
Vidal i Jansà, Mercè	B1	Q2 dll 18.30-19.30 h

Programa

1. La determinació d'unes "invariants arquitectòniques". Regionalisme versus Internacionalisme? Una sèrie de qüestions.
2. Els mestres del denominat Moviment Modern i el GATCPAC (Grup d'Arquitectes i Tècnics Catalans per al Progrés de l'Arquitectura Contemporània).
3. Objectes dissenyats, entre tradició i modernitat. La creació de MIDVA (Mobiliari i Disseny de la vivenda Actual)
4. La represa de la modernitat i el Grup R. La mirada a allò yernacular. Antoni Bonet Castellana, com a figura pont, i J. A. Coderch.
5. Arquitectura i art: "Per una Escola de Barcelona".
6. La crítica al racionalisme i la recerca d'una nova significació en l'arquitectura. L'Estudi PER.
7. Els Premis FAD d'Arquitectura i Disseny.
8. L'eclecticisme dels 80' entre l'abstracció formal, el neoconstructivisme, la ironia...
9. La nova tradició moderna i la transformació de les ciutats: Barcelona i València.
10. Espais de lleure i escultura pública. La creació d'infraestructures culturals: museus, centres d'art, elements de comunicació, mobiliari urbà.. els nous "items" del s. XXI?

Bibliografia

- AA.VV.: *Barcelona, arquitectura y ciudad*. 1980-1992. G. Gili. Barcelona. 1990.
- AJUNTAMENT DE BARCELONA: *Plans i projectes per a Barcelona 1981-82*. Barcelona. 1983
- AJUNTAMENT DE BARCELONA: *Barcelona espais i escultures*. Barcelona. 1987.
- Arquitectura del Moviment Modern 1925-65*. Registre Docomomo Ibèric. Fundació Miesvan der Roche. Barcelona. 1996.
- BOHIGAS, O.: *Arquitectura Española de la Segunda República*. Tusquets. Barcelona. 1970.
- BOHIGAS, O.: *Reconstrucció de Barcelona*. Ed. 62. Barcelona. 1985.
- BRU, E./MATEO, J.L.: *Arquitectura española contemporánea*. G. Gili. Barcelona. 1980.
- CAPELLA, J./LARREA, Q.: *Nuevo Diseño Español*. G. Gilli. Barcelona. 1991.
- GONZALEZ, A./LACUESTA, R.: *Barcelona 1929-1994*. G. Gili. Barcelona. 1995.
- PIÑÓN, H.: *Nacionalisme i modernitat en l'arquitectura catalana contemporània*. Ed. 62. Barcelona. 1980.
- PIZZA, A.: *Guia de la arquitectura moderna en Barcelona*. Ed. del Serbal. Barcelona. 1996.
- Solà-Morales, I. de: *Eclecticismo y vanguardia. El caso de la Arquitectura Moderna en Catalunya*. G. Gili. Barcelona. 1980.

Metodologia

Anàlisi visual, comentari de textos i valoració teòrica

Avaluació

Prova escrita, visita d'exposicions i recorreguts urbana.

1191212 L'ESCULTURA CATALANA DEL SEGLE XX I EL CONTEXT INTERNACIONAL

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professor
Suàrez, Alicia

Grups
A1

Tutories
Q2 dm 11-12 h

Programa

1. Els inicis de l'escultura moderna i el Modernisme.
2. El model clàssic i el Noucentisme i les seves repercussions.
3. Les ressonàncies cubistes.
4. Manifestacions surrealistes.
5. El ferro en l'escultura
6. L'escultura catalana de postguerra: tradició i innovació
7. Ecos del Nou Realisme i el Pop.
8. L'era Conceptual.
9. L'escultura dels vuitanta.

Bibliografia

- DIVERSOS AUTORS. *L'avantguarda de l'escultura catalana* (catàleg). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1989.
- DIVERSOS AUTORS. *Escultura española 1900-1936* (catàleg). Madrid: Ministerio de Cultura. 1985.
- DIVERSOS AUTORS. *Historia de un arte. La escultura. La aventura de la escultura moderna en los siglos XIX y XX*. Barcelona: Carroggio, 1986.
- ELSEN, Albert E. *Origins of modern sculpture: pioneers and premises*. New York: G. Braziller, 1979.
- READ, Herbert: *La escultura moderna*. México: Hermes, 1966.
- ROWELL, Margit (et alt); *Qu'est-ce que la sculpture moderne?*. Paris: Centre Georges Pompidou, 1986.

Avaluació

Un examen final i un treball

1191223 L'ART DE LA POSMODERNITAT

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Guasch, Anna Maria

Grups

A1

Tutories

Q1 dj 16-17 h

Programa

1. La primera posmodernitat.- Els nuclis geogràfics d' Alemanya i Itàlia.- Pintura salvatge versus transavantguarda.
2. La segona posmodernitat.- El simulacionisme (I).- Els "Media" artistes.- Els teòrics de la imatge (Crimp, Owens).- La refotografia (Levine, Prince, Longo).
3. El simulacionisme (II).- La recuperació del pensament posestructuralista francès (Barthes, Baudrillard).- El paper de les galeries.- Les practiques simulacionistes.- La via de l'objecte (Steinbach, Koons).- La via de la pintura (Halley).
4. El fenomen dels neos a Europa. Del neogeo al neobarroc.-Les bases conceptuals del nou ordre.- El pensament deconstructiu de Derrida.
5. Les pràctiques reduccionistes i el neo geo (Knoebel, Mucha, Merz, Vercruysse).- La nova escultura (Cragg, Woodrow).
6. El nominalisme i les pràctiques objectuals (Lavier, Trockel). - Pintura i fotografia (Becher, Struth, Ruff, Wall).
7. L'art posmodern activista o alternatiu.- Diferències art polític-art activista.- Colectius activistes (Gran Fury, Goup Material).- Aportacions individuals (Kruger, Rollins).
8. La tercera posmodernitat. El retorn a allò real.- Les estratègies corporals de l'art dels noranta (Sherman, Gober, McCarthy, Smith, Serrano).- Las qüestió de la diferència sexual als noranta. -Els "Cultural Studies".

Bibliografia

- BUTLER, J., *Bodies that Matter*, Londres y Nueva York, Routledge, 1993.
FOSTER, Hal, *The Return of the Real. The Avant-Garde at the End of the Century*, An October Book, The MIT Press, Cambridge, Mass., y Londres, 1996.
GUASCH, A. M^a, *El arte del siglo XX en sus exposiciones: 1945-1995*, Ediciones del Serbal, Barcelona, 1997.
HONNEF, K., *L'art contemporain*, Taschen, Colonia, 1990.
JONES, A, *Body Art. Performing the Subject*, Minneapolis, University of Mionnesota Press, 1998.
KRAUSS, R., *Cindy Sherman 1975-1993*, Nueva York, Rizzoli, 1993.
SANDLER, I., *Art of the Postmodern Era. From the Late 1960s to the Early 1990s*, Nueva York,
TAYLOR, B., *The Art of Today*, The Everyman Art Library, Londres, 1995.
WHEELER, D., *Art Since mid-century*, Thames and Hudson, Londres, 1991.

La bibliografia relativa a catàlegs d'exposicions, monografies d'artistes i articles de revistes es donarà a classe amb els temes corresponents.

Activitat pràctica

Lectura i comentari de textos, visita a exposicions.

Avaluació

Un examen i un treball.

Professors	Grups	Tutories
Furió Galí, Vicenç	A1	Q2 dll 11.30-12.30 h
Furió Galí, Vicenç	B1	Q2 dll 16-17 h

Programa

1. Objectius, límits i problemes de la sociologia de l'art.
2. Autors, estudis i tendències.
3. La influència de la societat en l'art.
4. Art i grups socials.
5. El client i l'encàrrec.
6. L'artista.
7. L'obra.
8. La distribució de l'art: el cas del mercat artístic.
9. La influència de l'art en la societat: el públic artístic.

Bibliografia

- BECKER, H.S.: *Art Worlds, Berkeley, University of California*, 1982 (hi ha edició francesa: *Les mondes de l'art*, París, Flammarion, 1988).
- BOURDIEU, P.: *La distinción*, Madrid, Taurus, 1988 (1979).
- BURKE, P.: *El Renacimiento italiano*, Madrid, Alianza, 1988, (1972,1986); *La cultura popular en l'Europa moderna*, Madrid, Alianza, 1991 (1978).
- CLARK, T.J.: *Imagen del pueblo*, Barcelona, Gustavo Gili, 1981 (1973).
- CROW, T.: *Pintura y sociedad en el París del siglo XVIII*, Madrid, Nerea, 1989 (1985).
- ECO, U.: *Apocalípticos e integrados*, Barcelona, Lumen, 1985 (1965).
- FURIÓ, V.: *Sociologia de l'art*, Barcelona, Barcanova, 1995.
- HASKELL, F.: *Patronos y pintores*, Madrid, Cátedra, 1984 (1963).
- MOULIN, R.: *L'artiste, l'institution et le marché*, París, Flammarion, 1992.
- WITTKOWER, R.: *Nacidos bajo el signo de Saturno*, Madrid, Cátedra, 1985 (1963).
- ZOLBERG, V.L.: *Constructing a Sociology of the Arts*, Cambridge University Press, 1990 (Hi ha edició italiana: *Sociologia dell'arte*, Il Mulino, Bologna, 1994).

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Un treball i un examen.

1190534 CRÍTICA D'ART

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
Bonet Julve, Pilar	A1	Q2 dj 12.30-13.30 h
Guasch Ferrer, Anna Maria	B1	Q1 dm 16-17 h

Programa

1. CRÍTICA D'ART I DISCURS HISTÒRIC.

- Definició del concepte de crítica com a discurs històric de la modernitat. La crítica d'art i la Il·lustració.
- Crítica d'art i disciplines afins: història de l'art, estètica, teoria de l'art i crítica literària.
- Crítica d'art i mitjans de difusió: publicacions, mercat artístic i col·leccionisme, els museus i altres indústries culturals.

2. LA CRÍTICA DES DE LA SEVA PRÒPIA HISTÒRIA.

- La crítica d'art i els Salons: D. Diderot.
- La crítica d'art al segle XIX: Ch. Baudelaire, E. Zola, O. Wilde.
- La crítica d'art al segle XX: crítica i avantguardes, G. Apollinaire; C. Greenberg i l'expressionisme abstracte; H. Szeemann i el postminimalisme; entre la crítica i la filosofia: J. Baudrillard, J. Derrida, H. Bloom, H.R. Jauss, etc.

3. LA PRAXI DE LA CRÍTICA D'ART

- El discurs crític entre allò subjectiu i objectiu. La figura del crític a partir d'alguns casos concrets, l'assaig crític i el periodisme: A. H. Barr, E. D'Ors, S. Gasch, H. Rosenberg, A. Kaprow, M. Tapiè, R. Krauss, G. Celant, A. Bonito Oliva, G. Pollock, J. L. Brea, J.V. Aliaga, H. Foster, etc.
- Formació i professionalització del crític d'art, el paper social del crític.
- Les exposicions com instrument crític. Elaboració i producció d'exposicions.

Bibliografia

- BARTHESE, R. *Crítica y verdad*. Siglo XXI. Madrid, 1972.
- BENJAMIN, W. *El concepto de crítica de arte en el Romanticismo alemán*. Península. Barcelona, 1995.
- BAUDELAIRE, CH. *Salones y otros escritos sobre arte*. Visor. Madrid, 1996.
- CALVO SERRALLER, F.(ed). *Los espectáculos del arte. Instituciones y funciones del arte contemporáneo*. Tusquets. Barcelona, 1993.
- CHATEAU, D. *A propos de "La critique"*. L'Harmattan. Paris, 1995.
- DD. AA. *En els límits de la crítica*. Fundació "la Caixa". Barcelona, 1988.
- DD. AA. *En el umbral de los 90. Reflexiones sobre la crítica de arte*. IVAM. València, 1990.
- DD. AA. *Sobre la crítica d'art i la seva presa de posició*. MACBA. Barcelona, 1996.
- DD. AA. *Critical reflections*. Artforum. New York, 1989-93.
- DIDEROT, D. *Escritos sobre arte*. Siruela. Madrid, 1994.
- GUASCH, A. *El arte del siglo XX en sus exposiciones: 1945-95*. El Serbal. Barcelona, 1997.
- JIMENEZ, M. *La critique. Crise de l'art ou consensus culturel?* Klincksieck. Paris, 1995.
- MILLET, C. *La critique d'art s'expose*. J. Chambon. Nîmes, 1993.
- MUCCI, E. / TAZZI, P. L. (ed). *Teorie e pratiche della critica d'arte*. Convegno di Montecatini. Feltrinelli. Milano, 1979.
- WILDE, O. *El crítico como artista*. Espasa Calpe. Madrid, 1968.

Activitat pràctica

El programa desenvolupa la matèria des d'una opció teòrico-pràctica. La presentació dels temes anirà acompanyada de la lectura de textos i la realització d'exercicis escrits relacionats sempre amb qüestions d'actualitat. Es valora l'assistència i participació a les sessions i les exposicions o actes recomanats.

Avaluació

Es realitzarà un treball al llarg del curs, hi haurà una prova escrita final.

1190545 FILOSOFIA CONTEMPORÀNIA DE L'ART

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Peran Rafart, Martí

Grups

A1

Tutories

Q1 dv 17.30-18.30 h

Programa

El curs es proposa ordenar el panorama del pensament estètic occidental de la segona meitat del segle XX i, simultàniament, detectar aquella sèrie de temes que han esdevingut els esculls més característics d'aquest pensament. Entre els enunciats que poden orientar aquest itinerari, hi ocupen lloc destacat els següents:

El nou perfil de l'objecte estètic contemporani.

Les diferents opcions crítiques i el nou rol de l'espectador.

El paradigma estètic. La relació amb la ciència i la història.

Bibliografia

COMPAGNON: *Les cinq paradoxes de la modernité*. Paris, Seuil, 1990.

DANTO, A.: *The Transfiguration of the Commonplace*, Cambridge, Harvard University Press, 1981.

FORMAGGIO, D.: *La morte dell'arte e l'estetica*, Bologna, Il Mulino, 1983.

KOSTELANETZ, R. (ed.): *Esthetics Contemporary*, New York, Prometheus Books, 1989.

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Un treball i una prova escrita.

Professors
Casals Navas, Josep

Grups
A1

Tutories
Q1 dm 17-18 h

Programa

- 1/ 1871-1945: de la Commune (modificació del context social; potencialitat suspesa; emergència d'Alemanya: Gründerzeit) a Yalta i Postdam (congelació del panorama i pèrdua de la centralitat europea). Una cultura entre el conflicte i la utopia. Un marc epocal d'innovació i transformació.
- 2/ París, capital del segle XIX: Baudelaire; Manet / Mallarmé; de l'impressionisme al cinema. De Darwin a Freud (Saint-Simon, Proudhon, Fourier, Marx; Bachofen, Engels, Morgan, Lombroso, Weingner; Schopenhauer, Wagner, Nietzsche; Lou A. Salomé i la psicoanàlisi); Tolstoi, Dostoievski. De "l'època del pare de família" a la del magma i la dona "vesubiana". El fin-de-siècle com a joc de tensions.
- 3/ Escenaris i personatges del segle XX: París / Brussel·les (de Proust i Verhaeren al surrealisme); Londres (d'Oscar Wilde al grup de Bloomsbury). Les tres generacions vieneses (de Klimt a Webern). Munich: de Wedekind a Der Blaue Reiter; Berlín: de l'obertura al Nord (Munch, Strindberg...) a la connexió amb l'Est: Moscú (El Lissitzki, Maïakovski...). Capitals perifèriques: Praga (Kafka, Kubín...); Florència-Torí (De Chirico, Savinio); Dublín-Trieste (Joyce, Svevo); Lisboa (Pessoa).
- 4/ Afinitats, encontres i punts d'inflexió: Hofmannsthal / Van Gogh / Gauguin / Rimbaud / Trakl / Schiele. Cezanne / Rilke / Valéry / Musil / Wittgenstein. Karl Kraus / Altenberg / Loos / Schönberg / Kokoschka / Der Sturm / Doblín / E. Lasker Schuler, Benn / Grosz / Canetti. W. Benjamin / Klee / Adorno / Brecht / Aragón / Bataille / Artaud / Breton / Trotski / D. Rivera, F. Kahlo.
- 5/ Figures, temes, símbols i motius (el somni i el cristall, el viatger i l'eremita, l'animal i el monstre, el nen i el salvatge, la prostituta i l'autòmata, el cirurgià i l'alquimista, el drapaire i el dandi, el doble i l'assassí, el rostre i la màscara, Narcís i Orfeu, Eros i Tanatos, l'àngel i l'hermafrodita...).
- 6/ Massa, revolució, cinema. Nazisme i kitsch. Segona guerra mundial i final de la utopia. De la tragèdia i el Trauerspiel al melodrama.

Bibliografia

- AA.DD.: *Paris-Bruxelles, Bruxelles-Paris*, R.M.N., París, 1997.
 AA.DD.: *Vienne 1880-1938. L'apocalypse Joyeuse*, R.M.N., París, 1986.
 AA.DD.: *Berlín punto de encuentro. El arte en Berlín de 1900 a 1933*, C.A.R.S., Madrid, 1989.
 AA.DD.: *André Breton y el surrealismo*, C.A.R.S., Madrid, 1991.
 AA.DD.: *Mallarmé. 1842-1898*, R.M.N., París, 1998.
 ANDREAS-SALOMÉ, I.: *Mirada retrospectiva*, Alianza, Madrid, 1988; A.-S., L. - RILKE, R. M.: *Correspondencia*, J. J. de Olañeta, Barcelona, 1981.
 A.-S., L. - FREUD, S.: *Correspondance*, Gallimard, París, 1970.
 BAUDELAIRE, CH.: *El pintor de la vida moderna*, C.O.A.A.T., Murcia, 1995; *El spleen de París*, Jucar, Madrid, 1991; *Poesía completa* (bilingüe), L. R. M., Barcelona, 1983.
 BENJAMIN, W.: *Illuminaciones, I, II, III, IV*, Taurus, Madrid, 1971-1999; *Discursos interrumpidos*, Taurus, Madrid, 1973; *Dirección única*, Alfabeta, Madrid, 1987; *Angelus Novus*, Edhasa, Barcelona, 1971; *París, capitale du XIX siècle. Le livre des Passages*, Ed. du Cerf, París, 1997.
 CACCARI, M.: *Dallo Steinhof. Prospettive vienesi del primo Novecento*, Adelphi, Milà, 1980 -ed. en cast. a Península: *Hombres póstumos*.
 GODE, M.: *Der Sturm de H. Waldern au l'origine d'un art autonome*, Presses Univ. de Nancy, 1990.
 HOFMANNSTHAL, H. V.: *Carta de Lotop Chandos*, C.O.A.A.T., Murcia, 1981; KANDINSKY, W. - SCHONBERG, A.: *Schönberg-Kandinsky. Cartas, cuadros y documentos de un encuentro extraordinario*, Madrid, Alianza, 1987.
 KANDINSKY, W. - MARC, F.: *El Jinete Azul*, Paidós, Barcelona, 1989.
 KLEE, P.: *Diarios. 1898-1918*, Alianza, Madrid, 1987.
 KOKOSCHKA, O.: *Mi vida*, Tusquets, Barcelona, 1988.
 KRAUS, K.: *Escritos*, Visor, Madrid, 1990; *Contra los periodistas y otras contras*, Taurus, Madrid, 1981.
 MAGRIS, C.: *El anillo de Clarisse*, Península, Barcelona, 1993.
Instantes griegos y otros sueños, Cuatro, Valladolid, 1998.
 MUSIL, R.: *El hombre sin atributos*, Seix Barral, Barcelona, 1969-1982; *Páginas postumas escritas en vida*, Icaria, Barcelona, 1979; *Ensayos*, Visor, Madrid, 1992; *Diarios*, ed. Alfons el Magnànim, València, 1994.
 PROUST, M.: *En busca del tiempo perdido*, Alianza, Madrid, 1966-1991; *Máximas y pensamientos*, Edhasa, Barcelona, 1992; *Écrits sur l'art*, Flammarion, París, 1999.
 RELLA, F.: *Il silenzio e le parole. Il pensiero nel tempo della crisi*, Feltrinelli, Milà, 1981 -ed. en cast. a Paidós.
 REWALD, J.: *Historia del Impresionismo*, Seix Barral, Barcelona, 1994; *El postimpresionismo. De Van Gogh a Gauguin*, Alianza, Madrid, 1988.
 RILKE, R. M.: *Teoría poética*, Jucar, Barcelona, 1987; *Auguste Rodin*, Poseldón, Buenos Aires, 1943; *Cartas sobre Cezanne*, Paidós, Barcelona, 1986; *Cartas a Benvenuto*, Grjalbo, Barcelona, 1989; *Los apuntes de Malte Laurids Brigge*, Alianza, Madrid, 1988; *Elegías de Duina - Sonetos de Orfeo*, Càtedra, Madrid, 1990.
 STEINER, G.: *En el castillo de Barba Azul*, Gedisa, Barcelona, 1992; *Después de Babel*, F. C. E., Méxic-Madrid, 1980.
 VALERY, P.: *Teoría poética y estética*, Visor, Madrid, 1991; *Estudios literarios*, Visor, 1995; *Estudios filosóficos*, Visor, 1993; *Tel Quel, I-II*, Gallimard, París, 1943; *Narcís*, Ed. del Mall, Barcelona, 1986; *Piezas sobre arte*, Visor, 1999.
 WILDE, O.: *Sobre el arte y el artista*, D.V.D., Barcelona, 2000; *Encantos: Aforismos, paradojas y digresiones*, Península, Barcelona, 1997; *Intenciones*, Taurus, Madrid, 2000.

Avaluació

Un examen i un treball.

Observacions

El curs no pretén abastar cada una tots els punts esmentats, sinó focalitzar aspectes significatius d'aquest marc de pensament a partir d'autors que poden variar d'un any a un altre. Es dedicarà part de les classes al comentari de textos, i aquest serà un element determinant de la nota. L'altre serà un treball sobre un dels autors o temes del programa.

Professor
Carbonell Guberna, Jaume

Grups
A1

Tutories
Q2 dll 11.30-12.30 h

Programa

1. Música catalana o música a Catalunya?
2. La creació i els intèrprets. Les infraestructures acadèmiques i d'equipaments.
3. Desenvolupament històric.
4. Del romànic al gòtic: naixement i consolidació de la polifonia.
5. Les etapes reinaxentistes i barroca.
6. L'escola montserratina i la seva evolució.
7. Anys de decadència i ressorgiment d'una consciència nacional catalana.
8. La renaixença i el modernisme.
9. La música coral, el fenomen de la sardana i la recuperació de les tradicions populars.
10. L'escola pianística i la lírica.
11. La gran puixança en el marc del Noucentisme.
12. De la represa després dels períodes bèl·lics i postbèl·lics fins als nostres dies.

Bibliografia

- ALBET, M.: *Mil anys de música catalana*, Barcelona, Plaza & Janés, 1991.
ARTÍS, P.: *El cant coral a Catalunya*, Barcelona, Barcino, 1980.
AVIÑOÀ, X.: *La música i el modernisme*, Barcelona, Curial, 1985.
BALDOCK, R.: *Pau Casals*, Barcelona, Empúries, 1994.
BONASTRE, F.: *Felip Pedrell*, Tarragona, Caixa d'Estalvis, 1977.
CALMELL, C.-CAPDEVILA, M.: *Eduard Toldrà*, Barcelona, Boileau, 1995.
CAPDEVILLA, M.: *Eduard Toldrà*, Barcelona, Aedos, 1964.
CARALT, A.: *L'escolania de Montserrat*, Abadia de Montserrat, 1956.
COLLET, H.: *Albéniz et Granados*, París, Le Bon Plaisir, 1948.
GÓMEZ, M. C.: *La música medieval*, Barcelona, Dopesa, 1980.
HOMS, J.: *Robert Gerhard i la seva obra*, Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 1991.
JANÉS, C.: *La vida callada de F. Mompou*, Barcelona, Ariel, 1975.
MARTORELL, O.: *Eduard Toldrà*, Barcelona. Generalitat de Catalunya, 1995.
MARTORELL, O.: *Quasi un segle de simfonisme a Barcelona*, Barcelona, Beta, 1995.
MONTSALVATGE, X.: *Papers autobiogràfics*, Barcelona, Destino, 1991.
VALLS, M.-MARTORELL, O.: *Síntesi històrica de la música catalana*, Barcelona, Els Llibres de la Frontera, 1985.

Activitat pràctica

Treball de recopilació, recerca, síntesi, etc.

Avaluació

Treballs esmentats i examen final. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

1190604 HISTÒRIA DEL CINEMA CATALÀ

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors González López, Palmira	Grups A1	Tutories Q1 dm 10-11 h
--	--------------------	----------------------------------

Programa

1. Els precedents.
2. Del naixement del Cinema als inicis de Sonor (1890-1939).
3. De la Generalitat republicana al tardo-franquisme (1931-1970).
4. Anys de lluita, d'esperança (1971-1980).
5. Els darrers anys del segle xx (1981-1995).

Bibliografia

- BALLO, J.; ESPELT, R.; LORENTE, J.; *Cinema català, 1975-1986*. Barcelona: 1990.
- BAÑOS i MARTÍNEZ, R. de; *Memòries. Un pioner català a l'Amazònia*. Barcelona: 1981.
- DD.AA.; *El paso del mudo al sonoro en el cine español. Actas del IV congreso de la AEHC*. Madrid: 1993.
- GONZALEZ LOPEZ, P.; *Els anys daurats del cinema clàssic a Barcelona (1906-1923)*. Barcelona: 1987.
- LASA, J. F. de; *El món de Fructuós Gelabert*. Barcelona: 1988.
- OLTRA i COSTA, R.; *Seixanta anys de cinema català (1930-1990)*. Barcelona: 1990.
- PORTER i MOIX, M.; *Història del Cinema a Catalunya (1895-1990)*, Barcelona: 1992.
- RIMABAU, E.; TORREIRO, C.; *Temps era temps. El Cinema de l'Escola de Barcelona i el seu entorn*. Barcelona: 1993.
- ROMAGUERA i RAIMÓ, J.; *Quan el cinema començà a parlar en Català*. Barcelona: 1992.

Activitat pràctica

Recerca patrimonial. Classificació i reconeixement de materials. Estudis sobre temàtica, estètica i sociologia. Visites a Museus, Biblioteques i centres tècnics.

Avaluació

Examen final. Treball personal sobre una de les activitats pràctiques

Observacions

A mesura que avanci el curs es donarà als alumnes un programa més detallat i bibliografia.

1190906 LA VIDEOCREACIÓ A CATALUNYA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Casanovas Bohigas, Anna Ma

Grups

A1

Tutories

Q1 dj 17-18 h

Programa

1-Del Cinema al vídeo

2-La significació de l'Art conceptual a Catalunya.

3-Els artistes del vídeo dels 70. Propostes i problemes.

4-Principals focus de creació i difusió (escoles, tallers, revistes, grups d'investigació).

5-Les creacions dels "audiovisualistes" dels 80.

6-El so i la música a les videocreacions.

7-La imatge de síntesi.

Bibliografia

BONET, E., et alt. *En torno al vídeo*. Barcelona: Gustavo Gili, 1980 (col. Punto y Línea).

GIANNETTI, C. *Media Culture*. Barcelona: L'angelot, 1996.

PALACIO, M. *La imagen sublime*. Madrid: Centro de Arte Reina Sofía, 1987.

PEREZ ORNIA, J. R. *El arte del vídeo*. Barcelona: R.T.V.E.-Serbal, 1991.

VV.AA. *Señales de vídeo*. Madrid: Ministerio de Cultura, 1996.

Avaluació

Un treball teòric-pràctic a la fi del curs. El treball demanat exigirà una feina de camp (entrevistes, buidat de revistes, recopilació de dades, recerca de material audiovisual), per a l'estudi d'algun artista del vídeo.

1191234 L'ESCENOGRAFIA I L'ESPAI ESCÈNIC AL SEGLE XX

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Salvat Ferré, Ricard

Grup
A1

Tutories
Q2 dj 11-12 h

Programa

1. Conceptes generals: del decorat pintat a l'espai virtual, un segle d'escenografia.
2. Elements de l'escenografia naturalista, elements de l'escenografia simbolista.
3. Picasso i el teatre: la revolució de "Parade" (1917), els ballets: "Pulcinella" (1920).
4. Dels escenògrafs de l'Expressionisme: Oskar Kokoschka i d'altres, fins el concepte de "modell" de Bertolt Brecht: Escenografia i teatre polític.
5. El Constructivisme i la creació del nou sentit escènic: Vsevolod Meyerhold, Aleksandr Tairov, Sergueï Eisenstein, Vladimir Fedorov, Georges Annenkov i Marc Chagall.
6. Les aportacions escenogràfiques d'Oskar Schlemmer i la Bauhaus: "El ballet triàdic" (1922). Laszlo Moholy-Nagy i el "teatre de la totalitat".
7. L'escenografia i les segones avantguardes.
8. Teatre i Happening: La dissolució de la pintura i les arts dins la noció d'espectacle.
9. Aplicació de les noves tecnologies al món de l'escenografia. La aparició del món virtual.
10. L'escenografia a Catalunya. Fundadors de l'escola catalana d'escenografia. Els grans escenògrafs relistes del segle XX.
11. Les avantguardes catalanes i l'espai escènic: Salvador Dalí, Joan Miró, Antoni Clavé, Antoni Tàpies, Albert Ràfols Casamada, Guinovart, Armand Cardona Torrandell.
12. Els escenògrafs dels seixanta: Fabià Puigserver, Iago y Jordi Pericot, Ramon B. Ivars, Andreu Rabal, Josep Messeguer i Joan-Josep Guillén.

Bibliografia

- ARIAS DE COSSÍO, Ana M^a, "Dos siglos de escenografía en Madrid", Mondadori España, S.A., Madrid, 1981.
- ARTIS-GENER, "La escenografía en el teatro y en el cine", Ed. Centauro, S.A., México, 1947.
- BRAVO, Isidre, "L'Escenografia Catalana", Diputació de Barcelona, Barcelona, 1986.
- COOPER, Douglas, "Picasso y el Teatro", Ed. Gustavo Gili, S.A., Barcelona, 1968.
- GUAL, Adrián, "Temas de Historia del Teatro. La evolución de la Escenografía. Las danzas de la Muerte. La Comedia en el siglo XVIII", Diputación Provincial de Barcelona. Publicaciones del Instituto del Teatro Nacional, Barcelona, 1929.
- RUDNITSKY, Konstantin, "Russian and Soviet Theater (1905-1932)", Harry N. Abrams Inc., Publishers, New York, 1988.
- SALVAT, Ricard, "La il·luminació a gas i l'espectacle del segle XIX a Catalunya", Catalana de Gas y Electricidad S.A., Barcelona, 1980.

Avaluació

El professor la concretarà a l'inici del curs.

Observacions

Les classes teòriques es complementaran amb la projecció en vídeo d'espectacles: "Ballet Triàdic", etc.

1191245 MOZART (EN EL SEU TEMPS I EN EL NOSTRE)

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professor
Alier Aixalà, Roger

Grup
A1

Tutories
Q2 dll 17-18 h

Programa

1. Naixement, infància i formació extraordinària de Mozart.
2. La influència de J. Ch. Bach i la música de piano.
3. Les primeres òperes i el viatge a Itàlia.
4. Els anys de "tancament" a Salzburg. La música religiosa.
5. El gran viatge del 1777-1778.
6. El retorn a Salzburg i la ruptura amb l'arquebisbe.
7. Les grans creacions operístiques dels anys 1780.
8. La música de cambra i la música simfònica.
9. Les grans creacions mozartianes dels darrers temps. La mort del compositor.
10. Mozart en el segle XIX. Revalorització mozartiana el s. XX.

Bibliografia

- PAUMGARTNER, Bernhard: *Mozart*. B. Vergara, 1956.
- HILDESHEIMER, Wolfgang: *Mozart*. B. M., Javier Vergara, 1991.
- VELA, Fernando: *Mozart*. M. Alianza Editorial, Col. Libro de Bolsillo nº 2, 1985.
- ROBBINS LANDON, H. C., ed.: *The Mozart companion*. Londres, Thames & Hudson, 1990.
- JACKSON, Gabriel: *Mozart*. B. ed. Empúries (en cat.), 1991.
- HOCQUARD, Jean-Victor: *Promenades avec Mozart*. París, Seuil, 1998.
- HOCQUARD, Jean-Victor: *Guiés de les òperes de Mozart*. Publ. per Éds. du Seuil, París, entre 1980 i 1990.
- SADIE, Stanley: *Mozart*. B., Muchnik Eds., Barcelona 1985 ("The New Grove")
- MASSIN, Jean y Brigitte: *Mozart*. M. ed. Turner, 1987.

Avaluació

Serà definit pel professor a l'inici de curs.

1191293 LA REVOLUCIÓ MUSICAL WAGNERIANA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Alier Aixalà, Roger

Grups
A1

Tutories
Q2 dll 9.30-10.30 h

Programa

1. Wagner en el context de la naixent òpera alemanya del segle XIX
2. Les òperes de joventut de Wagner
3. L'Holandès errant del *leit-motiv*
4. Les "òperes romàntiques": *Tannhäuser* i *Lohengrin*
5. El gran projecte frustrat, Wagner a l'exili
6. Mathilde von Wesendonck i el naixement de *Tristany i Isolde*
7. Lluís II de Baviera, Wagner a Múnic. *Els mestres cantaires*
8. El gran projecte realitzat. La *Tetralogia*. El festival de Bayreuth: de la utopia a la realitat
9. El retorn al mite del Graal: *Parsifal*. El rebuig de Nietzsche
10. Wagner i Catalunya

Bibliografia

- AX, Anna d' (Núria Sagnier); *Wagner vist per mi*. Barcelona: 1951.
DUMESNIL, René; *Wagner*. Barcelona: 1956.
JANÉS, Alfonsina; *L'obra de Wagner a Barcelona*. Barcelona: 1982.
MARSILLACH, Joaquín; *Ricardo Wagner. Ensayo biográfico-crítico*. Barcelona: Teixidó y Parera s.d. (1878).
NEWMAN, Ernest; *The Wagner Operas*. New York: 1963.
PENA, Joaquim; (Traduccions de les òperes de Wagner al català, amb J. Maragall, G. Zanné i altres autors). Publicat per l'Associació Wagneriana. Barcelona: 1901-1927.
ALIER, Roger; MATA, Francesc X.; *El gran Teatre de Liceo (Història artística)*. Barcelona: 1991.

Avaluació

Examen final.

1191304 HISTÒRIA DE LA MÚSICA ROCK

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Luengo Sojo, Antonia

Grups
A1

Tutories
Q1 dj-dv 9.30-10 h

Programa

1. Cap a una definició de la "Música Rock"
2. Antecedents: del Work Song als Nous Clàssics del Jazz
3. Les primeres passes de la Música Rock: del Rock&Roll a la Música Folk
4. Els anys seixanta: del Pop al Hard Rock
5. Els anys setanta: del Filadèlfia al Punk
6. Els anys vuitanta: dels Nous Romàntics a les grans cantants
7. Els anys noranta: del Grunge a l'actualitat

Bibliografia

- Escotet, Marta. *Rock en Rusia. La música que estremeció al Kremlin*. Madrid: Càtedra, 1991.
- Frith, Simon. *Sociologia del rock*. Madrid: Júcar, 1980.
- Jones, Daniel E.; Jaume Baró i Queralt. *La indústria musical a Catalunya. Evolució dins del mercat mundial*. Barcelona: Llibres de l'índex, 1995.
- Julià, Ignacio. *Grunge, Noise & Rock alternativo*. Madrid: Celeste, 1996.
- Kaiser, Rolf-Ulrich. *El mundo de la música pop*. Barcelona: Barbal, 1974.
- López, Carlos (dir.). *La edad de oro del pop español*. Madrid: Luca, 1992.
- Martínez Galiana, J. *Satanismo y brujería en el rock*. Valencia: La Máscara, 1997.
- Martínez i García, Sílvia. *Enganxats al heavy. Cultura, música i transgressió*. Lleida: Pagès editors, 1999. Col. d'Assaig Argent Viu, 37.
- Muniesa, Mariano. *Historia del Heavy Metal. 25 años de Hard Rock*. Madrid: Ediciones Vosa, 1993
- Munnsh, Jorge. *New Age*. Madrid: Càtedra, 1995.

Activitat pràctica

Es realitzarà durant les hores de classe.

Avaluació

Examen obligatori. Treball optatiu.

1191315 TENDÈNCIES DEL CINEMA CONTEMPORANI

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors Monterde Lozoya, José Enrique	Grups A1	Tutories Q2 dm 10-11 h
--	--------------------	----------------------------------

Programa

1. Classicisme, Modernitat i contemporaneïtat cinematogràfiques.
2. La Modernitat residual: supervivents i recalcitants.
3. La pèrdua del centre: Nous focus, nous cines.
4. El retorn de Hollywood els anys setanta. Indústria i creació.
5. El Cine a l'era de l'audiovisual. La globalització mediàtica.
6. Modernitat vs. Postmodernitat cinematogràfica.
7. La fragmentació de la mirada: del gènere als estudis culturals.
8. La gran eclosió de la teoria i la historiografia cinematogràfiques.
9. El món com a espectacle vs. el món com a realitat.
10. El cine espanyol: de la transició a l'actualitat.

Bibliografia

- AAVV.: *Hollywood 1969-1979* (3vols), Marsilio, Ven-79/80.
AAVV.: *Historia General del Cine* (vols.9 a 12), Càtedra, M-95/...
- CASETTI, F.: *Teorías del Cine*, Càtedra, M-94.
COMA, J.-GUARNER, J.L.: *Historia del cine americano* (vol.3), Laertes B-93
DE LAURETIS, T.: *Alicia ya no*, Càtedra, M-92.
ELENA, A.: *Los cines periféricos*, Paidós, B-99.
FOSTER, H.(ed): *La postmodernidad*, Kairós, B-86.
KUHN, A.: *Cine de mujeres*, Càtedra, M-91.
MONACO, J.: *American Film Now*, New York Zoetreppe, NY-84.
MONTERDE, J.E.: *Veinte años de cine español (1973-1993)*, Paidós, B-93.
ORR, J.: *Cinema & Modernity*, Polity Press, Oxford/Cambridge 1993.
PICO, J.(ed): *Modernidad i postmodernidad*, Alianza, M-88.
WOOD, Robin: *Hollywood from Vietnam to Reagan*, Columbia Un.P., NY-86.

Activitat pràctica

Comentaris de textos i anàlisi de fragments fílmics.

Avaluació

Un examen o un treball tutelat pel professor.

***ASSIGNATURES OPTATIVES
D'HISTÒRIA I DE GEOGRAFIA***

1180001/2190381 HISTÒRIA ANTIGA

Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia.

12 c. opt. 1r-2n cicle

Professors/es: Ignasi GARCÉS, Fernando MARTÍN, Dolors MOLAS, José REMESAL, Víctor REVILLA, Maria del Vil·lar VILÀ i Josep VILELLA

Programa

1. L'inici de les civilitzacions: Mesopotàmia i Egipte.
2. Les migracions del segon mil·lenni i les seves conseqüències.
3. L'Egeu prehel·lènic. La segona meitat del segon mil·lenni a. C. i les invasions de final del mil·lenni.
4. Origen, formació i consolidació de les póleis. La stásis.
5. Els Perses i la pressió sobre els Grecs fins l'accés de Pèricles al poder d'Atenes.
6. L'Atenes de Pèricles. La guerra del Pel·loponès.
7. Hegemonia i arché en el segle IV.
8. La conquesta d'Itàlia per Roma.
9. L'expansió romana per la Mediterrània.
10. La crisi i la fi de la República romana.
11. El Principat.
12. L'anarquia militar. El Baix Imperi.

BIBLIOGRAFIA

- **Orientación:** F. MARTÍN, *Historia Antigua. Text-guia* (Universitat, Barcelona, 1997).
- **General:** De la *Historia Universal Siglo XXI* (Mèxico-Madrid, edicions des de 1970).
- els 9 volums dedicats a l'Història Antiga. Del *Manual de Historia Universal Nájera* (Madrid, 1983 i ss.), coordinat per A. MONTENEGRO, els vols. II: *Antiguo Oriente* (1983); III: *El mundo griego* (1987); IV: *Roma* (1984). Del *Manual de Historia Universal de Ediciones Historia 16* (Madrid), el vol. 2: J. ALVAR, D. PLÁCIDO, F. BAJO, J. MANGAS, *Historia Antigua* (1994).
- Per a la **Història d'Orient:** M. LIVERANI, *El Antiguo Oriente. Historia, sociedad y economía* (Crítica, Barcelona, 1995 [original italià, 1988]). G. ROUX, *Mesopotamia* (Madrid, 1985).
- Per a la **Història d'Egipte:** J. PADRÓ, *Historia del Egipto faraónico* (Alianza, Madrid, 1996). B. G. TRIGGER ET AL., *Historia del Egipto Antiguo* (Crítica, Barcelona, 1985).
- Per a la **Història de Grècia:** F. RUZÉ, M. C. AMOURETI, *El mundo griego antiguo* (Akal, Madrid, 1987 [ed. francesa, 1978]). J. M. BLÁZQUEZ, R. LÓPEZ MELERO, J. J. SAYAS, *Historia de Grecia Antigua* (Cátedra, Madrid, 1989). M. J. HIDALGO DE LA VEGA, J. J. SAYAS ABENGOCHEA, J. M. ROLDÁN HERVÁS, *Historia de la Grecia antigua* (Historia "Salamanca" de la Antigüedad) (Universidad, Salamanca, 1998).
- Per a la **Història de Roma:** M. CHRISTOL, D. NONY, *De los orígenes de Roma a las invasiones bárbaras* (Akal, Madrid, 1988). *Historia de Roma* de Ediciones Cátedra (Madrid): J. M. ROLDÁN, *La República romana* (1981); J. M. ROLDÁN, J. M. BLÁZQUEZ, A. DEL CASTILLO, *El Imperio romano (siglos I-III)* (1989). J. M. ROLDÁN HERVÁS, *Historia de Roma* (Historia "Salamanca" de la Antigüedad) (Universidad, Salamanca, 1995).

Pràctiques

Estudi de les fonts i comentari, amb participació activa dels alumnes. Comentari de obres relacionades amb la Història Antiga. Altres activitats segons el criteri del professor.

Avaluació

Valoració de les pràctiques. Examen.

1180012/2190370 PREHISTÒRIA

Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia.

12 c. opt. 1r-2n cicle

Professors/es: M. Bergadà, J.M. Fullola, P. Garcia-Argüelles, J. Nadal, M.A. Peñi, J. Serrallonga i N. Tarradell

Programa

1. Concepte de Prehistòria. Història de les investigacions. Corrents actuals. Metodologia de treball. Sistemes de datació.
2. El Pleistocè. Geologia, flora i fauna del Quaternari.
3. El procés d'hominització.
4. El Paleolític: comunitats caçadores-recol·lectores. Economia, societat i tecnologia. L'art.
5. Epipaleolític/Mesolític: diferents estratègies de subsistència.
6. El naixement de les comunitats productores. Processos de domesticació i conreu.
7. El Neolític al Proper Orient. L'inici de les comunitats neolítiques a Europa.
8. La plenitud del Neolític europeu. El megalitisme.
9. Els inicis de la metal·lúrgia. Aspectes tecnològics. Transformacions socio-econòmiques. El Calcolític.
10. L'Edat del Bronze a Europa. El desenvolupament de les societats complexes.

Bibliografia

Es recomana com a lectura prèvia el llibre:

FULLOLA, J.M.; NADAL, J. 1997: *Prehistòria*. Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya. Barcelona.

CABRERA, V., BERNALDO DE QUIROS, F., MOLIST, M., AGUAYO, P. i RUIZ, A., 1992 : *Manual de Historia Universal, 1, Prehistoria*, ed. Historia 16, Madrid.

COHEN, M.N., 1981: *La crisis alimentarias en la Prehistoria*, Alianza Ed., Madrid.

CHAMPION, T., GAMBLE, C., SHENNAN, S. i WHITTLE, A., 1988: *Prehistoria de Europa*, ed. Crítica, Barcelona.

CUNLIFFE, B.: 1998: *Prehistoria de Europa*. Oxford. Ed. Crítica. Barcelona.

FERNANDEZ MARTINEZ, V., 1989: *Teoría y método de la Arqueología*, ed. Síntesis, Madrid.

LEWIN, R., 1993: *Evolución humana*, Bibl. Científica Salvat, 23, Barcelona.

MOURE, A. i GONZALEZ MORALES, M., 1992: *La expansión de los cazadores. Paleolítico Superior y Mesolítico en el Viejo Mundo*, ed. Síntesis, Madrid.

REDMAN, Ch., 1990: *Los orígenes de la civilización*, ed. Crítica, Barcelona.

RENFREW, C. ; BAHN, P. 1993: *Arqueología. Teoría, método y práctica*. Barcelona.

BELÉN DEAMUS, M.; CHAPA, T. 1997: *La Edad de Hierro*. Ed. Síntesis, Madrid.

Pràctiques

Pràctiques de laboratori en grups reduïts, desenvolupades al llarg de l'any, en diversos horaris per facilitar l'assistència (aquestes pràctiques estan condicionades a la concessió de becaris docents).

Igualment es faran pràctiques obligatòries a l'aula, amb els "Materials docents de Prehistòria" i audiovisuals.

Avaluació

Examen final.

Professors/es: P. Bertran, B. Garí, J. Hernando, J.R. Jullá, A. Serra

Programa

1. Introducció: Fonts i bibliografia.
2. Vers la formació d'Europa: els regnes germànics.
3. L'església i la continuïtat romana a Orient. La cultura i l'art durant el període bàrbar.
4. Naixement i expansió de l'Islam. La tradició bizantina.
5. De la formació de l'Imperi Carolingi als Otònides.
6. La societat feudal.
7. Renovació de la Cristianitat llatina (segles XI-XIII).
8. La ciutat i el comerç (ss. XI-XIII).
9. Les monarquies feudals.
10. Crisi de la Baixa Edat Mitjana.

Bibliografia

- BROWN, P. *El primer milenio de la cristiandad*, Barcelona: Crítica, 1997.
- CAHEN, CL. *El Islam. Desde los orígenes hasta el comienzo del Imperio Otomano*, Madrid: Ed. Siglo XXI, 1989 (12 ed.).
- CIPOLLA, C. (coord.). *Historia económica de Europa. T. 1: La Edad Media*, Barcelona: Ed. Ariel, 1979.
- CLARAMUNT, S.; RIU, M. y otros. *Atlas de Historia Medieval*, Barcelona: Ayma S.A. Ed., 1975.
- DUCELLIER, A. ed. *Bizancio y el mundo ortodoxo*, Madrid: Mondadori, 1992.
- GARCÍA DE CORTAZAR, J.A.; SESMA MUÑOZ, J.A. *Historia de la Edad Media. Una síntesis interpretativa*, Madrid: Alianza Universidad, 1997.
- Història Medieval Universal. Text-guia.* B. GARÍ / J. HERNANDO / M. RIU / M. SANCHO / A. SERRA. Barcelona: Universitat (Textos docents, 25), 1995.
- LADERO QUESADA, M.A. *Edad Media*, Barcelona: Ed. Vicens Vives, 1987.
- MITRE, E. *Historia del mundo en la Edad Media. I: Occidente*, Madrid, 1983.
- RIU, M. *Lecciones de Historia Medieval*, Barcelona: Ed. Teide, 1975.
- RIU, M.; BATLLE, C. y otros. *Textos comentados de la Época Medieval*, Barcelona: Ed. Teide, 1975.

Pràctiques i activitats complementàries

Elaboració de recensions o lectures obligatòries. S'haurà de realitzar un treball de curs. Un terç de la docència es dedicarà a classes pràctiques.

Avaluació

Dos exàmens parcials o examen final de la matèria. Les recensions i el treball de curs es valoraran en la nota final.

Professors/es: C. Batlle, M.D. López, M. Rivera

Programa

1. Preliminars: concepte i periodització de l'Edat Mitjana.
2. La Península Ibèrica a l'època visigoda: continuïtats i canvis.
3. Al-Andalus: de la conquesta musulmana a la *fitna* (711-1031).
4. La formació dels regnes cristians (segles VIII-X).
5. L'expansió dels regnes cristians (segles XI-XIII).
6. Crisis i recuperació baixmedieval (segles XIV-XV).

Bibliografia

ARCE, J. *España entre el mundo antiguo y el mundo medieval*, Madrid: Taurus, 1988.

THOMPSON, E.A. *Los godos en España*, Madrid: Alianza, 1971.

ARIÉ, R. *La España musulmana (s. VIII-XV)*, «Historia de España», III, Barcelona: Labor, 1982.

GUICHARD, P. *La España musulmana. Al-Andalus Omeya (siglos VIII-XI)*, "Historia de España", 7, Madrid: Historia 16, 1995.

IRADIEL, P.; MORETA, S.; SARASA, E. *Historia Medieval de la España cristiana*, Madrid: Cátedra, 1989.

MACKAY, A. *La España de la Edad Media. Desde la frontera hasta el Imperio (1000-1500)*, Madrid: Cátedra, 1980.

MÍNGUEZ, J.M. *Las sociedades feudales, 1*, Madrid: Nerea, 1994.

PASTOR DE TOGNERI, R. *Resistencia y luchas campesinas en la época del crecimiento y consolidación de la formación feudal: Castilla y León (s. X-XIII)*, Madrid: Siglo XXI, 1980.

Pràctiques i activitats complementàries

Elaboració d'un treball de curs. Un terç de la docència es dedicarà a classes pràctiques. Lectures obligatòries controlades.

Avaluació

Examen final de la matèria; si el professor ho creu convenient es podran realitzar examens parcials. La nota del treball és complementària i només tindrà valor en cas d'aprovar els examens.

1180045/2190414 HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA

Dept. d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica

6 c. opt. 1r-2n cicle

Professors/es: M. Aventín, C. Batlle, I. Ollich, T.M. Viñolas

Programa

1. Perduració d'estructures antigues i creació d'una nova societat (415-826)
2. El procés d'independència dels francs (826-987)
3. La feudalització del país (987-1136)
4. Els inicis de l'expansió (1136-1213)
5. Creixement interior i expansió mediterrània (1213-1349)
6. Les contradiccions baixmedievals (1349-1516)

Bibliografia

- ABADAL, R. *Els primers comtes catalans*, Barcelona: Vicens Vives, 1965.
- AVENTÍN, M; SALRACH, J.M. *Història Medieval de Catalunya*, Barcelona: Proa, 1998.
- BALANÀ, P. *L'Islam a Catalunya (s.VIII-XII)*, Barcelona: Dalmau, 1997.
- BISSON, T.N. *Història de la Corona d'Aragó a l'Edat Mitjana*, Barcelona: Crítica, 1988 (versió castellana).
- BOLOS, J. *El mas, el pagès i el senyor*, Barcelona: Curial, 1995.
- BONNASSIE, P. *Catalunya mil anys enrera*, Barcelona: Ed. 62, 1979-81 (versió castellana i francesa).
- Conèixer la història de Catalunya*. vol.1. AVENTÍN, M.; SALRACH, J.M. *Dels orígens al segle XII*; vol.2. BATLLE, C. *Del segle XIII al XV*, Barcelona: Vicens Vives, 1983-85.
- FERRO, V. *El dret públic català*, Vic: Eumo, 1987.
- FREEDMAN, P. *Els orígens de la servitud pagesa a la Catalunya medieval*, Vic: Eumo, 1993.
- Història Medieval de Catalunya. Text-guia*. Barcelona: Universitat, 1997.
- SALRACH, J.M. *Història dels Països Catalans*, 1ª part, Barcelona: Edhasa, 1982.
- VICENS VIVES, J. *Els Trastàmars (s.XV)*, Barcelona: Vicens Vives, 1980.

Pràctiques i activitats complementàries

Lectures obligatòries. Un terç de la docència estarà dedicat a classes pràctiques.

Avaluació

Examen final i comentari de documents.

1180056/2190436 HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL

Departament d'Història Moderna

12 c. opt., 1r-2n Cicle

Professors: A. Alcoberro, J. Bada, E. Badosa, E. Serra, X. Gil i J.-Ll. Palos.

Programa

1. Concepte d'Història Moderna.
2. Europa i el món: expansió i imperis colonials.
3. Població i economia a l'Edat Moderna.
4. La Societat d'Antic Règim.
5. Humanisme, Reforma i Contrarreforma.
6. L'Estat Modern.
7. França i Anglaterra als segles XVI i XVII.
8. La crisi del segle XVII.
9. La Il·lustració.
10. Política Europea al segle XVIII.

Bibliografia

- ARTOLA, M.: *Textos fundamentales para la Historia*, Madrid, Revista de Occidente, 1968.
- BELENGUER, E.: *El Imperio hispánico, 1479-1665*, Barcelona, Grijalbo-Mondadori, 1995.
- BENNASAR, B.: i altres, *Historia Moderna*, Madrid, Akal, 1980.
- DOMINGUEZ ORTIZ, A.: *Historia Universal Moderna*, Barcelona, Vicens Vives, 1983.
- GIRALT, E; ORTEGA, R.; ROIG, J.: *Textos, mapas y cronología*, Barcelona, Teide, 1985.
- LEON, P.: *Historia económica y social del mundo*, vol. II: *El crecimiento indeciso, 1580-1730*, Madrid, Encuentro, 1980.
- MARTINEZ, M.A., *La Cuna del Liberalismo. Las revoluciones inglesas del siglo XVII*, Ariel, Barcelona, 1999.
- MARTÍNEZ RUIZ, E.; GIMÉNEZ, E.: i altres, *Introducción a la Historia Moderna*, Madrid, Itsmo, 1991.
- MOLAS, P.; DANTÍ, J.; RIERA, E.: *Història Universal*, vol. III: *Història Moderna*, Barcelona, Editorial 92, 1992.
- MOLAS, BADA, ESCARTIN, SANCHEZ MARCOS, GUAL, MARTINEZ: *Manual de Historia Moderna*, Barcelona, Ariel, 1993.
- COLECCIÓ "Historia de Europa Siglo XXI", volums corresponents a l'Edat Moderna. COL·LECCIÓ "Claves de la Historia" Ed. Planeta, Idem.

Pràctiques

Tots els grups: un treball de curs.

Avaluació

Tots els grups: un examen final.

Professors: E. Belenguier, J. Daní, E. Escartín, M. A. Pérez Samper

Programa

1. L'època dels Reis Catòlics.
2. Les bases econòmiques i socials de l'Espanya moderna.
3. El segle XVI: l'hegemonia espanyola.
4. El segle XVII: crisi o decadència de la Monarquia espanyola.
5. El segle XVIII: el reformisme borbònic.

Bibliografia

BELENGUER, E.: *El imperio hispánico, 1479-1665*, Barcelona, Grijalbo-Mondadori, 1995.

DOMINGUEZ ORTIZ, A.: *El Antiguo Régimen: los Reyes Católicos y los Austrias*, Madrid, Alianza ed., Historia de España, 3, 1988.

ENCISO L-M., et alii.: *Los Borbones en el siglo XVIII*, Madrid, Gredos, Historia de España, 10, 1991.

LYNCH, J.: *Los Austrias*, Historia de España, Crítica, Barcelona, 1992.

———. *El siglo XVIII*, Historia de España, Crítica, Barcelona, 1991.

MOLAS, P.: *Historia de España. Edad Moderna (1474-1808)*, Madrid, 1988.

SAMPER PEREZ, Mª A., *La España del Siglo de las Luces*, Ariel, Barcelona, 2000.

Avaluació

Grups D i G: Treball i examen final.

Resta de grups: examen final.

1180071/2190451 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA

Departament d'Història Moderna

6 c.opt. 1r-2n cicle

Professors: A. Casals, V.Gual, J.L. Palos, E. Serra i J.M. Torras

Programa

1. Els efectes d'una conjuntura depressiva de llarga durada: la guerra civil catalana del segle XV.
2. Catalunya dins la monarquia hispànica dels Àustries; inarticulació econòmica, política i institucional.
3. La Catalunya del segle XVI. Recuperació demogràfica i desordre social: immigració francesa i bandolerisme.
4. Els conflictes provocats per l'assimilisme castellà: els projectes d'Olivares i les seqüeles de la revolta catalana del 1640.
5. La Catalunya borbònica i la Nova Planta: creixement demogràfic, mercat interior i mercat colonial com a estímuls econòmics.

Bibliografia

- BELENGUER, E.: *Catalunya: De la Unión de Coronas a la Unión de Armas (1479-1626)*, Madrid, Arco-Libros, 1996.
- BELENGUER, E.: *Ferran el catòlic*, Edcs.62, Barcelona, 1999.
- D.A., *Història Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1995, 1997, vol. 4-5.
- D.A., *Història de la cultura catalana*, Barcelona: Ed. 62, vol. III, 1997.
- ELLIOT, J.H.: *La revolta catalana 1598-1640*, Barcelona: Vicens Vives, 1966 (1ª)
- VILAR, P.: *Catalunya dins l'Espanya Moderna*, Barcelona: Edicions 62, 1968 (1ª), 4 vols.
- FERRO, V.: *El dret públic català. Les institucions de Catalunya fins al Decret de Nova Planta*, Vic: Eumo Editorial, 1987
- ALBAREDA, J.: *Els catalans i Felip V: de la conspiració a la revolta (1700-1705)*, Barcelona: Vicens Vives, 1993.
- TORRAS RIBE, J.Mª, *La Guerra de Successió i els setges de Barcelona (1697-1714)*, Ed. Rafael Dalmau, Barcelona, 1999.
- SALES, N.: *Història de Catalunya*, vol. IV, Barcelona: Edicions 62, 1989

Pràctiques

Grups D, G: pràctiques d'arxiu opcionals.

Avaluació

Tots Grups: un examen final.

1180082/2190462 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL

Departament d'Història Contemporània

12 c. opt. 1r-2n cicle

Professors/es: J. Jacob, J.J. López, C. Borderías, J. Miñambres, I. de Cabo, J. Suau.

Programa

1. Les transformacions econòmiques dels segles XIX i XX.
2. Naixement i desenvolupament dels estats liberals.
3. Amèrica Llatina.
4. Els Estats Units d'Amèrica del Nord.
5. L'Extrem Orient.
6. Colonialisme i Imperialisme.
7. Les relacions internacionals.
8. Socialisme, anarquisme i moviment obrer.
9. Societat i cultura als segles XIX i XX.
10. D'una guerra a l'altra.

Bibliografia

- BARRACLOUGH, G.: *Introducció a la història contemporània*, Barcelona, Ed. 62, 1966.
- BRUNET, J.P.; LAUNAY, M.: *De una guerra a otra*, Madrid, Ed. Akal, 1991.
- PERONNET, M.: *Del siglo de las luces a la Santa Alianza, 1740-1815*, Ed. Akal, Madrid, 1991.
- HEFFER, J.; SERMAN, W.: *De las revoluciones a los imperialismos, 1815-1914*, Madrid, Akal, 1988.
- KENNEDY, P.: *Auge y caída de las grandes potencias*, Barcelona, Plaza & Janés, 1989.
- MARTÍNEZ, J.V.: *Introducción a la historia contemporánea*, Madrid, Itsmo, 1987.
- NERÉ, J.: *Historia contemporánea*, Barcelona, Ed. Labor, 1979.
- PALMER, J.; COLTON, J.: *Historia contemporánea*, Madrid, Akal, 1980.
- RÉMOND, R.: *Introducción a la historia de nuestro tiempo*, Barcelona, Ed. Vicens Vives, 1980.
- SALVADORI, M.L.: *Historia dell'età contemporanea (dalla restaurazione all'eurocomunismo)*, Torino, Lopcher Editore, 1990.

Pràctiques

Ús de material audiovisual

A les hores de tutories es farà el seguiment de les lectures recomanades a classe.

Avaluació

Examen Final.

1180093/2190473 H^a CONTEMP. D'ESPANYA I CATALUNYA

Departament d'Història Contemporània

12 c. opt., 1r-2n cicle

Professors/es: T. Abelló, G. Cardona, M. Caminal, T. Martínez de Sas, P. Pagés, M. Risques i A. Solà

Programa

1. La crisi de l'Àntic Règim.
2. Implantació del sistema liberal.
3. Transformacions jurídiques, econòmiques i socials.
4. La crisi del sistema liberal: el Sexenni Revolucionari.
5. La Restauració.
6. La crisi de la Restauració: l'emergència del catalanisme polític.
7. La conflictivitat social: moviment obrer i consolidació del sindicalisme.
8. La dictadura de Primo de Rivera.
9. La República i la Guerra Civil.
10. El Franquisme.

Bibliografia

- ABELLÓ GÜELL, T.: *El movimiento obrero en España*, Hipòtesis, Barcelona, 1998.
- ARACIL, R.; SEGURA, A.: *Història econòmica universal i d'Espanya*, Teide, Barcelona, 1993
- CARR, R.: *Espanya 1808-1939*, Ed. Ariel, Barcelona, 1992
- Història de Catalunya*, Ed. 62, Barcelona, 1987-88
- Volum V, FONTANA, J.: *La fi de l'Antic Règim i la industrialització*
- Volum VI, TERMES, J.: *De la Revolució de Setembre a la fi de la Guerra Civil*
- Volum VII, RIQUER, B. de; CULLA, J.: *El franquisme i la transició democràtica*
- Història d'Espanya*, Dir.: A. DOMÍNGUEZ ORTIZ, Ed. Planeta, Barcelona, 1988-91, vols. IX, X, XI i XII.
- PÉREZ LEDESMA, M.: *Estabilidad y conflictividad social*, Nerea, Madrid, 1990
- RISQUES CORBELLA, M.: *Història de la Catalunya Contemporània*, Ed. Pòrtic, Barcelona, 1999.
- SCHUBERT, A.: *Historia social de España (1808-1990)*, Ed. Nerea, Barcelona, 1991
- TÉMINE, BRODER, CHASTAGNARET.: *Historia de España contemporánea*, Ariel, Barcelona, 1992

Pràctiques

Ús de material audiovisual

A les hores de tutories es farà el seguiment de les lectures recomanades a classe.

Avaluació

Examen final.

Professors/es: Cristina Godoy, Josep Maria Gurt, Jordi Principal, Gisela Ripoll, Mercè Roca i Joan Sanmarí.

Programa

1. Estructura i contingut del jaciment arqueològic.
2. Mètodes i tècniques de l'excavació arqueològica.
3. Els mètodes de datació absoluta.
4. La prospecció arqueològica. L'arqueologia dels territoris.
5. L'estudi de la cultura material mòble.
6. L'arqueologia de l'entorn.
7. La integració i interpretació de la documentació: Etnoarqueologia i arqueologia experimental.
8. La posició de l'arqueologia dins les ciències socials: història de la investigació; els grans marcs teòrics.

Bibliografia

- BINFORD, L.: *En busca del pasado*, Barcelona, 1983.
- CARANDINI, A.: *Historias en la Tierra. Manual de Excavación arqueológica*. Barcelona, 1997.
- FERDIERE, A., ZADORA-RIO, E.: *La prospection archéologique*, París, 1986.
- HARRIS, E.H.: *Principios de estratigrafia arqueológica*, Barcelona, 1990.
- PARKES, P.: *Current Scientific Techniques in Archaeology*, Londres, 1986
- RENFREW, C.; BAHN, P.: *Arqueología. Teoría, método y práctica*, Barcelona, 1993.
- REYNOLDS, P.: *Arqueologia experimental. Una perspectiva de futur*, Vic, 1988.
- SHACKELEY, M.: *Environmental Archaeology*, Londres, 1978.

Pràctiques

Pràctiques voluntàries. Hi ha la possibilitat de fer treballs i recensions voluntàries.

Avaluació

Examen final. Es considerarà la participació en activitats paral·leles recomanades.

Professors: R. Aracil/A. Segura, B. Muniesa, A. Mayayo, M. Vilanova i P. Pagès.

Programa

1. Les conseqüències de la Segona Guerra Mundial: Reconstrucció d'Europa, Guerra Freda i formació de blocs.
2. L'economia de postguerra.
3. El procés de descolonització.
4. El bloc occidental.
5. L'Espanya franquista.
6. El "socialisme real" fins a la perestroika. La Xina de Mao.
7. La fi de l'expansió. El bloc occidental a la dècada dels vuitanta.
8. Amèrica Llatina.
9. Contradiccions i conflictes al Tercer Món: Dependència i sub-desenvolupament.
10. Espanya: De la transició democràtica a la "dècada" socialista.
11. Els moviments intel·lectuals i culturals.
12. El món actual: crisi del comunisme i nou ordre internacional. L'estat del món.

Bibliografia

- ARACIL, R./OLIVER, J./SEGURA, A.: *El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días*, Universitat, Barcelona, 1998 (edició revisada i actualitzada)
- BENZ, W./GRAML, H.: *El siglo XX, Siglo XXI*, Madrid, 1986
- LEON, P. (dir.): *El nuevo siglo XX: 1947 a nuestros días* (vol. VI), Zero-Zyx/Encuentro, Madrid, 1991
- MAMMARELLA, G.: *Historia de Europa contemporánea (1945-1990)*, Ariel, Barcelona, 1990
- MIQUEL, P.: *Histoire du monde contemporain, 1945-1991*, París, Fayard, 1991
- MUNIESA, B.: *Dictadura y Monarquía en España. De 1939 hasta la actualidad*, Ariel, Barcelona, 1996.
- SEVERINO, E.: *La tendencia fundamental de nuestro tiempo*, Pamiela, Barcelona, 1991
- WEE, H. van der: *Prosperidad y crisis, 1945-1980* (vol. VI), Crítica, Barcelona, 1986
- WRIGTH MILLS, C.: *Poder, política y pueblo*, Eudeba, Buenos Aires, 1978

Avaluació

Examen final.

Pràctiques

Ús de material audiovisual i informàtic.

A les hores de tutories es farà el seguiment de les lectures recomanades a classe.

1180130/2190495 MÈTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA

9 c. opt. 1r-2n cicle

Departaments: Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia; Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica; Història Moderna; Història Contemporània.

Professors: R. Sòria, A. Casals, C. Santacana i J. Remesal

Programa

1. La història com a ciència.
2. El mètode en la història.
3. La investigació històrica: plantejament i procés.
4. Les fonts històriques.
5. Ciències instrumentals.
6. La interdisciplinarietat a la història.
7. Centres de documentació.
8. Organització del treball històric.
9. Elaboració i presentació del treball històric.
10. La divulgació del treball històric.

Bibliografia

- BERTIN, J.: *La gráfica y el tratamiento gráfico de la información*, Taurus, Madrid, 1988
- BURKE, P. (ed.): *Formas de hacer historia*, Alianza, Madrid, 1992
- CARDOSO, C.F.S.: *Introducción al trabajo histórico*, Crítica, Barcelona, 1989
- CORTAZAR, G./CRUZ, J.: *Cómo estudiar historia*, Vicens Vives, Barcelona, 1989
- ECO, U.: *Cómo se hace una tesis*, Gedisa, Barcelona, 1992
- FINLEY, M.I.: *Uso y abuso de la historia*, Crítica, Barcelona, 1979
- KINDER, H./HILGEMANN, W.: *Atlas histórico mundial*, Istmo, Madrid, 1975, 2 vols.
- ROLDAN HERVAS, J.M.: *Introducción a la Historia Antigua*, Istmo, Madrid, 1975
- ROMANO, D.: *Elementos y técnicas del trabajo científico*, Teide, Barcelona, 1987
- TOPOLSKI, J.: *Metodología de la historia*, Cátedra, Madrid, 1985

Pràctiques i activitats complementàries

Treball relacionat amb els continguts temàtics de l'assignatura.

Avaluació

Examen final.

Professors/es: C. Godoy Fernández (Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia), J. Principal Ponce (Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia), M. Rivera Garretas (Dept. Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica), F. Sánchez Marcos (Dept. Història Moderna) i A. Colomines Companys (Dept. Història Contemporània)

Programa

1. Introducció: Acofotació conceptual i aclariments terminològics.
2. Orientació sobre la bibliografia, mètodes i fonts per a l'estudi de les tendències historiogràfiques actuals.
3. El punt de partida: les concepcions teòriques i les tradicions professionals en el primer terç del segle XX.
4. La renovació historiogràfica de la revista "Annales": les seves claus, la seva influència i les seves ambigüetats.
5. Proposta i context de la història com a ciència social a Alemanya i a Nordamèrica.
6. L'evolució de la ciència històrica en la interpretació marxista: del materialisme històric a l'antropologia crítica.
7. El retorn de la narrativa i dels esdeveniments: el qüestionament de la història socioestructuralista.
8. Nous enfocaments de la història: la microhistòria, la psichistòria i la història antropològica.
9. Altre visió sobre la història: el gènere, la història de les dones i la història feminista.
10. El gir lingüístic i l'epistemologia postmoderna: la fi de la història com a ciència?

Bibliografia

- ANDRÉS GALLEGO, J. (ed): *New history, Nouvelle Histoire: Hacia una nueva Historia*, Acta, Madrid, 1993.
- BURKE, P. (ed.): *Formas de hacer historia*, Alianza, Madrid, 1991 (ed. orig. 1991).
- CARBONELL, C.-O. i WALCH, J. (dirs.): *Les sciences historiques de l'Antiquité à nos jours*, Larousse, París, 1994.
- CASANOVA, J.: *La historia social y los historiadores*, Barcelona, Crítica, 1991
- CHARTIER, R.: *El mundo como representación*, Barcelona, Gedisa, 1992
- COLOMINES, A. i OLMOS, V.S.: *Les raons del passat. Tendències historiogràfiques actuals*, Barcelona, Afers Catarroja, 1998
- DOSSE, F.: *La historia en migajas: de "Annales" a la "nueva historia"*, Ed. Alfons el Magnànim, València, 1989.
- FONTANA, J.: *La història després de la fi de la història*, Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives, Barcelona, 1992.
- FUKUYAMA, F.: *El fin de la historia y el último hombre*, Planeta, Barcelona, 1992.
- IGGERS, G. G.: *La ciencia histórica en el siglo XX. Las tendencias actuales*, Labor, Barcelona, 1995 (ed. orig. 1993)
- KOCKA, J.: *Historia social*, Alfa, Barcelona, 1989.
- KOSSELECK, R.: *Futuro pasado*, Paidós, Barcelona, 1993 (ed. orig. 1984).
- MARROU, H.: *El conocimiento histórico*, Idea Books, Barcelona, 1999
- RIVERA GARRETAS, M.M.: *Nombrar el mundo en femenino. Pensamiento de las mujeres y teoría feminista*, Barcelona, Icaria, 1994
- WHITE, H.: *El contenido de la forma. Narrativa, discurso y representación histórica*, Paidós, Barcelona, 1992 (ed. orig. 1987).
- ZINSER, J.: *History and Feminism*, Twayne, Nova York, 1993.

Pràctiques

Lectures obligatòries controlades. Treball voluntari. Pràctiques de comentaris de materials historiogràfics.

Avaluació

Examen final que podrà incloure control de lectures

Professora: Mª Carmen Moreno García**Teoria**

- Tema 1: La geografia física i la climatologia
- Tema 2: Els factors astronòmics i geogràfics del clima
- Tema 3: L'atmosfera
- Tema 4: La radiació i la temperatura
- Tema 5: La humitat i la nuvolositat
- Tema 6: La precipitació
- Tema 7: La pressió atmosfèrica i el vent
- Tema 8: Les masses d'aire, els fronts i els centres d'acció
- Tema 9: La circulació general atmosfèrica
- Tema 10: Els climes del món

Pràctica

- Pràctica 1: Elaboració estadística de dades climàtiques i la seva representació gràfica
- Pràctica 2: Els mapes del temps: anàlisi i previsió
- Pràctica 3: El diagrama ombrotèrmic de Gaussen: aplicació als climes del món

Activitats

Durant el curs es projectaran diversos vídeos documentals sobre la temàtica pròpia de l'assignatura. També es preveu la possibilitat d'organitzar alguna conferència i alguna visita a un observatori o estació meteorològica.

Evaluació

Un examen general de la matèria teòrica i pràctica impartida. La qualificació obtinguda en aquest exercici pot incrementar-se mitjançant la realització de treballs de curs opcionals i relacionats amb la matèria de l'assignatura.

Observacions

Atès el caràcter obligatori i bàsic de l'assignatura, és recomanable una assistència continuada al curs. L'alumnat podrà disposar d'un quadern de pràctiques, on farà els diferents exercicis pràctics que es proposin.

Bibliografia

- CATALA DE ALEMANY, J.: *Diccionario de Meteorología*. Madrid, Alhambra, 1986.
- CUADRAT, J.M^a.; PITA, M^a. F.: *Climatología*. Madrid, Càtedra, 1997.
- GIL OLCINA, A.; OLCINA CANTOS, J.: *Climatología general*. Barcelona. Ariel, 1997.
- JORGE, J.; RIVERA, J.J.: *Diccionario de Meteorologia*. Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, 1992.
- MARTIN VIDE, J.: *Fundamentos de Climatología Analítica*. Madrid, Síntesis, 1991.

Pràctiques

- CLAVERO, P.L.; RASO, J.M.: *Los climas. Fundamentos y sugerencias didácticas*. Madrid, Anaya, 1983.
- MARTIN VIDE, J.: *Mapas del tiempo: fundamentos, interpretación e imágenes de satélite*. Barcelona, Oikos-tau, 1991.

Professora: Mercedes Marín Ramos**Teoria**

Tema 1: La geografia física i la climatologia

Tema 2: L'atmosfera i la radiació solar

Tema 3: El balanç de radiació del sistema terra-atmosfera

Tema 4: El cicle de l'aigua en l'atmosfera

Tema 5: La circulació atmosfèrica

Tema 6: La diversitat climàtica de la superfície terrestre

Tema 7: La dinàmica espacio-temporal del clima

Pràctiques

Pràctica 1: Comentari de textos metodològics.

Pràctica 2: anàlisi i interpretació de mapes climàtics.

Pràctica 3: Elaboració i contrastació de mapes climàtics.

Avaluació

1. Exàmen final del programa de teoria (70% de la qualificació final).

2. Memòria de pràctiques obligatòria (30% de la qualificació final).

Per aprovar cal haver superat totes dues proves.

BibliografiaCATALA de ALEMANY, J.: *Diccionario de Meteorologia*, Madrid, Alhambra, 1986.CUADRAT, J.M.; PITA, M.F.: *Climatología*, Madrid, Cátedra, 1997.GIL OLCINA, A.; OLCINA CANTOS, J.: *Climatologia General*, Barcelona, Ed. Ariel, 1997.JORGE, J.; RIVERA, J.H.J.: *Diccionario de Meteorologia*, Barcelona, U.P.C., 1992.MARTIN VIDE, J.: *Fundamentos de Climatologia Analítica*, Madrid, Síntesis, 1991.MARTIN VIDE, J.; OLCINA CANTOS, J.: *Tiempos y climas mundiales*, Vilassar de Mar, Oikos-Tau, 1996.STRAHLER, A.N.: *Geografia Física*, Barcelona, Omega, 1979.

Professorat: Núria Benach, Maravillas Nájjar

Teoria

1.- Aproximacions a la Geografia Humana

- 1.1.- La imaginació geogràfica. Espai, societat i territori
- 1.2.- La Geografia Humana com a disciplina.
- 1.3.- Nous enfoc i nous temes de la Geografia Humana d'avui

2.- Les activitats econòmiques

- 2.1.- La globalització econòmica i la creixent especialització de l'espai.
- 2.2.- Les activitats agrícoles: de l'autosubsistència a la mundialització.
- 2.3.- Les activitats industrials: la transformació dels factors de localització.
- 2.4.- Les activitats terciàries: creixement i diversificació

3.- Medi ambient, recursos i població

- 3.1.- Les variables demogràfiques del creixement
- 3.2.- Les teories i les polítiques demogràfiques.
- 3.3.- Desenvolupament, recursos i sostenibilitat

4.- Els assentaments humans:

- 4.1.- La localització de la població i el poblament.
- 4.2.- Processos d'urbanització i jerarquies urbanes.
- 4.3.- L'espai intern de la ciutat
- 4.4.- El planejament urbà.

5.- La cultura com a procés geogràfic:

- 5.1.- L'homogeneïtzació cultural del món i la diversitat.
- 5.2.- Cultura i identitat
- 5.3.- Nous temes d'estudi: geografies de la diferència

6.- L'organització política:

- 6.1.- Espai, poder i territori
- 6.2.- El nou ordre mundial
- 6.3.- Conflictes polítics i territorials
- 6.4.- Les organitzacions polítiques

Pràctica: Comentari de textos teòrics i metodològics; comentari de mapes, gràfiques i estadístiques.

Avaluació: Hi haurà 2 exàmens, el febrer i el juny, més una memòria de pràctiques.

Bibliografia:

BROWN, L.R. dir. (2000): *La situación del mundo 2000. Informe anual del Worldwatch Institute*, Barcelona, Icaria editorial.

CARRERAS, C. (1998): *Geografia Humana*, Edicions de la Universitat de Barcelona, Barcelona.

CLOKE, P., CRANG, P., GOODWIN, M. (1999): *Introducing Human Geographies*, Arnold, London.

DOLLFUS, O. (1999): *La mundialización*, Barcelona, Ed. Bellaterra.

HAGGETT, P. (1974): *Geography, a Modern Synthesis*, Harper and Row, New York (trad. castellana, Ed. Omega, Barcelona, 1989).

JOHNSTON, R.J., GREGORY, D., SMITH, D. (1987): *Diccionario de Geografía Humana*, Madrid, Alianza Ed.

KNOX, P.L., MARSTON, S.A. (1998): *Places and Regions in Global Context. Human Geography*, Prentice Hall, Upper Saddle River, N.J.

PUYOL, R., ESTEBANEZ, J., MENDEZ, R. (1995): *Geografia Humana*, Cátedra, Madrid

UNWIN, T. (1995) *El lugar de la Geografía*, Cátedra, Madrid.

Data reservada en cas de convocar-se un primer examen parcial: 31 de gener de 2001

(dimecres)

(A) M.Nájjar, 12-14 h, aula 31;

(B): N.Benach, 12-14 h, aula 32;

(C): M.Nájjar, 17-19 h, aula 31

Professorat: Arlinda García Coll, Tomàs Vidal Bendito**Teoria**

1. Introducció a la Geografia de la Població: evolució dels continguts, enfocaments i fonts d'estudi.
2. L'evolució de la població. El moviment natural i els moviments migratoris.
3. L'estructura de la població: per edats, estructura familiar, activitat econòmica i nivell educatiu.
4. La distribució espacial de la població. Tècniques estadístiques i cartogràfiques. Població rural i població urbana.
5. Les teories i les polítiques de població.

Pràctica

1. Coneixement de les principals fonts d'estadístiques de població.
2. Tècniques estadístiques i demogràfiques per a l'estudi de la població.
3. Tècniques de gràfiques per a la representació de la població.
5. Interpretació de taxes, gràfiques i mapes.

Avaluació

Avaluació continuada a partir d'exercicis pràctics i treballs.
Examen final.

Bibliografia

- ABELLAN, A. et. al. (1991) *La población del mundo*, Madrid: Síntesis, Col. Espacios y Sociedades.
- NOIN, D. (1979) *Geographie de la Population*, París: Masson.
- CASAS TORRES, J.M. (1982) *Población desarrollo y calidad de vida (Cur-so de Geografía de la Población I)*, Madrid, Rialp.
- PUYOL, R. VINUESA, J. ABELLAN, A. (1993) *Los grandes problemas actuales de la población*, Madrid: Síntesis, Col. Espacios y Sociedades.
- ZELINSKY, W.(1971) *Introducción a la Geografía de la Población*, Barcelona, Vicens Vives.

Professorat: Rosa Castejón, Josep Pons, Dolores Sánchez**Programa**

1. Estructuració del territori espanyol
2. Els recursos naturals i el seu aprofitament
3. La conservació del medi natural
4. La població: el comportament demogràfic i els assentaments
5. El món agrari a Espanya
6. L'espai industrial: concentració versus dispersió
7. La diversitat de les activitats terciàries

Avaluació

Exàmen (80 % de la nota final) i pràctiques (20% de la nota final).

Es podrà optar per realitzar els exàmens:

* Quadrimestrals: Gener i Maig. Alliberadors de matèria

* Final: Juny. Tota la matèria.

Desenvolupament del curs

1. Classes teòriques
2. Classes pràctiques
3. Sortides de camp
4. Conferències

Observacions

1. Part de la matèria del programa s'ha de preparar individualment d'acord amb les indicacions del professor.
2. Es facilitaran dossiers amb documentació. Dits documents seràn de suport a les classes i podràn ésser matèria d'examen.
3. S'oferiran dos tipus de sortides de camp:
 - a) Sortida de treball de camp de caràcter obligatori. Duració un dia.
 - b) Sortida de treball de camp de caràcter opcional. Duració 5 dies.

Bibliografia

- BIELZA de ORY, V. (Coord.), 1992. *Territorio y sociedad en España*, Ed. Taurus, Madrid (2 vol.)
- BOSQUE, J. y VILÀ VALENTÍ, J. (Dir), 1990. *Geografía de España*, Ed. Planeta, Barcelona (10 vol. edit.)
- MÉNDEZ, R., MOLINERO, F. (Coord.) (1993): *Geografía de España*, Ed. Ariel, Barcelona
- PUYOL ANTOLÍN, R. (Dir), 1987-91. Colección *Geografía de España*, Ed. Síntesis, Madrid, (18 monografías)
- TERÁN, M., SOLÉ, L. i VILÀ J. (Dir), 1986. *Geografía General de España*, Ed. Ariel, Barcelona (1ª ed. 1978)
- VILÀ VALENTÍ, J., 1989. *La Península Ibérica*, Ed. Ariel, Barcelona (reedició actualitzada).

Data reservada en cas de convocar-se un primer examen parcial: 16 de gener 2001 (dimarts) (A): D.Sánchez; 12-14 h (41); (B): R.Castejón, 12-14 h (33); (C): J.Pons, 17-19 h (11)

Professorat: José Luís Luzón, Francesc López Palomeque, Jaume Mateu Giral**Teoria:**

- 1.- Europa com a concepte geogràfic.
- 2.- L'estructura física: alternança de planes i muntanyes.
- 3.- La diversitat climàtica i biogeogràfica.
- 4.- Els rius i el paper de les aigües continentals
- 5.- Europa i el mar
- 6.- Canvis demogràfics i models regionals de la població europea
- 7.- El poblament, el sistema de ciutats i la ciutat com a espai de producció i consum.
- 8.- Les activitats primàries: tradició i modernitat en el camp europeu
- 9.- Els recursos energètics i les activitats industrials.
- 10.- Les activitats terciàries: els transports, el comerç i el turisme.
- 11.- Processos econòmics, desequilibris territorials i polítiques regionals.
- 12.- La divisió política-administrativa del territori a Europa
- 13.- Processos polítics i territori en el canvi de segle: desintegració, integració i Unió Europea.
- 14.- Anàlisi regional: estudi de països o conjunts regionals

Pràctica: Les pràctiques tenen caràcter obligatori i es faran al llarg del curs.**Avaluació:** El valor de la nota de l'exàmen de la part teòrica representarà el 80% de la qualificació final de l'assignatura i la part pràctica el 20% restant.**Bibliografia bàsica (selecció):**

- BERENTSEN, W.H. (1997): *Contemporary of Europe. A Geographic Analysis*. John Wiley & Sons Inc. New York.
- COLE, J. & COLE, F. (1997): *Geography of the European Union*. Routledge. Londres.
- COMISIÓ EUROPEA (1998): *Europa en cifras* (quinta edició), Luxemburgo, EUROSTAT, Oficina de Publicaciones de las Comunidades Europeas.
- CLOUT, H.; BLACKSELL, M.; KING, R.; PINDER, D. (1994): *Western Europe: geographical perspectives*, London, Longman. (primera edició 1985).
- DERRUAU, M. (1972): *Europa*, Barcelona, Ed. Labor.
- JORDAN; Terry G (1996): *The European cultural area*. Harper Collins, New York.
- LÓPEZ PALOMEQUE, F. (Coord.) (2000): *Geografia de Europa*, Editorial Ariel, Barcelona
- LUZÓN, J.L. y MATEU, J. (1997): *Geografia de Europa*. Text-Guia. Texto docente nº 109. Edicions de la Universitat de Barcelona.
- PUYOL, R.; VINUESA, J. (Editors)(1995): *La Unión Europea*, Madrid, Editorial Síntesis.
- STANNERS, D.; BOURDEAU, P. (Dir.) (1995): *Europe's Environment. The Dobris Assesment*, Copenhagen, European Environment Agency.
- VILLANUEVA i MARGALEF, M^a. (1999): *La Unió Europea. Societat i territori en el procés d'integració*. Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, Servei de Publicacions.

Data reservada en cas de convocar-se un primer examen parcal: 30 de gener de 2001 (dímarts) (A): J.L.Luzón, 12-14 (9); (B): F.López Palomeque, 9-11:00 (11); (C): J.Mateu, 16-18 (10)

2170092/2190591 - CARTOGRAFIA GENERAL

Grups: A-1-2 / B-1-2 / C-1-2

Departament de Geografia Humana
Dep. de Geo. Física i A. Geo. Regional

6 crèdits opt. 1r-2n cicle

Professorat: Josep M^o. Rabella, Graziana Ramazzini, Belén Gómez, Montserrat Salvà

Teoria

Conceptes i bases teòriques. Escala, llenguatge visual, simbologia.
La representació cartogràfica de l'espai geogràfic: el mapa topogràfic.
Planimetria, altimetria, projeccions cartogràfiques.
Fonaments de topografia i fotogrametria.
Lectura i interpretació del mapa topogràfic.
Cartografia de base i cartografia derivada.

Pràctica

Repartits al llarg del curs i estretament relacionades amb el temari, s'efectuen diversos treballs que, generalment, s'inicien a l'aula i es completen fora d'ella. També es realitzen sortides de camp d'aplicació cartogràfica.

Avaluació:

L'avaluació del curs es realitza de forma continuada mitjançant la puntuació dels treballs de pràctiques i un examen final.

Observacions

Degut al caràcter obligatori i teòrico-pràctic de l'assignatura és imprescindible l'assistència assídua a les classes. És altament recomanable disposar del programa editat pel Servei de Fotocòpies, més detallat i amb extensa bibliografia.

Bibliografia

KOEMAN, W.C. i altres: *Basic Cartography for Students and Technicians*. (2 volums). International Cartographic Association, 1984 i 1988.
LÓPEZ-CUERVO, S.: *Fotogrametría*. Madrid, López-Cuervo, 1980.
PUYOL, R. i ESTÉBANEZ, J.: *Análisis e interpretación del mapa topográfico*. Madrid, Tebar Flores, 1976.
RAISZ, E.: *Cartografía*. Barcelona, Omega, 1985.
ROBINSON, A. H. i altres: *Elementos de cartografía*. Barcelona, Omega, 1985.
VÁZQUEZ, F. i MARTÍN, J.: *Lectura de mapas*. Madrid, I.G.N. 1987.

Professorat: Josep M^o. Rabella, Graziana Ramazzini; Elisabet Rosa, Belén Gómez; Montserrat Salvà

Teoria

Conceptes i bases teòriques. Les variables visuals: classificació i ús. Simbologia. La representació gràfica de variables geogràfiques: gràfics i diagrames. La representació cartogràfica de variables geogràfiques: el mapa temàtic. Teledetecció: fonaments, tècniques i aplicacions. Fotografia aèria i fotointerpretació. Imatges de satèl·lit: restitució i classificacions. Introducció a la cartografia assistida per ordinador. Introducció als Sistemes d'Informació Geogràfica. Tècniques d'elaboració i edició cartogràfiques.

Pràctica

Repartides al llarg del curs i estretament relacionades amb el temari, s'efectuen diversos treballs que, generalment, s'inicien a l'aula i es completen fora d'ella. També es realitzen visites o altres activitats d'interès cartogràfic.

Avaluació

L'avaluació del curs es realitza de forma continuada mitjançant la puntuació dels treballs de pràctiques i un examen final.

Observacions

Degut al caràcter teòric-pràctic de l'assignatura és imprescindible l'assistència assídua a les classes. És altament recomanable disposar del programa editat pel Servei de Fotocòpies, més detallat i amb extensa bibliografia.

Bibliografia

- BERTIN, J.: *La gráfica y el tratamiento gráfico de la información*. Madrid, Taurus, 1988.
- DENT, B.D.: *Cartography. Thematic Map Design*. Dubuque (Iowa) Wm. C. Brown Publishers, 1993.
- CHUVIECO, E.: *Fundamentos de teledetección espacial*. Madrid, Rialp, 1996, 3^a ed. revisada.
- MONKHOUSE, F. J. i WILKINSON, H. R.: *Mapas y diagramas*. Barcelona, Oikos-Tau, 1968.
- ROBINSON, A. H. i altres: *Elementos de cartografía*. Barcelona, Omega, 1985.
- SZEGŐ, J.: *Human Cartography*. Estocolm, Swedish Council for Building Research, 1987.
- VÁZQUEZ, F. i MARTÍN, J.: *Fotointerpretación*. Madrid, I.G.N. 1988.
- BÉGUIN, M.; PUMAIN, D.: *La représentation des données géographiques. Statistique et cartographie*. Armand Colin, Paris, 1994.

Professorat: Pedro Clavero Paricio, Josep M. Raso Nadal

Programa

- 0.- Introducció a la quantificació en Geografia.
- 1.- Distribucions estadístiques: Tabulació i representació gràfica.
- 2.- Mesures de posició.
- 3.- Mesures de dispersió.
- 4.- Mesures de forma.
- 5.- Fonaments de la teoria de probabilitats i anàlisi combinatòria.
- 6.- Distribucions de probabilitat: les distribucions binomial i normal.

Treball/ Pràctiques

Caldrà realitzar un treball relacionat amb les classes pràctiques de l'assignatura (grup tarda) o un conjunt de pràctiques (grup matí).

Avaluació

- 2 Avaluacions parcials
- 1 Examen final

Observacions

L'assignatura tindrà un caire eminentment pràctic. L'objectiu fonamental és el coneixement d'una sèrie de tècniques estadístiques i llur aplicació en treballs geogràfics.

Bibliografia

- DOMENECH MASSONS, J. M. (1977): *Bioestadística: Métodos estadísticos para investigadores*. Herder, Barcelona, 642 pp.
- GRUPO CHAUDULE (1980): *Iniciación a los métodos estadísticos en Geografía*. Ariel, Barcelona.
- SHAW, G. i WHEELER, D.(1994): *Statistical Techniques in Geographical Analysis*, Halsted/J. Wiley, Chichester, New York, 2ª ed, 359 pp. Saltés, Madrid.
- RASO, J. M., MARTIN, J. I CLAVERO, P. L. (1987): *Estadística básica para Ciencias Sociales*, Ariel, Barcelona.
- SPIEGEL, M. R. (1991): *Estadística*. Mc Graw Hill, Madrid, 2ª edició.

Professorat: Xose Armesto, Jaume Font Garolera**Programa**

1. Gènesi i raó de ser de la Geografia: de *la terra incognita* a l'ordenament territorial.
Definicions de Geografia. Objectius i finalitats de la ciència geogràfica. Enfocament temàtic i enfocament regional en Geografia.
2. Síntesi de l'evolució històrica del pensament geogràfic.
La geografia antiga: del mite a l'explicació racional del món. La geografia renaixentista i l'època del descobriments geogràfics. El segle XVIII: viatges i viatgers. Els segles XIX i XX i la institucionalització de la disciplina geogràfica: de Humboldt a la geografia contemporània. La pluralitat d'enfocaments en la Geografia actual.
3. La definició del concepte de regió i la delimitació de regions
Límits, fronteres i conflictes geogràfics. Territoris i escales: de la macroregió a la microregió. Regions político-administratives. Regions naturals. Regions geogràfiques. Regions funcionals.
4. L'aplicació pràctica de l'Anàlisi Geogràfica Regional.
Metodologies d'anàlisi geogràfica regional: de l'enfocament regional clàssic a l'enfocament sistèmic. L'anàlisi territorial i els estudis aplicats: la descripció, la diagnosi i la prògnosi territorial.
5. El coneixement geogràfic com a forma d'interpretació integradora del món.
La utilitat de l'enfocament integrador de la geografia regional.

Objectius de l'assignatura:

L'assignatura pretén que l'estudiant assoleixi una visió ampla de la teoria i la pràctica de la Geografia mitjançant l'aprenentatge dels conceptes, mètodes i tècniques bàsiques de l'anàlisi geogràfica regional. L'objectiu de l'assignatura és iniciar-se en l'estudi i l'anàlisi del territori des de perspectives diferents.

Desenvolupament de la matèria:

Classes teòriques
Pràctiques de camp (dues sortides, una d'obligatòria)
Pràctiques d'aula i activitats complementàries.

Avaluació:

Examen final a realitzar el dia de la convocatòria oficial de la Facultat.
Qualificació final ponderada amb les pràctiques de camp i les activitats complementàries.

Bibliografia:

- ALONSO FERNÁNDEZ, J. (1990): *La nueva situación regional*. Colec. Geografía de España. Ed. Síntesis. Madrid.
- CAPEL, H. (1981): *Filosofía y ciencia en la Geografía contemporánea. Una introducción a la Geografía*. Barcanova. Barcelona.
- DOMINGO COLL, J. & MALLART CASAMAJOR, Ll. (Ed.) (1997): *A l'entorn de la frontera*. Ed. Oikos – Tau. Vilassar de Mar (Barcelona).
- GÓMEZ MENDOZA, J. i altres (1983): *El pensamiento geográfico*. Alianza Universidad. Madrid.
- HOLT JENSEN, A. (1992): *Geografía. Historia y conceptos*. Ed. Vicens Vives. Barcelona.
- MÉNDEZ, R. & MOLINERO, F. (1996 ed.): *Espacios y sociedades*. Ed. Ariel. Barcelona.
- NIR, D. (1990): *Region as a socio-environmental system. An introduction to a systemic regional geography*. Kluwer Academic Publishers. Dordrecht (Països Baixos).
- ORTEGA CANTERO, N. (1987): *Geografía y cultura*. Alianza Universidad. Madrid.
- ORTEGA, J. (2000): *Los horizontes de la Geografía*. Ariel, Barcelona

Col·laboradors: Hugo Capella i Maria Herrero

2170136/2190543 GEOGRAFIA DE CATALUNYA Grups: A/ B /C

Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional 6 crèdits opt., 1r-2n cicle

Professorat: Jaume Font i Garolera, Núria Gilàbert

Programa

- 1.- Introducció: claus per a l'estudi geogràfic de Catalunya
 - 1.1. Identificació del territori català
 - 1.2. El concepte de Catalunya
 - 1.3. Catalunya dins el context ibèric, mediterrani i europeu
- 2.- El medi natural
 - 2.1. El relleu i les seves formes
 - 2.2. Els trets climàtics generals
 - 2.3. L'aigua i la seva utilització
 - 2.4. Els trets biogeogràfics
 - 2.5. Els paisatges
- 3.- L'activitat humana i el territori
 - 3.1. La població i el poblament
 - 3.2. L'economia: la localització de les activitats econòmiques
 - 3.3. L'organització territorial
- 4.- Una visió de síntesi
 - 4.1. Aproximació als paisatges de Catalunya i la seva transformació
 - 4.2. Societat i ús del territori a la Catalunya actual
 - 4.3. Catalunya dins l'Europa contemporània

Desenvolupament de la matèria:

Classes teòriques.

Pràctiques de camp (dues sortides) i pràctiques d'aula i activitats complementàries.

Avaluació:

Examen final ponderat amb la valoració del treball de camp i les activitats complementàries.

Observacions:

La finalitat de l'assignatura és introduir a l'estudiant al coneixement geogràfic de Catalunya. L'alumne ha de conèixer els trets naturals del territori català (orogràfics, climàtics i biogeogràfics) i les fites de la seva transformació espacial: població, poblament, localització de les activitats econòmiques i organització territorial.

Bibliografia

- AA.DD. (1978-1992): Col·lecció *Catalunya Comarcal* (monografies comarcals). Barcelona, Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- AA.DD. (1976): *Geografia Física dels Països Catalans*. Barcelona, Ketres Ed.
- AA.DD. (1981-85): *Gran Geografia comarcal de Catalunya*. Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana (19 volums).
- CARRERAS, C. (dir) (1992-95): *Geografia general dels Països Catalans*. Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana.
- CASASSAS, Ll. i CLUSA, J. (1981): *L'organització territorial de Catalunya*. Barcelona, Fund. J.Bofill.
- FONT, J.; TORT, J. (Coord) (1996): *Geografia de les terres de parla catalana*. Vol X de *Geografia Universal*. Barcelona, Edít 92.
- LLOBET, S. (1992): *El medi i la vida en el Montseny*. Granollers, Ajuntament de Granollers. 1ª Edició, 1947. Barcelona, CSIC, Instituto Elcano y E.E. Pirenaicos.
- SOLÉ SABARIS, Ll. (dir), (1958-74): *Geografia de Catalunya*. Barcelona, Ed. Aedos (3 volums).
- VILA, P. (1928-35): *Resum de Geografia de Catalunya*. Barcelona, Barcino (9 fascicles).
- VILAR, P. (1966): *El medi natural*, vol. I de *Catalunya dins l'Espanya moderna*. Barcelona, Edic. 62.

*ASSIGNATURES
DE LLIURE ELECCIÓ*

1610125 HISTÒRIA DEL DRET

Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica

6 c. II. elecció

Professors: O. Oleart, M. Turull

Programa

1. Introducció.
2. L'arribada a la Península d'un dret comú a tots els pobles sotmesos a l'Imperi Romà.
3. El desenvolupament autònom de la tradició jurídica romana a la Península.
4. La creació dels drets hispànics a partir de la tradició jurídica visigoda.
5. El renaixement jurídic bolonyès i la recepció del *ius commune*.
6. L'aparició de l'Estat i el triomf del dret regl.
7. L'aparició d'un dret nacional espanyol com a conseqüència del triomf de la sobirania nacional espanyola.

Bibliografia

IGLESIA FERREIRÓS, A. *La creació del dret. Una història de la formació d'un dret estatal espanyol. Manual*, 2 vols. Barcelona: Gráficas Signo, 1993; Madrid: Marcial Pons, 1996.

———. *La creació del derecho. Una historia del derecho español. Lecciones*, 3 vols. Barcelona: Gráficas Signo, 1989.

———. *La creació del derecho. Una historia del derecho español. Antología de textos*, Barcelona: Gráficas Signo, 1991; Madrid: Marcial Pons, 1996.

SOBREQUÉS I VIDALS, S. *Història de la producció del dret català fins al Decret de Nova Planta*, Girona: Col·legi Universitari, 1978.

BROCÁ, G.M. de. *Historia del derecho de Cataluña especialmente del Civil, y exposición de las instituciones del derecho civil del mismo territorio en relación con el código civil de España y la jurisprudencia*, Barcelona: Generalitat/Dept. de Justícia, 1985 (Ed. facsímil de la primera edició de 1918).

SÁNCHEZ, G. *Curso de Historia del Derecho Español. Introducción y fuentes*, Valladolid, 1972 (10a edició).

Pràctiques

Un terç de la docència estarà dedicat a classes pràctiques.

Avaluació

Examen final escrit. En funció del nombre d'estudiants, es podrà estudiar la possibilitat d'obtenir crèdits a partir de treballs de curs.

1610206 ORIGENS HUMANS

Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia

3 c. l.lecció

Professor: D. Turbón

Programa

1. Els humans i el procés evolutiu: forces i processos. Variabilitat genètica i ambiental. Taxonomia i filogènia.
2. Biologia dels Primats: diversitat, ecologia. Sistemàtica. Els Hominoidea del Miocè.
3. Els homínids del Plio-Pleistoce. L'aparició del gènere Homo.
4. Homo erectus: expansió extra-africana i potenciació de l'econínxol cultural.
5. L'origen dels humans moderns. Els Neandertals. La diversitat humana actual.

Bibliografia (Fac. de Biologia de la UB).

- AIELLO L. i DEAN, C. (1990).- Human Evolutionary Anatomy. Academic Press. London.
- CAMPBELL B.G. (1992).- Humankind Emerging. Harper Collins Pub. Inc. New York.
- ECCLES J.C. (1989).- Evolución del cerebro. Ed. Labor, Barcelona.
- JONES S., MARTIN, R. i PILBEAM D. (Eds.) (1992).- The Cambridge Encyclopedia of Human Evolution. Cambridge University Press.
- KLEIN R.G. (1989).- The Human Career. The Univ. of Chicago Press. Chicago & London.
- NELSON H. i JURMAIN R. (1994).- Introduction to Physical Anthropology. Sixth Ed. West Publishing Company. St. Paul MN. USA.
- POIRIER F.E. (1993).- Understanding Human Evolution. Prentice Hall. Englewoog Cliffs. New Jersey. USA.
- STRINGER C. i GAMBLE, C. (1996).- En busca de los Neandertales. Ed. Crítica, Barcelona.
- WOLPOFF M. (1995).- Paleoanthropology. Second Edition. McGraw Hill, New York.

Avaluació

L'avaluació final es farà mitjançant un examen escrit, el qual podrà, opcionalment, ser substituït per treballs de curs d'actualització de coneixements sobre la bibliografia més recent.

Observacions

Es faran dues pràctiques amb motllos d'homínids fòssils i un programa informàtic dels mateixos.

Les classes començaran el dia 30 de març de 2001.

Professor: Dr. Santacana

Programa

1. La naturaleza del conocimiento histórico y su enseñanza.
2. Las capacidades de comprensión de la explicación histórica del alumnado de la enseñanza secundaria.
3. La selección idónea de contenidos históricos para la educación.
4. Técnicas y métodos en el aprendizaje de los conceptos históricos.
5. La historia en los programas oficiales de educación secundaria.
6. Los recursos para el aprendizaje y repertorios documentales de carácter didáctico.
7. Experiencias de innovación didáctica en el aprendizaje de la historia.
8. La enseñanza de la historia en otros países.
9. Elaboración de unidades didácticas.

Bibliografía

CARRETERO, M.: *Construir y enseñar las Ciencias Sociales y la Historia*, Madrid, Visor, 1996

CITRON, S.: *Enseigner l'Histoire aujourd'hui. La mémoire perdue et retrouvée*. Paris, Editions Ouvrières, 1984

DIKINSON, A.K.; LEE, P.J.; ROGERS, P.G. (ed.): *Learning History*. London, Heinemann, 1980

GRUPO HISTORIA 13-16: *Taller de Historia Proyecto Curricular de Ciencias Sociales*. Madrid, Ed. de la Torre, 1990

PRATS, J.: "La selección de contenidos históricos para la Educación Secundaria. Coherencia y autonomía respecto a los avances de la ciencia histórica", en IBER, *Didáctica de las Ciencias Sociales Geografía e Historia*, núm. 12, Abril 1997

VALDEON, J.: *En defensa de la historia*. Valladolid, Ed. Ámbito, 1988

1610243 DIDÀCTICA DEL PATRIMONI I MUSEOLOGIA

Departament de Didàctica de les C.C.S.S.

6 c. II. elecció

Professor: X. Hernández

Objectius: L'assignatura té com a objectiu introduir als estudiants, d'una manera sistemàtica, en l'entorn de les indústries culturals. El patrimoni es considera en les seves diverses vessants i també com a nucli articulador d'iniciatives econòmiques. Els corrents museològics i les tècniques museogràfiques es consideren en la conjuntura històrica actual: cultura de masses i democratització de la cultura. En aquest sentit, la didàctica es planteja com una tècnica, la finalitat de la qual és donar a conèixer, d'una manera comprensiva, i per a amplis horitzons destinataris, determinats objectes històrics, patrimonials, artístics o mediambientals.

Programa

A) Marc teòric.

1. Conceptes de didàctica, patrimoni i museologia.
2. Evolució històrica dels espais de presentació del patrimoni i els museus.
3. Valor i classificació del patrimoni.
4. Conservació, rehabilitació, restauració.

B) Els grans conjunts patrimonials.

1. Jaciments arqueològics.
2. Conjunts històrico-monumentals.
3. Ciutats històriques.
4. Museus, arxius i col·leccions.

C) Divulgació, difusió i didàctica.

1. Les aportacions de la psicologia cognitiva.
2. La virtualització significativa com a tècnica.
3. Presentacions comprensives: tècniques d'exposició.
4. Exposicions i activitats per a infants.
5. El patrimoni com a recurs didàctic.

D) Museologia i museografia.

1. Corrents i pensament en museologia.
2. Tècniques museogràfiques.
3. Estudi i anàlisi crític de casos.

Bibliografia

- A.A.V.V.: "El patrimonio histórico-artístico", a IBER, *Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 2, monográfico, Octubre 1994
- BALLART, J.: *El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso*. Barcelona, Ariel, 1997
- DAURA, A. et alii: *Arqueología i patrimoni a la Catalunya interior. Últimes investigacions*. Manresa, Miscelània d'Estudis Bagencs, Centre d'Estudis del Bages, 1992
- FARRÓ, D.: *Museus d'Història. Propostes per a un programa*. Barcelona, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, 1985
- GARCÍA BLANCO, A.: *Didáctica del museo. El descubrimiento de los objetos*. Madrid, Ed. de la Torre, 1988
- GRUPO HISTORIA 13-16: *Taller de Historia Proyecto Curricular de Ciencias Sociales*. Madrid, Ed. de la Torre, 1990

1610335 EVOLUCIÓ IDEOLÒGICA DE L'ISLAM CONTEMPORANI

6 c. II. elecció

Professor: M. Forcada

Objectiu

Estudi dels corrents de pensament i circumstàncies històriques que determinen els distints discursos ideològics dels països islàmics contemporanis.

Continguts

1. Antecedents medievals: Ibn Taymiyya
2. El Wahhabisme
3. El despertar del món islàmic al repte d'Europa: l'Imperi Otomà i el *fanzimat*
4. El segle XIX a Orient Mitjà: Egipte i Síria
5. El reformisme islàmic: Al-Afgani i Muhammad Abduh
6. Els deixebles de Muhammad Abduh
7. Les dues guerres mundials i el món àrabo-islàmic
8. El nacionalisme àrab i l'islamisme. L'anomenat "integrisme"

Avaluació

Examen final

Bibliografia

- ARKOUN, M., *El pensamiento árabe*, Madrid, 1990
- CRUZ HERNANDEZ, M., *Historia del pensamiento en el mundo islámico*, Alianza, Madrid, 1997
- ESPOSITO, J., *Voices of the Islamic Revolution*, Noya York, 1983
- ETIENNE, B., *El islamismo radical*, Siglo XXI, Madrid, 1996
- HOURANI, A., *Arabic Thought in the Liberal Age*, Cambridge U.P., Cambridge, 1983
- SEGURA, A., *El món àrab actual*, Eumo, Vic-Girona, 1997
- VON GRUNEBaum, G.E. i altres, *El Islam*, Siglo XXI, Madrid, 1975

Professora: Mª José Fuentes

Objectius docents

Introducció a la cultura fenopúnica. Aprenentatge de la datació de les inscripcions mitjançant el reconeixement de diferents tipus d'escriptura. Transcripcions i traduccions.

Programa

1. Entorn històric. Llengua i escriptura fenícies. Materials i documents.
2. Alfabet. Pronunciació. Vocalització.
3. Transcripció.
4. Anàlisi temàtic, transcripció i traducció de les inscripcions votives i funeràries en l'àmbit fenici i púnic.
5. Anàlisi temàtic, transcripció i traducció de les inscripcions commemoratives, tarifes sacrificials i marques.
6. Anàlisi temàtic, transcripció i traducció de les inscripcions de sacrificis d'infants. L'entorn històric.
7. El nom, accidents del nom. Estat constructe. L'article.
8. Adjectiu. Preposicions. Pronoms personals. Pronoms i adjectius.
9. Pronom relatiu. Pronom interrogatiu. Pronoms indefinits. Adverbis.
10. Partícules negatives. "Nota accusativi". Conjuncions. Interjecció. Numerals: cardinals i ordinals.
11. Verb. Modes i temps. Formes. Esquema del verb.
12. Verb regular.
13. Verbs irregulars.

Bibliografia

- Dictionnaire de la Civilisation Phénicienne et Punique.* Ed. E. Lipinsky, Turnhout, 1992
- FUENTES, Mª J.: *Vocabulario fenicio.* C.S.I.C. Barcelona, 1980.
- FUENTES, Mª J.: *Corpus de las inscripciones fenicias y púnicas en España,* Barcelona, 1986.
- FUENTES, Mª J.: *Manual de gramática fenicia.* Textos Docents, Universitat de Barcelona, 1995
- SEGERT, S.: *A Grammar of Phoenician and Punic.* Ed. E. Lipinsky, Turnhout, 1992

Avaluació

Examen

Observacions

És necessari que l'alumne pugui arribar a transcriure, traduir i datar tot tipus d'inscripcions fenícies, púniques i neopúniques.

Professora: Mª J. Fuentes

Objectius docents

Introducció al món cultural, religiós i institucional del poble jueu i la seva història dins la Península Ibèrica des dels visigots fins a l'expulsió en el 1492.

Programa

1. Els jueus en època visigòtica.
2. L'Islam i el poble jueu. Massorettes.
3. Els jueus a Sefarad. Al-Andalus. Maimònides.
4. La reconquesta. Els jueus als regnes cristians. Les Aljames.
5. Les controvèrsies dogmàtiques de Barcelona i de Tortosa.
6. Els avalots de 1391. Els conversos al s. XV. Els judaitzants.
7. Els Reis Catòlics. Expulsió de jueus en el 1492.

Bibliografia

Encyclopaedia Judaica, Ed. Ketr, Jerusalem des de 1971.

CANTERA MONTENEGRO, E.: *Los judíos en la Edad Media Hispana*, Madrid, 1986.

FUENTES, Mª J.: *Glossari de Terminologia Judaica*. Barcelona, 1996.

La Misná, traducció de Carlos del Valle, Madrid, 1981.

LEVI, L. & LUZZATO, J.: *Beth Israel. Le Peuple Juif, son Histoire et ses Traditions*, Jérusalem, 1964

NEUMANN, A.: *The Jews in Spain. Their social, Political and cultural Life during the Middle Ages*. Philadelphia, 1944, 2 vols.

Avaluació

Examen.

Observacions

És convenient que l'alumne es familiaritzi amb les tradicions i rituals de la religió jueva. Es visitarà la Sinagoga de Barcelona, el Call Jueu de Barcelona. Projeccions de pel·lícules sobre el Museu Sefardí de Toledo, el Call de Girona, Jerusalem i d'altres referents a costums i rituals jueus.

1917042 LLENGUA ÀRAB I

6 cr. II. elecció

Professora: Mercè Comes

Programa

Introducció a l'alfabet àrab. Pràctiques de lectura i d'escriptura. Nocions de fonètica. Introducció a la morfologia: l'arrel triconsonàntica. Morfologia verbal: el verb àrab en la forma simple.

Bibliografia

CORRIENTE, F. *Introducción a la gramática y textos árabes*. Madrid: Coloquio, 1986.
CORRIENTE, F. *Gramática árabe*. Madrid: Instituto Hispano-Árabe de Cultura, 1983.
GAUDEFROY-DEMOMBYNES, M.; BLAHERE, R. *Grammaire de l'arabe classique*. París: Maissonneuve, 1966.

Avaluació

Examen final de caràcter teoricopràctic.

1917053 LLENGUA ÀRAB II

6 cr. II. elecció

Professora: M. Rius

Programa

Morfologia nominal (gènere, nombre, cas i determinació). Morfologia verbal: conjugació del verb regular en les formes derivades. Iniciació a la traducció de frases simples vocalitzades.

Requisits previs

Llengua àrab I.

Bibliografia

CORRIENTE, F. *Introducción a la gramática y textos árabes*. Madrid: Coloquio, 1986.
CORRIENTE, F. *Gramática árabe*. Madrid: Instituto Hispano-Árabe de Cultura, 1983.
GARCÍA GÓMEZ, E. *Antología árabe para principiantes*. Madrid: Erspsa-Calpe, 1952.
GAUDEFROY-DEMOMBYNES, M.; BLAHERE, R. *Grammaire de l'arabe classique*. París: Maissonneuve, 1966.

Avaluació

Examen final de caràcter teoricopràctic.

1917134 ORIGEN I EVOLUCIÓ DE LA CONDUCTA HUMANA

Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia

6 c. l.lecció

Professors: J. Serrallonga, D.Serrat, D.Turbon, J.Veà

Programa

1. Geologia i evolució de l'home (D.Serrat)
2. Les bases biològiques de la conducta humana (D.Turbon)
3. Models primatològics de l'evolució de l'home (J.Veà)
4. Conducta material i social de l'home durant el Paleolític (J. Serrallonga)

Bibliografia

- AYALA, F. (1986) *Origen y evolución del hombre*. Madrid: Alianza Editorial. [Biologia: 572.1/.4/AYA/ori]
- BINFORD, L.R. (1988) *En busca del pasado*. Barcelona: Crítica. [Geograf i Hist.: GH2]
- CAMPBELL, B.G. (1988) *Humankind Emerging*. London: Scott, Foresman & Co. [Biologia: 572. 1/. 4/HUM/hum]
- CHALINE, J. (1972) *Le Quaternaire. L'histoire humaine dans son environnement*. Doin Edit. Paris. [Geologia: 551.79 Cha]
- POIRIER, F. (1987) *Understanding human evolution*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall. [Psicologia: 2.4.1.POI]
- STRINGER, C. i McKIE, R. (1996) *African Exodus. The Origins of Modern Humanity*. Londres: Jonathan Cape ed.

Avaluació

Examen escrit que constarà de vuit preguntes, que correspondran dues a cada apartat del programa. L'examen es farà el dia determinat per la Facultat de Geografia i Història.

Observacions

Classes pràctiques obligatòries.

- Visita al Museu Paleoantropològic de Sabadell.
- Pràctiques al laboratori d'antropologia de la Fac. de Biologia.
- Observacions de primats al Parc Zoològic.
- Sortida de camp a l'abric Romani de Capellades i al Museu Molí Paperer de Capellades.

Com a cloenda del curs es realitzarà una taula rodona amb tots els professors.

LES POLITIQUES URBAINES ET SOCIALES EN FRANCE

Departament de Geografia Humana

3 crèdits lliure elecció

Professora invitada: Malika Amzert

Programa:

1. El contexte socio polític de l'emergència de les polítiques urbanes i socials a França.
2. Els valors bàsics: globalització i transversalitat; renovament de l'acció pública i dimensió institucional.
3. El procés d'espacialització dels problemes socials: els dispositius del desenvolupament social urbà
4. Les polítiques urbanes de gestió de la pobresa i de gestió de l'immigració
5. Polítiques urbanes per la qüestió de l'ensenyament
6. Polítiques urbanes i les qüestions d'inseguretat i violència
7. Polítiques urbanes i integració socio-econòmica

Avaluació:

S'avaluarà a través d'un treball personal.

Bibliografia:

La souffrance , Actes de la recherche en sciences sociales, n° 90, décembre 1991.

BOURDIEU, P., (s. la dir): *La misère du monde*, Paris, Le Seuil, 1993.

DONZELOT, J. et ESTÈBE, P.: *L'Etat animateur, essai sur la politique de la ville* , Paris, Le Seuil, 1994.

BACHMANN , C. et LEGUENNEC, N.: *Violences Urbaines, Ascension et chute des classes moyennes à travers cinquante ans de politique de la ville*, Paris, Albin Michel, 1996.

QUERRIEN, A.. (ed.), "*En marge de la ville, au coeur de la société : ces quartiers dont on parle* ", Paris, Editions de l'Aube, 1997.

Advertiment: El curs s'impartirà en francès.

1610394 USOS INFORMÀTICS PER TREBALLS D'HISTÒRIA

Departament d'Història Moderna

3 crèdits de lliure elecció

Professor: Àngel Casals Martínez

Programa

1. Les formes tradicionals de recerca: la fitxa, el paper quadriculat, l'ús de catàlegs...
2. L'ordinador a l'arxiu i la biblioteca: l'ús de les bases de dades i alguns models a partir d'ACCES de disseny de fitxes per arxiu i de fitxes de bibliografia.
3. L'ordinador a l'arxiu i la biblioteca: La preparació de fulles de càlcul específiques per treballs específics.
4. L'ús del processador de text: com incloure el contingut de les fitxes i normes de presentació de treballs.
5. La informàtica a l'arqueologia.
6. Internet com a eina d'investigació: estratègies per a l'obtenció de bibliografia i "visita" a algunes de les principals biblioteques del món.
7. Les revistes digitals, enciclopèdies i pàgines temàtiques.
8. Altres recursos a Internet: traductors, diccionaris específics, etc..
9. La digitalització i l'ús de la informàtica per a fer exposicions i classes.

Avaluació

Treball al final del curs

Bibliografia

- VVAA., *Internet e Historia Contemporánea de España*, UNED, Madrid, 1995
VVAA., *Informatica e Fonti Storiche*, Quaderni Storiche, Fasc. 3, 1991
MLA- Styleguidelines and Models for Documenting Internet Sourcer.
WWW.MLA.ORG/MAIN-STL.HTM.

DURADA DE LES ASSIGNATURES

A = anual

Q1 = primer quadrimestre

Q2 = segon quadrimestre

1/2 Q1 = 1a meitat del primer quadrimestre

2/2 Q1= 2a meitat del primer quadrimestre

1/2 Q2= 1a meitat del segon quadrimestre

2/2Q2= 2a meitat del segon quadrimestre

**ES RECORDA A TOTS ELS ESTUDIANTS QUE LES
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE PRIMER CICLE HAN DE
MATRICULAR-SE TOTES AL MATEIX GRUP**

**UBICACIÓ DE LES AULES DE LA FACULTAT DE
GEOGRAFIA I HISTÒRIA**

Aules 9, 10 i 11	Torre A Planta baixa
Aules 12, 13 i 14	Torre A Subterrani
Aules 21 A, 22 A i 23 A Seminaris 1 i 2	Torre A Planta 2
Aules 31 A, 32 A i 33 A Seminaris 3 i 4	Torre A Planta 3
Aules 41 A Seminaris 5 i 6	Torre A Planta 4
Aules 15, 16 i 17	Torre B Planta Baixa
Aules 18,19 i 20	Torre B Planta Baixa
Aules 5, 6, 7, 8, 9, 10	C. Florensa
Aula 12 (Audiovisuals 1)	C. Florensa
Aula 13 (Audiovisuals 2)	C. Florensa
Taller	C. Florensa
Aula 19 (B.C.A.)	C. Florensa

CALENDARI ESCOLAR DEL CURS 2000-2001

INICI DEL CURS: **20 de setembre de 2000**

Docència del 1r semestre:	Del 20-09-00 al 22-12-00	ambdós inclosos
Exàmens del 1r semestre:	Del 09-01-01 al 31-01-01	" "
Docència del 2n semestre:	Del 12-02-01 al 30-05-01	" "
Exàmens del 2n semestre:	Del 05-06-01 al 23-06-01	" "

Segona convocatòria
d'exàmens dels dos
semestres:

Del 03-09-01 al 14-09-01 " "

NOTA: AQUEST CALENDARI NO COINCIDEIX TOTALMENT AMB EL CALENDARI GENERAL DE LA UNIVERSITAT. TANMATEIX MANTÉ LA MATEIXA DURADA QUE LA RESTA DE LES FACULTATS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Calendari de vacances

Nadal:	del 23-12-00 al 08-01-01	ambdós inclosos
Setmana Santa:	del 09-04-01 al 17-04-01	" "

Dies festius

- 12 d'octubre
 - 1 de novembre
 - 6 de desembre
 - 8 de desembre
 - 1 de maig
 - 24 de juny
 - l'13 d'octubre, el 7 de desembre i el 30 d'abril no hi haurà activitat acadèmica.
- A més:

- Patrons de les localitats: els que corresponguin
- Els que assenyali la Generalitat de Catalunya

Festes patronals

Són dies d'activitat acadèmica normal. Ara bé, les facultats i escoles universitàries, si ho desitgen, poden organitzar activitats de caràcter lúdic o de convivència.

Universitat de Barcelona	8 de desembre
Facultats de Lletres	26 d'abril
Facultat de Belles Arts	23 d'abril
Facultats de ciències	15 de novembre
Facultat de Dret	7 de gener
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales	5 d'abril
Facultat de Farmàcia	8 de desembre
Facultat de Medicina	18 d'octubre
Facultat d'Odontologia	9 de febrer
Facultat de Psicologia	24 de febrer
EU d'Estudis Empresarials	4 d'octubre
EU de Formació del Professorat d'EGB	27 de novembre
EU d'Infermeria	12 de maig

Durada de les assignatures

- A = anual
- Q1 = primer quadrimestre
- Q2 = segon quadrimestre

Oficialment el quadrimestre (Q) equival al semestre (S) de la Universitat.

Aquests horaris poden ser susceptibles d'algun canvi. **Cal que es consulti el tauler d'anuncis abans de formalitzar la matrícula.**

U
La B Universitat

www.ub.es